

การศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง

โดย
นางสาวเฟิร์ล โปมิล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

A STUDY OF TESTIMONIAL KHMER NOVELS IN THE KHMER ROUGE PERIOD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts (EPIGRAPHIC IN THAI AND ORIENTAL LANGUAGES)

Department of Oriental Languages
Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2021

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมร แดง
โดย	นางสาวเฟิร์ล โปมิล
สาขาวิชา	จารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก แผน ก แบบ ก 2 ระดับ ปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ บุญยฤทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	
	ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กังวล คัชชีมา)	
	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ บุญยฤทธิ์)	
	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญชัย คงเพียรธรรม)	

60114211 : จารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : นวนิยายเขมร, ประจักษ์พยานวรรณกรรม, สมัยเขมรแดง

นางสาว เพ็รล โปมิล: การศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ บุญยฤทธิ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง ใน ค.ศ.1975-1979 จำนวน 5 เรื่อง คือ นวนิยายเรื่อง “องค์การนรก (The Leaders from Hell)” เรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย (The sentimental Buffalo)” เรื่อง “ระบอบมัจจุราช (Death Regime)” เรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน (Under the drops of falling rain)” และเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32 (Memory of Area 32)” ผู้ประพันธ์นวนิยายแต่ละเรื่องล้วนถ่ายทอดเหตุการณ์จากความทรงจำที่ตนเคยประสบในช่วงเวลาที่เขมรแดงยึดครองประเทศกัมพูชา โดยประชาชนชาวเขมรถูกกลุ่มเขมรแดงกักกัน ใช้แรงงาน และทรมาณอย่างโหดเหี้ยม นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมจึงสะท้อนให้เห็นความขมขื่น ความเจ็บปวด ความทุกข์ทรมานของประชาชนชาวเขมร และเพื่อเตือนใจประชาชนชาวเขมรไม่ให้หลงลืมเหตุการณ์อันโหดร้าย รวมทั้งช่วยกันปกป้องประเทศไม่ให้เกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยได้อีก

ผลการศึกษาค้นคว้าของนวนิยาย พบว่านวนิยาย 3 เรื่องมีเพียงโครงเรื่องหลักและอีก 2 เรื่องมีการสอดแทรกโครงเรื่องรองเพื่อสนับสนุนเรื่องราวของตัวละครหลักให้น่าสนใจมากขึ้น ในด้านของตัวละครแบ่งเป็นตัวละครหลักและตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ พบว่าตัวละครหลักที่เป็นประชาชนใหม่คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงพนมเปญและถูกเขมรแดงกวาดต้อนเข้าไปยังพื้นที่ชนบท เป็นฝ่ายถูกกระทำจากพวกเขมรแดง และตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์คือ ตัวละครเขมรแดงและตัวละครประชาชนเก่า ตัวละครเขมรแดงคือผู้กระทำการโหดเหี้ยมต่อประชาชนชาวเขมรทั้งประชาชนใหม่และประชาชนเก่า ส่วนตัวละครประชาชนเก่าเป็นผู้อาศัยในพื้นที่ชนบท มีส่วนช่วยเขมรแดงในการต่อสู้กับจักรวรรดิอเมริกา บางคนจึงมีท่าทีรังเกียจประชาชนใหม่ ฉากในนวนิยายนำเสนอฉากเวลาและสถานที่ แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ 1) เขมรแดงเข้ามายึดครองกรุงพนมเปญก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 นำเสนอฉากความสับสนวุ่นวายก่อนที่เขมรแดงยึดอำนาจการปกครองของกัมพูชา 2) สมัยเขมรแดง (วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979) ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดฉากในพื้นที่ชนบทเช่น สภาพบ้านเก่าที่ทรุดโทรม สถานที่พักที่คับแคบ โรงเรียนที่กลายเป็นสถานที่รวบรวมเด็กเพื่อไปทำงาน รวมถึงโรงพยาบาลที่ไม่ถูกต้องตามหลักทางการแพทย์ 3) ช่วงเวลาที่กองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเข้ามาปลดปล่อยประชาชนจากเขมรแดง ผู้ประพันธ์ถ่ายทอด ภาพความวุ่นวายจากการสู้รบระหว่างทหารเขมรแดงและกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติที่ได้รับการสนับสนุนโดยกองทัพ

เวียดนาม การหลบหนีจากสมรภูมิสู้รบ และการอพยพกลับถิ่นฐานเดิม ผลการศึกษาทวิภาคีการใช้ภาษาพบว่ามีการใช้ศัพท์ที่สะท้อนภาษาสมัยเขมรแดง รวมถึงการพรรณนาเหตุการณ์ในสมัยเขมรแดงที่สอดแทรกความสามารถเฉพาะตัวในการใช้ภาษาของผู้ประพันธ์ ผู้ประพันธ์บางท่านมีการใช้ภาษาที่สวยงามสละสลวย มีการใช้คำยืมบาลีสันสกฤต ในขณะที่ผู้ประพันธ์บางท่านมีการใช้ภาษาที่เรียบง่าย แต่สามารถสื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์สมัยนั้นได้ชัดเจน

ผลการศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในนวนิยายพบการถ่ายทอดเหตุการณ์ 3 ช่วงเวลา ซึ่งสัมพันธ์กับการแบ่งฉาก คือ 1) ภาพเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 สะท้อนให้เห็นภาพเหตุการณ์ความสับสนวุ่นวายของกองทัพเขมรแดงที่พยายามล้มล้างระบอบสาธารณรัฐ 2) ภาพเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขมรแดงกระทำโหดเหี้ยมต่อประชาชนชาวเขมร เช่น การใช้อาวุธปืนข่มขู่ประชาชน บังคับให้ทำงานหนัก บังคับให้ประชาชนแต่งงานกัน และยิ่งไปกว่านั้น การใช้แส้ฟาดประชาชนเกินกว่าที่มนุษย์จะกระทำกัน และ 3) ช่วงเวลาหลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 หลายพื้นที่ตามชนบทในประเทศกัมพูชายังคงวุ่นวาย สถานการณ์ยังไม่สงบเนื่องจากเขมรแดงยังคงยึดครองและมีอิทธิพลในพื้นที่ชนบทอยู่ แม้ว่าเวียดนามเข้าปลดปล่อยกรุงพนมเปญได้ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ก็ตาม

60114211 : Major (EPIGRAPHIC IN THAI AND ORIENTAL LANGUAGES)

Keyword : Khmer literature, testimonial literature, Khmer rouge period

MISS PEARL POMIL : A STUDY OF TESTIMONIAL KHMER NOVELS IN THE KHMER ROUGE PERIOD THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR ORAWAN BUNYARITH, Ph.D.

The purpose of this thesis was to study 5 Khmer testimonial literatures in the Khmer Rouge regime (1975-1979) which were “Ongkar Noreak (The Leaders from Hell)”, “kounkrabey manosancettana (The sentimental Buffalo)”, “robob maccuriec (Death Regime)”, “kroaom damnaoq tuek plieng (Under the drops of falling rain)”, and “qanusawarey nonduel 32 (Memory of Area 32)”. Each writer has conveyed his or her experiences during the Khmer rouge arrogated Cambodia. Khmer people were confined, laboured, and brutally tortured by the Khmer rouge. The Khmer testimonial literatures have reflected the bitterness, the torment, and the agony of Khmer people. In addition, it has also reminded Khmer people not to forget this cruel incident and help each other to protect this incident to happen again.

The analysis of the components of the Khmer novels reveals that have 3 novels have only main plot whereas 2 novels also insert the sub-plot for intensifying the story of main characters to get more interesting. The characters can be separated into the main characters and the opposing characters. The main characters who were the new people living in Phnom Penh and being moved forcibly to the rural areas are demeaned by the Khmer rouge. The opposing characters are the Khmer rouge and base people. The Khmer rouge characters commit brutal acts against both new and base Khmer people, and the base people are the villagers in rural areas supporting Khmer rouge to battle with United States of America. Some of them disdained the new people. The scenery in the novels presents can be divided into 3 parts based on time and place; which are 1) the Khmer rouge had arrogated Phnom Penh before April 17th, 1975, presenting the turbulent situation when the Khmer rouge seized power in Cambodia. 2) the Khmer rouge regime (April 17th 1975 – January 7th 1979), the writers demonstrated the scene in rural areas such as decadent old houses, narrow shelters, schools as the place to whip the children to work, and the unhygienic hospitals. 3) Kampuchean United Front for National Salvation (KUFNS), supported by the

Vietnamese army invaded Cambodia and liberated people in the rural areas. The writers showed turbulent scenes of fights between the Khmer rouge and the Vietnamese army, people escaping from the battlefield and evacuating back to their homeland. As for the language usage, there were some terminologies reflecting the Khmer Rouge regime, depiction the situations in the Khmer rouge regime which reflects the writer's ability of language usage. In addition, some writers used the elegant language, Pali-Sanskrit loan words, meanwhile another used the simple language but illustrated the situation in that period clearly.

The reflection in the Khmer novels studied are divided into 3 periods which is related to the scenery; 1) the situation before April 17th, 1975 reflected the turbulent situation when the Khmer rouge seized power in Cambodia. as the Khmer rouge military trying to overthrow the republican regime; 2) the Khmer rouge regime (from April 17th 1975 – January 7th 1979) mirrored the Khmer rouge brutally assaulted Khmer people, for instance, using a firearm to intimidate people, forcing the people to work hard and forcing arrange marriage on citizens. Moreover, the Khmer Rouge tortured Khmer people with whip, the cruelty of such act was beyond humanly possible. and 3) After January 7th 1979, many rural areas in Cambodia was still tempestuous because the Khmer rouge had still arrogated and influenced in rural areas even Vietnamese army had already invaded to liberate Phnom Penh on January 7th 1979.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ หากข้าพเจ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือ และความอนุเคราะห์จากบุคคล และหน่วยงานต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรวรรณ บุญยฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่สละเวลามาเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ข้าพเจ้า และคอยให้การช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และชี้จุดบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ คอยถามไถ่ความคืบหน้าอยู่เสมอ และตรวจแก้เนื้อหาวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์จนสำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม ที่ให้เกียรติมาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และคอยให้คำปรึกษา อีกทั้งยังแนะแนวทางในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ คัชชีมา ที่รับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำในการแก้ไข และขอขอบพระคุณอาจารย์ ญัฐพล จันทรงาม ผู้ที่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความสนใจและชื่นชอบในภาษาเขมร รวมทั้งขอขอบพระคุณภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ถ่ายทอดความรู้วิชาในด้านต่างๆ ให้แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณเพื่อนๆ และพี่ๆ สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออกร่วมคลาสเรียนของข้าพเจ้า ที่คอยให้คำปรึกษา และมุ่งมั่นฝ่าฟันในการเรียนจนจบหลักสูตรไปพร้อมกัน และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ ๆ อีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงที่ได้ช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทั้งการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์

ยิ่งไปกว่านั้น ขอขอบคุณครอบครัว บิดา มารดา พี่สาว ที่คอยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาแก่ข้าพเจ้าคอยให้กำลังใจข้าพเจ้าตลอดช่วงการทำวิทยานิพนธ์ และขอบคุณแมวทั้ง 3 ตัว ของข้าพเจ้าที่เป็นเหมือนกำลังใจน้อยๆ และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขกับการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากรที่คอยให้คำแนะนำในการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าจนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

นางสาว เวิร์ล โปมิล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	13
ขั้นตอนของการวิจัย.....	13
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	13
ขอบเขตการศึกษา.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 ปรีทรรค่นงานวรรณกรรม.....	15
ประวัติศาสตร์กัมพูชาที่เกี่ยวข้องกับสมัยเขมรแดง.....	15
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์สมัยเขมรแดง.....	20
บทที่ 3 องค์ประกอบนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง.....	23
โครงเรื่อง.....	23
โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก”.....	24
โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช”.....	27
โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32”.....	29

โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย	30
โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “ไต่หยาดน้ำฝน”	33
สารัตถะ.....	36
ตัวละคร.....	36
ตัวละครหลัก	37
ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์.....	67
ฉาก (Setting).....	92
เขมรแดงเข้ามายึดครองกรุงพนมเปญก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975	93
สมัยเขมรแดง วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979	95
กองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเข้ามาปลดปล่อยประชาชนจากเขมรแดง.....	111
กลวิธีการใช้ภาษา	114
การใช้ภาษาในสมัยเขมรแดง.....	115
การใช้ภาษาเฉพาะตัวผู้ประพันธ์.....	131
บทที่ 4 ภาพสะท้อนที่ปรากฏในนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง	140
ภาพสะท้อนเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975.....	141
ภาพสะท้อนเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979	146
ภาพสะท้อนเหตุการณ์หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979.....	187
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา.....	206
รายการอ้างอิง	216
ภาคผนวก.....	219
ประวัติผู้เขียน.....	234

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก”	25
ตารางที่ 2 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช”	27
ตารางที่ 3 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32”	29
ตารางที่ 4 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกลูกควาย”	32
ตารางที่ 5 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน”	34

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 นวนิยายเรื่องเด็กกำพร้าฝรั่งเศส.....	31
ภาพที่ 2 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 73	38
ภาพที่ 3 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 77	39
ภาพที่ 4 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 135	40
ภาพที่ 5 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 136	40
ภาพที่ 6 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 44-45.....	42
ภาพที่ 7 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 52-53.....	43
ภาพที่ 8 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 87	43
ภาพที่ 9 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 55	44
ภาพที่ 10 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 82	44
ภาพที่ 11 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 95	45
ภาพที่ 12 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 102	46
ภาพที่ 13 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 101	47
ภาพที่ 14 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 101-102	47
ภาพที่ 15 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 27	48
ภาพที่ 16 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 78	49
ภาพที่ 17 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 99	49
ภาพที่ 18 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 62	50
ภาพที่ 19 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 25-26	51
ภาพที่ 20 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 26.....	53
ภาพที่ 21 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควายหน้า 15	53

ภาพที่ 22 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 14.....	54
ภาพที่ 23 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 30.....	54
ภาพที่ 24 นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 12.....	56
ภาพที่ 25 นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 24-25.....	57
ภาพที่ 26 นวนิยายไต้หยาดน้ำฝน หน้า 22.....	58
ภาพที่ 27 นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 21.....	58
ภาพที่ 28 นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 24.....	59
ภาพที่ 29 นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 52.....	59
ภาพที่ 30 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 12.....	60
ภาพที่ 31 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 64-65.....	61
ภาพที่ 32 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 1.....	61
ภาพที่ 33 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 31.....	62
ภาพที่ 34 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 63.....	63
ภาพที่ 35 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 30.....	64
ภาพที่ 36 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 64.....	65
ภาพที่ 37 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 39.....	66
ภาพที่ 38 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 31.....	66
ภาพที่ 39 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 11.....	68
ภาพที่ 40 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 30.....	68
ภาพที่ 41 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 6.....	69
ภาพที่ 42 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 67.....	69
ภาพที่ 43 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 18.....	70
ภาพที่ 44 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 39.....	71
ภาพที่ 45 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 29.....	71

ภาพที่ 46 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 57	72
ภาพที่ 47 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 62	73
ภาพที่ 48 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 62	73
ภาพที่ 49 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 124	74
ภาพที่ 50 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 119	74
ภาพที่ 51 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 4	75
ภาพที่ 52 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 9	75
ภาพที่ 53 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 19	76
ภาพที่ 54 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 31	77
ภาพที่ 55 นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 59	77
ภาพที่ 56 นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 13	78
ภาพที่ 57 นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 31	79
ภาพที่ 58 นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 31	80
ภาพที่ 59 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 30	81
ภาพที่ 60 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 41	82
ภาพที่ 61 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 61	82
ภาพที่ 62 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 48-49	84
ภาพที่ 63 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 48	85
ภาพที่ 64 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 48	85
ภาพที่ 65 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 54	86
ภาพที่ 66 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 55	87
ภาพที่ 67 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 63-64	87
ภาพที่ 68 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 28	88
ภาพที่ 69 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 55	89

ภาพที่ 70 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 10.....	89
ภาพที่ 71 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 118.....	90
ภาพที่ 72 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 17.....	91
ภาพที่ 73 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 8.....	91
ภาพที่ 74 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 1.....	93
ภาพที่ 75 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 3.....	94
ภาพที่ 76 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 12.....	94
ภาพที่ 77 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 17.....	95
ภาพที่ 78 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 32.....	96
ภาพที่ 79 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 19.....	96
ภาพที่ 80 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 31.....	97
ภาพที่ 81 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 85.....	97
ภาพที่ 82 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 84.....	98
ภาพที่ 83 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 58-59.....	99
ภาพที่ 84 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 42.....	100
ภาพที่ 85 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 68.....	100
ภาพที่ 86 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 81.....	101
ภาพที่ 87 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 94.....	102
ภาพที่ 88 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 1.....	102
ภาพที่ 89 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 7.....	103
ภาพที่ 90 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 19.....	104
ภาพที่ 91 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนหน้า 7.....	104
ภาพที่ 92 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนหน้า 8-9.....	105
ภาพที่ 93 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนหน้า 9.....	106

ภาพที่ 94 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนหน้า 27.....	107
ภาพที่ 95 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนหน้า 17.....	107
ภาพที่ 96 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 22.....	108
ภาพที่ 97 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 31.....	109
ภาพที่ 98 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 32.....	109
ภาพที่ 99 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 19.....	110
ภาพที่ 100 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 124.....	111
ภาพที่ 101 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 127.....	112
ภาพที่ 102 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 33.....	112
ภาพที่ 103 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 82.....	113
ภาพที่ 104 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 106.....	114
ภาพที่ 105 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 44.....	116
ภาพที่ 106 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 13.....	116
ภาพที่ 107 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 41.....	117
ภาพที่ 108 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 105.....	117
ภาพที่ 109 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 5.....	118
ภาพที่ 110 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 5.....	118
ภาพที่ 111 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 54.....	119
ภาพที่ 112 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 2.....	119
ภาพที่ 113 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 36.....	119
ภาพที่ 114 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 79.....	120
ภาพที่ 115 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 48.....	120
ภาพที่ 116 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 4.....	120
ภาพที่ 117 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 47.....	121

ภาพที่ 118 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 89	121
ภาพที่ 119 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 43	122
ภาพที่ 120 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 39	122
ภาพที่ 121 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 5	123
ภาพที่ 122 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 59	123
ภาพที่ 123 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 16	124
ภาพที่ 124 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 17	124
ภาพที่ 125 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 30	124
ภาพที่ 126 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 4	125
ภาพที่ 127 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 69	126
ภาพที่ 128 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 3	126
ภาพที่ 129 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 26	127
ภาพที่ 130 นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 26	128
ภาพที่ 131 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 37	129
ภาพที่ 132 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 36	129
ภาพที่ 133 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 21	130
ภาพที่ 134 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 20	131
ภาพที่ 135 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 1	132
ภาพที่ 136 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 6	133
ภาพที่ 137 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 5	133
ภาพที่ 138 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 14	133
ภาพที่ 139 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 40	134
ภาพที่ 140 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 89	135
ภาพที่ 141 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 92	136

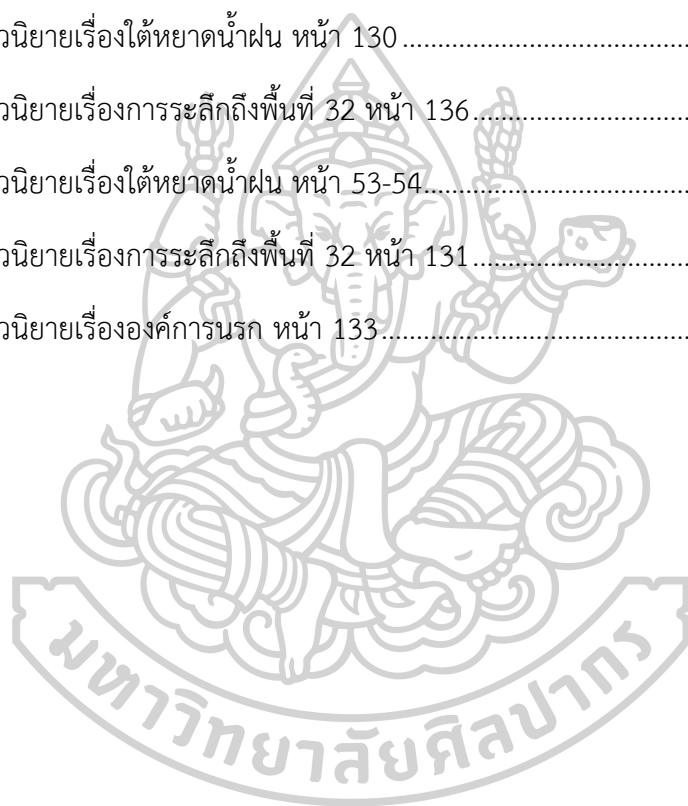
ภาพที่ 142	นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 31	136
ภาพที่ 143	นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 77-78.....	137
ภาพที่ 144	นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 11	138
ภาพที่ 145	นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 12	138
ภาพที่ 146	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 3	141
ภาพที่ 147	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 1-2.....	142
ภาพที่ 148	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 10.....	143
ภาพที่ 149	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 2.....	144
ภาพที่ 150	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 19.....	144
ภาพที่ 151	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 2.....	144
ภาพที่ 152	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 11.....	145
ภาพที่ 153	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 11.....	146
ภาพที่ 154	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 29.....	147
ภาพที่ 155	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 30.....	147
ภาพที่ 156	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 34.....	148
ภาพที่ 157	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 38.....	148
ภาพที่ 158	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 37-38.....	149
ภาพที่ 159	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 41-42	149
ภาพที่ 160	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 34-35	150
ภาพที่ 161	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 61-62	151
ภาพที่ 162	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 18.....	152
ภาพที่ 163	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 27.....	152
ภาพที่ 164	นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 41	153
ภาพที่ 165	นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 45.....	154

ภาพที่ 166 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 32-33	154
ภาพที่ 167 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 42-43	154
ภาพที่ 168 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 118.....	156
ภาพที่ 169 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 118.....	157
ภาพที่ 170 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 29	157
ภาพที่ 171 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 26	158
ภาพที่ 172 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 34.....	159
ภาพที่ 173 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 42.....	159
ภาพที่ 174 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 34.....	160
ภาพที่ 175 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 57.....	161
ภาพที่ 176 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 45	162
ภาพที่ 177 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 53	162
ภาพที่ 178 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 68.....	163
ภาพที่ 179 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 27.....	163
ภาพที่ 180 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 69.....	164
ภาพที่ 181 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 13.....	165
ภาพที่ 182 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 89.....	165
ภาพที่ 183 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 1	166
ภาพที่ 184 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 63.....	166
ภาพที่ 185 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 70.....	167
ภาพที่ 186 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 57.....	168
ภาพที่ 187 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 108.....	168
ภาพที่ 188 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 101.....	168
ภาพที่ 189 นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 14	169

ภาพที่ 190	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 55	170
ภาพที่ 191	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 58	170
ภาพที่ 192	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 70	171
ภาพที่ 193	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 91	171
ภาพที่ 194	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 90	171
ภาพที่ 195	นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 37	172
ภาพที่ 196	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 71	172
ภาพที่ 197	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 99	173
ภาพที่ 198	นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 25	174
ภาพที่ 199	นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 24	174
ภาพที่ 200	นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 22	175
ภาพที่ 201	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 98	176
ภาพที่ 202	นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 31	176
ภาพที่ 203	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 99	176
ภาพที่ 204	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 56	177
ภาพที่ 205	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 73	178
ภาพที่ 206	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 74	179
ภาพที่ 207	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 112	179
ภาพที่ 208	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 111	179
ภาพที่ 209	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 112-113	180
ภาพที่ 210	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 103	180
ภาพที่ 211	นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 14	181
ภาพที่ 212	นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 35-36	181
ภาพที่ 213	นวนิยายเรื่องไต่หยาดน้ำฝน หน้า 118	182

ภาพที่ 214	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 51	183
ภาพที่ 215	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 81	184
ภาพที่ 216	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 106-107	185
ภาพที่ 217	นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 8.....	186
ภาพที่ 218	นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 57	186
ภาพที่ 219	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 120-121	188
ภาพที่ 220	นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 84-85	188
ภาพที่ 221	นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 73	189
ภาพที่ 222	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 121-123.....	189
ภาพที่ 223	นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 23.....	190
ภาพที่ 224	นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 24.....	190
ภาพที่ 225	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 128-129.....	191
ภาพที่ 226	นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 72	191
ภาพที่ 227	นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 120.....	192
ภาพที่ 228	นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝน หน้า 91	193
ภาพที่ 229	นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 137.....	193
ภาพที่ 230	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 136.....	194
ภาพที่ 231	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 134.....	194
ภาพที่ 232	นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 134.....	194
ภาพที่ 233	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 124.....	195
ภาพที่ 234	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 124.....	195
ภาพที่ 235	นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 125.....	196
ภาพที่ 236	นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 24.....	196
ภาพที่ 237	นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 32.....	197

ภาพที่ 238 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 77	197
ภาพที่ 239 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 62	198
ภาพที่ 240 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 101-102	199
ภาพที่ 241 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 126	199
ภาพที่ 242 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 33.....	200
ภาพที่ 243 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 137.....	200
ภาพที่ 244 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 130	201
ภาพที่ 245 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 136.....	201
ภาพที่ 246 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 53-54.....	202
ภาพที่ 247 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 131.....	203
ภาพที่ 248 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 133.....	204

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นวนิยายจัดเป็นบันเทิงคดีที่ผู้แต่งจินตนาการสร้างสรรค์ขึ้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ในขณะที่เดียวกันนวนิยายก็เปรียบเสมือนเรื่องเล่าที่แสดงความรู้สึกของผู้แต่ง ซึ่งผู้แต่งย่อมถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ และสภาพแวดล้อมตามทัศนะ ความรู้ รวมถึงประสบการณ์ของผู้แต่งด้วย นอกจากนี้นวนิยายยังเป็นกระจกเงาบานใหญ่ที่สะท้อนให้รู้จักชีวิต รู้จักสังคมในแง่มุมต่างๆ ผ่านงานเขียนที่ผู้แต่งสามารถใช้อักษรเป็นสื่อกลางในการสื่อเรื่องราวต่างๆ ผ่านมายังผู้อ่าน อาจมีเค้าโครงจากเรื่องจริงหรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นทั้งหมดก็ได้ หรืออาจเกี่ยวข้องกับบุคคลทั้งที่ไม่มีตัวตนจริงหรือมีตัวตนจริงก็ได้ ดังที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ได้กล่าวว่า ตัวละครในนวนิยายเป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบฉบับของบุคคลที่มีชีวิตจริง และพฤติกรรมที่แสดงออกของตัวละครก็สอดคล้องกับลักษณะความเป็นไปที่ปรากฏขึ้นจริงในสถานที่และยุคสมัยนั้นๆ¹ นวนิยายจึงสามารถสะท้อนเหตุการณ์ แนวคิด และสภาพสังคมให้แก่ผู้อ่านได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับกลวิธีของผู้แต่งในการสื่อมายังผู้อ่านผ่านตัวอักษรเพื่อให้เกิดภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

“ปรโลมโลก **บรูณษเลก**” ในภาษาเขมร เทียบเท่ากับคำว่า “นวนิยาย” ในภาษาไทย พจนานุกรมเขมรฉบับพุทธศาสนบัณฑิตยสถานให้ความหมาย **บรูณษเลก** ว่า เรื่องประโลมใจคน เป็นเรื่องของผู้แต่งจินตนาการ โดยไม่มีข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ในการเขียนอย่างชัดเจน ทั้งนี้พจนานุกรมเขมรฉบับพุทธศาสนบัณฑิตยสถานพิจารณาว่า “เรื่องลแบบ **เงิงเญง**” หรือ ศาสตราลแบบ นับเป็นนวนิยายหรือ **บรูณษเลก** ประเภทหนึ่ง เพียงแต่ศาสตราลแบบ เช่น เรื่องสังข์ศิลป์ชัย ลักษณะวงศ์หงส์ยนต์ ซึ่งเป็นวรรณกรรมโบราณ มีรูปแบบการประพันธ์แบบร้อยกรอง นอกจากนี้วรรณกรรมศาสนาประเภทชาดก เช่น ลเบิกชูชก (กัณฑ์ชูชก) **เญี๊กผู้ฉก** ลเบิกมหาราช (กัณฑ์มหาราช)**เญี๊กษบาทถ** ก็จัดเป็น **บรูณษเลก** ได้เช่นกัน เพราะเป็นเรื่องแต่งเพื่อประโลมใจคน ส่วน **บรูณษเลก** ปัจจุบัน ที่นับเป็นนวนิยายจะเป็นเรื่องแต่งประโลมใจคนแบบร้อยแก้ว²

¹ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, **วรรณกรรมปัจจุบัน** (กรุงเทพฯ: กราฟิคอร์ต, 2526), 49.

² อรรวรรณ บุญฤทธิ, **ลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร** (กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2562), 1.

ซึง หุก ซึ ฆึ้ง บุก ซึ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอักษรศาสตร์เขมรที่ได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับในแวดวงนักวิชาการชาวเขมร ให้คำจำกัดความคำว่า **บรูเณษเดอเทก** ไว้ว่า เป็นคำใช้เรียกคำจำกัดความของวรรณกรรมที่เพิ่งเกิดขึ้นในสมัยอาณาจักรฝรั่งเศส ค.ศ. 1863-1953 ซึ่งเป็นเรื่องประโลมจิตใจมนุษย์³ แม้ว่า **บรูเณษเดอเทก** ตามพจนานุกรมของเขมรจะครอบคลุมประเภทวรรณกรรมหลากหลาย แต่นักวิชาการเขมรส่วนใหญ่ก็ยอมรับว่า นวนิยายเขมรเป็นงานเขียนร้อยแก้วที่ได้รับอิทธิพลวรรณกรรมต่างชาติ โดยปรากฏในช่วงที่ฝรั่งเศสเข้ามาปกครองประเทศกัมพูชา แปรจากคำว่า roman ของฝรั่งเศส⁴

ซึง หุก ซึ ได้ปรับปรุงการแบ่งสมัยของนวนิยาย ออกเป็น 6 สมัยเพิ่มเติมจากการแบ่งสมัยนวนิยายของนักวิชาการเดิมที่แบ่งถึง ค.ศ. 1973 เท่านั้น การแบ่งนวนิยายตามสมัยของ ซึง หุก ซึ มีดังนี้

1. นวนิยายเขมรสมัยอาณาจักรฝรั่งเศส ค.ศ. 1863-1953
2. นวนิยายเขมรสมัยสังคมนาษฎร์นิยม ค.ศ. 1953-1970
3. นวนิยายเขมรสมัยสาธารณรัฐ ค.ศ. 1970-1975
4. นวนิยายเขมรสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย(เขมรแดง)ตั้งแต่ ค.ศ. 1975-1979
5. นวนิยายเขมรสมัยสาธารณรัฐประชามานิตกัมพูชาตั้งแต่ ค.ศ. 1979-1991
6. นวนิยายเขมรสมัยปัจจุบัน เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1991 เป็นต้นมา⁵

หลังจากได้รับเอกราชจากฝรั่งเศสแล้ว ประเทศกัมพูชาเข้าสู่ยุคสังคมนาษฎร์นิยมภายใต้การนำของสมเด็จพระนโรดมสีหนุ เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1953 พระองค์ทรงตั้งพรรคการเมืองที่พระองค์ไม่ประสงค์จะให้เรียกว่าพรรคการเมืองคือ พรรคสังคมนาษฎร์นิยม เพื่อร่วมลงเลือกตั้งในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1955 สมเด็จพระนโรดมสีหนุใช้พระองค์เองและกลไกของรัฐสลายพรรคการเมืองคู่แข่งของพระองค์จนสิ้นกำลัง ผลการเลือกตั้งในครั้งนั้นปรากฏว่า พรรคของพระองค์ได้รับเสียงเลือกตั้งทั้งหมดในสภาผู้แทนราษฎร โดยพระองค์ทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ช่วงเวลาที่ทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแบบผูกขาดทางอำนาจ ประเทศต้องประสบปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาการคอร์รัปชันในระบบบริหาร ภาวะเงินเฟ้อ ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ แม้ว่าประเทศต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอก แต่พระองค์กลับทรงประกาศไม่รับความช่วยเหลือทางการทหารจาก

³ ฆึ้ง บุก ซึ, **กาลีหกรรมวิญญูสทรวุธี20** (กรุงเทพฯ: บณุกาทรหมุ, 2002), 37.

⁴ อรวรรณ บุญฤทธิ, ลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร, 1.

⁵ ฆึ้ง บุก ซึ, **จิฎฎภคตุเตโธหกรรมสลาสุธโร** (กรุงเทพฯ : เกษมฤทธิ, 2003), 189.

สหรัฐอเมริกาเลย ทั้งนี้เพื่อเอาใจคอมมิวนิสต์จีน เป็นผลให้กองทัพอ่อนแอลงมาก⁶ พระองค์ทรงทำที่ ผักไผ่ประเทศคอมมิวนิสต์ แต่แท้จริงแล้วทรงรังเกียจกลุ่มฝ่ายซ้ายที่อยู่ในประเทศ และทรงพยายาม กำจัดให้สิ้นไป การกระทำที่ไม่เป็นกลางของพระองค์ทำให้ทั้งฝ่ายซ้ายภายในประเทศและกลุ่มฝ่าย ขวาที่นิยมสหรัฐอเมริกาไม่พอใจ และดำเนินการที่เป็นปฏิปักษ์ต่อพระองค์⁷

ผลการเลือกตั้งใน ค.ศ. 1955 ชี้ให้เห็นว่าขบวนการคอมมิวนิสต์ในกัมพูชาไม่สามารถต่อสู้โดย ใช้วิถีทางการเมืองต่อไปได้ สมาชิกหลายคนตัดสินใจจับอาวุธขึ้นสู้โดยมีฐานที่มั่นอยู่ในชนบท ใน ค.ศ. 1956 กระแสการปราบปรามกลุ่มฝ่ายซ้ายอ่อนคลายลง ปัญญาชนฝ่ายซ้ายที่เพิ่งเดินทางกลับจาก ฝรั่งเศสได้เข้าสอนหนังสือในโรงเรียนและวิทยาลัย โดยปกปิดความสัมพันธ์ของตนกับขบวนการพรรค คอมมิวนิสต์ไว้ และใช้โอกาสนี้เผยแพร่แนวคิดสังคมนิยมในกรุงพนมเปญ จนกระทั่งเข้าถึงกลุ่มชนชั้น กลางในเมืองได้ ทำให้เกิดกระแสต่อต้านสมเด็จจันโรตมสีหนุอย่างรุนแรงมาก ใน ค.ศ 1959 กลุ่ม คอมมิวนิสต์ก็ต้องย้ายฐานที่มั่นไปอยู่ชนบทเนื่องจากไม่สามารถต้านทานการปราบปรามจาก ฝ่ายรัฐบาลได้⁸ คนพวกนี้หลายคนเคยเข้าร่วมขบวนการคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศสมาก่อน และต่อมา มี บทบาทสำคัญในขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ซึ่งมีชื่อว่า พรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชา อาทิ พอล พต⁹ บ៉ูน ถก หรือ ซาลต ซอร์ សាឡុត ស, เอียง ซารี អៀង សារី, ซอน เซน សុន សែន, เขียว สัมพัน ខៀវ សំផន, ฮู ยวน ហ៊ុយ យ៉อง และ ฮู นิม ហ៊ុន នឹម

ใน ค.ศ. 1960 พรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชาเริ่มปรับตัวเพื่อให้รอดพ้นจากการกวาดล้างของ รัฐบาล และใน ค.ศ.1963 พรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “พรรคแรงงานกัมพูชา” มีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งการบริหารพรรคโดยให้กลุ่มปัญญาชนที่ได้ไปศึกษาที่ประเทศฝรั่งเศสดำรง ตำแหน่งสำคัญภายในพรรคร่วมกับกลุ่มเขมรอิสระในอดีต และสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ในขบวนการ คอมมิวนิสต์กัมพูชาซึ่งมีอยู่แต่เดิม เช่น ซาลต ซอร์ សាឡុត ស หรือ พอล พต บ៉ูน ถก ดำรงตำแหน่ง

⁶ ธิบัติ บัวคำศรี, *ประวัติศาสตร์กัมพูชา*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2555), 96-103.

⁷ วิชรินทร์ ยงศิริ, “ประชาธิปไตยแบบกัมพูชา,” ใน *เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาวะขบวนการการเป็น ประชาธิปไตยและการเมืองสมัยใหม่*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พิมพ์สวย, 2547), 159-160. อ้างถึงใน ชาญชัย คงเพียรธรรม, “การศึกษาวิเคราะห์วินิพนธ์เขมรเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเขมร ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 33-34.

⁸ ชาญชัย คงเพียรธรรม, “การศึกษาวิเคราะห์วินิพนธ์เขมรเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเขมร ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2553), 34.

⁹ ชื่อบุคคลที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในกลุ่มนี้ ถ้ายึดตามความนิยมที่ใช้ในงานวิชาการของไทย (ดูข้อตกลง เบื้องต้น)

เลขาธิการพรรค เอียง ซารี **អៀង សារី** ดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายนโยบาย¹⁰ หลังจากนั้น พรรคแรงงานกัมพูชาหรือพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาก็เริ่มเปลี่ยนแปลงนโยบาย ใน ค.ศ. 1970 พรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาได้เปลี่ยนจากการดำเนินการทางเมืองมาเป็นการใช้กำลังเข้าต่อสู้ มีการจัดตั้งหน่วยป้องกันลับในทุกเขตพื้นที่เพื่อขโมยอาวุธจากทางราชการ และมีการต่อสู้กันระหว่างฝ่ายคอมมิวนิสต์กับทหารฝ่ายรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ทางพรรคยังจัดตั้งกองกำลังยุวชนปฏิวัติแห่งกัมพูชาขึ้น ในบริเวณพื้นที่ที่ประชาชนมีความขัดแย้งกับฝ่ายรัฐบาล¹¹ เคียร์แนน มองว่าขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชาประกอบด้วย 3 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มเขมรแดงหรือกลุ่มปัญญาชนปารีส กลุ่มเขมรเวียดมินห์ และกลุ่มเขมรคอมมิวนิสต์ โดยกลุ่มหลักคือกลุ่มเขมรแดงนำโดย พอล พต และ เอียง ซารี ซึ่งให้ความสำคัญต่อการสร้างกัมพูชาให้เป็นประเทศที่พัฒนาด้านอุตสาหกรรม พร้อมกับมีความแข็งแกร่งยิ่งใหญ่ในการป้องกันประเทศ¹²

ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่พรรคแรงงานกัมพูชาหรือพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาได้พัฒนาเป็นคอมมิวนิสต์อย่างสมบูรณ์ บรรดาผู้นำเขมรแดงเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมือง และพยายามแสดงให้เห็นว่าประเทศกัมพูชาไม่พร้อมที่จะปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เนื่องจากการถ่ายเทอำนาจของสมเด็จจันโรตมสีหนุในระบอบราชาธิปไตยมาไว้ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ทรงผูกขาดอำนาจในการบริหารประเทศ ทั้งๆ ที่ยังทรงขาดภาวะความเป็นผู้นำ ทำให้บ้านเมืองแตกเป็นฝ่ายต่างๆ กลุ่มที่นิยมสมเด็จจันโรตมสีหนุ (ฝ่ายน้ำเงิน) กลุ่มที่นิยมสหรัฐอเมริกา (เขมรขาว) และคอมมิวนิสต์ (เขมรแดง) ต่างแย่งชิงอำนาจทางการเมืองกัน

ในสมัยสาธารณรัฐ ค.ศ. 1970-1975 ภายใต้การนำของจอมพล ลอน นอล **លន់ នល់** พวกฝ่ายขวาที่นิยมสาธารณรัฐอเมริกาและเคยรับใช้ใกล้ชิดสมเด็จจันโรตมสีหนุในการปราบปรามคอมมิวนิสต์ในตอนนั้นอย่างจอมพล ลอน นอล และเจ้าสิริมตะ ฉวยโอกาสรัฐประหารยึดครองอำนาจการปกครองจากสมเด็จจันโรตมสีหนุในขณะที่พระองค์เสด็จเยือนบรรดาประเทศในแถบยุโรป การยึดครองอำนาจได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองประเทศมาเป็นสาธารณรัฐโดยได้เปลี่ยนชื่อประเทศจากเดิม “พระราชอาณาจักรกัมพูชา” เป็น “สาธารณรัฐกัมพูชา” และให้นาย เจง เอง **ចេង ហេង** รักษาการในตำแหน่งประมุขของรัฐ แต่งตั้งจอมพล ลอน นอล ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ส่วนสมเด็จจันโรตมสีหนุได้ขอลี้ภัยทางการเมืองไปพำนักอยู่ ณ กรุงปักกิ่ง จัดตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นขึ้น และตัด

¹⁰ Steve Header, *Cambodian Communism and Vietnamese Model*, (Bangkok: White Lotus, 2004), 64-70.

¹¹ กัญจนวลัย นาชัยสิทธิ์, “ขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ค.ศ. 1963-1979” (สารนิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547), 50.

¹² Kiernan, Ben. *How Pol Pot Came to Power*, (London: Thelford Press, 1986) 336.

ความสัมพันธ์กับรัฐบาลของจอมพล ลอน นอล ทั้งนี้ โดยมีประเทศในกลุ่มคอมมิวนิสต์ต่างๆ รับรอง รัฐบาลพลัดถิ่นของสมเด็จเจ็ญโรดมสีหนุหลายประเทศ¹³ สถานการณ์ทางการเมืองในสมัยสาธารณรัฐ กัมพูชาไม่ค่อยสู้คืนัก เนื่องจากปัจจัยภายนอกคือ อิทธิพลจากสงครามเวียดนามและสงครามเย็นใน ภูมิภาคอินโดจีน และปัจจัยภายใน คือปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาการคอร์รัปชั่น

รัฐบาลจอมพล ลอน นอล ประสบปัญหาในการบริหารประเทศ เนื่องจากรัฐบาลขาด เสถียรภาพ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาหลายอย่างภายในประเทศ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจอันเนื่องจากภาวะ เงินเฟ้อ การขาดแคลนสินค้า เครื่องอุปโภค บริโภค เรื่องระบบเงินตรา และราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น รวมไปถึงปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้นำฝ่ายทหารและการเมือง เกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวงในวงการ ทหาร ทำให้ผู้สนับสนุนหลักอย่างสหรัฐอเมริกาตัดขาดความช่วยเหลือแก่รัฐบาลจอมพล ลอน นอล ยุติการสกัดกั้นกลุ่มคอมมิวนิสต์ไม่ให้รุกล้ำเข้ามายังกรุงพนมเปญ สุดท้ายสหรัฐอเมริกาและเจ้าหน้าที่ ทั้งหมดได้อพยพออกจากกรุงพนมเปญในวันที่ 12 เมษายน ค.ศ.1975¹⁴ ทำให้รัฐบาลจอมพล ลอน นอล ขาดการสนับสนุนหลัก เหตุการณ์ยิ่งเลวร้ายยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ

วันที่ 17 เมษายน ค.ศ. 1975 สมัยกัมพูชาประชาธิปไตย เขมรแดงโค่นล้มรัฐบาลจอมพล ลอน นอลได้สำเร็จ โดยได้ร่วมมือกับสมเด็จเจ็ญโรดมสีหนุ¹⁵ ประชาชนส่วนใหญ่สนับสนุนการโค่นล้ม รัฐบาลจอมพล ลอน นอล อาจเนื่องมาจากสาเหตุที่ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ยังคงมีความจงรักภักดีต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์ไม่พอใจที่รัฐบาลจอมพล ลอน นอล ปลดสมเด็จเจ็ญโรดมสีหนุออกจากตำแหน่ง

สิ่งแรกที่เขมรแดงทำคือ ให้ประชาชนอพยพออกจากกรุงพนมเปญเป็นเวลา 3 วัน โดยรัฐบาล เขมรแดงให้เหตุผลกับประชาชนว่า สหรัฐอเมริกาจะมาทิ้งระเบิด เมื่อเข้าสู่ภาวะปกติ รัฐบาลจะให้ ประชาชนกลับบ้านมาดังเดิม การที่เขมรแดงบังคับประชาชนให้ออกจากกรุงพนมเปญอาจเป็น เพราะปัญหาการขาดแคลนอาหาร เนื่องจากประชาชนชนบทเข้ามาอาศัยในกรุงพนมเปญจำนวนมาก ทำให้เกิดการขาดแคลนอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ และก่อนที่เขมรแดงจะเข้ามามีอำนาจ ไม่นานนัก ได้เกิดโรคคอหิวดกโรค และโรคใช้รากสาดที่กรุงพนมเปญ หมอชาวฝรั่งเศสได้ประเมิน สถานการณ์ดังกล่าวว่าประเทศกัมพูชาอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง¹⁶ นอกจากนี้การอพยพ

¹³ จินดา ดวงจินดา, รัฐธรรมนูญกัมพูชาประชาธิปไตยและบทวิเคราะห์ (กรุงเทพฯ: แสงรุ่งการพิมพ์, 2521), 79.

¹⁴ รุส สุทธิษฎ, *สหประชาชาติและวิกฤตการณ์ในกัมพูชา* (กรุงเทพฯ: มติชน, 2005), 190.

¹⁵ ชาญชัย คงเพียรธรรม, “การศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์เขมรเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์”, 38.

¹⁶ George Hildebrand and Gareth Porter, *Cambodia Starvation and Revolution* (New York and London: Monthly Review Press, 1976), 39-146

ประชาชนนี้เป็นการกระทำที่มีฐานทางอุดมการณ์รองรับเพราะเขมรแดงต้องการเปลี่ยนสังคมให้กลับไปเป็นสังคมเกษตรดั้งเดิม ในทรศนะของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาเห็นว่า

“เมืองเป็นที่ๆ เลวร้ายเพราะมีเงินอยู่ในเมือง ประชาชนสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงประเทศกัมพูชาได้แต่ไม่ใช่ในเมืองกรุง ประชาชนต้องทำงานด้วยหยาดเหงื่อที่เกิดจากการตากแดดที่ดิน ไถ และเก็บเกี่ยวพืชผล คนจะได้เรียนรู้คุณค่าที่แท้จริงของสรรพสิ่ง คนจะได้รู้ว่าเขาเกิดจากเมล็ดข้าว และในกรุงพนมเปญ คุณกินข้าวแต่คุณไม่ได้ปลูกข้าวเอง คุณต้องออกไปอยู่ในชนบทซึ่งเป็นที่ๆ คุณปลูกเอง”¹⁷

เขมรแดงถือว่าเดิมระบบชนชั้นทางสังคมมีอยู่ 5 ชั้น คือ 1. ชั้นศักดินา **โณ:สกุทธิ** แบ่งออกเป็นศักดินาอภิสิทธิ์ชน และศักดินาเจ้าของที่ดิน 2. ชั้นนายทุน **โณ:สหาย** คือพวกนายทุน นายหน้าที่เอาผลประโยชน์ไปให้ต่างชาติ 3. ชั้นอนุชน **โณ:หรรณ** หรือกลุ่มชนชั้นกลางที่มีฐานะดีพอสมควร เช่น พ่อค้าแม่ค้ารายย่อย 4. ชั้นกรรมกร **โณ:กษุกร** 5. ชั้นกสิกร **โณ:กสิกร**¹⁸ ต่อมาเขมรแดงได้จัดแบ่งชนชั้นใหม่เป็น 2 ชั้น คือ 1. ประชาชนเก่า **บรูตาดิสตาส** หรือประชาชนมูลฐาน **บรูตาดิสตูดิส** คือกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทก่อนที่เขมรแดงจะเข้ายึดครองประเทศกัมพูชา ประชาชนกลุ่มนี้เป็นเกษตรกรหรือกรรมกรที่ทำการเกษตรเป็น และเขมรแดงมองว่าประชาชนเก่าเหล่านี้จะช่วยสร้างผลผลิตทางการเกษตรต่างๆ ให้กับตนได้อย่างดี 2. ประชาชนใหม่ **บรูตาดิสตี** หรือประชาชนมูลฐาน **บรูตาดิสตูดิส** เป็นกลุ่มชนชั้นกลาง นายทุนที่เขมรแดงมองว่าทำการเกษตรไม่เป็นและมีความคิดเข้าร่วมกับพวกจักรวรรดิอเมริกา เขมรแดงมักเรียกประชาชนกลุ่มนี้ว่า “พวกกาฝาก **บฏีทุกร**”

เมื่อเขมรแดงเข้าปกครองประเทศกัมพูชา ประชาชนทั้ง 2 ชั้นคือประชาชนเก่าและประชาชนใหม่ ถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานหนัก ได้รับอาหารเพียงเล็กน้อย เมื่อเจ็บป่วยก็ไม่ได้รับการบริการทางด้านสาธารณสุขที่ดีพอ ถูกลงโทษด้วยวิธีทารุณ และเขมรแดงยังพยายามกวาดล้างฆ่าคนเขมรด้วยกันเอง รวมทั้งชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในกัมพูชา เช่น เวียดนาม จาม อย่างโหดเหี้ยม ทำให้ประชาชนจำนวนมากต้องจบชีวิตลงอย่างเวทนา จนกลายเป็นโศกนาฏกรรมครั้งยิ่งใหญ่ที่ถูกบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์

¹⁷ ธิบตี บัวคำศรี, ประวัติศาสตร์กัมพูชา, 116.

¹⁸ ณัฐพร ไทยจงรักษ์, “สภาพการดำรงชีวิตของชาวเขมรระหว่าง พ.ศ.2518-2522: ศึกษา “ภูมิภาค” ตะวันออก ตะวันตกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงเหนือ” (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), 69-70.

เขียน อีริวิทย์และสุนัย ผาสุก กล่าวว่า สาเหตุหลักๆ ในการเสียชีวิตของคนเขมรในช่วงการปกครองของเขมรแดงมีอยู่ 5 ประการ คือ

1. การสังหารกันเองในบรรดากองกำลังติดอาวุธคอมมิวนิสต์เพื่อแย่งชิงอำนาจกัน
2. การฆ่าล้างแค้นที่แอบแฝงอยู่กับขบวนการปฏิวัติสังคมนิยม ผู้ที่ตกเป็นเป้าสำคัญคือ ผู้ที่เคยรับใช้สหรัฐอเมริกา และรัฐบาลจอมพล ลอน นอล
3. การอดอาหารและขาดการรักษาโรค ตายเพราะภัยสงคราม การอพยพคนเมืองกว่า 3 ล้านคนออกสู่ชนบทโดยปราศจากสิ่งของจำเป็นในการยังชีพ
4. การถูกประหารเพราะต้องสงสัยว่าทำงานให้กับศัตรูทางการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ
5. การเสียชีวิตของคนเขมรเพราะทหารและพลเรือนตามชายแดนที่ติดต่อกับเวียดนาม ต้องทำสงครามชิงดินแดนกับเวียดนามหลายครั้ง¹⁹

ธิบัติ บัวคำศรี กล่าวว่า การนำประชาชนในเมืองออกไปสู่ชนบทของ พอล พต เป็นความต้องการเปลี่ยนผู้คนเหล่านั้นจากกลุ่มคนที่ไม่ผลิต ผู้ที่เอาเปรียบทั้งในทางเศรษฐกิจและการเมือง มาเป็นคนที่มีผลิตด้วยตัวเองและอาศัยอยู่ในสังคมแบบเดิม โดยระบอบนี้ให้ความสำคัญกับบทบาทเกษตรกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของกัมพูชาเป็นอย่างมาก ประชาชนถูกบังคับให้ทำการเกษตรในพื้นที่ชนบท เช่น ขุดทำนบ ยกสันเขื่อน เพื่อกักน้ำมาใช้ผลิตผลผลิตทางการเกษตรไปบำรุงกองทัพ เก็บเป็นเสบียง และส่งออก พอล พต เชื่อว่าความเป็นชนบทนี้สามารถทำให้ประเทศกัมพูชาเจริญรุ่งเรืองขึ้นได้เหมือนในสมัยนครวัด ที่สามารถสร้างสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรมที่งดงามได้ โดยไม่ต้องพึ่งความเจริญสมัยใหม่เลย²⁰ ระยะเวลากว่า 3 ปี 8 เดือน 20 วัน ภายใต้การปกครองในรูปแบบรัฐคอมมิวนิสต์โดยพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาหรือเขมรแดง นำโดย พอล พต นั้น รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยได้ทำลายระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มีอยู่เดิม เช่น ระบบเงินตรา ตลาด ร้านค้า การแพทย์สมัยใหม่ การศึกษา ศาสนา การใช้ภาษา การแต่งกาย และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว โดยมีจุดประสงค์เพื่อที่จะสร้างสังคมใหม่ที่มีลักษณะความเป็นชนบทอย่างแท้จริงตามทฤษฎีของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา²¹

¹⁹ เขียน อีริวิทย์ และ สุนัย ผาสุก, กัมพูชา: ประวัติ สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการต่างประเทศ (กรุงเทพมหานคร: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 193-194.

²⁰ ธิบัติ บัวคำศรี, ประวัติศาสตร์กัมพูชา, 120.

²¹ อีระ นุชเปียม, อินโดจีนภายใต้ระบบคอมมิวนิสต์: ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตั้งแต่ ค.ศ. 1975-1991 (กรุงเทพมหานคร: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), 114.

ในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยหรือยุคเขมรแดง จัดเป็นยุคมืดหรือยุคเสื่อมของวงการวรรณกรรมเขมรก็ว่าได้ เพราะการอ่านและการเขียนเป็นสิ่งต้องห้ามในสังคมนั้น ผู้ประพันธ์เขมรหลายท่านเสียชีวิตเนื่องจากถูกกลุ่มเขมรแดงฆ่า กวีและผู้ประพันธ์ไม่มีสิทธิเขียนหรือแสดงความคิดเห็นต่างๆ นวนิยายเขมรจึงเสื่อมลงภายใต้การปกครองของเขมรแดง นวนิยายเขมรในยุคนี้จึงมีจำนวนน้อยมาก²² เมื่อกองทัพเวียดนามเข้ามาปลดแอกเขมรแดงในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979 สถานการณ์ตามพื้นที่ชนบทในอีกหลายพื้นที่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย ยังคงมีการสู้รบในหลายพื้นที่ซึ่งในบันทึกทางประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จะฉายภาพเพียงแค่กรุงพนมเปญเท่านั้นที่ได้รับการปลดปล่อย ต่อมาเมื่อสถานการณ์เริ่มสงบได้มีการจัดตั้งรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมกัมพูชาภายใต้การอุปถัมภ์ของรัฐบาลเวียดนามนำโดย นายเฮง ส่าริน รัฐบาลใหม่มีภารกิจสำคัญคือ การฟื้นฟูวิถีชีวิตของประชาชน สังคม เศรษฐกิจของกัมพูชาให้กลับเป็นปกติอย่างเร่งด่วน มีความพยายามฟื้นฟูศิลปะของชาติในทุกๆ แขนง โดยเฉพาะด้านหนังสือและการอ่าน²³

หลังเหตุการณ์สมัยเขมรแดง นวนิยายค่อยๆ พัฒนาขึ้น นวนิยายแนวหนึ่งที่ถูกแต่งสร้างสรรค์ขึ้น คือนวนิยายแนวประจักษ์พยานวรรณกรรม โดยผู้ประพันธ์ถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด และความรู้สึกผ่านเรื่องราวของตนเองที่รอดชีวิตจากเหตุการณ์สมัยเขมรแดง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง นวนิยายประเภทนี้เปรียบได้กับ “บันทึกทางประวัติศาสตร์” ที่มีอาจลึ้มได้ลง

นวนิยายแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมมีการผลิตขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน สะท้อนความขมขื่น ความเจ็บปวด ความทุกข์ทรมานที่ประชาชนถูกเขมรแดงทารุณอย่างโหดเหี้ยม ที่ตนเองประสบในสมัยที่เขมรแดงขึ้นมีอำนาจเด็ดขาดในประเทศ และเพื่อพยายามเตือนใจชาวเขมรไม่ให้หลงลืมเหตุการณ์อันโหดร้ายและช่วยกันปกป้องประเทศไม่ให้เกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยได้อีก ผู้ประพันธ์นวนิยายเหล่านี้เป็นผู้ที่เคยถูกกลุ่มเขมรแดงกักกัน ถูกทรมาน รอดชีวิตมาจากเหตุการณ์สมัยเขมรแดง และต้องการถ่ายทอดบอกเล่าเรื่องราวที่ตนประสบในสมัยนั้น จากความทรงจำ โดยเน้นบันทึกเหตุการณ์ช่วงต่างๆ นับตั้งแต่ก่อนเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ. 1975 จนถึง 7 มกราคม ค.ศ. 1979 ที่เป็นช่วงสมัยที่เขมรแดงเข้ายึดครองประเทศกัมพูชา รวมทั้งยังมีการถ่ายทอดภาพเหตุการณ์หลังสมัยเขมรแดงที่หลายพื้นที่ในประเทศกัมพูชายังไม่ได้รับความสงบ

ผู้วิจัยเลือกศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรม 5 เรื่อง จากผู้ประพันธ์ที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ตนประสบสมัยเขมรแดงหลายมุมมอง เช่นจากผู้ที่มีความรู้ จากผู้ที่เคยเป็นทหาร

²² เบ็ญ บุก ซี, **ธาณิหกรรมสังคมนิยม** 20. 39.

²³ เขียวลักษณ์ อยู่เจริญสุข. “วรรณกรรมโฆษณาวชนเชื้อของกัมพูชา: กรณีศึกษานวนิยายของคองค บุนเณือน.” วารสารศิลปศาสตร์ ปีที่ 5, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2548): 247-248.

ในสมัยจอมพล ลอน นอล จากมุมมองของผู้หญิงและจากมุมมองของเด็ก และหลายพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่แตกต่างกัน นวนิยายเหล่านี้เป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์จากมุมมองคนที่สามารถรอดชีวิตในช่วงเวลานั้นมาได้ เป็นภาพสะท้อนความทุกข์ทรมานของประชาชนชาวเขมรทุกกลุ่มที่ถูกเขมรแดงใช้ความรุนแรงทุกประเภทกระทำย่ำยีต่อพวกเขา นับตั้งแต่ 17 เมษายน ค.ศ. 1975 ที่กองทัพเขมรแดงบุกยึดกรุงพนมเปญได้สำเร็จ และบังคับข่มขู่ให้ประชาชนออกจากพื้นที่ไปอยู่ตามชนบท เขมรแดงบังคับให้ประชาชนทุกคนทำงานอย่างหนัก ทั้งวันทั้งคืน ได้รับอาหารเพียงเล็กน้อยเช่น น้ำแกงใส่ๆ เพียง 1 ถ้วยเล็ก สำหรับกินกันในวง 4 - 10 คน เป็นต้น และเขมรแดงยังลงโทษประชาชนอย่างโหดเหี้ยมทารุณรวมทั้งฆ่าประชาชนด้วย

นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมที่เลือกศึกษา 5 เรื่อง คือ 1. นวนิยายเรื่อง “องค์การนรก **หฺนฺกกรนรก**” เป็นนวนิยายที่ ตริ้ง บลจาร์ณ **ทฺริ้ง บตฺทารุณ** ลูกชายของ ตริ้ง งา **ทฺริ้ง ฆา** และหาย หุนคี **ญฺญา** **บฺนิสตี** เป็นผู้เล่า ตริ้ง งา และหาย หุนคี เป็นนักวิชาการที่สำคัญของกัมพูชา ตริ้ง งา เขียนหนังสือ “ประวัติศาสตร์เขมร” และหาย หุนคี เขียนหนังสือ “อารยธรรมเขมร” ตริ้ง บลจาร์ณถ่ายทอดให้เห็นว่า หาย หุนคี ผู้เป็นแม่ มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง คอยแก้ไขปัญหาต่างๆ และปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับครอบครัว สะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ตั้งแต่ที่ครอบครัวถูกบังคับให้ออกจากกรุงพนมเปญ การถูกบังคับให้คนทุกเพศทุกวัยทำงาน การกำจัดประชาชนที่มีความรู้ และความพยายามดิ้นรนของผู้เป็นแม่ในการดูแลคนในครอบครัวที่เหลืออยู่จนมีชีวิตรอดพ้นจากสมัยเขมรแดง 2. นวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช **รบบชฺชฺตุกฺค** โดย หงุ่ แกม **ญฺญุ่ ใทฺย**” ในสมัยสาธารณรัฐของจอมพล ลอน นอล เขาเป็นทหารทำงานในกองวิศวกรรมกัมพูชา และถูกหัวหน้าสั่งให้ไปดูแลป้อมปราการช่วงที่เขมรแดงเริ่มเข้ามายึดครองกรุงพนมเปญ เมื่อสถานการณ์แย่งลง เขาและเพื่อนทหารจึงแตกทัพ ต่างคนต่างเอาชีวิตรอดกลับบ้านมาหาครอบครัว นวนิยายเรื่องนี้ถ่ายทอดเหตุการณ์ชีวิตของ หงุ่ แกม ตั้งแต่การถูกบังคับให้อพยพออกจากกรุงพนมเปญ และเน้นการถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานที่ไม่เคยทำอย่างปฏิเสธไม่ได้ เช่น การเก็บส่งกะสีจากหลังคาบ้านเก่าเอามาทำเป็นถังเพียงลำพัง โดยไม่มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือให้ การเก็บอุจจาระตามบ้านประชาชนเพื่อนำมาทำปุ๋ย เป็นต้น 3. นวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกลูกควาย **ทฺุสทฺุชฺชฺยสวส** **ทฺุชฺชฺยสวส** โดย ชุต ไซ **ตฺุชฺชฺย** ไซ” ชุต ไซ เป็นคนที่มีการศึกษาสูง เมื่อเทียบกับคนทั่วไปในสมัยนั้น เขาต้องการนำเสนอภาพความทุกข์ทรมานในการใช้ชีวิตอยู่ภายใต้สมัยเขมรแดงมากกว่า 2 ปี สะท้อนภาพความดิ้นรน พยายามทำสิ่งที่คนมีการศึกษาไม่เคยทำ ฝึกทำสิ่งที่ความรู้ทางวิชาการที่ตนมีติดตัวไม่ได้สอนไว้ เพื่อให้ตนมีชีวิตรอดผ่านไปได้ในแต่ละวัน ถึงแม้ว่าจะออกมาไม่ดีก็ตาม

นวนิยายเรื่องที่ 4 ที่ศึกษาคือ “ใต้หยาดฝน เศรษฐีนักชกเถียง โดย อม สุมานี ผู้ประพันธ์ หัสนิธิ” นวนิยายเรื่องนี้ได้รับรางวัลที่ 3 พานรางวัล 7 มกราคม ครั้งที่ 10 ผู้ประพันธ์เป็นผู้หญิงบอกเล่าเรื่องราวขณะที่ตนอยู่ในค่ายยุวชนยุวนารีซึ่งเป็นสถานที่ปิด ถูกสั่งให้ทำงานอย่างหนัก และถูกเขมรแดงบังคับให้จับคู่แต่งงานกับชายที่ไม่รู้จัก นอกจากนี้ อม สุมานี หรือซุน ซุนยังถ่ายทอดเหตุการณ์การฟื้นฟูพื้นที่ชนบทเพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นระบอบใหม่หลังจากที่เวียดนามเข้ามาปลดปล่อยประเทศกัมพูชา นวนิยายเรื่องที่ 5 คือ นวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32 ฤดูสุนทรีย์ ๓๒” โดย คง ธิตา ต่ง ติลา” ถ่ายทอดภาพเหตุการณ์จากความทรงจำที่ผ่านมา 38 ปี แต่เป็นเหตุการณ์ที่เธอไม่เคยลืม เมื่อสมัยที่ตนเองเป็นเด็กผู้หญิง ถูกส่งตัวเข้าไปในค่ายร่วมกับยุวชนยุวนารี คง ธิตานำเสนอภาพความโหดร้ายของเขมรแดงที่กระทำต่อตนเองและประชาชนภายในค่ายยุวชนยุวนารีอย่างโหดเหี้ยม

การวิเคราะห์องค์ประกอบของนวนิยาย คือ โครงเรื่อง สารัตถะ ตัวละคร ฉาก รวมไปถึงกลวิธีการใช้ภาษามีความสำคัญในการศึกษานวนิยาย เนื่องจากองค์ประกอบของนวนิยายเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้เห็นภาพรวมของนวนิยาย และมีส่วนช่วยให้เข้าใจภาพสะท้อนของนวนิยาย ไม่ว่าจะเป็นภาพสะท้อนการดำรงชีวิต สภาพความเป็นอยู่ หรือความโหดร้ายของตัวละครเขมรแดงที่ประชาชนชาวเขมรพบเจอ ที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดเหตุการณ์ผ่านนวนิยาย และสามารถสะท้อนภาพความคิด ความรู้สึกของประชาชนในสมัยเขมรแดงได้เช่นกัน ตัวอย่างองค์ประกอบที่โดดเด่นของนวนิยายแต่ละเรื่อง ดังเช่น นวนิยายเรื่ององค์การนรก ตรึง บลจาร์ณ ผู้ประพันธ์ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวความทุกข์ของคนภายในครอบครัว โดยมุ่งเน้นถ่ายทอดเรื่องราวผู้เป็นแม่อย่าง พาย หุนคี เหตุการณ์หนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความทุกข์ทรมานของผู้เป็นแม่คือ การไม่รู้ข่าวคราวของสามี ยิ่งไปกว่านั้นลูกชายและลูกสาวอันเป็นที่รัก เสียชีวิตลงในเหตุการณ์สมัยเขมรแดง

ข้าก็อุทิศใจถวายแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เฝ้าด้วยจิตที่สะอาดบริสุทธิ์ และด้วยใจที่เลื่อมใสในพระพุทธเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ข้าก็อุทิศใจถวายแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เฝ้าด้วยจิตที่สะอาดบริสุทธิ์ และด้วยใจที่เลื่อมใสในพระพุทธเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ข้าก็อุทิศใจถวายแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เฝ้าด้วยจิตที่สะอาดบริสุทธิ์ และด้วยใจที่เลื่อมใสในพระพุทธเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

แม้ผมยังมีความกังวลและมีความทุกข์มากขึ้น เพราะกลัวจะสูญเสียลูกชายคนโตไปอีกคน แม่ผมเหมือนถูกผูกมัดที่ขยับเขยื้อนไม่ได้ ไหนลูกสาวที่รักเพิ่งจะตายไป ไหนลูกชายคนโตก็มาป่วยเช่นนี้อีก ไหนจะเรื่องที่ผมไม่เคยได้รับรู้ข่าวอะไรเกี่ยวกับพ่อผมเลย (องค์การนรก: 101-102)

ในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย ชุต ไช ผู้ประพันธ์สะท้อนให้เห็นความยากลำบากในการใช้ชีวิตของตนเองที่เป็นคนมีความรู้ทางวิชาการ แต่เมื่อมาใช้ชีวิตในสมัยเขมรแดง ความรู้ทางด้านวิชาการที่ติดตัวไม่สามารถช่วยให้เขาดำรงชีวิตในสมัยเขมรแดงได้อย่างคนที่ไม่มีความรู้ทางวิชาการ แต่มีความรู้ในการเอาชีวิตรอดในชนบท

เถลธู: ខ្ញុំអង្គុយគិតម្នាក់ឯង បើសិនជាអញធ្វើស្រែពីដើមមក ប្រហែលមិនពិបាកដល់ថ្នាក់នេះ ទេមើលទៅ។ មិនសមទៅរៀន ២០ ៣០ ឆ្នាំ នាំឲ្យខាតពេលសោះ។ ល្អក៏មិនចេះធ្វើ ក៏ព្រៃព្រួងក៏មិនដេះ ត្បាញ ខ្សែក៏មិនចេះវេញ។ អីក៏វេទនាម៉្លេះអញអីយ!។

บางเวลาผมก็นั่งคิดคนเดียว “ถ้าหากกูทำมาตั้งแต่แรก น่าจะไม่ลำบากถึงขั้นนี้ ไม่น่าไปเรียน 20-3- ปีทำให้เสียเวลาเลย กระจุกก็ทำไม่เป็น ตะแกรงก็สานไม่เป็น เชือกก็ไม่รู้จักพัน อะไรมันจะน่าเวทนาเช่นนี้ กูเอ๊ย” (ความรู้สึกของลูกควาย: หน้า 13-14)

นอกจากนี้ นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช พง แกม ผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ความทุกข์ทรมานของประชาชนในการทำงานสมัยเขมรแดง คือประชาชนทุกคนจะต้องจับผิดและถูกเฝ้ามองการกระทำ การพูดจาจากประชาชนด้วยกันเอง เพื่อนำไปรายงานต่อองค์การเขมรแดง

ក្រៅពីធ្វើការ អ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងទាំងអស់មានភារកិច្ចពិនិត្យឃ្លាំមើលសមាជិកក្នុងក្រុមជាប្រចាំអំពី អត្ថចរិតពីអាកប្បកិរិយា ពីការធ្វើការងារ និងពីការនិយាយស្តីដើម្បីរាយការណ៍ជូនអង្គការ នេះគឺជាប្រការដ៏ គ្រោះថ្នាក់បំផុតសម្រាប់សមាជិកគ្រប់រូប។

นอกจากทำงานแล้ว คนที่รับผิดชอบของทั้งหมดมีหน้าที่ตรวจสอบสมาชิกในกลุ่มเป็นประจำเกี่ยวกับพฤติกรรม ทั้งจากการทำงานและการพูดจา เพื่อนำไปรายงานต่อองค์การ นี่เป็นสิ่งที่น่ากลัวที่สุดสำหรับสมาชิกทุกคน (ระบอบมัจจุราช: 62)

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายของเขมรแดงที่กระทำต่อประชาชนในค่ายยุวชนยุวนารี ในนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32” และนวนิยายเรื่อง “ใต้หยาดฝน” ที่ผู้ประพันธ์ยังเป็นเด็กและเป็นผู้หญิงในสมัยนั้น อาศัยอยู่ในค่ายยุวชนยุวนารีหรือสถานที่ปิด ต่างถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานอย่างหนักทั้งวันทั้งคืนเกินกว่าที่ผู้หญิงคนหนึ่งควรได้รับ

ប៉ុន្តែខ្លះពួកយើងត្រូវរស់នៅក្រោមដើមឈើដេកផ្ទាល់នឹងដី សម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលមាន តែសាក់កាដូម្នាក់មួយ ត្រូវដាក់ក្រោមដើមឈើដែលកត់សម្គាល់ថាជាកងឬក្រុមណាមួយដែលយើងរស់នៅ ជាមួយ ពួកយើងធ្វើការទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដោយពេលយប់គេមានបញ្ឆេះម៉ាស៊ីនដាក់អំពូលភ្លើងឲ្យធ្វើការដូចជា លើកភ្លឺស្រែ បោកស្រូវ ឬដកសំណាបពេលយប់ បើពុំនោះទេត្រូវដើរយាមសត្វកណ្តុរពេលយប់។ នៅរដូវប្រាំង ពេលថ្ងៃច្រូតស្រូវ ពេលយប់បោកស្រូវ ផុតរដូវច្រូតកាត់គឺសម្រុកលើកភ្លឺស្រែ ឬដឹកប្រឡាយទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ²⁴

แต่บางเดือน พวกเราต้องอาศัยอยู่ใต้ต้นไม้บนบนดิน สัมภาระข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัว ที่แต่ละคนมีเพียงกระเป๋าใบเดียวต้องวางใต้ต้นไม้ที่เป็นเครื่องหมายว่าอยู่กลุ่มหรือกองไหน พวกเราทำงาน ทั้งวันทั้งคืน ในตอนกลางคืนมีเครื่องปั่นไฟให้แสงสว่างเพื่อขุดดิน ฝังข้าว หรือถอนต้นกล้า ไม่อย่างนั้น ต้องไปเดินยามไล่หนู ในฤดูแล้ง ตอนกลางวันให้ทำงาน เช่น เกี่ยวข้าว ตอนกลางคืนฝังข้าว เมื่อผ่าน ฤดูเก็บเกี่ยวข้าวก็ต้องลงแรงขุดคันนา หรือขุดลำห้วยทั้งวันทั้งคืน (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 1)

សេចក្តីភ័យខ្លាចបានជំរុញយើងឲ្យធ្វើការបន្ត។ មិត្តខ្ញុំកាប់ដីសើមហើយស្អិតដាក់ពេញបង្កី ខ្ញុំលើកវែក សឹងតែពុំរួច ព្រោះដីដែលប្រាបទឹកមានទម្ងន់ទម្ងន់ជាពីរ...ជាបីដង សមខ្ញុំមានទុព្វលភាពនឹងការអត់ ងងុយ...និងជំងឺជំបៅជើង...និងអាហារតតជីវជាតិ ធ្វើឲ្យខ្ញុំរីកឡើងបានតែពាក់កណ្តាលទំនប់ ខ្លួនខ្ញុំក៏រមៀល ធ្លាក់ចុះមកក្រោមដីបាតទំនប់វិញ រួចហើយអ្វីៗក៏ងងឹតសូន្យសុងក្នុងពិភពអន្តការ។²⁵

ความกลัวได้เข้ามาผลักดันทำให้เราต้องทำงานต่อ เพื่อนฉันตกดินที่เปียกและเหนียวใส่จน เต็มบุงกี ฉันแทบจะหาบไม่ไหวเพราะดินที่อุ้มน้ำมันน้ำหนักเป็น 2-3 เท่า อีกร่างฉันมีสภาพที่อดหลับ อดนอนและเจ็บแผล ที่ขาและได้รับสารอาหารไม่พอ ทำให้ฉันขนดินขึ้นไปได้ถึงแค่กลางเขื่อน และตัว ฉันก็กำลังตกลงมาอยู่ฐานเขื่อน หลังจากนั้น อะไรๆ ก็มีดับหายไป (เป็นลม) (ใต้หยาดน้ำฝน: 12)

ดวงมน จิตร์จ้านงค์ ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับภาพสะท้อนไว้ว่า วรรณกรรมย่อมสะท้อนให้เห็นภาพของสังคม ความคิดเห็นของผู้ประพันธ์อาจเป็นตัวแทนที่สะท้อนความคิดของคนกลุ่มใดกลุ่ม หนึ่งของสังคมทั้งหมดในสมัยนั้น²⁶ สอดคล้องกับที่ สมพร มันทะสูตร กล่าววว่าวรรณกรรมย่อมมี ความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ผู้ประพันธ์เกี่ยวพันอยู่ในสมัยนั้นๆ เพราะสิ่งแวดล้อมย่อมมี อิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดที่ผู้ประพันธ์แสดงออกในวรรณกรรม²⁷ ดังที่ผู้ประพันธ์นวนิยายสมัย

²⁴ គង់ ធីតា, **អនុស្សាវរីយ៍មណ្ឌល ៣២** (ម.ប.ត), 2018, 1.
²⁵ អុំ សុជាតិ, **ក្រោមតំណក់ទឹកភ្លៀង** (ភ្នំពេញ: បឹងទន្លេសាប, 2009), 12.
²⁶ ពួកមន ជិត្រជាន់ក, **អង្គរវារណករណ** (ក្រុងពេញ: ពេញវារណ, 2528), 56-58.
²⁷ ពួកមន ជិត្រជាន់ក, **វារណករណសង្គមនិងការដើរ** (ក្រុងពេញ: វិទ្យាសាស្ត្រ, 2524), 11-17.

เขมรแดงทั้ง 5 เรื่อง นี้ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์จริง รวมถึงความคิดความรู้สึกของตนเองที่ต้องพบเจอในสมัยเขมรแดงที่ถ่ายทอดออกมาผ่านนวนิยายนั้น จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม สภาพความเป็นอยู่และความรู้สึกที่แสนทุกข์ทรมานท่ามกลางความโหดร้ายของเขมรแดงที่ผู้ประพันธ์และประชาชนชาวเขมรพบเจอได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบได้แก่ โครงเรื่อง สารัตถะ ตัวละคร ฉาก และกลวิธีการใช้ภาษารวมทั้งศึกษาภาพสะท้อนของนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง งานวิจัยชิ้นนี้สามารถเติมเต็มความรู้ในวงการวรรณกรรมเขมรที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สมัยเขมรแดงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง จำนวน 5 เรื่อง

2. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนของนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง

ขั้นตอนของการวิจัย

1. รวบรวมและทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งรูปแบบหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ อิเล็กทรอนิกส์

2. คัดเลือกและอ่านนวนิยายที่ศึกษา

3. วิเคราะห์ข้อมูล

4. เรียบเรียงผลการวิจัย สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในการระบุเวลา ผู้วิจัยยึดปีคริสต์ศักราชเป็นหลัก เพราะประเทศกัมพูชานิยมใช้ปีคริสต์ศักราชมากกว่าพุทธศักราช

2. ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ต่างๆ ที่เป็นที่ยุ้จักทั่วไป จะเขียนตามที่นิยมและคุ้นเคยในประเทศไทย เช่น บ៉ูน ฤท จะถ่ายทอดเป็น พล พต ក្រុងភ្នំពេញ จะถ่ายทอดเป็น กรุงเทพมหานคร หรือ ព្រះបាទ ព្រះចៅ ถ่ายทอดเป็น พระตะบอง แต่ถ้าเป็นชื่อบุคคล ชื่อสถานที่อื่นๆ ที่ยังไม่มี การเขียนตามความนิยมในภาษาไทย ผู้วิจัยจะถ่ายทอดตามรูปเขียนภาษาเขมรมาเป็น ภาษาไทย โดยยึดตามพจนานุกรมภาษาเขมร-ไทย ฉบับทุนพระยาอนุমানราชธนะเกล้าที่ 1-5 เช่น ชื่อคน ត្រឹង ងា ถ่ายทอดเป็น ตรึง งา ทั้งนี้การเขียนชื่อภาษาเขมร จะเขียนต่อจากชื่อไทยในครั้งแรกเท่านั้น

3. ชื่อนวนิยาย ผู้วิจัยจะแปลความหมายโดยไม่ทับศัพท์ชื่อ

4. ในการแปลตัวอย่างข้อมูลจากนวนิยาย ผู้วิจัยจะไม่แปลคำต่อคำแต่จะแปลโดยสรุปรวมความเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย และจะอ้างอิงโดยแสดงชื่อนวนิยายพร้อมหมายเลขหน้าไว้ท้ายข้อความที่แปล
5. การแปลคำศัพท์บาลีสันสกฤตในภาษาเขมรจะแปลตรงตัวตามภาษาเขมร เช่น កម្ពុភិបាល จะแปลเป็น កររណាភិបាល

ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยเลือกศึกษานวนิยายเขมรจากผู้ประพันธ์ที่ถ่ายทอดเหตุการณ์จริงที่ตนประสบในช่วงเวลาสมัยเขมรแดง ค.ศ.1975-1979 ตีพิมพ์ในระหว่าง ค.ศ.1989-2018 จำนวน 5 เรื่อง โดยจะเรียงลำดับตามปีที่ตีพิมพ์ในนวนิยาย ได้แก่

1. นวนิยายเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน ក្រោមតំណក់ទឹកភ្លៀង” โดย อม สุพานี អ្នកស្រី អ៊ី សុផានី” ตีพิมพ์ใน ค.ศ.1989
2. นวนิยายเรื่อง “องค์การนรก អង្គការនរក” โดย ตรึง บณจารุณ ត្រឹង បញ្ចារុណ” ตีพิมพ์ใน ค.ศ.2007
3. นวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช របបមជ្ជុរាជ” โดย หง แกม ឡុង កែម” ตีพิมพ์ใน ค.ศ. 2013
4. นวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32 អនុស្សាវរីយ៍មណ្ឌល ៣២” โดย คง ธีตา គង់ ធីតា” ตีพิมพ์ใน ค.ศ.2018
5. นวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย កូនក្របីមនោសញ្ចេតនា” โดย ชุต ไซ ជុត ខៃ” ไม่ระบุปีที่พิมพ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจองค์ประกอบของนวนิยายเขมรสมัยเขมรแดง
2. เข้าใจภาพสะท้อนเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมสมัยเขมรแดง
3. เป็นการเติมเต็มความรู้ใหม่ด้านนวนิยายเขมรที่เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

บทที่ 2

ปริทรรศน์งานวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง จำเป็นที่จะต้องศึกษาประวัติศาสตร์กัมพูชาในภาพรวมก่อน เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพการณ์สมัยเขมรแดงได้อย่างชัดเจนขึ้น ดังกับคำกล่าวที่ว่า โศกนาฏกรรมการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์จะไม่เกิดขึ้นในประเทศกัมพูชาเลยถ้าไม่มีพวก “เขมรแดง”²⁸ บทนี้จะนำเสนอประวัติศาสตร์กัมพูชาที่เกี่ยวข้องกับสมัยเขมรแดง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์สมัยเขมรแดง

ประวัติศาสตร์กัมพูชาที่เกี่ยวข้องกับสมัยเขมรแดง

การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในประเทศกัมพูชาซึ่งถือเป็นยุคมืด เกิดขึ้นใน ค.ศ. 1975 – 1979 โดยกลุ่ม “เขมรแดง” ที่พัฒนามาจากกระบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากกระบวนการชาตินิยมในสมัยอาณานิคมที่ฝรั่งเศสเข้ามาปกครอง²⁹ จึงจำเป็นต้องศึกษาประวัติศาสตร์กัมพูชาช่วงก่อนเขมรแดงเข้ามาด้วย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ก่อนสมัยเขมรแดง

เมื่อกัมพูชาเริ่มตกเป็นรัฐในอารักขาของฝรั่งเศสตั้งแต่ ค.ศ. 1863-1953 ช่วงที่สิ้นสุดการเสด็จขึ้นครองราชย์ของเจ้าบรมมณีนาถใน ค.ศ. 1941 ซึ่งสืบเนื่องต่อจากรัชสมัยของเจ้าสีสุวัตต์และเจ้ามณีวงศ์ใน ค.ศ. 1904-1941 เป็นระยะเวลาที่กัมพูชาอยู่ภายใต้การปกครองแบบอาณานิคมของฝรั่งเศส เพราะในช่วงระยะเวลาหลังจากนั้นใน ค.ศ. 1941-1953 ฝรั่งเศสค้ำประกันจะยึดครองกัมพูชาไว้ให้ได้มากที่สุด มากกว่าที่จะมุ่งการปกครองให้เป็นระบบ จึงก่อให้เกิดการเรียกร้องเอกราชจากชาวเขมรขึ้น³⁰

²⁸ ชาญชัย คงเพียรธรรม, “การศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์เขมรเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเขมร ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553).

²⁹ กัญจนวลัย นาชัยสิทธิ์, “ขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ค.ศ. 1963-1979” (สารนิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547).

³⁰ เดวิด แชนด์เลอร์, ประวัติศาสตร์กัมพูชา, พิมพ์ครั้งที่ 3, แปลจาก A History Of Cambodia, แปลโดย พรรณงาม เก้าธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และ วงเดือน นาราัจจ์ (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546), 213.

ความรู้สึกชาตินิยมได้เริ่มก่อตัวขึ้นในหมู่ชาวเขมรใน ค.ศ. 1936 กัมพูชาได้ออกหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ชื่อ “นครวัต” ขึ้น ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาเขมรฉบับแรก เพื่อรายงานกิจกรรมความเคลื่อนไหวของกลุ่มชนชั้นสูงของประเทศ แม้ว่าหนังสือพิมพ์นครวัตจะไม่ได้ทำให้เกิดการชุมนุมเรียกร้องเอกราชโดยตรง แต่มีผลทำให้ท่าทีของประชาชนเขมรที่มีต่อฝรั่งเศสเปลี่ยนเป็นแข็งกร้าวยิ่งขึ้น

สงครามระหว่างฝรั่งเศส – ไทยใน ค.ศ. 1940 มีผลให้ฝรั่งเศสต้องยกดินแดนพระตะบองและเสียมเรียบทั้งหมดให้แก่ไทย ชาวเขมรรู้สึกเจ็บปวดที่ต้องเสียดินแดนนี้ให้แก่ไทย และรู้สึกคับแค้นใจที่ฝรั่งเศสไม่ได้พยายามปกป้องเขมรเลย ขบวนการเขมรอิสระจึงถือกำเนิดขึ้น โดยประเทศไทยยังได้ให้การสนับสนุนขบวนการดังกล่าวอีกด้วย จนเมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม ไทยจำต้องคืนจังหวัดพระตะบองและจังหวัดเสียมเรียบให้แก่กัมพูชา ไทยจึงประกาศไม่สนับสนุนกลุ่มเขมรอิสระอีกต่อไป กลุ่มเขมรอิสระจึงต้องย้ายถิ่นฐานออกจากไทย ในขณะเดียวกันยังเกิดกลุ่มเขมรอิสระขึ้นหลายกลุ่ม ได้พัฒนาเป็นแกนนำสำคัญในกลุ่ม “พรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชา”³¹

ใน ค.ศ. 1941 ฝรั่งเศสสถาปนาสมเด็จจันโรตมสีหนุขึ้นเป็นกษัตริย์ของกัมพูชา และพรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชาได้จัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1951 มี เชน งามิญ ซึ่งเป็นคอมมิวนิสต์สายเวียดนามเป็นหัวหน้าพรรค พรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนการเรียกร้องเอกราชโดยใช้วิธีการทางทูตของ สมเด็จจันโรตมสีหนุจนประสบความสำเร็จในที่สุด

ใน ค.ศ. 1953 ฝรั่งเศสได้ให้เอกราชแก่กัมพูชาอย่างสมบูรณ์ หลังจากปกครองมาเป็นเวลากว่า 100 ปี สมเด็จจันโรตมสีหนุยึดถือนโยบายไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเป็นหลัก ทรงดำรงตำแหน่งแบบผูกขาดทางอำนาจ ทำให้กลุ่มคอมมิวนิสต์นำโดย ซาลต ซอ หรือ พอล พต เอียง ซารี ซอน เซน เขียว สัมพัน ฮู ยวน และ ฮู นิ้ม ไม่พอใจ คนกลุ่มนี้เข้าถึงกลุ่มชนชั้นกลางในเมืองได้เพราะเข้าสอนหนังสือในโรงเรียนและวิทยาลัย โดยปกปิดความสัมพันธ์ของตนกับพรรคคอมมิวนิสต์ไว้ จนทำให้เกิดกระแสต่อต้านสมเด็จจันโรตมสีหนุรุนแรง

ใน ค.ศ. 1970 ท่าทีของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาได้เปลี่ยนจากการดำเนินการทางเมืองมาเป็นการใช้กำลังเข้าต่อสู้ มีการจัดตั้งหน่วยป้องกันลับในทุกเขตพื้นที่เพื่อขโมยอาวุธจากทางราชการและมีการต่อสู้กันระหว่างฝ่ายคอมมิวนิสต์กับทหารฝ่ายรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดตั้งพรรค

³¹ เดวิด แชนด์เลอร์, ประวัติศาสตร์กัมพูชา, พิมพ์ครั้งที่ 3, แปลจาก A History Of Cambodia, แปลโดย พรรณงาม เก้าธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และ วงเดือน นาราสาัจ, 261.

กัมพูชาประชาธิปไตยขึ้น³² ช่วงเวลานี้กระบวนการชาตินิยมได้พัฒนามาเป็นคอมมิวนิสต์อย่างสมบูรณ์ บรรดาผู้นำเขมรแดงเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมือง เนื่องจากสมเด็จจันโรดมสีหนุได้ทรงผูกขาดอำนาจในการบริหารประเทศ ทำให้บ้านเมืองแตกเป็นฝ่ายต่างๆ คือ เขมรกลุ่มที่นิยมสมเด็จจันโรดมสีหนุ พวกฝ่ายขวาที่นิยมสหรัฐอเมริกา และคอมมิวนิสต์หรือเขมรแดง ต่างแย่งชิงอำนาจกัน จนทำให้ฝ่ายขวาที่นิยมสหรัฐอเมริกาสามารถยึดอำนาจการปกครองจากสมเด็จจันโรดมสีหนุได้สำเร็จ จอมพล ลอน นอล จึงประกาศตนเองขึ้นเป็นประธานาธิบดี

ความพยายามของพวกฝ่ายขวาอย่างจอมพล ลอน นอล ในการปราบปรามการครอบงำของ เวียดนามและกลุ่มคอมมิวนิสต์เล็กๆ ที่รู้จักกันในนาม “กลุ่มเขมรแดง” (Khmer Rouge) ทำให้เกิด กระแสต่อต้านและไม่พอใจไปทั่วประเทศ เนื่องจากสหรัฐอเมริกาที่ให้การสนับสนุนจอมพล ลอน นอล และได้ทำการทิ้งระเบิดกว่าแสนตันเพื่อสกัดกั้นกลุ่มคอมมิวนิสต์ไม่ให้รุกล้ำจากฐานที่มั่นบริเวณ ชายแดนเข้ามายังกรุงพนมเปญ ทำให้เกิดความเสียหายทั้งสถานที่และประชาชนเป็นบริเวณกว้าง ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ในประเทศโดยไม่เลือกเป้าหมาย ทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ต้องบาดเจ็บล้มตายไปด้วย จึงทำให้กลุ่มเขมรแดงได้ขยายอิทธิพลและมีพรรคพวกมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดกลุ่ม เขมรแดงก็ได้เข้ายึดครองกรุงพนมเปญตั้งแต่ 17 เมษายน ค.ศ. 1975 เป็นต้นมา และโค่นล้มรัฐบาล จอมพล ลอน นอลได้สำเร็จ เปลี่ยนชื่อประเทศกัมพูชาเป็น “กัมพูชาประชาธิปไตย” (Democratic Kampuchea) มีหัวหน้ากลุ่มคอมมิวนิสต์คือ ซาลต ซอ หรือ พอล พต ปกครองประเทศในระบอบ สังคมนิยมคอมมิวนิสต์

สมัยเขมรแดง

วันที่ 17 เมษายน ค.ศ. 1975 เขมรแดงเข้ายึดกรุงพนมเปญและอพยพประชาชนออกจาก บ้านพักไปใช้แรงงานตามชนบท การอพยพประชาชนนี้เพื่อไปทำไร่นาตามนโยบายปรับเปลี่ยน ประเทศไปสู่สังคมนิยมโดยถือคติว่า “ประเทศควรจะอยู่อย่างสันโดษ ไม่ต้องพึ่งวิทยาการ เทคโนโลยี ขอให้มีความกิน ก็อยู่ได้” ทั้งนี้ เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มเขมรแดงตัดสินใจอพยพประชาชน ออกจากเมืองมี 3 ประการ คือประการแรกเนื่องมาจากเมืองหลวงขาดแคลนอาหาร ประการที่ 2 คือ เป็นเรื่องยากที่จะปกครองคนจำนวนมากหลายล้านคน ซึ่งโดยเนื้อแท้แล้วต่อต้านการปฏิวัติ ประการ

³² กัญจนวลัย นาชัยสิทธิ์, “ขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ค.ศ. 1963-1979” (สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547), 50.

สุดท้ายคือ ผู้นำพรรคกลัวตัวเองจะไม่ปลอดภัย อย่างไรก็ตาม เหตุผลที่อยู่เหนือเรื่องอื่นน่าจะเป็นความต้องการของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาที่จะยืนยันชัยชนะของตน³³

ตลอดระยะเวลาที่กลุ่มเขมรแดงขึ้นมาอำนาจเหนือประชาชนชาวเขมร กลุ่มเขมรแดงได้ทำการทารุณ เช่นฆ่าประชาชนกว่า 2 ล้านคน ประชาชนต้องเสียชีวิตเพราะถูกใช้แรงงานอย่างหนัก ความหิวโหยเนื่องจากอาหารไม่เพียงพอ และโรคภัยไข้เจ็บ ประชาชนที่ถูกฆ่าส่วนใหญ่คือ กลุ่มชนชั้นปัญญาชนที่มีการศึกษา กลุ่มชนชั้นกลางที่มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี เนื่องจากเขมรแดงมองว่าเป็นเครื่องกีดขวางการปฏิวัติครั้งยิ่งใหญ่ของพวกเขา³⁴ และกลุ่มชนชั้นที่เป็นชาวบ้านธรรมดาที่เขมรแดงคิดสงสัยว่าจะเป็นศัตรูทางการเมืองของตน เปรียบได้กับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่แท้จริง

“การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” เป็นคำที่น่าสนใจ เนื่องจากมีความหมายถึงความตายของผู้คนจำนวนมาก และมีความหมายโดยรวมคือ การกระทำที่กระทำอย่างเป็นระบบและมีการไตร่ตรองไว้ก่อน มีจุดประสงค์เพื่อทำลายล้างกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มชนในชาติเดียวกัน หรือกลุ่มชนทางศาสนา ทั้งกลุ่มหรือส่วนใหญ่³⁵ หนังสือ Redefining Genocide : Settler Colonialism, Social Death and Ecocide แสดงความหมายของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าการทำลายชีวิตและร่างกายโดยตรง รวมถึงการทำลายล้างสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม³⁶

การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์จึงไม่ใช่แค่การทำลายเชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ด้วยการฆ่าหมู่เป็นจำนวนมาก และรวดเร็วเท่านั้น หากรวมถึงการมีแบบแผนการกระทำต่างๆ หลายแบบ ที่ต่างก็มีเป้าหมายในการทำลายกลุ่มนั้น ๆ ด้วยการทำลายแบบแผนดั้งเดิมของชนเผ่าที่ถูกกระทำและสถาปนาแบบแผนใหม่ของกลุ่มที่เป็นผู้กระทำ

อนุสรณ์สถานการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ของเขมรแดงที่ได้รับการกล่าวขานถึงความโหดร้ายที่สุดคือคุกตวลสแลง แต่เดิมเป็นโรงเรียน จนสมัยเขมรแดงยึดครองอำนาจ จึงใช้สถานที่นี้เป็นสถานที่

³³ เดวิด แชนด์เลอร์, ประวัติศาสตร์กัมพูชา, พิมพ์ครั้งที่ 3, แปลจาก A History Of Cambodia, แปลโดยพรรณงาม เก้าธรรมสาร สดใส ชันติวงษ์ และ วงเดือน นาราวัจจ์, 331.

³⁴ ณัฐพร ไทยจงรักษ์, “สภาพการดำรงชีวิตของชาวเขมรระหว่าง พ.ศ.2518-2522 : ศึกษา “ภูมิภาค” ตะวันออก ตะวันตกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงเหนือ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), 1.

³⁵ สมบูรณ์ เสี่ยงมบุตร และพรชัย ด่านวิวัฒน์, กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2555), 25.

³⁶ Damien Short, (2016), Redefining Genocide: Settler Colonialism, Social Death and Ecocide. (London: Zed Books). 224 .

สอบสวน กักขังและทรมานนักโทษชั้นปัญญาชน มีนักโทษถูกฆ่าตายที่นี้จำนวนมหาศาล ด้วยวิธีการต่างๆ อย่างโหดเหี้ยม

สถานที่ที่มีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์สมัยเขมรแดงมีหลายแห่ง เรียกสถานที่เหล่านี้ว่า “ทุ่งสังหาร” (The Killing field) โดยที่ๆ คนรู้จักและจัดให้เป็นที่ยังระลึกถึงประวัติศาสตร์ก็คือที่ เจิง แอก ในกรุงพนมเปญ เป็นสถานที่ใช้สังหารชาวเขมรที่เป็นกลุ่มชาวบ้าน กรรมกรหรือชาวบ้านคนใดที่กลุ่มเขมรแดงเห็นว่ามีความคิดหรือถูกกล่าวหาว่าเป็นกบฏ คนเหล่านี้จะถูกฆ่าทันทีและผลักลงหลุมที่มีจำนวนกว่า 50 หลุม ผู้หญิงหลายคนถูกข่มขืนก่อนฆ่า และเด็กทารกบางรายก็ถูกจับขาพาดกับต้นไม้ใหญ่ที่อยู่ข้างๆ ก่อนโยนศพลงไปในหลุม ต่อมาสมัยหลังมีการสร้างเมรุกระดูกกระดูกที่มีหัวกะโหลกเรียงซ้อนกันกว่า 10 ชั้น ชั้นล่างสุดเป็นชั้นวางเสื้อผ้าของผู้เคราะห์ร้าย เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ทวนระลึกถึงภาพเหตุการณ์อันน่าเศร้า ซึ่งเป็นภาพที่น่าสลดใจและมีอาลัยได้ลง

หลังสมัยเขมรแดง

เอกสารหรือหนังสือทางประวัติศาสตร์ ส่วนใหญ่จะให้วันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ซึ่งถือเป็นวันชาติของประเทศกัมพูชา เป็นวันที่กองกำลังเวียดนามเข้ามาปลดปล่อยประชาชนออกจากเขมรแดงในพื้นที่กรุงพนมเปญเป็นหลัก

ในปลาย ค.ศ. 1978 ถนนที่มุ่งไปสู่กรุงพนมเปญที่สำคัญหลายสายตกอยู่ในมือของเวียดนาม กองกำลังเวียดนามได้เปลี่ยนยุทธศาสตร์ที่จะมุ่งเข้ายึดครองภาคตะวันออกครึ่งหนึ่งของประเทศ โดยตัดสินใจเข้ายึดกรุงพนมเปญซึ่งเป็นเมืองหลวง ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979 กองกำลังเวียดนามเข้ามาปลดแอกเขมรแดงที่กรุงพนมเปญและได้ขับไล่กองกำลังเขมรแดงได้สำเร็จ โดยกองกำลังเวียดนามจำนวนกว่าแสนคนทำการบุกรุกแนวรบที่สำคัญๆ หลายแห่ง เนื่องจากกองกำลังในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตยรวมพลอยู่อย่างหนาแน่นในภาคตะวันออกและตะวันตกเฉียงใต้ การโจมตีของกองกำลังเวียดนามทางตะวันออกเฉียงเหนือจึงพบการต่อต้านไม่มากนัก³⁷ กองกำลังเวียดนามได้จัดตั้งรัฐบาล “สาธารณรัฐสังคมนิยมกัมพูชา” ภายใต้การอุปถัมภ์ของรัฐบาลเวียดนามนำโดย เฮง ส่าริน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่เคยทำงานร่วมกับพวกเขมรแดง เปลี่ยนอุดมการณ์มาร่วมงานกับรัฐบาล

³⁷ เดวิด แชนด์เลอร์, ประวัติศาสตร์กัมพูชา, พิมพ์ครั้งที่ 3, แปลจาก A History Of Cambodia, แปลโดย พรรณงาม เก้าธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และ วงเดือน นาราสิัจจ์, 354.

สาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา และมีภารกิจคือ การฟื้นฟูวิถีชีวิตของประชาชน สังคม เศรษฐกิจของ กัมพูชาให้กลับเป็นปกติอย่างเร่งด่วน³⁸

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ในพื้นที่ต่างจังหวัดตามชนบทต่างๆ ยังสับสนวุ่นวาย ประชาชนยัง ไม่มีความสงบ แม้ใน ค.ศ.1983 ประชาชนก็ยังอยู่ภายใต้อำนาจของเขมรแดง และกองกำลังแนวหน้า ป้องกันชาติกัมพูชายังไม่ได้เข้ามาปลดปล่อยและดูแลความสงบสุขของประชาชนในพื้นที่ตามชนบท อย่างเต็มที่

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์สมัยเขมรแดง

กัญจนวลัย นาชัยสิทธิ์ ได้ศึกษาเรื่อง “ขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ค.ศ. 1963-1979”³⁹ มุ่งเน้นศึกษาการก่อตัวและพัฒนาการของขบวนการคอมมิวนิสต์ของกัมพูชาระหว่าง ค.ศ. 1963-1979 บทบาทของกลุ่มผู้นำพรรคที่มีผลต่อการจัดการภายในขบวนการคอมมิวนิสต์นี้ รวมถึงการ กำหนดนโยบายการบริหารประเทศใน ค.ศ.1975-1979 ผลการศึกษาพบว่าขบวนการคอมมิวนิสต์ กัมพูชาเป็นขบวนการที่มีความแตกต่างจากขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ลาว ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการก่อตัวและพัฒนาการของ ขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา มาจากสมัยอาณานิคมที่ชาวตะวันตกเข้ามามีอำนาจและจัดการภายใน รัฐ ส่งผลให้กลุ่มชนชั้นสูงบางกลุ่มเสียผลประโยชน์ อำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจ ทั้งนี้พัฒนาการ ของขบวนการคอมมิวนิสต์ยังมีความสัมพันธ์ภายในประเทศกัมพูชาเอง และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงมหาอำนาจและสถานการณ์การเมืองโลก

ไกล์รุ่ง อามระดิษ ได้เขียนบทความทางวิชาการเรื่อง “ประจักษ์พยานนิยายจากทุ่งสังหาร กัมพูชา: ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบและหน้าที่ของวรรณกรรม”⁴⁰ โดยเลือกศึกษานวนิยาย เขมรแนวรัก เรื่องวิบัติในสมรภูมิรัก (វិបត្តក្នុងសមរម្យិស្នេហា) ของ ดวง รัฎฐา (ជួង រដ្ឋា) มาศึกษา องค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของบุคคลในเรื่อง ผลการวิเคราะห์พบว่า นวนิยายเรื่องนี้เป็นนวนิยาย รักซึ่งเกี่ยวข้องกับการทารุณต่อประชาชนเขมร ฉากส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดโพธิสัตว์ มีแนวคิดสำคัญ คือ

³⁸ เยาวลักษณ์ อยู่เจริญสุข. “วรรณกรรมโฆษณาชวนเชื่อของกัมพูชา: กรณีศึกษานวนิยายของคองค บุน เฌือน.” วารสารศิลปศาสตร์ ปีที่ 5, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2548): 247-248.

³⁹ กัญจนวลัย นาชัยสิทธิ์, “ขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ค.ศ. 1963-1979” (สารนิพนธ์ปริญญาอักษร ศาสตร์ มหาวิทยาลัยประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547).

⁴⁰ ไกล์รุ่ง อามระดิษ, “ประจักษ์พยานนิยายจากทุ่งสังหารกัมพูชา: ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และหน้าที่ของวรรณกรรม” (อักษรศาสตร์ ฉบับวรรณกรรมระบอบสังคมนิยม 35, 1 (มกราคม-มิถุนายน, 2549), 1-24.

ความรักเป็นพลังสำคัญทำให้ผู้คนตื่นรนเอาชีวิตรอด หน้าที่ประจักษ์พยานนวนิยายเรื่องนี้ คือ หน้าที่ต่อเหยื่อผู้เสียชีวิต ผู้ประพันธ์เสนอว่านวนิยายเรื่องนี้มีจุดประสงค์เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ และรำลึกถึงเพื่อน ครู ที่ตกเป็นเหยื่อของเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และมีหน้าที่ต่ออนุชนรุ่นหลัง ผู้ประพันธ์กล่าวว่าต้องการสร้างวรรณกรรมเขมรที่ใกล้จะสูญสิ้นไปนั้นให้กลับมาเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาใหม่เพื่อเตือนสติคนรุ่นหลังให้จดจำเรื่องราวการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่มีอาจลืมได้เลย

ศิริวรรณ ประสพสุข ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์นวนิยายเขมรเรื่อง ภาระสุดท้าย”⁴¹ มุ่งเน้นศึกษาองค์ประกอบของนวนิยาย ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก ตัวละคร บทสนทนา และท่วงทำนอง การแต่ง รวมถึงศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในนวนิยายเขมรเรื่องภาระสุดท้าย ผลการศึกษาพบว่า โครงเรื่องมีความน่าสนใจโดยการใช้ความขัดแย้งระหว่างตัวละครและความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครมาเป็นอุปสรรค การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน แต่มีช่วงเวลาหนึ่งที่เล่าย้อนถึงสมัยเหตุการณ์สงครามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และมีการเพิ่มตัวละครเพื่อสร้างปัญหาให้รุนแรงชวนน่าติดตาม ผู้ประพันธ์ใช้บทสนทนาเพื่อให้การดำเนินเรื่องรวดเร็ว และนำเสนอการใช้ภาษาต่างประเทศโดยใช้คำศัพท์ที่ชาวกำพูชาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดความสมจริงมากขึ้น ในด้านภาพสะท้อน ได้สะท้อนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกำพูชา และผู้ประพันธ์ได้สอดแทรกเหตุการณ์สงครามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่เกิดขึ้นจริงในประเทศกำพูชาเข้ามา เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความทุกข์ยากของประชาชนในประเทศกำพูชาที่ถูกกดขี่จากเขมรแดง รวมถึง กระตุ้นให้ผู้อ่านสำนึกถึงวันที่ 7 มกราคม ซึ่งเป็นวันชาติของชาวกำพูชาที่สามารถโค่นล้มระบอบเขมรแดงได้

ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์เขมรเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์”⁴² ซึ่งเปรียบเสมือนบันทึกทางประวัติศาสตร์รูปแบบหนึ่ง โดยมุ่งเน้นศึกษากวีนิพนธ์ จำนวน 6 เรื่อง ในด้านวรรณศิลป์ เช่น แนวคิด และกลวิธีการนำเสนอ ฉันทลักษณ์ รวมไปถึงการวิเคราะห์ภาพแทนที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ที่เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ผลการวิเคราะห์พบว่า กวีนิพนธ์เปรียบเสมือนบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่นำเสนอภาพแทนการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่เกิดขึ้นในประเทศกำพูชาใน ค.ศ. 1975-1979 ลักษณะเด่นของกวีนิพนธ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ประกอบด้วยองค์การทางด้านวรรณศิลป์ที่งดงาม แนวคิดสำคัญเพื่อประณามกลุ่มเขมรแดง ซึ่งแนวคิดนี้เป็นตัวกำหนด

⁴¹ ศิริวรรณ ประสพสุข, “การวิเคราะห์นวนิยายเขมรเรื่อง ภาระสุดท้าย” (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเขมรศึกษา ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549).

⁴² ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม, “การศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์เขมรเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเขมร ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553).

องค์ประกอบต่างๆ กวีใช้กลวิธีทางด้านวรรณศิลป์ทั้งการใช้ฉันทลักษณ์ต่างๆ การใช้ภาพเพื่อประกอบการบรรยาย รวมไปถึงภาพพจน์และการใช้สัญลักษณ์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสะเทือนใจไปกับความโหดเหี้ยมต่อเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในกัมพูชา

ดวง เขียว ได้ศึกษาเรื่อง “ชาตินิยมกัมพูชาและความสัมพันธ์กับการสังหารมวลชนและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (1975-1979)”⁴³ โดยมุ่งเน้นนำเสนอภูมิหลังประวัติศาสตร์ความเป็นชาตินิยมของกัมพูชา และพิจารณาความเป็นชาตินิยมต่อต้านเวียดนามในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย และวิเคราะห์ผลที่ตามมาจากการคิดชาตินิยมแบบนี้ ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นชาตินิยมของ พอล พต ในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยเป็นรูปแบบที่รุนแรงสุดขีด ซึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อผิดๆ ที่ว่า การเช่นฆ่าผู้ที่ถูกพิจารณาว่าเป็นศัตรูเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อปกป้องประเทศชาติ โดยการศึกษาเรื่องนี้เสนอว่ารูปแบบของชาตินิยมสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยเป็นอันตรายต่อมนุษยชาติ จึงสามารถใช้เป็นบทเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์อันโหดร้ายนี้ไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำซากอีก

⁴³ ดวง เขียว, “ชาตินิยมกัมพูชาและความสัมพันธ์กับการสังหารมวลชนและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (1975-1979)” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา(สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556).

บทที่ 3

องค์ประกอบนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง

องค์ประกอบของนวนิยายสามารถแบ่งได้หลายส่วน โดยองค์ประกอบหลักของนวนิยาย คือ โครงเรื่อง สารัตถะ ตัวละคร ฉาก และ กลวิธีการใช้ภาษา องค์ประกอบเหล่านี้จัดว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำมาวิเคราะห์นวนิยายเขมรที่เกี่ยวกับเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ 5 เรื่องในการวิจัยนี้ คือ “เรื่ององค์การนรก **หมู่ทหารรก**” “เรื่องระบอบมัจจุราช **รบชชชชชช**” “เรื่องความรู้สึกของลูกควาย **กุงกูบิชเสาสเทุตสา**” “เรื่องใต้หยาดน้ำฝน **กฤษณกฤษณ**” และ “เรื่องการระลึกถึงมณฑล 32 **มณฑลวิชัยมณฑล ๓๒**”⁴⁴ นวนิยายเหล่านี้ล้วนเป็นนวนิยายที่แสดงเหตุการณ์อันแสนทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นจริงกับผู้ประพันธ์ทั้งสิ้น เป็นเสมือนบันทึกของเหยื่อผู้รอดชีวิตในช่วงเวลาการปกครองของเขมรแดง เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพเหตุการณ์ความทุกข์ทรมานเหล่านี้ได้ชัดเจนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบของนวนิยายเสียก่อน โดยผู้อ่านสามารถอ่านเนื้อเรื่องย่อได้ในภาคผนวก ในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของนวนิยาย ตามลำดับดังต่อไปนี้

โครงเรื่อง

กุหลาบ มัลลิกะมาส ให้คำจำกัดความของโครงเรื่องไว้ว่า โครงเรื่องที่ดี คือโครงเรื่องที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งที่สำคัญเกิดขึ้นกับตัวเอกหรือตัวผู้เล่าเรื่อง ปัญหาหรือความขัดแย้งที่มีความเข้มข้นรุนแรง มีอิทธิพลที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงหรือมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตัวเอกของเรื่อง⁴⁵ ซึ่งคล้ายคลึงกับที่ สมพร มั่นตะสูตร ได้ให้ความหมายของโครงเรื่องไว้ว่า เป็นเค้าโครงที่ผู้ประพันธ์วางไว้เป็นแนวทางในการดำเนินเรื่อง กำหนดจุดมุ่งหมาย เหตุการณ์และปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ของเนื้อเรื่องและตัวละคร โครงเรื่องที่ดีต้องประกอบด้วยพฤติกรรมและข้อขัดแย้งอันสมเหตุสมผล มีการดำเนินต่อสู้ และอุปสรรคตามสมควร⁴⁶ ทั้งนี้ จิตรลดา สุวัตติกุล แบ่งโครงเรื่องเป็น 2 ประเภท คือ โครงเรื่องใหญ่หรือโครงเรื่องหลัก (main plot) เป็นแนวที่ผู้ประพันธ์ต้องการให้เรื่องดำเนินไป มีการผูกปมเรื่องให้ซับซ้อน คลี่คลายเงื่อนปมในตอนจบ และโครงเรื่องรองหรือโครงเรื่องย่อย (Sub plot) เป็นเรื่องย่อยๆ ที่แทรกอยู่ในโครงเรื่องใหญ่ เพื่อช่วยให้เรื่องสนุกยิ่งขึ้น⁴⁷

⁴⁴ ผู้วิจัยจะนำเสนอชื่อภาษาเขมรเฉพาะที่แรกที่พบเท่านั้น

⁴⁵ กุหลาบ มัลลิกะมาส, “วรรณคดีวิจารณ์” (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522), 101.

⁴⁶ สมพร มั่นตะสูตร, “วรรณกรรมไทยปัจจุบัน” (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2533), 96.

⁴⁷ จิตรลดา สุวัตติกุล, “วรรณกรรมไทยร่วมสมัย” (นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526), 56.

นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่องที่ศึกษา มีทั้งนวนิยายที่มีเพียงโครงเรื่องหลักและมีทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง โครงเรื่องหลักมักเป็นโครงเรื่องที่แสดงให้เห็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักหรือผู้เล่าเรื่องกับตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ซึ่งเน้นพวกเขมรแดง ส่วนโครงเรื่องรอง เป็นโครงเรื่องเกี่ยวกับตัวละครประกอบในเรื่องที่ช่วยสนับสนุนให้เรื่องราวดำเนินต่อไปอย่างน่าสนใจและสมจริงมากขึ้น ผลการวิเคราะห์ พบนวนิยายที่มีเพียงโครงเรื่องหลัก 3 เรื่อง คือ เรื่อง “องค์การนรก” เรื่อง “ระบอบมัจจุราช” และเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32” ซึ่งถ่ายทอดเรื่องราวของตัวละครหลักเป็นส่วนใหญ่ และพบนวนิยายที่สอดแทรกโครงเรื่องรองหรือโครงเรื่องย่อยไว้ 2 เรื่อง คือ เรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย” และเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน”

วิภา กงกะนันท์ กล่าวว่า การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องก็เป็นส่วนประกอบสำคัญของโครงเรื่อง ซึ่งมีวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์เป็นโครงเรื่องที่มีเรื่องราวประกอบด้วยเหตุการณ์ต่างๆ⁴⁸ ในนวนิยายที่ศึกษาพบการเรียงลำดับเหตุการณ์ 2 ประเภท ประเภทแรกเป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์ตามการเดินของเข็มนาฬิกาหรือตามปฏิทิน จำนวน 4 เรื่องคือ เรื่ององค์การนรก เรื่องระบอบมัจจุราช เรื่องความรู้สึกของลูกควาย เรื่องการระลึกมณฑล 32 และอีกประเภทหนึ่งเป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์แบบเล่าเรื่องย้อนกลับไปมา (flash back) คือ เล่าเหตุการณ์เริ่มขึ้นที่ตอนใดของเรื่องก็ได้ แล้วเล่าสลับกันไปมาระหว่างอดีตกับปัจจุบัน จำนวน 1 เรื่อง คือเรื่องใต้หยาดน้ำฝน

กุหลาบ มัลลิกะมาส ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของโครงเรื่องและวิธีหนึ่งในการวิเคราะห์โครงเรื่อง ในหนังสือ “วรรณคดีวิจารณ์” ว่าวรรณกรรมประเภทเรื่องเล่า นิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น และบทละคร มักมีลำดับของส่วนต่างๆ ที่สำคัญ คือ ส่วนแรก การเปิดเรื่อง ส่วนที่ 2 ปัญหาเริ่มปรากฏ ส่วนที่ 3 การดำเนินเรื่อง ส่วนที่ 4 การเปลี่ยนแปลงของเรื่องไปในทางใดทางหนึ่งหรือจุดสูงสุด ส่วนที่ 5 การคลี่คลายเข้าสู่จุดจบ ส่วนที่ 6 การปิดเรื่อง ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องมีส่วนประกอบครบทุกข้อ⁴⁹ โดยการวิเคราะห์โครงเรื่องของนวนิยายที่ศึกษาจะนำเสนอ โครงเรื่องแต่ละเรื่องเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาของนวนิยายได้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก”

นวนิยายเรื่ององค์การนรก มีผู้ประพันธ์ชื่อ ตรึง บณจารุณ ตรีงษ์ ๒๓๓๓ เป็นลูกชายของ นาย หุนดี ฎุฑู ๒๓๓๓ และ ตรึง ๒๓๓๓ นวนิยายเรื่องนี้มีโครงเรื่องหลักเพียงโครงเรื่องเดียว เขาได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน ค.ศ.1975 เมื่อเขาอายุได้ 8 ขวบ ไปจนถึงช่วงเวลา

⁴⁸ วิภา กงกะนันท์, “วรรณคดีวิจารณ์” (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2533), 85.

⁴⁹ กุหลาบ มัลลิกะมาส, “วรรณคดีวิจารณ์” (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548), 103.

ครอบครัวเดินทางอพยพจากกรุงพนมเปญผ่านสถานที่ต่างๆ ตามคำสั่งของเขมรแดงและถูกใช้แรงงานอย่างหนักจนสมาชิกในครอบครัวต้องสังเวยชีวิตลง โดยตรึง บญจารุณ ถ่ายทอดให้เห็นความสำคัญของ ตรึง งาม และ พาย หุนคี โดยเฉพาะพาย หุนคี ที่พยายามดิ้นรนให้ตนและครอบครัวรอดชีวิตจากเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์สมัยเขมรแดงไปได้ โดยวัตถุประสงค์ของนวนิยายเรื่องนี้มีหลายประการคือ เพื่อหวังให้ผลงานชิ้นนี้เปรียบเสมือนภาพบันทึกเหตุการณ์อันเลวร้ายหน้าหนึ่งในประวัติศาสตร์กัมพูชา เพื่อรำลึกถึงวิญญาณของบิดาที่เสียชีวิตไปอย่างไร้ซึ่งความยุติธรรมจากพวกเขมรแดง และระลึกถึงมารดาที่ได้ดูแลลูกๆ มาจบชั่วชีวิตจะหาไม่ รวมถึงวิญญาณสมาชิกภายในครอบครัวและประชาชนชาวเขมรทั้งหมดที่ได้สังเวยชีวิตให้แก่พวกเขมรแดง และเพื่อระลึกถึงผู้คนที่ทั้งหญิงและชายชาวเขมรที่รักชาติทุกคนที่ยอมพลีชีพเพื่อปกป้องแผ่นดินเขมร⁵⁰

การตั้งชื่อนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก” เป็นการถ่ายทอดถึงเหตุการณ์ที่ครอบครัวถูกอพยพออกจากกรุงพนมเปญ และถูกเขมรแดงข่มขู่ยึดสิ่งของที่มีนัยสำคัญ โดยกล่าวอ้างว่า “องค์การ” เป็นคนสั่งและประชาชนทุกคนต้องทำตาม ถ้าไม่ทำตาม ทหารเขมรแดงจะลงโทษหรือฆ่าทิ้งทันที โดยตรึง บญจารุณ เปรียบชื่อนวนิยายเช่นนี้ เพราะเมื่อได้ยินคำว่าองค์การเป็นครั้งแรก เขาไม่รู้ว่าองค์การที่ทหารเขมรแดงอ้างถึงนั้นเป็นใคร แต่ในช่วงเวลาที่เขมรแดงปกครอง เขารับรู้ว่า องค์การนี้โหดร้ายเหมือนมาจากนรก และมาทำให้ชีวิตประชาชนชาวเขมรเหมือนตกอยู่ในนรกทั้งเป็น ดังปรากฏข้อความในนวนิยายว่า

នៅពេលដែលពួកវាចង់បានរបស់អ្វីពីយើង វាថាអង្គការស្នើសុំ។ នៅពេលដែលវាចង់យកយើងទៅសម្លាប់វាថាអង្គការឱ្យយើងទៅរៀនសូត្រ... ប្រជាជនខ្មែរភាគច្រើនចូលណាស់ថាតើអង្គការអ្នកណា?

เวลาที่พวกมันอยากให้เราทำอะไร มันจะบอกว่าองค์การสั่งให้ทำ เวลาที่พวกมันต้องการสิ่งของ มันก็บอกว่าองค์การเสนอขอ เวลาที่พวกมันอยากเอาเราไปฆ่า มันก็บอกว่าองค์การให้ไปเรียนสูตร ... ประชาชนเขมรส่วนใหญ่สงสัยว่าองค์การคือใคร”⁵¹ ดังที่จะนำเสนอให้เห็นในโครงเรื่องเป็นลำดับต่อไป

ตารางที่ 1 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก”

การเปิดเรื่อง	ในวันที่ 16 เมษายน ค.ศ.1975 เขมรแดงเริ่มบุกกรุงพนมเปญได้และสั่งให้ครอบครัว ตรึง บญจารุณ อพยพออกจากบ้านโดยเร็ว โดยอ้างว่าให้อพยพออกจากภูมิลำเนาเพียงแค่ 3 วันเท่านั้น
---------------	--

⁵⁰ ត្រឹង បញ្ចកុណ, **អង្គការនរក** (ភ្នំពេញ: អង្គរ, 2007)

⁵¹ ត្រឹង បញ្ចកុណ, **អង្គការនរក, 91-92.**

โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก” (ต่อ)

<p>ปัญหาเริ่มปรากฏ</p>	<p>เมื่อครอบครัว ตรึง บณจาร์ณ อพยพเข้าไปในพื้นที่ชนบท ต้องแยกเป็นกลุ่มกองตามอายุเพื่อทำงานอย่างหนักทุกเพศทุกวัย เช่น ไถนา ยกสันเขื่อน ถางหญ้าตามไร่เขมรแดงสัง ตรึง งา ผู้เป็นพ่อได้ตัดสินใจยอมให้เอกสารประวัติส่วนตัวแก่เขมรแดง เนื่องจากกรรมาภิบาลเขมรแดงสืบรู้ว่าเขาเป็นใคร และถูกเขมรแดงเรียกตัวให้ไปช่วยรับใช้งานที่กรุงพนมเปญ</p>
<p>การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน</p>	<p>พ่าย หุนคี ต้องรับหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ทุกคนในครอบครัวถูกใช้งานอย่างหนัก ปู่และย่าถูกสั่งให้ทำตะกร้า บุงกี พ่าย หุนคี ถูกให้ทำงานเกี่ยวข้าวอย่างหนัก ส่วนลูกๆ ที่เขมรแดงจัดเป็นยุวชนหลักอย่าง ริทธิและรี ถูกสั่งให้ชุดลำห้วยและถูกใช้แรงงานหนักเช่นกัน พ่าย หุนคีพยายามถักหมวกใบตาลทั้งวันทั้งคืนเพื่อนำไปแลกอาหารเพิ่มให้ครอบครัว</p>
<p>จุดสูงสุดของเรื่อง</p>	<p>พ่าย หุนคี รู้สึกเหมือนถูกผูกมัดกับแน่นอน เพราะริทธิและรี ลูกชายและลูกสาวของเธอได้เสียชีวิตลงเพราะทำงานหนักจนน่าเวทนา เพราะอาหารที่ได้รับไม่พอต่อร่างกายที่ใช้ไป รวมทั้งไม่มียารักษาและการดูแลที่ถูกหลักทางการแพทย์ ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ข่าวของสามีเลย</p>
<p>จุดคลี่คลายปัญหาของเรื่อง</p>	<p>ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ตรึง บณจาร์ณ ได้ทราบว่าแนวหน้ากองกำลังเวียดนามได้เข้ามายึดครองกรุงพนมเปญได้แล้ว ผ่านเสียงวิหุขของพวกเขาเขมรแดง ครอบครัวถูกสั่งให้อพยพมุ่งหน้าไปยังทางหลวงหมายเลข 5 พ่าย หุนคี ผู้เป็นแม่ได้พาครอบครัวอพยพมาอยู่ที่อำเภอมงคบุรีกับพี่สาวและได้รับจดหมายจากน้องสาวที่อาศัยอยู่กรุงพนมเปญว่า เห็นชื่อตรึง งา อยู่สถานที่คุมขังตวลแสลง</p>
<p>การปิดเรื่อง</p>	<p>เมื่อทราบว่า ตรึง งา เสียชีวิตแน่แล้ว พ่าย หุนคีตัดสินใจอพยพครอบครัวไปจังหวัดบันทายมีชัย</p>

โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช” (ต่อ)

	<p>เมื่อทหารของ จอมพล ลอน นอล เริ่มพ่ายแพ้ หุง แกม ตัดสินใจถอดเครื่องแบบทหารออกและกลับบ้านไปหาครอบครัวที่กรุงพนมเปญ เมื่อเขมรแดงเข้ายึดครองกรุงพนมเปญได้ เขาและครอบครัวถูกขับไล่ให้อพยพออกจากกรุงพนมเปญตามคำสั่งของพวกเขมรแดงทันที</p>
ปัญหาเริ่มปรากฏ	<p>หุง แกม และครอบครัว เดินทางไปจนถึงหมู่บ้านผลูอุมมี เขมรแดงแบ่งงานให้ประชาชนใหม่ทุกคนทำ</p>
การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน	<p>หุง แกม ได้รับมอบหมายงานหลายประเภทเริ่มตั้งแต่ ทำนา และดูแลควาย ทำงานเป็นช่างทำถังและทำบับ โดยไม่มีเครื่องมือและไม่มีคนสอนวิธีการใช้ให้ และถูกสั่งให้ไปตัดไม้ จับปลาจนหมดฤดูร้อน ยิ่งไปกว่านั้น เขาถูกมอบหมายงานที่แปลกที่สุดในชีวิต คือเก็บอุจจาระตามบ้านประชาชน ไปทำปุ๋ยธรรมชาติเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว งานทุกประเภทต้องทำให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด</p>
จุดสูงสุดของเรื่อง	<p>ใน ค.ศ.1978 เขมรแดงได้เปลี่ยนกลุ่มกรรมมาภิบาลที่ดูแลพื้นที่ของหมู่บ้าน เขมรแดง ฆ่าประชาชนมากขึ้น รวมถึงประชาชนเก่าที่จงรักภักดีต่อองค์การมายาวนาน</p>
จุดคลี่คลายปัญหาของเรื่อง	<p>ในเดือนธันวาคม ค.ศ.1978 มีข่าวลือว่ากองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเวียดนาม เริ่มมีการปลดปล่อยประชาชน หุง แกม เห็นทหารเขมรแดงแตกทัพหนีกระจัดกระจาย</p>
การปิดเรื่อง	<p>หลังเหตุการณ์กองกำลังเวียดนามเริ่มเข้ามาปลดปล่อยประชาชน หุง แกม ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของชุมชนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน แต่ก็ยังไม่มีทหารเวียดนามเข้ามาดูแลอย่างจริงจัง เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1979 หุง แกม ตัดสินใจพาครอบครัวของตนเองออกจากหมู่บ้านเพื่อกลับบ้านเกิดที่จังหวัดกำปงจาม เพราะสถานการณ์ในหมู่บ้านยังไม่สงบอย่างที่เขาคาดหวังไว้</p>

โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32”

นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 ผู้ประพันธ์ชื่อ ค่ง อีตา **ค่ง อีตา** มีวัตถุประสงค์ในการประพันธ์ เพื่อรำลึกถึงเยาวชนเขมรทั้งหมดที่ได้เสียชีวิตในระบอบฆ่าล้างเผ่าพันธุ์นี้ และคนที่ยังมีชีวิตอยู่ ขอให้ผลบุญที่ได้ทำในทุกวันส่งไปถึงผู้เสียชีวิต ขอให้วิญญาณของประชาชนทั้งหมดนั้นไปสู่ภพภูมิที่ดีทุกประการ นวนิยายเรื่องนี้มีโครงเรื่องหลักเพียงโครงเรื่องเดียว ถ่ายทอดชีวิตของเด็กสาวที่ต้องพลัดพรากจากครอบครัว ถูกใช้แรงงานอย่างหนักและถ่ายทอดความเป็นอยู่ที่เธอถูกส่งตัวไปใช้แรงงานที่สถานที่ต่างๆ ซึ่งเป็นสถานที่ปิดของยูวชนยูวนารีในสมัยเขมรแดง ตั้งแต่ ค.ศ. 1977 จากความทรงจำที่ผ่านมากกว่า 38 ปี และเธอไม่มีวันลืม⁵⁴

พื้นที่ 32 เป็นหนึ่งในสถานที่ที่ ค่ง อีตา ถูกย้ายไปทำงานตามคำสั่งของเขมรแดง สถานที่นี้มีกฎระเบียบที่โหดเหี้ยมเกินกว่ามนุษย์จะอยู่ได้ เช่น การไปทำงานต้องฟังเสียงนกหวีดเพื่อเป็นสัญญาณ ถ้าไม่สามารถทำตามได้ จะถูกลงโทษอย่างหนักด้วยแส้ ยิ่งไปกว่านั้น ผู้คุมเขมรแดงในพื้นที่ 32 นี้ ใช้แส้เขียนตีประชาชนตามความต้องการอย่างไม่สมเหตุผล สถานที่นี้มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “คุก 32” เธอได้นำคำว่าคุก 32 มาตั้งเป็นชื่อตอนเพื่อเปรียบความโหดร้ายในพื้นที่แห่งนี้เหมือนคุก สถานที่นี้จึงเป็นสถานที่ที่ฝังลึกอยู่ในความทรงจำของ ค่ง อีตา

ตารางที่ 3 โครงเรื่องหลักนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32”

การเปิดเรื่อง	ค่ง อีตาเปิดเรื่องใน ค.ศ.1977 ที่เธอถูกส่งเข้าไปในกองลาดตระเวนร่วมกับยูวชนยูวนารีที่มีอายุมากกว่า เพราะพื้นที่ที่เธออยู่มีเด็กจำนวนมากน้อยจึงไม่จัดตั้งกองกุมาร ค่ง อีตา ต้องทำงานอย่างหนักเช่น ยกส้นเขื่อน ขุดดินทั้งวันทั้งคืนเช่นเดียวกับยูวชนยูวนารีที่อายุมากกว่าในกองลาดตระเวน และถูกโยกย้ายที่ทำงานไปตามเขมรแดงกำหนด
ปมปัญหาเริ่มปรากฏ	ค่ง อีตา ถูกย้ายไปทำงานที่พื้นที่หรือคุก 32 และถูกสั่งให้ทำงานหนักตามกลุ่มตามกองของเธอ เช่น ถอนกล้า ถางป่า ทำลายจอมปลวก ขุดต่อไม้ทิ้ง เป็นต้น
การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน	ในพื้นที่ 32 ผู้คุมเขมรแดงมีอาวุธเป็นแส้ มีกฎระเบียบที่โหดเหี้ยมคือ มีการกำหนดเสียงนกหวีดในการทำงาน ถ้าไม่สามารถทำตามเสียงนกหวีดที่กำหนดไว้ได้ จะถูกลงโทษอย่างหนัก ยิ่งไปกว่านั้น ผู้คุมเขมรแดงใน

⁵⁴ ค่ง อีตา, **หฤสภูกวีชัยญาณ ๓๒** (2018)

โครงเรื่องหลักนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32” (ต่อ)

	พื้นที่ 32 นี้ ใช้แส้เขียนตีประชาชนตามความต้องการอย่างไม่สมเหตุผล อาหารที่ได้รับที่นี่มีเพียงข้าวต้มแห้งๆ งานที่ทำเช่น ยกสันเขื่อน ขุดดิน ขุดคัณนาตามระยะทางที่กำหนดให้ โดยระยะทางที่ต้องขุดในแต่ละวันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถ้าใครไม่ตั้งใจทำงานหรืองานจะถูกผู้คุมใช้แส้ตีทันที คงอีตา ต้องอาศัยอยู่ด้วยความกลัวและบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้มีชีวิตรอดจากพื้นที่นี้
จุดสูงสุดของเรื่อง	คง อีตา ได้ยินข่าวว่า เขมรแดงฝ่ายนิรติจะมาฆ่าคนในพื้นที่ 32 ช่วงปลายเดือนเมษายน ค.ศ.1979 ในเวลาเดียวกันนั้น เธอเก็บใบปลิวที่มีข้อความเกี่ยวกับการปลดปล่อยประเทศกัมพูชาจากเขมรแดงตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 เธอสงสัยว่าทำไมพื้นที่ที่เธออยู่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย ต่อมามีคนประกาศว่า ทหารเวียดนามเข้ามาแล้ว คง อีตาและพวก ตกใจวิ่งหนีไปและพบหลุมหลบภัย เธอและพวกจึงหลบภัยอยู่ในหลุมด้วยความกลัว และพยายามมองดูสถานการณ์ภายนอก
จุดคลี่คลายปัญหาของเรื่อง	คง อีตาและพวกพบว่ามียุทโธปกรณ์เวียดนามจำนวนมาก และทหารเวียดนามเดินลาดตระเวนอยู่ในพื้นที่ มีผู้ชายเขมรคนหนึ่งมาพร้อมกับทหารเวียดนาม เดินประกาศให้คนที่หลบอยู่แสดงตัวออกมาพร้อมบอกว่าจะช่วยเหลือให้หลุดพ้นจากพวกเขมรแดง ประชาชนจึงพากันทยอยแสดงตัว คง อีตาและพวกตัดสินใจออกไปหาทหารเวียดนาม
การปิดเรื่อง	คง อีตาและพวกเดินทางต่อไปเรื่อยๆ จนพบพี่ชายของเธอ พี่ชายได้พาเธอกลับบ้านเพื่อไปพบครอบครัว ครอบครัวของ คง อีตาตัดสินใจเดินทางกลับบ้านที่อำเภอโม่งฤๅสี จังหวัดพระตะบอง

โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย

นวนิยายความรู้สึกของลูกควายมีผู้ประพันธ์ชื่อ ชุต ไช ฤๅต ใเอ เป็นเรื่องต่อจากนวนิยาย 2 เรื่องคือ “โรงเรียนฝรั่งเศส สภาตฤๅกัๅง” และเรื่อง “เด็กวัดสมัยฝรั่งเศส ฤๅงฤๅฤๅสัๅษัๅยตฤๅกัๅง” ซึ่งการอพยพตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 ที่เป็นช่วงเวลาประวัติศาสตร์เขมรแดงเข้ายึดครองกรุง

พนมเปญได้นั้น ผู้ประพันธ์ได้เล่าไว้ในนวนิยายเรื่อง “เด็กวัดสมัยฝรั่งเศส ทุ่งรุตส์สมัยตกถัง” ซึ่งเป็นภาคก่อนหน้านวนิยายเรื่องนี้ โดยเนื้อหาในตอนท้ายของเรื่อง “เด็กวัดสมัยฝรั่งเศส” ดังนี้

**ថ្ងៃ១៧មេសា ១៩៧៥ ពួកទមិឡូចូលដល់ក្រុងភ្នំពេញ។ វាដេញ
ប្រជាជនចេញពីទីក្រុង។ អាឆែព្រមទាំងគ្រួសារបើកឡានមករកខ្ញុំជា
បន្ទាន់ យើងទាំងពីរគ្រួសារក៏នាំគ្នាធ្វើដំណើរចេញពីក្រុងទាំងអស់គ្នា។
យើងនាំគ្នាដើរតាមមាត់ទន្លេ សំដៅទៅទីក្រុងកំពង់ចាម។ អស់រយៈ
ពេលពីរខែ ទើបយើងទៅដល់ស្រុកស្ទឹង។ មកដល់ស្រុកស្ទឹង ពួក
ទមិឡូក៏ដឹកយើងទាំងពីរគ្រួសារអោយមកស្នាក់នៅភូមិថ្មីល្អ ស្រុកតំបែរ
គោកស្រុក ក្នុងខេត្តកំពង់ចាម។**

ภาพที่ 1 นวนิยายเรื่องเด็กวัดสมัยฝรั่งเศส

แปลความได้ดังนี้

“ในวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 พวกทมิฬเข้าถึงกรุงพนมเปญ มันไล่ประชาชนออกจากเมือง
ไอ้ไหนและครอบครัวขับรถมาหาผม ครอบครัวเราทั้งสองพากันเดินทางออกจากกรุงพนมเปญ เรา
เดินทางตามเส้นทางริมแม่น้ำมุ่งหน้าไปจังหวัดกำปงจาม ใช้เวลา 2 เดือน จึงถึงอำเภอสงว เมื่อมาถึง
อำเภอสงว พวกทมิฬก็ให้ครอบครัวเราทั้งสองพักอยู่ที่หมู่บ้านถนอล อำเภอภูมแบร จังหวัดกำปงจาม”

55

นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย มีทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง โครงเรื่องหลักเป็น
การถ่ายทอดชีวิตของ ชุต ไช ตั้งแต่ ค.ศ.1977 ที่ครอบครัวอยู่ภายใต้อำนาจเขมรแดงและขัดแย้ง
ระหว่างเขมรแดงฝ่ายนิรติกับฝ่ายบูรพาที่ฆ่ากันเองมากกว่า 2 ปี ด้วยความทุกข์ทรมาน และถ่ายทอด
การเดินทางหาสถานที่พักที่เป็นหลักแหล่งให้ตนเองและครอบครัว ชุต ไช ไม่อยากกลับภูมิลำเนาของ
ตนเพราะยังไม่ไว้ใจเขมรแดงและสถานการณ์ในอนาคตเนื่องจากเขาเป็นคนมีการศึกษา (เขมรแดง
มักจะกำจัดคนที่มีการศึกษา) ส่วนโครงเรื่องรอง เป็นเรื่องราวของควาย “ไอ้ญี” ที่ผูกพันกับครอบครัว
ชุต ไช แต่กลับถูก ชุต ไช ทิ้งถึง 2 ครั้งอย่างน่าเศร้า

นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย มีการตั้งชื่อเรื่องให้สัมพันธ์กับ “ไอ้ญี” ที่ถูกทอดทิ้งโดย
ไม่สามารถพูดหรือโต้เถียงอะไรได้ เมื่อสถานการณ์บีบบังคับ ชุต ไช จำเป็นต้องให้ตนเองและ
ครอบครัวมีชีวิตรอด จึงต้องขาย ไอ้ญี โดยไม่สนใจความรู้สึกหรือความรักของไอ้ญีที่มีต่อครอบครัว

⁵⁵ ฝุต ไร, ทุ่งรุตส์สมัยตกถัง (กรุงเทพฯ: SIPAR, 2005), 65.

ของเขา ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกเศร้าสลดของสิ่งมีชีวิต “ไอ้ณู” ควายผู้นำส่งสารที่ถูกขายทิ้ง แม้ว่ามันจะจงรักภักดีกับครอบครัว ชุต ไซ มากแค่ไหนก็ตาม โดยจะนำเสนอโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองแยกกันเพื่อให้ชัดเจนมากขึ้น

ตารางที่ 4 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย”

การเปิดเรื่อง	เปิดเรื่องใน ค.ศ. 1977 ที่ถ่ายทอดให้เห็นถึงความแห้งแล้งของพื้นที่ชนบทในสมัยเขมรแดง ชุต ไซ และประชาชนชาวเขมรในหมู่บ้านถนอลเฝ้ารอผู้คนเข้ามาปลดปล่อยกว่า 2 ปี แล้ว
ปมปัญหาเริ่มปรากฏ	เขมรแดง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิรดี (ตะวันตก) และฝ่ายบูรพา (ตะวันออก) เริ่มสู้รบกันเอง พวกทหารนิรดีบอกให้ประชาชนใหม่สามารถอพยพกลับภูมิลำเนาเดิมได้ ชุต ไซและครอบครัวจึงเดินทางออกจากหมู่บ้านถนอลแต่ไม่ยอมกลับไปภูมิลำเนาของตน
การดำเนินเรื่อง	ชุต ไซ และครอบครัวตั้งหลักแหล่งที่หมู่บ้านจุงสมร่าก เป็นเวลานาน ชุต ไซ ถูกสั่งให้ทำงานเกษตรกรรม เขาพยายามเรียนรู้การทำสิ่งใหม่ๆ เช่น อุปกรณ์ดักปลาเพื่อหาอาหารเพิ่มให้ครอบครัว ทหารทั้งฝ่ายบูรพา และนิรดี อพยพประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตรงข้ามกับตัวเอง
จุดสูงสุดของเรื่อง	กองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเวียดนามเข้ามาปลดปล่อยประชาชนชาวเขมร และยึดครองประเทศเขมรได้อย่างเต็มตัวจากพวกเขมรแดง
จุดคลี่คลายปัญหาของเรื่อง	ชุต ไซ ตัดสินใจพาลูกและภรรยาไปยังกำบังจาม เพราะได้ยินว่าที่กำบังจามจามมีการเปิดตลาดค้าขายปกติแล้ว
การปิดเรื่อง	ชุต ไซ ตัดสินใจเสี่ยงเป็นครั้งสุดท้าย พาลูกและภรรยากลับกรุงพนมเปญ เพราะเสียดายอาหารก็เริ่มหมดและได้ยินข่าวลือว่ากรุงพนมเปญในช่วงนี้อาจโชคดีได้พบทอง เพชร จำนวนมาก

โครงเรื่องรองของนวนิยายเรื่องนี้ เปิดเรื่องในช่วงการดำเนินเรื่องของโครงเรื่องหลัก เมื่อชุต ไซ และครอบครัวอพยพมาอยู่ที่หมู่บ้านจุงสมร่าก นีนิตา ลูกสาวคนโตของ ชุต ไซ ถูกเขมรแดงสั่งให้ดูแลลูกควายตัวหนึ่ง เธอตั้งชื่อมันว่า “ไอ้ณู” เธอรักและดูแลมันเป็นอย่างดี ปมปัญหาเริ่มปรากฏ

เมื่อประชาชนที่ถูกเขมรแดงอพยพกลับภูมิลำเนา ต้องทิ้งควายของตนเองไว้ ชุต ไซ ได้ไปเลือกเอาควายที่โตแล้วมาเลี้ยง 2 คู่ โดยให้นินิตาเป็นคนดูแลและสั่งให้นินิตาปล่อยไ้อัญญาไป นินิตายอมทำตามทั้งน้ำตา แต่ไ้อัญญาก็กลับมาหานินิตาและสามารถอยู่กับควาย 2 คู่ นั้นได้อย่างดี จุดสูงสุดของโครงเรื่องเรื่องนี้ เกิดเมื่อ ชุต ไซ ต้องพาครอบครัวอพยพออกจากหมู่บ้านจุงสมราก็ไปจังหวัดกำแพงจาม ชุต ไซ จึงตัดสินใจขาย ไ้อัญญา แต่ไ้อัญญาก็นึกกลับมาหานินิตาอีก นินิตาเสียใจมาก ไม่อยากคืนไ้อัญญาให้เจ้าของใหม่ หลังจากนั้นนินิตาและไ้อัญญาไม่ได้พบกันอีกเลย

โครงเรื่องนวนิยายเรื่อง “ไ้ต๋หยาดน้ำฝน”

ขุน บุญ หรือชื่อจริง อัง สุภาณี หู้ สุภาณี ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่องไ้ต๋หยาดน้ำฝน มีวัตถุประสงค์ในการประพันธ์เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ความเจ็บปวดที่ประชาชนได้เสียชีวิตและสละชีวิตลงเพราะการปฏิบัติของเขมรแดง ให้พวกเขาได้รับรู้ว่า แสงแห่งสันติภาพความยุติธรรมที่ได้มาจากความอดทนพยายามเริ่มเป็นรูปเป็นร่างแล้ว และผู้ประพันธ์ยังขอให้ประชาชนทุกคนดับไฟสงครามนี้ให้เหยื่อผู้เคราะห์ร้ายด้วย⁵⁶

นวนิยายเรื่องไ้ต๋หยาดน้ำฝนมีทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง โครงเรื่องหลักถ่ายทอดชีวิตของขุน ตัวละครหลักที่ถูกส่งเข้าไปทำงานสถานที่ปิดในค่ายยุวชนยุวณารี ถูกใช้แรงงานอย่างหนัก ยิ่งไปกว่านั้น ขุนถูกเขมรแดงบังคับให้แต่งงานกับชายที่ไม่รู้จักในค่ายยุวชนยุวณารี ทำให้เธอทุกข์ทรมานใจมาก ส่วนโครงเรื่องรองนั้น ขุนได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงระบบสาธารณสุขที่ไม่ดี ไม่ถูกหลักทางการแพทย์ผ่านตัวละครพี่สาว จนทำให้พี่สาวของเธอเสียชีวิตลงอย่างน่าเวทนา

“ไ้ต๋หยาดน้ำฝน” สัมพันธ์กับคำพูดของพี่สาวขุนและพิจิตต ชายที่เธอถูกบังคับให้แต่งงานด้วย ทั้ง 2 คน พูดว่า “ฝนเอ๋ยอย่าหยุด” เหมือนกันโดยบังเอิญ พี่สาวขุนซึ่งนอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล พูดข้อความนี้ เพราะรู้ว่า เมื่อฝนหยุดตก ขุนจะต้องกลับไปทำงานและตนจะไม่ได้พบน้องสาวอีก ส่วนพิจิตตพูดข้อความนี้ ในตอนที่ทั้ง 2 เข้าพิธีแต่งงานเรียบร้อยแล้วและอยู่บ้านที่เขมรแดงจัดไว้ เพื่อให้มีการร่วมกัน ขุนซึ่งไม่พอใจกับพิธีนี้ได้คิดหนี แต่ขณะนั้นฝนตกอยู่ เธอจึงไม่สามารถหนีออกไปได้ เมื่อขุนได้ยินพิจิตตพูดข้อความเดียวกับพี่สาวเธอ เธอจึงได้คิดและล้มเลิกความคิดที่จะหนี ซึ่งทำให้เธอและพิจิตตมีชีวิตรอดในวันนั้น

เหตุการณ์ที่กล่าวข้างต้นทั้ง 2 นี้ สะท้อนให้เห็นความทุกข์ทรมานภายใต้อำนาจของเขมรแดง โดยทั่วไปแล้ว มนุษย์ทุกคนอยากให้ฝนหยุดตกเพราะฟ้าหลังฝนมักสวยงามเสมอ แต่ในนวนิยายเรื่องนี้กลับตรงกันข้าม เพราะสมัยเขมรแดงนั้นทุกคนล้วนเจอแต่ความโหดร้าย เจอสิ่งที่โหดเหี้ยม

⁵⁶ หู้ สุภาณี, **ประกายศักดิ์ศรีกัญญา** (กรุงเทพฯ: ชิงจรูญสาข, 2009)

ตลอดเวลา คำว่า “ฝนเอยอย่าหยุด” อาจเป็นเพราะตัวละครไม่ทราบอนาคตและโชคชะตาของตัวเอง เกิดความกลัว จึงไม่อยากให้ฝนหยุดตกและมีความหมายอีกนัยหนึ่งว่า ให้อยู่กับปัจจุบัน ณ ช่วงเวลานี้ เก็บไว้เป็นความทรงจำที่ดีที่สุด

ตารางที่ 5 โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน”

<p>การเปิดเรื่อง</p>	<p>เปิดเรื่องใน ค.ศ.1983 ชุน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องเดินทางไปพัฒนาพื้นที่ชนบทของประเทศกัมพูชา เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในระบอบใหม่</p> <p>หลังการยึดครองของเขมรแดงสิ้นสุดลง ถนนหนทางในสมัยนั้นซรุขระ สิ่งก่อสร้างต่างๆ ถูกทำลายไม่เหลือ</p>
<p>ปมปัญหาเริ่มปรากฏ</p>	<p>เมื่อชุนผ่านสถานที่แห่งหนึ่งและได้ยินเสียงเคาะระฆัง ทำให้เธอหวอนรำลึกถึงเหตุการณ์ช่วงที่เธออยู่ภายใต้ระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย</p>
<p>การดำเนินเรื่อง สลับอดีตกับปัจจุบัน (Flash back)</p>	<p>เสียงระฆังดังขึ้นเป็นสัญญาณปลุกให้ไปทำงาน ขณะขนดินที่อุ้มน้ำกำลังลงจากสันเขื่อน เธอจึงเป็นลมตกลงมาที่ฐานเขื่อน ถูกส่งตัวไปโรงพยาบาลอำเภอ คนป่วยไม่หนักอย่างชุน ต้องช่วยทำความสะอาดสถานที่และเย็บเสื้อผ้าคนป่วยตามที่พวกเขมรแดงสั่ง</p> <p>เมื่อหายป่วยและกลับมาถึงกองยุวชน ยุวนารี ชุนพบว่าเธอถูกจับคู่ให้แต่งงานกับชายที่ไม่รู้จัก ชื่อ พิจิตต เขมรแดงจัดบ้านพักให้คู่แต่งงานใหม่ อยู่และต้องร่วมรักกัน</p> <p>พวกเขาตระเวนจะสอดส่องตามบ้านตลอดเวลา ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหนีหรือไม่ร่วมรักกันจะถูกฆ่าทั้งคู่</p> <p>พิจิตตดูแลเธอเวลาที่ป่วย จึงเริ่มรู้สึกดีกับเขา</p>
<p>จุดสูงสุดของเรื่อง</p>	<p>ในช่วง ค.ศ.1983 พิจิตตถูกเขมรแดงสั่งให้ไปป้องกันเขตแดนจากกองกำลังเวียดนาม ชุนได้แต่เฝ้ารอพิจิตตตลอดเวลา วันหนึ่งชุนและพวกได้พบว่ากองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเวียดนามคือผู้มาปลดปล่อยประชาชนชาวเขมร</p>
<p>จุดคลี่คลายปัญหา ของเรื่อง</p>	<p>เธอสะดุ้งตื่นจากภวังค์จนมาถึงอีกหมู่บ้านหนึ่งเพื่อพัฒนาพื้นที่ กลุ่มชุนแบ่งกันไปพบประชาชน ได้เห็นชาวบ้านสร้างบ้านกันอย่างมั่นคง ใน</p>

โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน” (ต่อ)

	หมู่บ้านมีการจัดกิจกรรมยกย่องสรรเสริญความกล้าหาญและการปลดปล่อยของคนสารภาพ ชื่อ พิจิตต เธอสงสัย จนเป็นลมไป กลางดึกนั้น ชุนได้ปลุกเพื่อนชื่อภวนที่นอนอยู่ข้างๆ แต่กลับเป็นพิจิตตที่เธอเฝ้ารอมานาน
การปิดเรื่อง	เขาทั้งสองคนได้เล่าเหตุการณ์ที่ตนเองเจอ เมื่อชุนทำงานลงพัฒนาพื้นที่ตามหมู่บ้านเสร็จ ชุนและพิจิตตก็กลับกรุงเทพมหานคร และจัดพิธีแต่งงานกัน

การเปิดเรื่องของโครงเรื่องเริ่มเมื่อชุนพักฟื้นอยู่ที่โรงพยาบาล และพี่สาวของเธอถูกส่งตัวมาเนื่องจากมีอาการป่วยจากการทำงานหนักตามคำสั่งของเขมรแดง ชุนดูแลพี่สาวขณะที่อยู่โรงพยาบาลและในช่วงที่ได้พักจากการแต่งงาน จุดสูงสุดของเรื่อง เกิดเมื่อพี่สาวของชุนไม่ได้รับการดูแลที่ถูกต้องในโรงพยาบาลทำให้พี่สาวเธอมีอาการหนักขึ้น การปิดเรื่องคือเขมรแดงได้นำตัวพี่สาวของชุนไปทิ้งโดยยังไม่เสียชีวิต

จากการศึกษานวนิยาย 2 เรื่อง ที่มีทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง คือเรื่องความรู้สึกของลูกควายและเรื่องใต้หยาดน้ำฝน พบว่า นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควายมีโครงเรื่องหลักที่ ชุต ไข่ ถ่ายทอดเรื่องราวของตนเองและครอบครัวที่รอผู้คนมาปลดปล่อยจากสถานการณ์อันเลวร้ายสมัยเขมรแดงที่พวกเขาอยู่มากกว่า 2 ปี และการดำรงชีวิตที่ลำบาก หาที่พักหลักแหล่งให้ตนเองและครอบครัวอยู่ด้วยความลำบากท่ามกลางการสู้รบของเขมรแดง 2 ฝ่าย ส่วนโครงเรื่องรองเป็นเรื่องราวของควายชื่อ “ไอ้ถู” ที่ถูก ชุต ไข่ ทิ้งเพราะความจำเป็น โดยไม่นึกถึงความรู้สึกของควายซึ่งถือเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีหัวใจเหมือนมนุษย์ทั่วไปเช่นกัน

ส่วนนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน มีโครงเรื่องหลักถ่ายทอดให้เห็นชีวิตของหญิงสาวอย่างชุน ถูกเขมรแดงบังคับให้แต่งงานกับพิจิตตชายที่ไม่รู้จักด้วยความทุกข์ทรมาน เธอเศร้าและนึกถึงครอบครัวตลอดเวลา หลังจากเหตุการณ์เขมรแดงเริ่มคลี่คลาย เธอก็ได้รับหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่ชนบทโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง ส่วนโครงเรื่องรอง ชุนได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงระบบสาธารณสุข โดยเฉพาะสถานที่ที่เรียกว่าโรงพยาบาลแต่กลับไม่มีการดูแลอย่างถูกต้อง จนทำให้พี่สาวของเธอเสียชีวิตลง และกลับถูกนำตัวไปฝังทิ้งๆ ที่ยังหายใจวายน

ทั้งนี้ จากการศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงที่ศึกษาทั้ง 5 เรื่อง พบนวนิยายที่มีเพียงโครงเรื่องหลักเพียงโครงเรื่องเดียว 3 เรื่อง คือ เรื่ององค์การนรก ระบอบ มัจจุราช และการระลึกถึงพื้นที่ 32 และโครงเรื่องรอง 2 เรื่อง คือ เรื่องความรู้สึกของลูกควาย และ เรื่องใต้หยาดน้ำฝน นวนิยายทั้ง 5 เรื่องที่ศึกษาล้วนเป็นการถ่ายทอดการดำรงชีวิตที่แสนลำบากและ แสนทุกข์ทรมานของผู้ประพันธ์และประชาชนชาวเขมรภายใต้ความอำมหิตของพวกเขมรแดงทั้งสิ้น แต่จะมีรายละเอียดที่ต่างกันเนื่องจากผู้ประพันธ์ถูกอพยพไปต่างพื้นที่ต่างชนบทกัน เรื่องราวและการ ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ผู้ประพันธ์ประสบจึงแตกต่างกันออกไป

สารัตถะ

สารัตถะคือจุดมุ่งหมายอันเป็นแก่นกลางของเรื่องหรือเป็นความคิดสำคัญในเรื่อง สารัตถะ แสดงจุดมุ่งหมายที่ผู้ประพันธ์เจตนาจะเปิดเผยถึงลักษณะของชีวิตมนุษย์ในเรื่อง สารัตถะที่ดีควรมี ความสมจริงเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ได้ลึกซึ้ง และผู้แต่งควรแสดงลักษณะ อันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ให้ชัดเจน นอกจากนี้สารัตถะควรมีลักษณะสร้างสรรค์ ส่งเสริมยกระดับ จิตใจ ช่วยให้ผู้อ่านตระหนักในอุดมการณ์ของมนุษย์ หรือช่วยให้บังเกิดความรู้ ความเข้าใจชีวิตและ โลก⁵⁷

สารัตถะของนวนิยายเขมรทั้ง 5 เรื่องที่ศึกษา คือ “การดิ้นรนเอาชีวิตรอด ท่ามกลางความ น่ากลัวของเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตสมัยเขมรแดงที่ผู้ประพันธ์ และครอบครัวประสบ ความเป็นอยู่ภายใต้กฎระเบียบและคำสั่งของเขมรแดงที่ทำให้ผู้ประพันธ์ต้อง พบเจอกับความทุกข์ทรมานทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งทางกายและทางใจ โดยผู้ประพันธ์และ ครอบครัวต้องพยายามปรับตัวและเรียนรู้การทำงานในสมัยเขมรแดงที่ต้องพบเจออย่างปฏิเสธไม่ได้

ตัวละคร

ตัวละครคือผู้มีบทบาทหรือเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่างๆ ในเรื่อง เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วน หนึ่งของ นวนิยาย เพราะตัวละครทำให้เรื่องดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ถ้าไม่มีตัวละครแล้ว เรื่องราวต่าง ๆ ในนวนิยายก็จะเกิดขึ้นไม่ได้⁵⁸ โดยปกติแล้ว เนื้อหาของนวนิยายมักประกอบขึ้นด้วย

⁵⁷ กุหลาบ มัตลิกะมาส, “วรรณคดีวิจารณ์”, 107.

⁵⁸ สุธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์, “การอ่านและพิจารณาหนังสือ”, (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2520), 97.

ความขัดแย้งของตัวละคร ซึ่งอาจเป็นความขัดแย้งของตัวละคร 2 ฝ่าย หรืออาจจะเป็นการต่อสู้ระหว่างความคิดภายในของตัวละคร ตลอดจนการต่อสู้กับระบบค่านิยมของสังคมก็ได้⁵⁹ ความขัดแย้งของตัวละคร 2 ฝ่ายนี้เอง ทำให้นวนิยายมีตัวละครสำคัญแยกออกได้เป็น **ตัวละครหลักและตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์** โดยทั่วไปในนวนิยายเรียกตัวละครหลักว่าพระเอก นางเอก และตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์คือตัวละครที่อยู่ตรงกันข้ามกับพระเอกหรือนางเอก ซึ่งตามความเข้าใจของคนทั่วไปแล้วคือผู้ร้าย⁶⁰ การวิเคราะห์ตัวละครเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดคู่ตรงข้าม (Binary Opposition) ของนักวิชาการหลายท่านเช่น โคลด เลวี สโตรส (Claude Lévi Strauss) และ โรลอง บาร์ธส์ (Roland Barthes) คำว่า “คู่ตรงข้าม” มีความหมายถึง 2 สิ่งที่มีลักษณะตรงกันข้ามในแบบต่างฝ่ายต่างพวกกัน แต่มีความสัมพันธ์กันในเชิงโครงสร้าง เนื้อหา หรือแนวคิด เป็นคำที่มักใช้สื่อถึงคู่แห่งคำพูดหรือแนวคิดที่มีความหมายตรงกันข้าม⁶¹

นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่องนี้ เป็นการถ่ายทอดเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องตามมุมมองที่ผู้ประพันธ์เห็น สะท้อนความขัดแย้งและความตรงข้ามกันแห่งแนวคิดระหว่างตัวละครหลักที่เป็นประชาชนใหม่ผู้ถูกกระทำและตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ซึ่งเน้นพวกเขมรแดงและในบางเรื่องมีการแสดงความเป็นปฏิปักษ์ของประชาชนเก่าที่มีต่อประชาชนใหม่ ความมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวละครหลัก

ตัวละครหลักคือตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง ในที่นี้หมายถึง ประชาชนใหม่ที่ได้รับความทุกข์ทรมานจากการกระทำอันโหดร้ายของเขมรแดง ผู้ประพันธ์นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงที่ศึกษาทั้ง 5 เรื่อง เป็นประชาชนใหม่ที่ถ่ายทอดเหตุการณ์สะท้อนความทุกข์ทรมานที่ตนประสบทั้งสิ้น ผู้ประพันธ์มักใช้คำว่า “ฉัน อยู่” ในการเล่าเรื่อง และไม่เน้นการบรรยายภาพของตัวละคร จึงไม่ได้บรรยายลักษณะรูปร่างหน้าตาตัวละครแต่ละตัวให้ชัดเจนเหมือนในนวนิยายแต่งประเภทนวนิยายรัก

⁵⁹ Dukore Rohrberger, Woods, “An Introduction to Literature”, (Random House: Second Printing edition, 1968), 968.

⁶⁰ วนิดา มุสิโก, “วิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายของ “ศรีฟ้า ลดาวัลย์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2545), 2.

⁶¹ อภิณัฐณ์ โปธิ์สาน, “แนวคิดคู่ตรงข้ามในมกวรรคแห่งอรรถกถาธรรมบท”, มหาจุฬานาครทรรศน์ 2561, (พฤศจิกายน – ธันวาคม 2561): 596.

เมื่อ ตรีง งาม ถูกเขมรแดงเรียกตัวให้ไปรับใช้งาน ตรีง งาม ก็หายตัวไป เช่นเดียวกับประชาชนคนอื่น ๆ ที่ถูกเขมรแดงเรียกตัวไป คำตอบที่ หาย หุนคิ ภรรยาได้รับจากเขมรแดงแสดงความโหด แต่อีกทางหนึ่งดูเหมือนว่า ตรีง งาม น่าจะถูกเขมรแดงหลอกไปฆ่า โดยใช้คำพูดว่าให้ไปทำงานให้รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย และดูเหมือนว่าเขมรแดงโกหกเช่นนี้กับคนที่ถูกเรียกตัวไปทำงานทุกคน

ย៉ាក់อุ๋ตาส

ព្យាយាមសាកសួរអំពីពតិមានអំពីប៉ាខ្ញុំថាតើគាត់ទៅដល់ទីណា ? ហើយធ្វើអ្វីដែរ ? ខ្មែរក្រហមរូបនោះបានឆ្លើយថា " សូមមិត្តកុំព្រួយបារម្ភឱ្យសោះអង្គការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះអ្នកទេដឹងណាស់មិត្តមិត្តសុខសប្បាយជាធម្មតាទេ " ។ យ៉ាក់ខ្ញុំបានសួរទៀតថា នៅពេលដែលយើងផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅដូច្នោះតើគ្រួសារ (ប្តី) ខ្ញុំ រកខ្ញុំម៉េចនឹងឃើញ ? ។ កម្មាភិបាលភូមិឆ្លើយដោយបោកបញ្ឆោតថា " មិត្តកុំបារម្ភឱ្យសោះនៅក្នុងសម័យបដិវត្តនេះទោះបីជាមិត្តនៅឆ្ងាយពីគ្នារាប់ពាន់គីឡូក៏ដោយក៏អង្គការអាចឱ្យមិត្តរកគ្នាឃើញដែរ ឱ្យតែនៅក្នុងដែនដីដោះ " ។

ภาพที่ 3 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 77

แปลความได้ดังนี้

แม่ผมได้พยายามถามถึงพ่อผมว่า แล้วเขาอยู่ที่ไหน ? ทำอะไร ? เขมรแดงคนนั้นตอบว่า "ขอมิตรอย่าห่วงเลย องค์การดูแลคนดีมาก โดยเฉพาะคนมีความรู้มาก มิตรงาลุขสบายดี" แม่ผมยังถามอีกว่า เวลาที่เราย้ายที่อยู่แล้วสามีฉันจะหาฉันเจอได้อย่างไร ? กรรมการหมู่บ้านตอบแบบส่งๆ ว่า "มิตรอย่าห่วงเลย ในสมัยปฏิวัตินี้ แม้ว่ามิตรจะอยู่ห่างกันนับ 1000 กิโลเมตร องค์การก็สามารถให้มิตรหากันจนเจอได้เพียงแค่ออยู่ในแผ่นดินปลดปล่อยนี้" (องค์การนรก: 77)

หลังจากสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย (เขมรแดง) ครอบครัวย้ายเขาได้ไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้เคราะห์ร้ายที่ถูกส่งตัวไปที่คุกตวลแสลง ซึ่งเป็นสถานที่ทารุณกรรมประชาชนชาวเขมรจนเสียชีวิตจำนวนมาก พบว่าชื่อ ตรีง งาม อยู่ในลำดับที่ 1 ของบัญชีรายชื่อคนที่เป็นครู อาจารย์ แต่ไม่พบรูปถ่าย และวันที่เขมรแดงฆ่าเขา นอกจากนี้ยังพบจดหมายที่ ตรีง งาม เขียนสารภาพการกระทำผิดต่อองค์การ ซึ่งครอบครัวสันนิษฐานว่า เขมรแดงน่าจะบังคับให้เขาเขียน

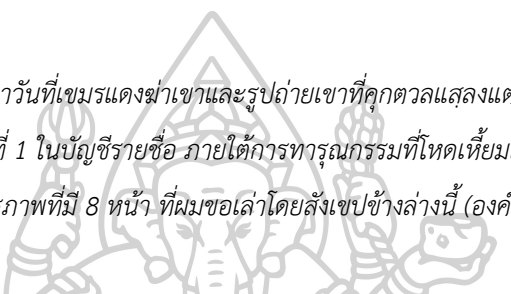
៤ ពួកយើងបាន

ព្យាយាមរកថ្លៃដែលខ្មែរក្រហមសម្លាប់គាត់និងរូបថតរបស់គាត់នៅឯកុកទូលស្តែងមិន ឃើញទាល់តែសោះ ។ ក្នុងចំណោមជនរងគ្រោះដែលជាសាស្ត្រាចារ្យ ប៉ុន្តែមានលេខ រៀងទីមួយនៅក្នុងបញ្ជី ។ ក្រោមទារុណកម្មដ៏សាហាវ និងការបង្ខិតបង្ខំពីស្នាក់របស់ ខ្មែរក្រហមប៉ុន្តែបានសរសេរសេចក្តីសារភាពដែលមាន៨ទំព័រ ដែលខ្ញុំសូមធ្វើការសង្ខេប ដូចខាងក្រោម :

ភាព 4 នូវនិយាយរឿងទង់ការនរក ទំព័រ 135

ប្រែប្រួលបានដូចខាងក្រោម

យើងបានព្យាយាមរកថ្លៃដែលខ្មែរក្រហមសម្លាប់គាត់និងរូបថតរបស់គាត់នៅឯកុកទូលស្តែងមិន ឃើញទាល់តែសោះ ។ ក្នុងចំណោមជនរងគ្រោះដែលជាសាស្ត្រាចារ្យ ប៉ុន្តែមានលេខ រៀងទីមួយនៅក្នុងបញ្ជី ។ ក្រោមទារុណកម្មដ៏សាហាវ និងការបង្ខិតបង្ខំពីស្នាក់របស់ ខ្មែរក្រហមប៉ុន្តែបានសរសេរសេចក្តីសារភាពដែលមាន៨ទំព័រ ដែលខ្ញុំសូមធ្វើការសង្ខេប ដូចខាងក្រោម :

៥.៧.៧ ឱ្យត្រឹង

ដាច់គាត់ដៃដើមបន្តសំរាប់ជួយអនុវត្តផែនការក្បត់ និង ចាំពិនិត្យចំនុចខ្សោយ

របស់ខ្មែរក្រហមដើម្បីឆ្លើយឆ្លឹងឱ្យរាស្ត្រស្តាប់ ។ ត្រឹង ដាច់អនុវត្តផែនការនេះ :

១. ក្នុងការអនុវត្តដោយវិធីវេលាសនា
២. បំផុសបំផុលចំណុចខ្សោយរបស់ខ្មែរក្រហម ដូចជាឱ្យស៊ីអង្ករខាំ ឱ្យ ស៊ីមិនគ្រប់គ្រាន់ ប្រើបង្គំដូចគោក្របី បំបិទសិទ្ធិសេរីភាព
៣. ចលនាបំផុសច្រើនធ្វើនៅវាលស្រែ ស្តុក ដក ។ល ។

ត្រឹង ដាច់បញ្ជាក់ថាបានបំផុសអនុវត្តចំនុចឱ្យប្រឆាំងនឹងខ្មែរក្រហមវិញ ។ ”

ភាព 5 នូវនិយាយរឿងទង់ការនរក ទំព័រ 136

ប្រែប្រួលបានដូចខាងក្រោម

ឧ.វ.ន ឱ្យ ត្រឹង ងា ទាត់អ្នកជំនួយសំរាប់ស្តុកស្តុកផែនការក្បត់ និង ចាំពិនិត្យចំនុចខ្សោយ របស់ខ្មែរក្រហមដើម្បីឆ្លើយឆ្លឹងឱ្យរាស្ត្រស្តាប់ ។ ត្រឹង ដាច់អនុវត្តផែនការនេះ :

1. ប្រើបង្គំដូចគោក្របី បំបិទសិទ្ធិសេរីភាព
2. បំផុសបំផុលចំណុចខ្សោយរបស់ខ្មែរក្រហម ដូចជាឱ្យស៊ីអង្ករខាំ ឱ្យ ស៊ីមិនគ្រប់គ្រាន់ ប្រើបង្គំដូចគោក្របី បំបិទសិទ្ធិសេរីភាព
3. ប្រើបង្គំដូចគោក្របី បំបិទសិទ្ធិសេរីភាព

ត្រឹង ដាច់បញ្ជាក់ថាបានបំផុសអនុវត្តចំនុចឱ្យប្រឆាំងនឹងខ្មែរក្រហមវិញ ។ ”

จดหมายสารภาพความผิดของ ตริ่ง งา มีเนื้อหาโดยรวมน่า “ตริ่ง งา ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสังคมนิยมใน ค.ศ.1959 และรู้จักกับจอมพล ลอน นอล ใน ค.ศ.1962 เวลาต่อมา ตริ่ง งา ได้เข้าร่วมต่อสู้กัมพูชาใต้โดยมีจอมพล ลอน นอล เป็นประธาน หลังจากนั้น ตริ่ง งา ได้ขอเงินจำนวน 6 แสนเรียล เพื่อจัดพิมพ์หนังสือประวัติศาสตร์เขมร จากจอมพล ลอน นอล และได้รับคำสั่งให้เข้าร่วมแผนการกบฏต่อสู้กับเขมรแดง ไม่ว่ารัฐบาลสาธารณรัฐแห่งเขมรแดงหรือไม่ก็ตาม สาธารณรัฐเขมรก็จะไม่ยอมแพ้เขมรแดงเด็ดขาด” ตริ่ง บณจารุณและครอบครัวเชื่อว่า ข้อความนี้ไม่เป็นความจริง แต่น่าจะเขียนขึ้นเพื่อไม่ให้ถูกทำร้ายเท่านั้น แต่ในที่สุดเขมรแดงก็ยังคงกระทำความชั่วร้ายโดยกำจัด ตริ่ง งา ทิ้งอยู่ดี

หาย หุนคี เป็นแม่ของ ตริ่ง บณจารุณ ซึ่งเป็นผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่องนี้ ในสมัยสาธารณรัฐเขมร หาย หุนคี เป็นที่รู้จักของคนจำนวนมากในนาม คุณผู้หญิง ตริ่ง งา เพราะในสมัยนั้นนิยมใช้ชื่อสามิตตามแบบแผนชาวฝรั่งเศส ท่านยังเป็นรู้จักในนามครูสอนประวัติศาสตร์เขมรที่วิทยาลัยพนมโดนเปีย (ปัจจุบัน วิทยาลัยพระสีสุวัตต์) และเป็นผู้เขียนหนังสือ “อารยธรรมเขมร” ที่ยังใช้เป็นสื่อการสอนในระดับมหาวิทยาลัย เมื่อเขมรแดงเข้ายึดครองกรุงพนมเปญ ครอบครัวของ ตริ่ง บณจารุณ ถูกขับไล่ให้อพยพไปยังชนบท และทำงานตามคำสั่งของพวกเขมรแดงอย่างปฏิเสธไม่ได้ หาย หุนคี ในฐานะแม่ของลูก มีบทบาทสำคัญ ในการดำเนินเรื่อง คอยแก้ไขปัญหามากมาย และปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับครอบครัวเท่าที่เธอทำได้

ระหว่างการอพยพประชาชนของเขมรแดง ด้วยความเป็นห่วงครอบครัว หาย หุนคี ที่อยากทราบเรื่องต่างๆ ในระบอบปฏิวัติของพวกเขมรแดงนี้ ได้หลอกลวงเรื่องที่ยากรู้ คำตอบที่เขมรแดงให้เป็นการอวดอ้างว่าระบอบนี้จะมีความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบาย

ได้ยินคำพูดนี้ แม่ผมเหมือนจะระคายหูมากเพราะอะไรที่เขาด่าลั่นเป็นพวก “ข้าราชการลอน นอล” แต่เพราะเธออยากรู้ แม่ผมจึงถามต่ออีกว่า

- แล้วในระบอบนี้มีโรงพยาบาลรักษาคนเจ็บป่วยไหมมิตร ?

หมอผู้หญิงเขมรแดงนั้นตอบอย่างไม่คิดอะไร

- เรื่องหมอ มิตรอย่าห่วงอะไรเลย ! แม้ว่าไล่จะขาด 5 ท่อน หมอเราก็สามารถต่อติดกลับคืนได้! (องค์การนรก: 44-45)

เมื่อประชาชนใหม่เข้าไปในพื้นที่ชนบทแล้ว กลับถูกใช้แรงงานอย่างหนัก ตัวอย่างเหตุการณ์ที่ทุกคนในครอบครัวเขาถูกเขมรแดงสั่งให้ทำงานหนัก

នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៥ ប៉ាខ្ញុំ ម៉ាក់ខ្ញុំ បងហុង បងវិទ្ធិ និង បងវិត្រី “ អង្គការ ” ចាត់តាំងឱ្យទៅលើកទំនប់ ជីកប្រណាយ នៅក្បែរភូមិដើម្បីរៀបចំធ្វើស្រែនៅក្នុងរដូវវស្សាខាងមុខ ។ ចំណែកឯខ្ញុំ និងវិត្រីពួកខ្មែរក្រហមឱ្យទៅរៀននៅសាលារៀនមួយ ក្បែរវត្តពោធិបាទ ។

ภาพที่ 7 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 52-53

แปลความได้ดังนี้

ในช่วงต้น ค.ศ.1975 พ่อผม แม่ผม พี่หวง พี่รุธิ และพี่รี ถูก “องค์การ” สั่งให้ยกสันเขื่อน ขุดลำห้วย อยู่ใกล้ๆ หมู่บ้านเพื่อเตรียมทำนาในฤดูฝนที่จะมาถึง ส่วนผมและราวถูกพวกเขมรแดงให้ไปเรียนที่โรงเรียนแห่งหนึ่งใกล้วัดโพธิ์บาน (องค์การนรก: 52-53)

ต่อมาคนแก่อายุก็ทำงานด้วยเช่นกัน ส่วน พาย หุนคี ต้องทำงานหนักมากขึ้นรวมทั้งเด็กๆ อย่างจริง บณจารุณก็ต้องทำงานด้วย

យាយតាខ្ញុំត្រូវបានអង្គការឱ្យដាំបន្លែនៅក្បែរភូមិជាមួយក្រុមមនុស្សចាស់ដទៃទៀត ។ ចំណែកឯម៉ាក់ខ្ញុំត្រូវអង្គការតម្រូវឱ្យដកស្ទូង ។ ក្រុមកុមារដូចជាខ្ញុំនិងវ៉ា ជាដើមត្រូវតែតម្រូវឱ្យជីកស្រះដើម្បីផ្គុំទឹកពីខែវស្សាដល់ខែប្រាំង និងធ្វើដី ។

ภาพที่ 8 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 87

แปลความได้ดังนี้

ប៉ូម៉ាអ្នករៀនការងារស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះផ្ទៃក្នុងមួយថ្ងៃ ម៉ាក់ខ្ញុំបានលែងកិច្ចការការងារថ្ងៃ និងសម្លៀក
ក្តី ក្រុមគ្រូបង្រៀនស្រាប់ទៅបង្ហាញឲ្យឲ្យយូរពីត្រីបញ្ចប់ពីការងារយូរលឿនខ្លះ និងសម្លៀក
87)

ម៉ែត្រូវងារងារងារមិនក្នុងគុណ អាយុ អុនតិ ក៏ព្យាយាមនឹងធ្វើឲ្យខ្លួនឯងមានជីវិតរស់នៅដោយ
បង្កើនក្នុងគ្រួសារឱ្យបានបន្តិចបន្តួច ដូចជាគ្រួសារថ្មីដែលបានលាបថ្លៃពីការងាររបស់ខ្លួន ដើម្បី
បង្កើនឥរិយាបថរបស់ខ្លួន ម៉ែត្រូវងារងារមិនក្នុងគុណ អាយុ អុនតិ ត្រូវប្រែប្រួល ដោយនាំនាងទៅ
ដើម្បីឲ្យមានប្រាក់ចំណូលបន្ថែម ដើម្បីបង្កើនជីវិតរបស់គ្រួសារឱ្យបានប្រសើរឡើងទៀត។

ដើម្បីបំពេញកិច្ចការងារផ្ទៃក្នុងមួយថ្ងៃ ម៉ាក់ខ្ញុំបានលែងកិច្ចការការងារថ្ងៃ និងសម្លៀក
បំពាក់មួយចំនួនដើម្បីដោះដូរយកមកដាក់ត្រី និងឈ្មាងពីប្រជាជនមូលដ្ឋានដើម្បីយក
មកនេសាទត្រី ។

ភាពទី 9 ពន្យល់នូវការងារនេសាទ ទំព័រ 55

ប្រែប្រួលបានដូចតទៅនេះ

ដើម្បីឲ្យគ្រួសារមានប្រាក់ចំណូល ម៉ែអាយុអាយុមិនក្នុងគុណ ម៉ែអាយុអាយុមិនក្នុងគុណ ម៉ែអាយុអាយុមិនក្នុងគុណ
ខ្លួនបានប្រគល់ដោយសេរីដល់គ្រួសាររបស់ខ្លួន (ការងារនេសាទ: 55)

ក្នុងពេលនោះ អាយុ អុនតិ ត្រូវបានបញ្ជូនឱ្យធ្វើការងារជាមួយប្អូនប្អូន គេត្រូវងារងារមិនក្នុងគុណ ម៉ែអាយុអាយុមិនក្នុងគុណ
គ្រួសារឱ្យមានប្រាក់ចំណូលបន្ថែម ម៉ែអាយុអាយុមិនក្នុងគុណ ម៉ែអាយុអាយុមិនក្នុងគុណ ម៉ែអាយុអាយុមិនក្នុងគុណ

ម៉ាក់ខ្ញុំដែលត្រូវអង្គការចាត់តាំងឱ្យធ្វើការងារនេសាទត្រីនេះតែងតែចូលចិត្យនូវខ្លះខ្លះ
មកផ្ទះដើម្បីដាំបាយចែកគ្នាបរិភោគ ។ ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា នៅឆ្នាំ ១៩៧៦ ពួកអង្គការឱ្យ
យើងហូបបាយនៅតាមគ្រួសារនោះឡើយ ។ គ្រួសារយើងចូលចិត្យនូវស្រូវស្ងាត់ៗ ដោយប្រើ
គ្រាប់បែកគ្រឿងដាក់លើដើងហើយទ្រាប់បាញ់ទៅលើដើម្បីឱ្យកំឡើងនូវ
ព្រោះបើសិនជាអង្គការដឹងថា យើងចូលចិត្យនូវស្រូវស្ងាត់ៗដាំបាយហូបយើងប្រាកដជាមាន
ទោសធ្ងន់ដោយចោទយើងថា " ក្បត់សមូហភាព " ជាមិនខាន ។

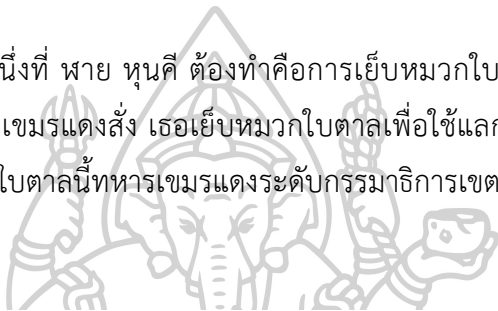
ភាពទី 10 ពន្យល់នូវការងារនេសាទ ទំព័រ 82

ប្រែប្រួលបានដូចតទៅនេះ

แม่ผมที่ถูกองค์การสั่งให้เกี่ยวข้าวนั้นมักจะแอบเอาข้าวบางส่วนกลับบ้านมาเพื่อหุงกินกัน ผมขอขยายความว่า ใน ค.ศ.1976 พวกองค์การยังให้เรากินข้าวตามครอบครัวอยู่ ครอบครัวเราแอบตำข้าวเงียบๆ โดยใช้ครกวางบนเท้าแล้วหมุนกระสอบด้านบนอีก 1 ชั้น เพื่อไม่ให้มีเสียงดัง เพราะถ้าองค์การรู้ว่าเราขโมยข้าวมาหุงหาอาหารเอง เราจะมีโทษหนักโดยถูกกล่าวหาว่า “กบฏส่วนรวม” แน่ (องค์การนรก: 82)

จากตัวอย่างข้างต้น ในช่วงเวลานั้น เขมรแดงยังคงให้ประชาชนทุกคนกินข้าวกันเองที่บ้าน พาย หุนคี จึงแอบขโมยข้าวมาที่บ้านแล้ว ครอบครัวต้องหุงหาอาหารเพิ่มกันเองอย่างลับๆ ไม่ให้เขมรแดงจับได้ แต่ต่อมา เขมรแดงก็ปรับวิธีกินข้าว โดยให้ทุกคนมากินข้าวรวมกันที่สหกรณ์ หรือที่เรียกว่าระบอบกินข้าวรวม

งานหนักอีกชิ้นหนึ่งที่ พาย หุนคี ต้องทำคือการเย็บหมวกใบตาล เธอต้องใช้เวลาในช่วงกลางคืนหลังจากทำงานที่เขมรแดงสั่ง เธอเย็บหมวกใบตาลเพื่อใช้แลกข้าวปลาอาหารให้ลูกมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หมวกใบตาลนี้ทหารเขมรแดงระดับกรมการเมือง หรือผู้บริหารระดับเขตนิยมสวมใส่กัน

เจ้าอุษาคัญญะ

អង្គរបានពាក់ប៊ុនបុស្ករត្នោតមួយចានចង្ហើ៖ ម៉ាក់ខ្ញុំអាចដេរមួកមួយចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេលមួយបួនថ្ងៃ ។ ម៉ាក់ខ្ញុំបានឆ្លើតម៉ោងក្រៅពីធ្វើការឱ្យអង្គការដើម្បីដេរមួកនេះ ។ ជួនកាលម៉ាក់ខ្ញុំប្រឹងដេរមួករហូតដល់ពាក់កណ្តាលអាធ្រាត្រក្រោមពន្លឺចង្អៀងប្រេងកាតផ្ទះៗ ។ ជួនកាលគាត់ក្រោកពីព្រលឹមស្រាងៗដើម្បីធ្វើកិច្ចការនេះ ។ គាត់ខំប្រឹងអស់កម្លាំងកាយចិត្តដើម្បីដូរយកអង្ករសំរាប់ឧបត្ថម្ភបន្ថែមលើរបបបូបចុករបស់កូនៗដែលបូបមិនឆ្អែត ។ ក្រោយមកស្នាដៃម៉ាក់ខ្ញុំលឿនដល់កម្មាភិបាលភាគច្រើននៅតំបន់នោះរហូតធ្វើឱ្យកម្មាភិបាលភាគច្រើនជួលជ្រើមចង់បានមួកស្លឹកត្នោតនេះគ្រប់ៗគ្នា ។

ภาพที่ 11 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 95

แปลความได้ดังนี้

โดยทั่วไปแล้ว หมวก 1 ใบ สามารถแลกข้าวได้ 3 กระจบอง หรือน้ำตาล 1 จานเล็ก แม่ผมสามารถเย็บหมวก 1 ใบ ใช้เวลา 1 ถึง 2 วัน แม่ผมได้เจียดเวลาหลังจากการทำงานให้องค์การเพื่อเย็บหมวก บางครั้งแม่ผมพยายามเย็บหมวกจนถึงเที่ยงคืนภายใต้แสงตะเกียงสลัวๆ บางครั้งเขาก็ลุกตั้งแต่รุ่งเช้าเพื่อทำงานนี้ เขาพยายามใช้แรงกายและแรงใจเพื่อแลกเอาข้าวเพิ่มเติมจากระบอบกินข้าวรวมเพื่อให้ลูกๆ ที่กินไม่อิ่ม ต่อมาฝีมือแม่ก็เป็นที่ยอมรับไปถึงกรมการเมืองส่วนใหญ่ในพื้นที่นี้ ทำให้กรมการเมืองส่วนใหญ่อยากได้หมวกใบตาลนี้กันทุกคน (องค์การนรก: 95)

จากตัวอย่างข้างต้น แม้ว่าหมวกใบตาล 1 ใบใช้เวลาเย็บถึง 1-2 วัน สามารถแลกข้าวได้เพียง 3 กระป๋องเล็กหรือน้ำตาล 1 จานเล็กเท่านั้น แต่เธอก็พยายามอดทนเย็บหมวกนี้เพื่อนำไปแลกอาหารให้ครอบครัวเพิ่มเพราะระบอบกินข้าวรวมที่เขมรแดงกำหนดขึ้นไม่เพียงพอต่อร่างกายในแต่ละวัน

เมื่อพ่าย หุนคี ป่วย เธอต้องรักษาตัวเอง และเมื่อเธออาการทุเลาขึ้น หัวหน้าเขมรแดงสั่งให้เธอกลับไปทำงานทันที โดยไม่สอบถามเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยของเธอเลย

ប៊ុននៃក្រោយមកម៉ាកខ្ញុំក៏ធ្លាក់ខ្លួនមានជំងឺគ្រុនចាញ់ ដោយមានអាការៈរងា និងគ្រុនពាក់ស្ទើររាល់ថ្ងៃ ។ គាត់បានយកអង្ករនិងសម្លៀកបំពាក់ដែលនៅសេសសល់ បន្តិចបន្តួចទៅដូរយកថ្នាំពេទ្យមកព្យាបាលដែរប៉ុន្តែនៅតែមិនបានធូរស្រាល ។ នៅពេល គ្រុនក្តៅម្តងៗ គាត់បរិភោគទឹកថ្នាំដែលរម្ងាស់ពីសំបកស្មៅដើម្បីកាត់បន្ថយកម្ដៅកុំឱ្យ ឡើងក្តៅខ្លាំងពេក ។ នៅថ្ងៃណាដែលគាត់បាត់គ្រុនមេកងបានមកហៅគាត់ឱ្យទៅ ធ្វើការភ្លាមដោយមិនមានការយោគយល់អ្វីឡើយ ។

ภาพที่ 12 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 102

แปลความได้ดังนี้

ไม่กี่เดือนหลังจากนั้นมา แม่ผมป่วยเป็นไข้จับสั่น มีอาการหนาวและเป็นไข้แทบทุกวัน เธอได้นำข้าวสาร และเสื้อผ้าที่ยังเหลืออยู่น้อยนิดไปแลกยามารักษาตัวแต่ก็ไม่ดีขึ้น เวลาที่ใช้ขึ้นตัวร้อนแต่ละครั้ง เธอกินยาน้ำที่เคี้ยวจากเปลือกสะเดาเพื่อลดความร้อนในตัว วันไหนที่เธอหายไข้ หัวหน้ากองก็มาเรียกเธอให้ไปทำงานทันทีโดยไม่สอบถามอะไรเลย (องค์การนรก: 102)

พ่าย หุนคี ได้เสียลูกสาวไปเพราะถูกเขมรแดงใช้งานหนัก และลูกชายก็ป่วยหนักอีกคน รวมถึงข้าวคราวของ ต្រឹង งามา สามี ที่ไม่เคยได้รับรู้ถึงความเป็นอยู่อีกเลย พ่าย หุนคี เกิดความทุกข์ทรมานทางใจเปรียบเหมือนถูกภูเขากดทับแน่น

អស់រយៈពេលជាច្រើនខែមកទោះបីជាមានការខិតខំប្រឹងប្រែងពីម៉ាកខ្ញុំយ៉ាងណាក៏ដោយក៏អាការៈជំងឺរបស់បងវីមិនបានធូរស្រាលឡើយ គឺតែធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ ។ នៅទីបំផុតបងវីបានទទួលមរណភាពយ៉ាងកំសត់នៅក្នុងខួមវេណាម៉ោង៥ភ្លឺនាចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ។ យើងជាសមាជិកគ្រួសារទាំងអស់មានការសោកសង្រេងយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការបាត់បង់ជីវិតរបស់បងវីដ៏អត់ធ្មត់ ។ អង្គការបានឱ្យយើងសម្រាកតែមួយថ្ងៃប៉ុណ្ណោះដើម្បីរៀបចំសាកសពរបស់បងវី ។

เขมรแดงโดยปกปิดข้อมูลในอดีตที่ตนเองเคยเป็นทหารในระบอบสาธารณรัฐมาก่อน ตัวอย่างที่แสดง การถูกระงับจากเขมรแดง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อเขมรแดงเข้ายึดครองกรุงพนมเปญได้ พุง แกม และครอบครัวถูกส่งให้อพยพไปพื้นที่ ชนบท ระหว่างการอพยพ เขาและประชาชนใหม่คนอื่นๆ ถูกเขมรแดงยึดสิ่งของตามที่ตนต้องการ ดังต่อไปนี้

กษัตริย์

กษัตริย์: បានរង់ចាំប្រមូលយកម៉ូតូ រថយន្តទាំងអស់ពីអ្នកធ្វើដំណើរ ដោយប្រមូលដាក់ទុកក្នុងវត្ត។ ពួកគេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកដំណើរយកតែកងទៅ តាមខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ។ យើងបានប្រគល់ម៉ូតូ និងវេស្យា ដែលជាមធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូនរបស់របរធ្ងន់ៗឲ្យពួកគេទាំងក្តីសោកស្តាយ។

ภาพที่ 15 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 27

แปลความได้ดังนี้

กองทัพที่สถานที่นั้นได้เผ่ารอยึดเอาจักรยานยนต์ รถยนต์ทั้งหมดจากผู้เดินทาง โดยรวบรวมไว้ในวัด พวกเขาอนุญาตให้ผู้เดินทางมีแค่จักรยานติดตัวไปเท่านั้น เราได้มอบจักรยานยนต์และรถเวสป่าที่เป็นสิ่งช่วยเหลือของ หนักๆ ให้พวกเขาด้วยความเศร้าเสียดาย (ระบอบมัจจุราช: 27)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ครอบครัว พุง แกม และประชาชนใหม่ ถูกกระทำจาก เขมรแดงโดยการยึดรถยนต์ จักรยานยนต์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเดินทางสะดวกขึ้น ส่งผลให้การ อพยพของประชาชนใหม่ยากลำบากมากขึ้น

นอกจากการทำนา ภาระงานเฉพาะตัวที่เขมรแดงมอบหมายให้ประชาชนใหม่อย่าง พุง แกม ทำมีหลายอย่าง เริ่มจากการมอบหมายให้ทำงานเป็นช่างทำปื๊บ ทั่วๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อนและ เขมรแดงไม่ได้สอนวิธีการทำเลย โดยเขมรแดงสั่งให้เขาต้องป็นไปหาสังกะสีจากบ้านเก่าๆ มาตีเป็นปื๊บ ด้วยตัวเอง

ខ្ញុំបានឆ្លើយថា “បើមិត្តចាត់តាំងខ្ញុំហើយខ្ញុំមិនហ៊ានប្រកែកទេប៉ុន្តែបញ្ហា
 យោគយល់ផងព្រោះខ្ញុំមិនប្រសប់ធ្វើធុងធ្វើប៉ោតឡើយ។ បន្ទាប់មក មិត្ត តូ
 ក៏សុខចិត្ត ហើយគាត់ក៏បាននាំខ្ញុំចេញទៅវាលចង្កូលបង្ហាញផ្ទះប្រក់ស័ង្កសី
 មួយខ្នងដែលមិនមានមនុស្សរស់នៅ។ មិត្ត តូបានបញ្ជាឲ្យខ្ញុំទៅរុះយកស័ង្ក
 សីប្រក់ផ្ទះនោះមកកាត់ដំធ្វើធុងប៉ោត តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់ខ្ញុំ។ មុនគាត់
 ចេញពីខ្ញុំទៅ គាត់បានដាក់ផែនការឲ្យខ្ញុំធ្វើធុងដាក់បបរក្នុងរោងបាយហើយ
 ធ្វើប៉ោត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសហគមន៍។

ភាព 16 វាយាយរឿងរ៉ាវបបរម្យាជុរាខ អ្នក 78

ប្រែកម្រងបានដូច្នេះ

អ្នកបានឆ្លើយថា “បើមិត្តចាត់តាំងអ្នកហើយអ្នកមិនហ៊ានប្រកែកទេប៉ុន្តែបញ្ហា
 យោគយល់ផងព្រោះអ្នកមិនប្រសប់ធ្វើធុងធ្វើប៉ោតឡើយ។ បន្ទាប់មក មិត្ត តូ
 ក៏សុខចិត្ត ហើយគាត់ក៏បាននាំអ្នកចេញទៅវាលចង្កូលបង្ហាញផ្ទះប្រក់ស័ង្កសី
 មួយខ្នងដែលមិនមានមនុស្សរស់នៅ។ មិត្ត តូបានបញ្ជាឲ្យអ្នកទៅរុះយកស័ង្ក
 សីប្រក់ផ្ទះនោះមកកាត់ដំធ្វើធុងប៉ោត តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នក។ មុនគាត់
 ចេញពីអ្នកទៅ គាត់បានដាក់ផែនការឲ្យអ្នកធ្វើធុងដាក់បបរក្នុងរោងបាយហើយ
 ធ្វើប៉ោត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសហគមន៍។

ការងារទី 2 ដែលអ្នកបានធ្វើឡើងគឺ អ្នក តូ ត្រូវបានបញ្ជាឲ្យទៅរុះយកស័ង្កសី
 មួយខ្នងដែលមិនមានមនុស្សរស់នៅ។ មិត្ត តូបានបញ្ជាឲ្យអ្នកទៅរុះយកស័ង្ក
 សីប្រក់ផ្ទះនោះមកកាត់ដំធ្វើធុងប៉ោត តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នក។ មុនគាត់
 ចេញពីអ្នកទៅ គាត់បានដាក់ផែនការឲ្យអ្នកធ្វើធុងដាក់បបរក្នុងរោងបាយហើយ
 ធ្វើប៉ោត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសហគមន៍។

អ្នកដើរមូលគ្រប់គ្នា

ត្រូវយកដីធម្មជាតិទៅចាក់នៅរោងដី ទុកឱ្យក្រុមផ្សេងអនុវត្តបន្ត។ មុនដំបូង
 ខ្ញុំស្នើរទ្រាំមិនបាន តែយូរៗទៅ បែរជាមានភាពស្មោះត្រង់កិច្ចការនេះ។
 ការងារអ្វីក៏ដោយ ក៏ត្រូវតែទទួលយកទាំងអស់ ឲ្យតែអង្គការតម្រូវ។ យើង
 មិនដែលហ៊ានត្រឡប់មកឡើយ។

ភាព 17 វាយាយរឿងរ៉ាវបបរម្យាជុរាខ អ្នក 99

ប្រែកម្រងបានដូច្នេះ

អ្នកបានឆ្លើយថា “បើមិត្តចាត់តាំងអ្នកហើយអ្នកមិនហ៊ានប្រកែកទេប៉ុន្តែបញ្ហា
 យោគយល់ផងព្រោះអ្នកមិនប្រសប់ធ្វើធុងធ្វើប៉ោតឡើយ។ បន្ទាប់មក មិត្ត តូ
 ក៏សុខចិត្ត ហើយគាត់ក៏បាននាំអ្នកចេញទៅវាលចង្កូលបង្ហាញផ្ទះប្រក់ស័ង្កសី
 មួយខ្នងដែលមិនមានមនុស្សរស់នៅ។ មិត្ត តូបានបញ្ជាឲ្យអ្នកទៅរុះយកស័ង្ក
 សីប្រក់ផ្ទះនោះមកកាត់ដំធ្វើធុងប៉ោត តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នក។ មុនគាត់
 ចេញពីអ្នកទៅ គាត់បានដាក់ផែនការឲ្យអ្នកធ្វើធុងដាក់បបរក្នុងរោងបាយហើយ
 ធ្វើប៉ោត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសហគមន៍។

เมื่อมาอยู่ในระบอบฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ภายใต้การยึดครองของเขมรแดงระยะเวลาหนึ่ง ประชาชนใหม่ มีความเป็นอยู่ที่ลำบากมากขึ้นอีก เนื่องจากถูกกระทำจากเขมรแดงทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางตรง เขมรแดงจะคอยจับผิดประชาชนที่กระทำผิดต่อองค์การเพื่อนำมาลงโทษ ในทางอ้อม เขมรแดงยังกำหนดให้ประชาชนทุกคนจับผิด หาเรื่องตำหนิกันเอง และนำมารายงานต่อองค์การเขมรแดงเพื่อนำไปอบรมให้เคารพรักในระบอบปฏิวัติมากขึ้น ทำให้การวางตัวของประชาชนแต่ละคนยิ่งลำบากมากขึ้น เป็นความทุกข์ทรมานภายในจิตใจของประชาชนใหม่ ดังที่ หงุ่ แกม ได้ถ่ายทอดดังต่อไปนี้

សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវទិសៀនសមាជិកក្នុងក្រុមរបស់ខ្លួន អំពីគោលជំហរផ្ទាល់ខ្លួន ចំពោះអង្គការបដិវត្តន៍ ដោយត្រូវចេះពិនិត្យនូវ សកម្មភាពជាក់ស្តែង តាមរយៈការធ្វើការងារជាមួយគ្នាជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ សមាជិកម្នាក់ៗមិនមែនទិសៀនតែអ្នកដទៃឡើយ ខ្លួនឯងក៏ត្រូវស្វ័យទិសៀន ដែរ ចំពោះអ្វីដែលខ្លួនបានគិតថា នៅមិនទាន់បានល្អ ទាំងគោលជំហរនិង សតិអរម្មណ៍ ដែលខ្លួនធ្លាប់បានទទួលកំរៃលើសង្គមចាស់ដោយនៅមិន ទាន់ជម្រុះចោលឲ្យអស់នោះ ហើយត្រូវខិតខំរៀនសូត្រកសាងខ្លួនបន្តិចម្តងៗ ឲ្យទៅជនបដិវត្តន៍ស្រឡាញ់អង្គការទៅតាមទិសដៅដែលបក្សបានកំណត់។

ภาพที่ 18 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 62

แปลความได้ดังนี้

สมาชิกแต่ละคนต้องหาเรื่องตำหนิสมาชิกในกลุ่มของตนเองเกี่ยวกับความคิด (จุดยืน) ส่วนตนที่มีต่อ องค์การปฏิวัติ โดยต้องเฝ้าดูการกระทำระหว่างทำงานด้วยกันอยู่ตลอดเวลาทุกวัน แต่ละคนไม่ใช่ตำหนิแต่คนอื่น ตัวเองก็ ต้องตำหนิต่อสิ่งทีตนคิดว่ายังไม่ดีพอ ทั้งจุดยืนและความรู้สึกที่ตนเคยได้รับในสังคมเก่าที่ยังไม่สลัดออกไปหมด แล้ว ต้องพยายามสร้างตัวเองอยู่ตลอดให้เป็นคนปฏิวัติ รักองค์การ ตามแนวทางที่พรรคได้กำหนด (ระบอบมัจจุราช: 62)

ចាប់ពីពេលក្រី

នោះមក សេចក្តីទុក្ខវេទនារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរស្លូតត្រង់ក៏ចាប់ផ្តើម។ គ្មាន
ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរណាម្នាក់នឹកស្មានដល់ថា ខ្លួននឹងមានស្ថានភាពដ៏ខ្មៅងងឹត
បែបនេះឡើយ។ នៅពេលនោះ ក៏គ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថា ខ្លួនគេអាចនឹង
ទទួលនូវសេចក្តីឈឺចាប់ និងទារុណកម្មពីអ្នកដែលត្រូវទទួលជ័យជំនះពី
សង្គ្រាមដូច្នោះដែរ។ ប្រជាជនគិតថា ពួកគេនឹងបានទៅផ្ទះសម្បែងជួបជុំបង
ប្អូនរបស់ខ្លួនវិញក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ហើយប្រទេសអាចនឹងរៀបចំឡើង
វិញ។

ភាព 19 វាយិយាយរឿងរ៉ាវបឋមរាជរាជ ទំព័រ 25-26

ប្រែកម្រងបានដូច្នោះ

តាំងតែចាប់ពីនោះមក ភាពស្រពិចស្រពិលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរបានកើនឡើង គ្មានប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរណាម្នាក់នឹកស្មានដល់ថា ខ្លួននឹងមានស្ថានភាពដ៏ខ្មៅងងឹតបែបនេះឡើយ។ នៅពេលនោះ ក៏គ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថា ខ្លួនគេអាចនឹងទទួលនូវសេចក្តីឈឺចាប់ និងទារុណកម្មពីអ្នកដែលត្រូវទទួលជ័យជំនះពីសង្គ្រាមដូច្នោះដែរ។ ប្រជាជនគិតថា ពួកគេនឹងបានទៅផ្ទះសម្បែងជួបជុំបងប្អូនរបស់ខ្លួនវិញក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ហើយប្រទេសអាចនឹងរៀបចំឡើងវិញ។

ដូច្នោះមក សេចក្តីទុក្ខវេទនារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរស្លូតត្រង់ក៏ចាប់ផ្តើម។ គ្មានប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរណាម្នាក់នឹកស្មានដល់ថា ខ្លួននឹងមានស្ថានភាពដ៏ខ្មៅងងឹតបែបនេះឡើយ។ នៅពេលនោះ ក៏គ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថា ខ្លួនគេអាចនឹងទទួលនូវសេចក្តីឈឺចាប់ និងទារុណកម្មពីអ្នកដែលត្រូវទទួលជ័យជំនះពីសង្គ្រាមដូច្នោះដែរ។ ប្រជាជនគិតថា ពួកគេនឹងបានទៅផ្ទះសម្បែងជួបជុំបងប្អូនរបស់ខ្លួនវិញក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ហើយប្រទេសអាចនឹងរៀបចំឡើងវិញ។

ដូច្នោះមក សេចក្តីទុក្ខវេទនារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរស្លូតត្រង់ក៏ចាប់ផ្តើម។ គ្មានប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរណាម្នាក់នឹកស្មានដល់ថា ខ្លួននឹងមានស្ថានភាពដ៏ខ្មៅងងឹតបែបនេះឡើយ។ នៅពេលនោះ ក៏គ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថា ខ្លួនគេអាចនឹងទទួលនូវសេចក្តីឈឺចាប់ និងទារុណកម្មពីអ្នកដែលត្រូវទទួលជ័យជំនះពីសង្គ្រាមដូច្នោះដែរ។ ប្រជាជនគិតថា ពួកគេនឹងបានទៅផ្ទះសម្បែងជួបជុំបងប្អូនរបស់ខ្លួនវិញក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ហើយប្រទេសអាចនឹងរៀបចំឡើងវិញ។

ដូច្នោះមក សេចក្តីទុក្ខវេទនារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរស្លូតត្រង់ក៏ចាប់ផ្តើម។ គ្មានប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរណាម្នាក់នឹកស្មានដល់ថា ខ្លួននឹងមានស្ថានភាពដ៏ខ្មៅងងឹតបែបនេះឡើយ។ នៅពេលនោះ ក៏គ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថា ខ្លួនគេអាចនឹងទទួលនូវសេចក្តីឈឺចាប់ និងទារុណកម្មពីអ្នកដែលត្រូវទទួលជ័យជំនះពីសង្គ្រាមដូច្នោះដែរ។ ប្រជាជនគិតថា ពួកគេនឹងបានទៅផ្ទះសម្បែងជួបជុំបងប្អូនរបស់ខ្លួនវិញក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ហើយប្រទេសអាចនឹងរៀបចំឡើងវិញ។

ของกัมพูชาถูกโค่น ชุต ไช ทำงานเป็นทหารมียศร้อยเอก (หรุเสสียังก) และใน ค.ศ.1971 ดำรงตำแหน่งประธานตุลาการศาลทหาร (บรรณรฎฎาณเสาทุณกัณเสี) ใน ค.ศ.1973-1975 ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะนิติศาสตร์และวิทยาศาสตร์เศรษฐกิจ (ฎีฎุบรุสฎีฎีเณษบาริฎฎณัษฎีติ สฎุฎุณิหิฎฎุสฎุเสฎุฎีฎุ) ชุต ไช เป็นคนที่มีการศึกษาสูง และประพันธ์หนังสือ นวนิยาย จำนวนมาก ปัจจุบันนี้อาศัยอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศสและได้รับสัญชาติฝรั่งเศสในชื่อ Khay Chance⁶²

นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควายเล่าถึงเหตุการณ์ช่วงกลางหลังจากที่เขมรแดงประกาศให้ประชาชนใหม่กลับบ้านเกิดของตนได้ใน ค.ศ.1977 แต่ชุต ไช ไม่อยากกลับไปบ้านเกิดของตนเพราะต้องการปกปิดหน้าที่การงานและยังไม่ไว้วางใจสถานการณ์ในเวลานั้น ในนวนิยายเรื่องนี้ ชุต ไช และประชาชนใหม่ไม่ได้ถูกระทำจากเขมรแดงที่ชัดเจนเท่ากับนวนิยายเรื่องอื่น จะเป็นการถ่ายทอดให้เห็นการอพยพที่ตั้งหลักแหล่งตามหมู่บ้านต่างๆ และเล่าเรื่องราวความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตที่ต้องพยายามเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ของคนที่มีการศึกษาและไม่มีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิตของผู้ชายเขมรในสมัยนั้น เช่น การทำนา การเลี้ยงควาย การสานไซ การสร้างบ้าน เป็นต้น

ชุต ไช เป็นประชาชนใหม่ที่มีการศึกษาสูงและมีความรู้ความสามารถทางวิชาการโลกสมัยใหม่ หนึ่งในความรู้ความสามารถของ ชุต ไช ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย คือ เขาสามารถอ่านภาษาฝรั่งเศสได้ เป็นความรู้ทางวิชาการเรื่องหนึ่งที่ไม่ใช่ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต

⁶²sengthy, **ฉีกหุคณิถุ ฉุค ไช สหคักฎีเณษษัษัษ ยุสสุฎุฎุ «ฎุณรุฎุ สษัษฎุฎุฎุ»,** เข้าถึงเมื่อ 18 สิงหาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://kramapost.com/education/>

ថ្ងៃមួយនោះ មិនដឹងជា ២០ឆ្នាំ អ៊ី

ខ្ញុំទៅ រើសបាន សៀវភៅ បារាំងមួយ ឈ្មោះ៖ " A l'école " ដែល សរសេរ ដោយ បារាំង ពីរ នាក់
 ជា អតីត អធិការ សាលា បឋមសិក្សា នៅ ឥណ្ឌូចិន ។ លោក ទាំងពីរ ឈ្មោះ Henri Russier et
 Imbert Carré ។ ចំពោះខ្ញុំ រើសបាន សៀវភៅ នេះ ច្រៀមដូច រើសបាន មាស មួយ បារា ព្រោះ
 សៀវភៅ នេះ ខ្ញុំធ្លាប់ រៀន នៅ ថ្នាក់ មជ្ឈឹមដ្ឋាន ទី២ និង ឧត្តមដ្ឋាន ។

ภาพที่ 20 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 26

แปลความได้ดังนี้

วันหนึ่งไม่รู้เป็นเรื่องบังเอิญหรืออะไร ผมเก็บหนังสือภาษาฝรั่งเศสได้ 1 เล่มชื่อ A l'école ที่เขียนโดย
 ชาวฝรั่งเศส 2 คนเป็นอดีตอธิการโรงเรียนประถมศึกษาที่อินโดจีน ท่านทั้งสองชื่อ Henri Russier และ Imbert
 Carré การที่ผมผมที่เก็บหนังสือเล่มนี้ได้ เปรียบเหมือนได้ทอง 1 กระสอบ เพราะหนังสือเล่มนี้ ผมเคยเรียนใน
 หลักสูตรชั้นกลางและ (ความรู้สึกของลูกควาย: 26)

เหตุการณ์ที่ดูเหมือน ชุต ไข จะถูกเขมรแดงกระทำ มีเพียงเหตุการณ์เดียว เมื่อครั้งที่ ชุต
 ไข ถูกเขมรแดงสั่งให้ไปเผาไร้อ้อย เขากลับมาก เพราะเกรงจะถูกส่งตัวไปฆ่าที่เหมือนประชาชนคน
 อื่นที่ได้หายตัวไปจากหมู่บ้าน

- តាខៀវធំ (តា ម៉ែន បន្ត) ឥឡូវ នេះ អង្គការ បាត់តា ឯង ឱ្យ ទៅ យាម ចំការ អំពៅ នៅ ផ្លូវ
 ជាតិ ។
- ឮតែ អង្គការ បាត់ ឱ្យ ទៅ យាម អំពៅ ខ្ញុំ ព្រី ខ្នង ខ្នាក ព្រោះ ខ្លាច ក្រែង ឱ្យ ទៅ រៀន
 សូត្រ ។
- ឱ្យ ខ្ញុំ ទៅ យាម ចំការ អំពៅ ឬ តូ? (ខ្ញុំ សួរ ទៅ តាត) ។
- ពិត មែន ហើយ ។ អង្គការ ត្រូវ ការ កម្លាំង មួយ នាក់ ក្នុង ភូមិ នីមួយ ។

ภาพที่ 21 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควายหน้า 15

แปลความได้ดังนี้

- ตามบุหรี (ตามนพุด) ตอนนี้อีกการสั่งให้เราไปเผาไร้อ้อยที่ถนนหลวง
 ใต้ยินองค์การสั่งให้เราไปเผาไร้อ้อย ผมก็เสียวสันหลัง เพราะกลัวจะให้เราเรียนสูตร (ฆ่า)
 -ให้ผมไปเผาไร้อ้อยหรืออา? (ผมถามกลับ)
 -ใช่แล้ว องค์การต้องการกำลังคนจากหมู่บ้านต่างๆ (ความรู้สึกของลูกควาย: 15)

ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนเขมรมักถูกเขมรแดงหลอกให้ไปเรียนสูตร และไม่มีวันได้กลับมาอีกเลย สันนิษฐานว่าถูกนำตัวไปฆ่าทิ้ง

เมื่อเขมรแดงเข้ายึดครองประเทศในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย ชุต ไซ ซึ่งเป็นคนมีการศึกษาสูง มีแต่ความรู้ทางวิชาการ ต้องพยายามเรียนรู้และลงมือทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนเองและครอบครัวมีกิน เริ่มจากการทำไซตักปลา ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ชายเขมรทั่วไปควรทำได้ แต่ไซตักปลาของเขามีสภาพไม่ดี ใช้ได้เพียงครั้งเดียว

ស្រុកឡើងនៅពេលសំរាក ខ្ញុំទៅរៀនធ្វើទ្រូងជាមួយតាវ ។ គួរគត់សំគាល់ថា នៅ ភូមិបុរីសម្រាស់ អ្នកក្តោបក្តាប់មិនតិចវិនិច្ឆ័យនៅភូមិថ្មល់ទេ ។ មួយអាទិត្យក្រោយមកខ្ញុំធ្វើ ទ្រូងជាស្មាតរ តែទ្រូងនោះមិនជាបើបើទេ ។ បើគេខំពិនិត្យវាយុវទៅ គួរឱ្យចង់សើច ។ អាក្បាលលើរៀងបើកបើ អាកណ្តាលជ្នោងដូចពោះកូនក្មេងកើតព្រូន ។

ภาพที่ 22 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 14

แปลความได้ดังนี้

วันรุ่งขึ้นตอนพัก ผมก็ไปเรียนทำไซกับพวกตาวๆ จะบอกให้ทราบว่า ที่หมู่บ้านจุงสมร่าก่ คนที่ดูแล หมู่บ้านไม่เข้มงวดเหมือนหมู่บ้านถนอล 1 อาทิตย์หลังจากนั้น ผมก็ทำไซได้ แต่ยังไม่ค่อยสวยไม่ค่อยดีเท่าไรนัก ถ้าดู ไปนานๆ ก็น่าขำ หัวมันบิดเบี้ยว ตรงกลางก็พองป่องเหมือนท้องเด็กมีพยาธิ (ท้องมาน) (ความรู้สึกของลูกควาย: 14)

นอกจากนี้ ชุต ไซ ต้องสร้างบ้านเอง โดยที่เขาไม่มีความรู้ในเรื่องการสร้างบ้านเลย (ในขณะที่ พ่อและน้องเขยของเขาสามารถสร้างบ้านได้เอง) ผลคือ บ้านที่สร้างมีสภาพไม่แข็งแรง จนภรรยาและ ลูกกลัวการอยู่บ้านที่เขาสร้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ក្រោយពីសង់ផ្ទះរួចស្រួលចូលហើយ ខ្ញុំហៅប្រពន្ធខ្ញុំឱ្យមកជួយពិនិត្យផ្ទះ ។
- បើទៅ ម៉ែវា ផ្ទះសំណាក់ទ្វារនាគយើង?
- ខ្ញុំភ័យ(ប្រពន្ធខ្ញុំឆ្លើយ) តែខ្យល់ចក់ខ្លាំង មក ប្រាស់ជាយើងបាននាំកូន ចៅ ទៅ ដេក ក្រោមផ្ទះទ្រាហ៊ុយ(ឈ្មោះឪពុកមាប្រពន្ធខ្ញុំ) ទេ មើលទៅ ។
- ម៉ែវា កុំ មើលស្រាលខ្ញុំពេក ។ សូម្បីតែព្រះ ពិស្តុករ ក៏ សង់ផ្ទះ មិនបានល្អនឹងមាំដូចខ្ញុំ ដែរ ។

ภาพที่ 23 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 30

แปลความได้ดังนี้

หลังจากสร้างบ้านเสร็จ ผมก็เรียภรรยาให้มาช่วยกันดูบ้าน

- เป็นอย่างไรละแม่ บ้านพักประตุนาคของเรา
- ฉันทักแล้ว (ภรรยาตอบ) เวลาที่ลมพัดมาแรงๆ เราน่าจะพาลูกไปนอนใต้บ้านของทูลุหุย (ชื่อของภรรยาผม) นะ

แม่เอ็ง อย่าดูถูกข้าเกิน แม้แต่พระวิษณุก็สร้างบ้านไม่ดีและทนเท่าฉันทหรือ (ความรู้สึกของลูกควาย:

30)

ตัวอย่างข้างต้นที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นถึงการพยายามเอาชีวิตรอดในสมัยเขมรแดง ชุต ไช ต้องพยายามทำอุปกรณ์ดักปลาหรือสร้างบ้านเอง จะเห็นว่าความรู้ที่ ชุต ไช มีในโลกสมัยใหม่หรือความรู้ในหน้าที่การทำงานสมัยก่อนเขมรแดงเข้ามายึดครองนั้นไม่สามารถช่วยเขาได้ เขาจึงต้องหาทางเรียนรู้และลงมือทำสิ่งต่างๆ ที่เรียกว่าเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับผู้ชายเขมรทั่วไป ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากที่ประชาชนใหม่ที่มีความรู้แบบ ชุต ไช ต้องพบเจอในสมัยเขมรแดง

ตัวละครหลักที่เป็นประชาชนใหม่ซึ่งถูกเขมรแดงกระทำในสถานที่กักกันหรือเรียกว่า “ค่ายยุวชนยุวนารี” พบจำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่องใต้หยาดน้ำฝน และ การระลึกถึงพื้นที่ 32

หิ สุภาณี อม สุพานี ถ่ายทอดชีวิตในระบอบเขมรแดงของเธอผ่านนวนิยายเรื่อง ใต้หยาดน้ำฝน โดยอ้างถึงตนเองว่า ชุน บุณ นอกจากเธอเป็นหนึ่งในจำนวนผู้หญิงที่ถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานหนักในค่ายยุวชน ยุวนารี ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีเฉพาะประชาชนผู้อพยพอาศัยเป็นกลุ่ม เป็นกองตามการแบ่งงานของเขมรแดงแล้ว เธอยังถูกบังคับให้เข้าร่วมพิธีแต่งงานกับผู้ชายที่ไม่รู้จัก เรียกพิธีนี้ว่า “การแต่งงานเผด็จการ เบตต้า ภู่อัการ⁶³” สิ่งที่ถูกเขมรแดงบังคับให้กระทำนี้ส่งผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทางจิตใจของเธอมาก

ชุน และยุวนารีคนอื่นๆ ในค่าย ถูกเขมรแดงสั่งให้ทำงานอย่างหนักเช่นเดียวกับที่ตัวละครหลักในเรื่องอื่นๆ ต้องทำ

⁶³ “เบตต้า เบญชญา” มากจากคำว่า “เบตติญา บริติชญา หรือ บติญา บฏิญา” แปลว่า การตกลงกัน การร่วมกัน และคำว่า “ภู่อัการ ภู่อัจการ” แปลว่า เผด็จการ ในที่นี้คำว่า เบตต้า ภู่อัการ จึงมีความหมายแฝงว่า “การแต่งงานเผด็จการ”

សេចក្តីក៏យខ្លាចបានជំរុញយើងឲ្យធ្វើការងារបន្ត។ មិត្តខ្ញុំកាប់ដីសើមហើយ ស្មិតដាក់ពេញបង្អី ខ្ញុំលើកកសឹងតែពុំរួច ព្រោះដីដែលជ្រាបទឹកមានមូលមូលមួយជាពីរ... ជាបីដង សមខ្ញុំមានទុព្វលភាពនឹងការអត់ងងុយ... និងជំងឺដំបៅ ជើង... និងអាហារឥតជីវជាតិ ធ្វើឲ្យខ្ញុំរីកឡើងបានតែពាក់កណ្តាលទំលាប់ ខ្លួនខ្ញុំក៏ រមៀលធ្លាក់ចុះមកក្រោមឯបាតទំលាប់វិញ រួចហើយអ្វីៗក៏ងងឹតសូន្យសុងក្នុងពិភព អន្តការ។

ភាព 24 នព្វនិយាយនឹងខ្ញុំអោយទៅទិញទឹកថ្លា លើកទី 2 ទំលាប់ 2 ទំលាប់ 12

ប្រែប្រួលបានដឹង

ការងារដែលបានដឹងបង្ហាញឲ្យដឹងនូវការងារបន្ត។ មិត្តខ្ញុំកាប់ដីសើមហើយ ស្មិតដាក់ពេញបង្អី ខ្ញុំលើកកសឹងតែពុំរួច ព្រោះដីដែលជ្រាបទឹកមានមូលមូលមួយជាពីរ... ជាបីដង សមខ្ញុំមានទុព្វលភាពនឹងការអត់ងងុយ... និងជំងឺដំបៅ ជើង... និងអាហារឥតជីវជាតិ ធ្វើឲ្យខ្ញុំរីកឡើងបានតែពាក់កណ្តាលទំលាប់ ខ្លួនខ្ញុំក៏ រមៀលធ្លាក់ចុះមកក្រោមឯបាតទំលាប់វិញ រួចហើយអ្វីៗក៏ងងឹតសូន្យសុងក្នុងពិភព អន្តការ។

ការងារដែលបានដឹងបង្ហាញឲ្យដឹងនូវការងារបន្ត។ មិត្តខ្ញុំកាប់ដីសើមហើយ ស្មិតដាក់ពេញបង្អី ខ្ញុំលើកកសឹងតែពុំរួច ព្រោះដីដែលជ្រាបទឹកមានមូលមូលមួយជាពីរ... ជាបីដង សមខ្ញុំមានទុព្វលភាពនឹងការអត់ងងុយ... និងជំងឺដំបៅ ជើង... និងអាហារឥតជីវជាតិ ធ្វើឲ្យខ្ញុំរីកឡើងបានតែពាក់កណ្តាលទំលាប់ ខ្លួនខ្ញុំក៏ រមៀលធ្លាក់ចុះមកក្រោមឯបាតទំលាប់វិញ រួចហើយអ្វីៗក៏ងងឹតសូន្យសុងក្នុងពិភព អន្តការ។

ការងារដែលបានដឹងបង្ហាញឲ្យដឹងនូវការងារបន្ត។ មិត្តខ្ញុំកាប់ដីសើមហើយ ស្មិតដាក់ពេញបង្អី ខ្ញុំលើកកសឹងតែពុំរួច ព្រោះដីដែលជ្រាបទឹកមានមូលមូលមួយជាពីរ... ជាបីដង សមខ្ញុំមានទុព្វលភាពនឹងការអត់ងងុយ... និងជំងឺដំបៅ ជើង... និងអាហារឥតជីវជាតិ ធ្វើឲ្យខ្ញុំរីកឡើងបានតែពាក់កណ្តាលទំលាប់ ខ្លួនខ្ញុំក៏ រមៀលធ្លាក់ចុះមកក្រោមឯបាតទំលាប់វិញ រួចហើយអ្វីៗក៏ងងឹតសូន្យសុងក្នុងពិភព អន្តការ។

គួរឲ្យចម្លែកណាស់... ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហមកាន់កាប់នេះ គេមិនឲ្យគូប្តេជ្ញាគ្រូ ចិត្តតាទេ ផ្ទុយទៅវិញ គូប្តេជ្ញាទាំងអស់នោះ សុទ្ធតែមានលក្ខណៈផ្ទុយគ្នាស្រឡះ ឧទាហរណ៍ បើប្រុសល្អ ស្រីអាក្រក់ បើប្រុសចាស់ ស្រីក្មេង បើប្រុសទាប ស្រីខ្ពស់ បើគូប្តេជ្ញាណាគ្មានទំនាស់ទេ នោះទើបគេចាត់ជាគូប្តេជ្ញាគោរពវិន័យបាន គេចា ជាចំខាត។ ចំណែកឯរូបខ្ញុំក៏ចូលទៅក្នុងលក្ខណៈ ប្រុសក្មេង ស្រីចាស់ដែរ គឺបាន សេចក្តីថា គូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប្រាំឆ្នាំ ដែលខ្ញុំពុំមានប្រាថ្នាដូច្នោះឡើយ។ រឿង នេះ មិនត្រឹមតែគូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ មុខមាត់គេដូចម្តេចផង។

ភាពជា 25 ពណ៌នាវិទ្យាខ្មែររឿងតែងយាតណ័យផ្ទៃ ទំព័រ 24-25

ប្រែប្រួលបានត្រឹមត្រូវ

នាំប្រែប្រួល ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហមនេះ គេមិនឲ្យគូប្តេជ្ញាគ្រូ ចិត្តតាទេ ផ្ទុយទៅវិញ គូប្តេជ្ញាទាំងអស់នោះ សុទ្ធតែមានលក្ខណៈផ្ទុយគ្នាស្រឡះ ឧទាហរណ៍ បើប្រុសល្អ ស្រីអាក្រក់ បើប្រុសចាស់ ស្រីក្មេង បើប្រុសទាប ស្រីខ្ពស់ បើគូប្តេជ្ញាណាគ្មានទំនាស់ទេ នោះទើបគេចាត់ជាគូប្តេជ្ញាគោរពវិន័យបាន គេចា ជាចំខាត។ ចំណែកឯរូបខ្ញុំក៏ចូលទៅក្នុងលក្ខណៈ ប្រុសក្មេង ស្រីចាស់ដែរ គឺបាន សេចក្តីថា គូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប្រាំឆ្នាំ ដែលខ្ញុំពុំមានប្រាថ្នាដូច្នោះឡើយ។ រឿង នេះ មិនត្រឹមតែគូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ មុខមាត់គេដូចម្តេចផង។

ខ្ញុំ តែងតែជាមួយអ្នកដែលមានឈ្មោះខ្មែរក្រហម បើកុំប្តេជ្ញាគ្រូ ចិត្តតាទេ ផ្ទុយទៅវិញ គូប្តេជ្ញាទាំងអស់នោះ សុទ្ធតែមានលក្ខណៈផ្ទុយគ្នាស្រឡះ ឧទាហរណ៍ បើប្រុសល្អ ស្រីអាក្រក់ បើប្រុសចាស់ ស្រីក្មេង បើប្រុសទាប ស្រីខ្ពស់ បើគូប្តេជ្ញាណាគ្មានទំនាស់ទេ នោះទើបគេចាត់ជាគូប្តេជ្ញាគោរពវិន័យបាន គេចា ជាចំខាត។ ចំណែកឯរូបខ្ញុំក៏ចូលទៅក្នុងលក្ខណៈ ប្រុសក្មេង ស្រីចាស់ដែរ គឺបាន សេចក្តីថា គូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប្រាំឆ្នាំ ដែលខ្ញុំពុំមានប្រាថ្នាដូច្នោះឡើយ។ រឿង នេះ មិនត្រឹមតែគូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ មុខមាត់គេដូចម្តេចផង។

ខ្ញុំគេចទៅពូនយំនៅក្នុង ព្រៃគុម្ពាត នឹកកម្យត់ខ្លួនពេក ព្រោះមានបងស្រីនឹងគេដែរ តែបងឈឺនៅនឹងកន្ទួល គ្មានម៉ែគ្មានឪ គ្មានញាតិសន្តាន ហើយម្យ៉ាងទៀត គ្មានបំណងប្រាថ្នានឹងប្តេជ្ញានេះ សោះ ជាពិសេសកម្លាំងពលដែលមាននៅក្នុងខ្លួន ត្រូវទ្រុឌទ្រោមស្វិតព្យាមដូច បុប្ផាខ្វះទឹកសន្សើម តើមានចិត្តឯណានឹងត្រេកត្រអាល បើកូនកំលោះមិនដែល ទាំងស្គាល់មុខផង... មិនដឹងជាមាននិស្ស័យ ឬក៏គ្មាននិស្ស័យ... ឱ! ហេតុអ្វីក៏ពួក វាមកបង្ខំចិត្តអញដូច្នោះទៅវិញ? ខ្ញុំនឹកគ្មានភ្ញាក់ភ្ញែកម្នាក់ឯង ក៏សម្រេចក្នុងចិត្តថា អញប្រហែលជាសុខចិត្តស្លាប់ជាជាងយកប្តីបង្ខំចិត្តនេះហើយមើលទៅ។ នឹកឃើញ ដូច្នោះ ទឹកភ្នែកក៏ដណ្តើមគ្នាហូរសស្រាក់ ខ្ញុំដួតរូតទាល់តែជោកដោយក្រមាចេញ ពណ៌លាក់ដែលគេជ្រលក់ក្រហមដូចឈាម មកប្រឡាក់ថ្ពាល់ទាំងគូ និងដៃខ្ញុំ។

ภาพที่ 26 นวนิยายใต้หยาดน้ำฝน หน้า 22

แปลความได้ดังนี้

ฉันหนีไปแอบร้องไห้ในป่าละเมาะ นึกสงสารตัวเองเพราะมีพี่สาวกับเขา แต่พี่ก็นอนป่วยอยู่ ไม่มีแม่ ไม่มี พ่อ ไม่มีญาติ แล้วอีกอย่างไม่ได้ปรารถนาจะแต่งงานนี้เลย โดยเฉพาะกำลังกายที่มีในตัวแห่งนี้เหมือนดอกไม้ขาด น้ำค้าง แล้วจะมีจิตใจยินดีปรีดาได้อย่างไร ถ้าผู้ชายที่ต้องแต่งงานด้วยเป็นคนไม่เคยรู้จักหน้าตากันมาก่อน ไม่รู้ว่า เป็นคนอย่างไร โอ้ ทำไมพวกมันมาบังคับใจกูเช่นนี้ ? ฉันรู้สึกโกรธอยู่คนเดียว ก็ตัดสินใจว่า กูน่าจะยอมตายดีกว่า ได้สามีที่มาจากการถูกบังคับ นึกอย่างนี้ น้ำตาก็แยงกันไหล ฉันขีดจันเปียกชายผ้าขาวม้า ทำให้สีที่ย้อมผ้าแดง ออกมาเหมือนเลือดเขื่อนแก้มและมือของฉัน (ใต้หยาดน้ำฝน: 22)

- អង្គការប៉ិនយុវជនយុវនារី ព្រោះជិតដល់ថ្ងៃប្តេជ្ញាហើយ។ រំលងបានពីរដប់ ថ្ងៃក្រោយមក នៅពេលសម្រាក ខ្ញុំលូចយកកញ្ចក់ដែលខ្ញុំជីសបានតាមផ្លូវមួយ បំណែក មកឆ្លុះមុខឃើញថ្ពាល់ដែលកាលពីមុនជិត ឥឡូវមានសាច់ពេញជាងពី ពេលមុន។ ពេលយប់ ខ្ញុំតែងតែបន់ស្រន់នឹកគុណម៉ែគុណឪ សូមឲ្យខ្ញុំចៀសផុត ពីការបង្ខំ ព្រោះខ្ញុំឥតមានបំណងចង់បានគ្រួសារសោះ។

ภาพที่ 27 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 21

แปลความได้ดังนี้

องค์การให้อาหารยุวชนยุวนารีเพิ่มขึ้น เพราะใกล้ถึงวันแต่งงานแล้ว 2-3 วันหลังจากนั้นมา เวลาพักผ่อนแอบเอากระจกที่ฉันเก็บได้ตามทางมาส่องใบหน้า เห็นแก้มที่เมื่อก่อนตบ กลวง แต่ตอนนี้มีเนื้อหนังกว่าแต่ก่อน ตอนกลางคืนฉันมักจะบนบานนี่ถึงคุณของพ่อแม่ ขอให้ช่วยฉันให้หลุดพ้นจากการแต่งงาน เพราะฉันไม่มีความคิดอยากมีครอบครัวเลย (ใต้หยาดฝน: 21)

**ขี! ฤๅษณ์หึย... ខ្ញុំមិនដឹងជាត្រូវដោះស្រាយដោយវិធីណាទេ បើខ្ញុំមិនដែល
ទាំងស្គាល់យុវជន ដែលត្រូវប្តេជ្ញាជាមួយខ្ញុំផង សូម្បីតែឈ្មោះ ក៏ខ្ញុំពុំដែលឮដែរ ខ្ញុំ
កើតក្តីបារម្ភកតស្តែ ហើយចេះតែនឹកទន្ទេញថា ម៉ែអើយជួយកូនស្រីផង... សូមឲ្យ
កូនរួចផុតពីជនពាលខ្លា។**

ภาพที่ 28 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 24

แปลความได้ดังนี้

โธ่! พุทโธ่เอ๊ย ฉันไม่รู้จะแก้ไขด้วยวิธีไหน ถ้าฉันไม่เคยรู้จักยุวชนที่ต้องมาแต่งงานกับฉันเลย แม้แต่ชื่อ ฉันก็ไม่เคยได้ยิน ฉันมีความกังวลอยู่ตลอด เอาแต่นึกซ้ำๆ ว่า แม่เอ๊ย ช่วยลูกสาวด้วย ขอให้ลูกพ้นจากคนพาลชั่วร้ายด้วย (ใต้หยาดน้ำฝน: 24)

ขุน แต่งเพลงถ่ายทอดความรู้สึกของเธอที่ถูกเขมรแดงกระทำอย่างไรซึ่งมนุษยธรรม ทำให้เธอและประชาชนเกิดความทุกข์ทั้งใจและกาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

" ទារុណអមនុស្សធម៌ "

**ចេញៗៗ ភ្នំពេញអើយ ខ្ញុំណាអ្នកហើយទុច្ចានស្បើយនៅក្នុងឱក
ខ្ញុំដឹងថា យើងគ្មានសេរី តាំងពីចេញបានមួយថ្ងៃម៉្លេះ។
ទប់ៗ លើកទំនប់ និងដឹកប្រឡាយ សែនខ្ពស់ខ្ពាយហ្នឹងហើយចំណេះ
មហាវិទ្យាល័យនេះរៀនកាប់ រៀនផឹក ចាំបាច់អ្វីរៀនក្នុងសាលា។
ខ្ញុំឈរ... លើស្រែគំរូឲ្យអារម្មណ៍ធូរពីទុក្ខសោក ផ្ទុយទៅវិញ
ខ្ញុំសែនខ្លោចផ្សា ព្រោះព្រាត់មាតាបិតា និងញាតិកាផងទាំងឡាយ។
ស្ទើរៗ សហករណ៍ធ្វើ ប្រុងចិត្តប្រុងកាយ បើបាត់ខ្លួនកុំបីឆ្ងល់ឆ្ងាយ
មុខជាអន្តរាយកាយសូន្យសង្ហារ... អនិច្ចាវាសនាខ្មែរអើយ។**

ภาพที่ 29 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 52

แปลความได้ดังนี้

“ความทารุณที่ไร้ซึ่งมนุษยธรรม”

ออกไปๆ พนมเปญเอ๋ย ฉันลาแล้วทุกซ์ที่ไม่มีความสุขในอุรา
ฉันรู้ว่า เราไม่มีเสรีภาพตั้งแต่ออกมาได้วันแรกแล้ว
ทนาย ชุดทำนบและชุดล่าห้วย ชะมักเขม่นกับความรู้ันี้มาก
คณะนี้ เรียนพัน เรียนแบก จำเป็นอะไรมาเรียนในห้องเรียน
ฉันยืน บนทุ่งนาเหมือนอารมณ์ฝ่อนคลายจากความทุกซ์โคก แต่กลับตรงกันข้าม
ฉันแสนรันทดใจ เพราะพลัดพรากจากพ่อแม่และญาติทั้งหลาย
ขอๆ ฝากไว้ที่สหกรณ์ ตั้งอกตั้งใจ ถ้าหายตัวไปอย่าสงสัย
น่าจะตายไป อนิจจา โขคชะตาเขมรเอ๋ย (ใต้หยาดน้ำฝน: 52)

ในนวนิยายเรื่อง การระลึกถึงพื้นที่ 32 คัง อีตา ซึ่งเป็นหนึ่งในหญิงสาวที่ถูกเขมรแดง
อพยพเข้ามาในค่ายหรือสถานที่ปิดเช่นเดียวกับ ชุน ในนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน คัง อีตา ได้เล่าถึง
เหตุการณ์ในสมัยเขมรแดงที่เธอมีอายุได้ 8 ปี ด้วยในพื้นที่ที่เธออยู่นั้นมีเด็กเพียงไม่กี่คน ไม่มีการจัดตั้ง
กองกุมาร เธอจึงถูกส่งตัวไปทำงานร่วมกับกลุ่มยูวชน ยูวนารีที่มีอายุมากกว่า ซึ่งเป็นประชาชนใหม่ที่
ถูกเขมรแดงกระทำเช่นกัน ดังนั้นงานที่ คัง อีตา ต้องทำจึงหนักกว่าพวกยูวนารี แต่ด้วยความเป็นเด็ก
คัง อีตา จึงไม่คิดอะไรมากไปกว่าการทำงานตามคำสั่งของพวกเขมรแดงให้ผ่านไปได้ในแต่ละวัน และ
นอนพักเอาแรงในเวลาที่ได้หยุดพัก ไม่สนใจว่าเป็น วันเดือนปี อะไร ขอเพียงแค่นี้ให้มีชีวิตรอดถึงวัน
พรุ่งนี้

ខ្ញុំមិនដែលរស់និងភាពរញ្ជើរញ្ជៃបែបនេះទេ គិតតែពីព្រលឹម
ឡើងទៅធ្វើការ យប់ឡើងដេកតែប៉ុណ្ណោះ។

ภาพที่ 30 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 12
แปลความได้ดังนี้

ฉันไม่เคยสนใจกับความวุ่นวายเช่นนี้เลย คิดแต่เช้ามาก็ไปทำงาน คำมาก็นอนเท่านั้น (การระลึกถึงพื้นที่

32: 12)

នៅទីនេះខ្ញុំមិនដឹង

ថាថ្ងៃណាឬខែណានោះទេ គ្រាន់តែសុំឲ្យមានជីវិតរស់ដល់ថ្ងៃស្អែក ហើយស្អែកឡើងគិតបែបនេះទៀត ។

ភាព 31 វាយនាយរឿងការរតតិកទីងផ្ទាំង 32 រ្នាំ 64-65

ប្រែក្រាមបានដឹង

ខ្ញុំមិនដឹងថាខ្ញុំរស់រានមានជីវិតរហូតដល់ថ្ងៃស្អែក ឬតើខ្ញុំនឹងស្លាប់នៅថ្ងៃស្អែក ឬថ្ងៃណាមួយ ខ្ញុំមិនដឹងទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែសុំឲ្យមានជីវិតរស់ដល់ថ្ងៃស្អែក ហើយស្អែកឡើងគិតបែបនេះទៀត ។ (ការរតតិកទីងផ្ទាំង 32: 64-65)

គង់ ទីតា ត្រូវបានបង្ខំឲ្យងាយស្រួល ប៉ុន្តែទីតាមិនដឹងទេ ថាខ្លួនគេនឹងរស់រានមានជីវិតរហូតដល់ថ្ងៃស្អែក ឬតើខ្លួនគេនឹងស្លាប់នៅថ្ងៃស្អែក ឬថ្ងៃណាមួយ ខ្ញុំគ្រាន់តែសុំឲ្យមានជីវិតរស់ដល់ថ្ងៃស្អែក ហើយស្អែកឡើងគិតបែបនេះទៀត ។ ទីតា ត្រូវបានបង្ខំឲ្យងាយស្រួល ប៉ុន្តែទីតាមិនដឹងទេ ថាខ្លួនគេនឹងរស់រានមានជីវិតរហូតដល់ថ្ងៃស្អែក ឬតើខ្លួនគេនឹងស្លាប់នៅថ្ងៃស្អែក ឬថ្ងៃណាមួយ ខ្ញុំគ្រាន់តែសុំឲ្យមានជីវិតរស់ដល់ថ្ងៃស្អែក ហើយស្អែកឡើងគិតបែបនេះទៀត ។

ពួកយើង

ធ្វើការទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដោយពេលយប់គេមានបញ្ជះម៉ាស៊ីនដាក់អំពូល ឆ្លើងឲ្យធ្វើការដូចជាលើកភ្លឺស្រែ បោកស្រូវ ឬដកសំណាបពេលយប់ បើ ពុំនោះទេត្រូវដើរយាមសត្វកណ្តុរពេលយប់។ នៅរដូវប្រាំង ពេលថ្ងៃច្រូត ស្រូវ ពេលយប់បោកស្រូវ ផុតរដូវច្រូតកាត់គីសម្រុកលើកភ្លឺស្រែ ឬដឹក ប្រឡាយទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ លក្ខណៈល្អរបស់កងចល័តភូមិភាគនេះគឺមាន មានបាយហូបមួយចំណែកម្នាក់ ២ពេលក្នុង១ថ្ងៃ ដែលទន្ទឹមគ្នានោះដែរ កន្លែងខ្លះទៀតបានស្លាប់ដោយអត់បាយហូប។

ភាព 32 វាយនាយរឿងការរតតិកទីងផ្ទាំង 32 រ្នាំ 1

ប្រែក្រាមបានដឹង

ពួកយើង ធ្វើការទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដោយពេលយប់គេមានបញ្ជះម៉ាស៊ីនដាក់អំពូល ឆ្លើងឲ្យធ្វើការដូចជាលើកភ្លឺស្រែ បោកស្រូវ ឬដកសំណាបពេលយប់ បើ ពុំនោះទេត្រូវដើរយាមសត្វកណ្តុរពេលយប់។ នៅរដូវប្រាំង ពេលថ្ងៃច្រូត ស្រូវ ពេលយប់បោកស្រូវ ផុតរដូវច្រូតកាត់គីសម្រុកលើកភ្លឺស្រែ ឬដឹក ប្រឡាយទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ លក្ខណៈល្អរបស់កងចល័តភូមិភាគនេះគឺមាន មានបាយហូបមួយចំណែកម្នាក់ ២ពេលក្នុង១ថ្ងៃ ដែលទន្ទឹមគ្នានោះដែរ កន្លែងខ្លះទៀតបានស្លាប់ដោយអត់បាយហូប។

จากตัวอย่างข้างต้น งานที่เขมรแดงสั่งให้ทำทั้งวันทั้งคืนค่อนข้างหนักเกินกว่าที่เด็กผู้หญิงอย่าง คอง ธีตา ควรทำในช่วงอายุนั้น ยิ่งไปกว่านั้นในช่วงเวลากลางคืนซึ่งเป็นเวลาที่ประชาชนควรได้พักผ่อน เขมรแดงยังมีเครื่องปั่นไฟเพื่อความสะดวกให้ประชาชนทำงาน

ต่อมา คอง ธีตา และกองยุวนารีซึ่งเป็นประชาชนใหม่ ถูกย้ายให้มาพื้นที่ 32 ซึ่งเรียกว่า “คุก 32” สถานที่นี้จะมีคนคอยเดินลาดตระเวนอยู่ตลอดเวลา ทำให้ความเป็นอยู่ของ คอง ธีตา และกองยุวนารี มีความยากลำบากมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

**«កន្លែងដែលយើងនៅនេះគេហៅថា គុក៣២ ហើយខាងលិច
គេសម្រាប់ដាក់អ្នកមានគ្រួសារ នែ! រោងនេះណាទើបតែនឹងធ្វើទេ គឺ
ប្រហែលជាធ្វើពេលដែលយើងទើបមកដល់ហ្នឹង» ខ្ញុំនឹកក្នុងចិត្តថា ភោគ
តែហ៊ានឱ្យបង្ហាញមិនខ្លាចគេឡើយម្តង! ស្រាប់តែសម្លេងគ្រហែមមួយ
នៅជិតយើងបង្ហើយប្រហែលជា៣ម៉ែត្រ។ ខ្ញុំខ្លាចឡើងរុញខ្លួនធ្វើពុតជា
ដេកលក់ ខ្ញុំដេកកៀនគេជិតផ្លូវ ចំណែកបងៗដែលកំពុងតែឱ្យបង្ហាញនោះ
ដេកនៅកណ្តាលរោងពួសរុះរុះខ្លួនដេកស្រុះៗ ស្ងាត់លឿង! ម្នាក់ដែល
គ្រហែមនោះក៏ដើរហួសទៅ (ខ្ញុំដឹងដោយសំរិបដឹង)។**

ภาพที่ 33 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 31

แปลความได้ดังนี้

<<สถานที่ที่เราอยู่นี้เรียกว่า คุก 32 และทางฝั่งตะวันตกเขามีไว้สำหรับให้คนมีครอบครัว เอ! โรงนี้ที่ฟังจะทำ คือน่าจะทำตอนที่เราฟังจะมาถึงอย่างนั้นแหละ>> ฉันทึกในใจว่าพวกที่ๆ ช่างกล้าซุบซิบกันไม่กลัวเขาได้ยินหรือ! ทันใดนั้นก็ได้ยินเสียงคน กระแอม อยู่ใกล้เราประมาณ 3 เมตร ฉันทิ้งตัวสั่นทำเป็นนอนหลับ ฉันทอนใกล้ทางเดิน ส่วนที่ๆ ที่กำลังซุบซิบกันนั้นนอนกลางโรง ได้ยินเสียง (กระแอม) ทุกคนก็หึ่งตัวลงนอน เจียบกริบ! คนที่กระแอมนั้นนั้นก็เดินเลยไป (ฉันรู้จากผีเท้า) (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 31)

งานหนักอย่างหนึ่งที่เขมรแดงสั่งให้กลุ่ม คอง ธีตา ทำคือ การยกคัมภีร์ให้ได้ตามระยะทางที่กำหนด โดยพวกเขาต้องขุดให้ได้ระยะทางเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละวัน และถ้าทำไม่ได้ตามกำหนดก็ จะไม่ได้กินอาหาร

ឥឡូវនេះដល់ពេលលើកភ្លឺស្រែម្តង មុនដំបូងគេដាក់ផែនការឲ្យលើកភ្លឺស្រែក្នុងម្នាក់១០ម៉ែត្រក្នុងមួយថ្ងៃពួកយើងទាំងអស់គ្នាខំប្រឹងប្រែងរហូតដល់ធ្វើរួចតាមផែនការ១០ម៉ែត្រនេះ។ ប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយមកផែនការមានការប្រែប្រួលគឺឲ្យលើកក្នុងម្នាក់១៥ម៉ែត្រ ផែនការនេះក៏អនុវត្តបានទៀត ហើយប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយមកទៀតក៏ឡើងដល់២០ម៉ែត្រ បន្ទាប់មក២៥ម៉ែត្រ បន្ទាប់មកទៀតគឺម្នាក់ត្រូវលើកភ្លឺ៣០ម៉ែត្រក្នុងមួយថ្ងៃ ដោយគេបញ្ជាក់ថាបើលើកមិនហើយមិនបាច់ហូបបាយទេ ថ្ងៃនោះខ្ញុំលើកបាន២៨ម៉ែត្រក្នុង១ថ្ងៃ ក្នុងចិត្តគិតថាលើកនេះប្រហែលជាបានចូលកងពិសេសស្នីនោះហើយ លើកយតាមយថាកម្មទៅចុះ ទោះបីជាវិធីស្នប់ក៏លើកមិនរួចដែរ។

ภาพที่ 34 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 63

แปลความได้ดังนี้

ตอนนี้ถึงเวลายกคันนาอีกครั้ง ครั้งแรกเขากำหนดให้ยกคันนาคนละ 10 เมตร ต่อวัน พวกเราทุกคนพยายามทำงานเสร็จตามที่กำหนด 10 เมตรนี้ ไม่กี่วันต่อมา มีการเปลี่ยนกำหนดจำนวนคือ ให้ยกคันนาคนละ 15 เมตร เราก៏ทำได้ตามที่กำหนดอีก และไม่กี่วันต่อมา ก็ให้ยกถึง 20 เมตร ต่อมา 25 เมตร ต่อจากนั้นอีกคือแต่ละคนต้องยกคันนา 30 เมตรต่อวัน โดยเขาบอกว่า ถ้ายกคันนาไม่ได้ตามที่กำหนดจะไม่ให้กินข้าว วันนั้นฉันยกได้ 28 เมตร ในใจคิดว่าครั้งนี้ น่าจะถูกส่งเข้ากองพิเศษอะไรนั่นแล้ว ปล่อยไปตามยถากรรมเถอะ แม้ว่าจะดีให้ตายฉันก็ยกไม่ไหว (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 63)

ตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการกระทำที่กลุ่ม ค่ง ชีตา ไม่ควรได้รับจากคนที่เรียกว่า เป็นมนุษย์ด้วยกันเอง การที่เขมรแดงกำหนดให้ทำงานตามระยะทางมากขึ้นเรื่อยๆ นับเป็นสิ่งที่โหดร้ายแล้ว ถ้าทำงานไม่ได้ตามที่กำหนด เขมรแดงก็ไม่ให้อาหารซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อร่างกายอีก ยิ่งตอกย้ำการกระทำที่โหดร้ายมากขึ้น เพราะถ้าไม่ได้รับอาหาร ประชาชนก็ไม่มีแรงที่จะทำงาน การกระทำของเขมรแดงเช่นนี้เป็น การข่มขู่และกดขี่ประชาชนให้เกิดความกลัวและทุกข์ทรมานภายในจิตใจ ประชาชนทำได้เพียงทำตามคำสั่งของเขมรแดง เพื่อให้มีชีวิตรอดต่อไปเท่านั้น

สถานที่พื้นที่ 32 นอกจากกลุ่ม កង ទី៣ ต้องใช้ชีวิตอยู่ด้วยความยากลำบากแล้ว เขมรแดงยังกำหนดกฎระเบียบที่โหดเหี้ยมมากขึ้นอีก กลุ่ม កង ទី៣ เปรียบกับผู้ถูกกระทำที่ต้องทำตามสิ่งที่เขมรแดงกำหนดเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ហាមនិយាយគ្នា

- ងើបមកប្រជុំជូរម៉ោង២យប់ៗ សម្លេងកញ្ជែកទី១ ៣ដងៗ លើកទី១ដាស់ លើកទី២ ត្រូវរត់មកតម្រង់ជូរដោយមានចបមកជាមួយផង ដូច្នោះពេលដេកត្រូវដាក់ចបជិតខ្លួនដើម្បីកុំឲ្យមានបញ្ហាសម្លេងកញ្ជែកទី៣ គឺត្រូវមកដល់កន្លែងប្រជុំជូរ គឺកន្លែងដែលយើងកំពុងតែអង្គុយប្រជុំនេះ មិនត្រូវល្មើសនឹងវិន័យទេ។

- ក្រោយពេលប្រជុំជូររួចត្រូវចេញទៅធ្វើការ មិនមែនដើរទេគឺរត់គេនិយាយបន្ថែមថា ពេលខ្ញុំផ្អែកញ្ជែកលើកទី១ អ្នកមុខត្រូវរត់ភ្លាមពេលឡើងពីធ្វើការក៏ដូចគ្នាដែរ សូរកញ្ជែកលើកទី១ឈប់ធ្វើការសូរកញ្ជែកលើកទី២ត្រូវរត់មកប្រជុំជូរ សូរកញ្ជែកលើកទី៣ អ្នកមុខរត់មកកន្លែងសម្រាកវិញ។

-សម្រាប់រឿងលុបមុខនិងដួតទឹកចាំអង្គការសម្រេចលើកក្រោយ

-ពេលយប់អង្គការឲ្យសម្រាក

ภาพที่ 35 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 30

แปลความได้ดังนี้

- ห้ามคุยกัน
- ลูกขึ้นมาประชุมแถวตอนตี 2 มีเสียงนกหวีดดัง 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ปลูกให้ตื่น ครั้งที่ 2 ต้องวิ่งมาตั้งแถว โดยมีจอบมาด้วย ดังนั้นเวลานอนต้องวางจอบใกล้ตัวเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา เสียงนกหวีดครั้งที่ 3 คือต้องมาถึงสถานที่ประชุมแถว คือสถานที่ที่เรากำลังนั้นประชุมนี้ ต้องไม่ละเมิดข้อบังคับนี้
- หลังจากประชุมแถวเสร็จต้องออกไปทำงาน ไม่ใช่เดินคือต้องวิ่ง เขาพูดอีกว่า ตอนเขาเป่านกหวีดครั้งที่ 1 คนข้างหน้าต้องวิ่งทันที ตอนหยุดทำงานก็เหมือนกัน เสียงนกหวีดครั้งที่ 1 คือหยุดทำงาน เสียงนกหวีดครั้งที่ 2 ต้องวิ่งมาประชุมแถว เสียงนกหวีดครั้งที่ 3 คนข้างหน้าวิ่งกลับมาที่พัก
- การล้างหน้าและอาบน้ำ องค์กรจะกำหนดให้ทำภายหลัง
- กลางคืน องค์กรให้นอนพัก (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 30)

จากตัวอย่างข้างต้น กลุ่ม ค่ง อีตา ที่พื้นที่ 32 มีความเป็นอยู่ที่ยากลำบากมาก เขมรแดง
กระทำต่อคนที่พื้นที่ 32 โดยการกำหนดกฎระเบียบในด้านความเป็นอยู่ที่ไม่ควรนำมาใช้กับมนุษย์
ด้วยกันเอง ประชาชนอยู่ด้วยความหวาดระแวงและหวาดกลัวเพราะต้องรอฟังเสียงนกหวีดตลอดเวลา
เป็นความทุกข์ทรมานที่สุดที่กลุ่ม ค่ง อีตา ถูกกระทำอย่างไม่สามารถปฏิเสธได้เลย

ค่ง อีตา ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ผู้คุมเขมรแดงใช้แสร้งเป็นอาวุธเพื่อข่มขู่ประชาชน เมื่อมีคนทำไม่
ถูกใจเช่น หยุดพักโดยไม่ได้รับอนุญาต ผู้คุมก็จะใช้แส้ฟาดทันที แสร้งให้เห็นถึงการกระทำที่ไร้ซึ่ง
ความเป็นมนุษย์ที่เขมรแดงกระทำกับประชาชน

ខ្ញុំលួច

មើលទៅដើមឈើទាបៗ ដែលនៅជិតៗនោះក៏គ្មានឃើញមានមនុស្សនៅ
អង្គុយយាមដែរ ឃើញដូច្នោះខ្ញុំក៏សំរេចចិត្តថា លួចឈរដូចគេដែរហើយ
មើលទៅមិនអីទេ ព្រោះពួកក្រោយនេះឮសូរគេនិយាយថាស្អិតៗទេតើ!
ឈប់បន្តិចខ្ញុំក៏កាប់ដីបន្តទៀត យូរបន្តិចក្រោយមក ខ្ញុំក៏ឈប់បន្តទៀត
ស្រាប់តែ ខ្ជាប់! ខ្ញុំត្រូវខ្សែតិភ្នាក់ក្រញាងយកដៃអង្អែលកំប៉េះតូច
ហើយក៏បន្តកាប់ដីតទៅទៀត បុរសដែលរាយខ្ញុំនោះនិយាយថា៖

«ខ្ញុំប្រឹងធ្វើការទៅកុំឈរ!»

ภาพที่ 36 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 64

แปลความได้ดังนี้

ฉันแอบมองบนต้นไม้เตี้ยๆ ที่อยู่ใกล้ๆนั้นก็ไม่เห็นใครนั่งเฝ้า ฉันจึงตัดสินใจว่า แอบยืน (พัก) เหมือนคนอื่นก็
ไม่เห็นเป็นอะไร เพราะผู้คุมหลายๆ มานี้ ได้ยินเขาพูดกันว่าใจดี ฉันหยุดสักพักแล้วขุดดินต่อ ไม่นานหลังจากนั้นฉันก็
หยุดพักอีก ทันใดนั้น ขวับ! ฉันถูกแส้ตี ตกใจกลัวเอามือคลำกันแล้วขุดดินต่อ ชายที่ฟาดฉันพูดว่า

<<ทำงานไป อย่าหยุด>> (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 64)

สิ่งที่ผู้คุมเขมรแดงกระทำต่อคนที่อยู่ในพื้นที่ 32 ส่งผลให้เกิดความทุกข์ทรมานภายใน
จิตใจ ทำให้ ค่ง อีตา ที่อายุยังน้อย ทำได้เพียงสวดมนต์ บนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ให้ช่วยเธอผ่านพ้น
เหตุการณ์อันโหดร้ายเหล่านี้ไปได้ สิ่งที่ ค่ง อีตา บนบาน สะท้อนให้เห็นถึงความทุกข์ทรมานอย่าง
มาก เนื่องจากเธอบนบานว่าหากรอดพ้นจากน้ำมือของเขมรแดง เธอจะโกนผมถวาย things ที่สิ่งของเธอ
เกลียดมากที่สุดคือ การโกนผม

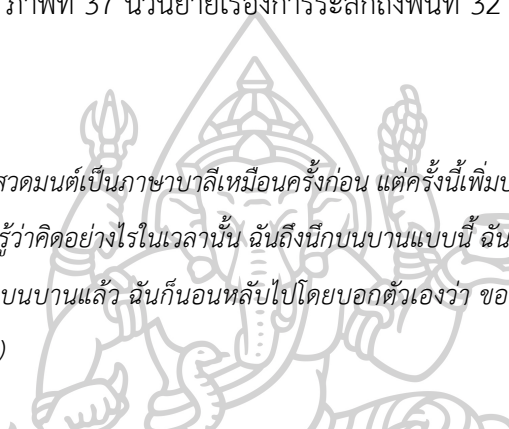

ខ្ញុំបន់ស្រន់ និងសូត្របាលីដូចលើកមុន ប៉ុន្តែលើកនេះបន្ថែមពាក្យខ្លះ
 ទៀតដូចជា ឲ្យតែខ្ញុំបានរស់រានមានជីវិតជួបនឹងឪពុកម្តាយ ខ្ញុំនឹងកោរ
 សក់ថ្វាយ មិនដឹងជាគិតយ៉ាងណាទេកាលណោះបានជាខ្ញុំនឹកឃើញបន់
 បែបនេះ ខ្ញុំជាមនុស្សស្រឡាញ់សក់ណាស់ ហើយស្អប់បំផុតរឿងកោរ
 ត្រដោលនេះ។ ក្រោយពីបន់ស្រន់ហើយខ្ញុំសំងំដេកលក់ទៅ ដោយ
 ប្រាប់ខ្លួនឯងថា សុំឲ្យឮសូរកញ្ជែលើកទីមួយៗ។

ภาพที่ 37 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 39

แปลความได้ดังนี้

ฉันบนบานและสวดมนต์เป็นภาษาบาลีเหมือนครั้งก่อน แต่ครั้งนี้เพิ่มบางคำเช่น ขอให้ชีวิตรอดพบกับพ่อ
 แม่ ฉันจะโกนผมถวาย ไม่รู้ว่าคิดอย่างไรในเวลานั้น ฉันถึงนึกบนบานแบบนี้ ฉันเป็นคนที่มีรักผมมาก แล้วเกลียดที่สุด
 เรื่องการโกนผม หลังจากบนบานแล้ว ฉันก็นอนหลับไปโดยบอกตัวเองว่า ขอให้ได้ยินเสียงนกหวีดตั้งแต่ครั้งแรก
 (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 39)

ខ្ញុំមានអារម្មណ៍

ភ័យខ្លាំងណាស់ យប់នោះខ្ញុំបន់អស់ហើយ អារក្ស-អ្នកតា-ទេវតា គុណ
 លោកឪពុក អ្នកម្តាយ វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិទាំងឡាយ ហើយថែមទាំងមានសូត្រ
 បាលីទៀតផង រឿងទាំងនេះគឺឪពុកម្តាយខ្ញុំជាអ្នកបង្គាប់ មុនពេលបែក
 គ្នា (ពេលនេះបាលីនោះមួយម៉ាត់ក៏ខ្ញុំមិនចាំដែរ តាមពិតជីវិតនាពេល
 នោះ ពិតជាគួរឲ្យអាណិតនិងអាណោចអាធ័មខ្លាំងណាស់ ភាពភ័យខ្លាច
 និងព្រួយបារម្ភគឺមានច្រើនអនេក រកពាក្យអ្វីប្រដូចមិនបាន)។

ภาพที่ 38 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 31

แปลความได้ดังนี้

ฉันกลัวมาก ค็นนั้นฉันบนบานทุกสิ่ง เทวดาอารักษ์ บรรพบุรุษ พ่อแม่ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย แล้วยัง
 สวดมนต์เป็นภาษาบาลีอีกด้วย เรื่องเหล่านี้พ่อแม่มั่นบังคับก่อนที่จะแยกกัน (ตอนนั้นบทสวดมนต์บาลีสักคำฉันก็จำ
 ไม่ได้ ชีวิตในตอนนั้นน่าสงสารและน่าเศร้ามาก ภาพความกลัวและความกังวลมีมาก หาคำมาเปรียบไม่ได้) (การ
 ระลึกถึงพื้นที่ 32: 31)

จากการศึกษาตัวละครหลัก ซึ่งเป็นประชาชนใหม่ผู้ถูกระงับจากเขมรแดง พบว่าประชาชนใหม่ทุกคน มีความเป็นอยู่ที่ลำบาก ต้องทำงานอย่างหนัก ทุกเพศ ทุกวัย โดยการควบคุมของเขมรแดงอย่างไม่สามารถถกเถียงอะไรได้ ถูกกระทำทั้งทางร่างกายและจิตใจ จนประสบความสำเร็จอย่างไม่สามารถบรรยายได้ ยิ่งไปกว่านั้นการที่ผู้หญิงถูกบังคับให้แต่งงานกับชายที่ไม่รู้จักยิ่งเพิ่มความทุกข์ทรมานทางจิตใจอย่างหาที่เปรียบไม่ได้เพื่อให้ตนเองมีชีวิตรอดท่ามกลางความทุกข์ทรมานนี้ ประชาชนใหม่ต้องอดทน พยายามเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์

โดยทั่วไป ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์คือ ตัวละครฝ่ายตรงข้ามกับตัวละครเอก เป็นตัวละครที่มีพฤติกรรมขัดขวางไม่ให้สบาย ประสบความสำเร็จยาก นินทา ล้าตวน กล่าวหา ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์คือตัวละครฝ่ายตรงข้ามกับตัวละครวีรบุรุษหรือตัวเอก โดยทั่วไปภาพลักษณ์ของตัวละครปฏิปักษ์มีลักษณะและบทบาทเป็นตัวร้าย ขาดคุณธรรม ไม่ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม⁶⁴

แม้ว่าตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ในนวนิยายเขมรแดงประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงหลายเรื่องที่ศึกษา จะมีทั้งเขมรแดงและประชาชนเก่า แต่เขมรแดงเป็นตัวละครปฏิปักษ์ที่มีบทบาทมากที่สุดไปในนวนิยายทุกเรื่อง คือ เขมรแดงจะเป็นผู้กดขี่ ออกคำสั่งให้ตัวละครหลักซึ่งเป็นประชาชนใหม่ทำตาม เริ่มตั้งแต่การบังคับให้ประชาชนใหม่อพยพไปสถานที่ต่างๆ โดยไม่อาจทราบได้ว่าจุดหมายคืออะไร การบังคับขู่ของต่างๆ ที่ต้องการ ที่สำคัญคือการทำร้ายประชาชนเขมรอย่างไรมนุษยธรรมและไม่มีเหตุผล เช่นการใช้อาวุธปืนข่มขู่ การใช้แส้ตี เป็นต้น ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ที่เป็นเขมรแดงส่วนใหญ่ไม่ระบุนามชื่อของตัวละครไว้ชัดเจนแต่ใช้วิธีการบอกบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของตัวละคร เช่น ทหารเขมรแดง ประธานหมู่บ้าน พวกลาดตระเวน โดยผู้ประพันธ์มักจะบรรยายถึงบทบาทหน้าที่ และลักษณะท่าทาง รวมถึงความประพฤติที่ผู้ประพันธ์ประสบคล้ายคลึงกันทุกเรื่อง ส่วนพฤติกรรมของตัวละครประชาชนเก่าที่แสดงความเป็นปฏิปักษ์พบเพียงบางเรื่องเท่านั้น คือเรื่อง “องค์การนรก” “ความรู้สึกของลูกควาย” และ “ระบอบมัจจุราช” แต่ก็ไม่ใช่ภาพการกระทำที่รุนแรงของประชาชนเก่าที่กระทำต่อประชาชนใหม่ชัดเจน ส่วนเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน” และ “การระลึกถึงพื้นที่ 32” ไม่พบตัวละครปฏิปักษ์ที่เป็นประชาชนเก่า เพราะผู้ประพันธ์ทำงานอยู่ภายในกลุ่มกอง ที่เป็นสถานที่ปิดที่เขมรแดงจัดให้เท่านั้น

⁶⁴ นันทยา ล้าตวน, “วรรณคดีการละคร” (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2531), 140.

ខេមរច្បាប់

จากนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง ทั้ง 5 เรื่อง พบว่าในนวนิยาย เพียง 3 เรื่อง คือเรื่อง “องค์การนรก” และเรื่อง “ระบอบมัจจุราช” และเรื่องความรู้สึกของลูกควาย อธิบายภาพลักษณ์ของเขมรแดงไว้คล้ายคลึงกัน โดยทั่วไป เขมรแดงมักจะสวมเสื้อผ้าชุดดำ มี ผ้าขาวม้าสีแดงพันคอ ส่วนทหารเขมรแดงนอกจากจะสวมเสื้อผ้าชุดดำและมีผ้าขาวม้าสีแดงพันคอ แล้ว ยังสะพายปืนและมีลูกกระสุนห้อยเต็มลำตัว โดยมักจะบรรยายภาพลักษณ์ของทหารเขมรแดงใน ช่วงเวลาที่เขมรแดงขับไล่ประชาชนใหม่ให้อพยพออกจากกรุงพนมเปญและเมื่อเกิดการสู้รบ แต่ นวนิยายอีก 2 เรื่อง คือเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน” และ “การระลึกถึงพื้นที่ 32” ไม่ได้แสดงภาพลักษณ์ การแต่งกายของเขมรแดงเช่นนี้ชัดเจน โดยจะแสดงเพียงอาวุธ เช่น แส้ และความโหดร้ายที่กระทำต่อ ประชาชนใหม่เท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ម៉ោងប្រហែល១២ថ្ងៃត្រង់ ពួកខ្មែរក្រហមប្រមាណជាង១០នាក់កាន់កាំភ្លើង គ្រប់ដៃ និងស្ពាយគ្រាប់បែកយើងរយោងពេញខ្លួនក្នុងសំឡេងគ្រប់ពាក់ពណ៌ខ្មៅបង្កក ក្រុមាក្រហម ពាក់មួកកន្ត្រៃចិន ដែលខ្លះមានអាវុធច្រើបតែ១៥-១៦ម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះ ដើរកាត់តាមផ្លូវទៅផ្សារកាប់គោ ហើយបត់មកតាមផ្លូវតូចដែលនៅពីមុខផ្ទះខ្ញុំ ។

ภาพที่ 39 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 11

แปลความได้ดังนี้

ประมาณเที่ยงตรง พวกเขมรแดงกว่า 10 คน ทุกคนถือปืนในมือและสะพายระเบิด (แผงกระสุน) ห้อยเต็มตัว แต่งกายด้วยเสื้อสีดำ ผ้าขาวม้าพันคอสีแดง สวมหมวกแบบจีน บางคนมีอายุเพียงแค่ 15 ถึง 16 ปีเท่านั้น เดินตัดผ่านตามทางไปยังตลาดกาบโค แล้วเลี้ยวมาตามทางเล็กๆ ที่อยู่หน้าบ้านผม (องค์การนรก: 11)

ស្រាប់តែពេលនោះ ពួក ទាហានរំដោះស្បែកពាក់ឯកសណ្ឋានពណ៌ខ្មៅ និងពាក់មួកកន្ត្រៃ ប្រដាប់ ដោយកាំភ្លើងគ្រាប់ពេញខ្លួនបានមកដេញប្រដាជន ដែលកំពុងសម្រាកនៅ ទីនោះ ឲ្យប្រញាប់ចេញដំណើរទៅមុខទៀត មិនអាចនៅទីនោះបានឡើយ។

ภาพที่ 40 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 30

แปลความได้ดังนี้

ทันใดนั้น พวกทหารปลดปล่อยที่สวมเครื่องแบบสีดำ และสวมหมวกแบบจีน ถือปิ่นมีแผงลูกกระสุนเต็มตัว ได้มาขับไล่ประชาชนที่กำลังพักอยู่ที่นั่น ให้ออกเดินทางไปยังหน้าอีก ไม่สามารถอยู่ที่นั่นได้ (ระบอบมัจจุราช:

30)

ជួនកាល ខ្មែរក្រហម នៅ

ភូមិថ្មល់ អនុញ្ញាតឱ្យយើងទៅ ភូមិកំណើត លុះដើរមកជួបអាមួយក្រុមទៀត នៅកន្លែងផ្សេង វាភ័យខ្លាចរកពុទ្ធយើង ចោទថាយើងគិតតែពីដើរ មិនខំរកស៊ីធ្វើស្រែ ។

ภาพที่ 41 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 6

แปลความได้ดังนี้

บางครั้ง ทหารเขมรแดงที่หมู่บ้านถนอล อนุญาตให้เรากลับไปเยี่ยมพ่อแม่ เมื่อเดินทางพบอีกกลุ่มในต่างสถานที่ พวกมันก็จะขู่ขู่เรา อ้างว่าเราคิดแต่จะเดิน ไม่พยายามทำนา (ความรู้สึกของลูกควาย: 6)

จากตัวอย่างข้างต้น ภาพลักษณะการแต่งกายของทหารเขมรแดงในนวนิยายทั้ง 3 เรื่อง จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือมีการแต่งกายชุดดำ มีกระสุนปืนเต็มตัวและใช้อาวุธปืนข่มขู่ประชาชนให้ประชาชนกลัวและปฏิบัติตามคำสั่งของเขมรแดง ซึ่งในนวนิยายที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ทั้ง 5 เรื่องพบการกระทำของเขมรแดง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตรึง บลจากรุ่น ถ่ายทอดลักษณะของเขมรแดงทั่วไปภายในหมู่บ้าน ที่สวมเสื้อผ้าสีดำ และพันคอด้วยผ้าขาวม้าสีแดง แม้สีหน้าของกรรมาภิบาลเขมรแดงดูเหมือนเป็นคนซื่อ แต่ก็แฝงไปด้วยความร้ายกาจ

២-៣ថ្ងៃក្រោយមក កម្មាភិបាលភូមិបាននាំកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហមម្នាក់ទៀត មកជួបប៉ាខ្ញុំដល់ផ្ទះតែម្តង ។ អ្នកមកថ្មីនេះទំនងជាកម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់របស់ខ្មែរក្រហម វាស្លៀកពាក់ពណ៌ខ្មៅរលើប បង់កន្តីក្រមាភូមិក្រហមនេះ ទឹកមុខបង្កប់ដោយភាពកំណាច តែនៅចំពោះមុខប៉ាខ្ញុំវាធ្វើបូកពាជាស្ងួតបូត ។

ภาพที่ 42 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 67

แปลความได้ดังนี้

ภาพที่ 44 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 39

แปลความได้ดังนี้

บางครั้งพ่อแม่ผมก็พบคนรู้จักที่กันมาจากพนมเปญและพักอยู่ใกล้ๆนั้น เวลาพบบัน พวกเขามักจะพูดคุยหรือกันตามประสาปัญญาชนเกี่ยวกับปัญหาอนาคตของประเทศชาติและครอบครัวว่า เราจะเป็นอย่างไรในระบอบนี้? แต่ละคนทำได้แค่ถอนหายใจและบอกว่า “ไม่รู้ว่าจะเป็นอย่างไร?” บางคนบอกเขาว่าเห็นทหารเขมรแดงยังคงคนในที่สาธารณะเลย ในเวลาที่คนพวกนั้นพยายามทำการเดินทางย้อนเส้นทางที่พวกมันสั่ง (องค์การนรก: 39)

หุง แกม ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราชก็ได้ถ่ายทอดการกระทำที่โหดร้ายของพวกเขมรแดงต่อประชาชนในขณะอพยพออกจากกรุงพนมเปญ คือ เขมรแดงยึดสิ่งของจากประชาชนผู้อพยพตามความต้องการของตน เช่น รถจักรยานยนต์ ซึ่งเป็นยานพาหนะที่จำเป็นในการเดินทาง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

**ดูเคย็บธูล์ฉง สุกายฉง និងឱងផងជាបូយ
កងទ័ពដោះ ព្រះថា ហេតុដូចម្តេចបានជាគំរក់ហែងប្រមូលយកម៉ូតូ
ឡាន វិទ្យុ ម៉ាញ៉េរបស់យើង បើគ្រាន់តែឲ្យចេញពីថ្ងៃសោះនោះ? ពួកយើង**

ภาพที่ 45 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 29

แปลความได้ดังนี้

พวกเราสงสัยด้วย เสียตายด้วยและโกรธกองทัพปลดปล่อย เพราะว่า ทำไมถึงได้ขู่อึดรถจักรยานยนต์ วิดุก เครื่องเสียงของเรา ถ้าจะให้เรานอกจากบ้านเพียงแค่ 3 วัน? (ระบอบมัจจุราช: 29)

จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น สิ่งที่เขมรแดงกระทำต่อประชาชนนอกจากการข่มขู่ให้ประชาชนทำตามที่ต้องการแล้ว เขมรแดงยังมาประชาชนที่ขัดขืนคำสั่งอย่างโหดเหี้ยมในที่สาธารณะเพียงเพื่อต้องการให้ประชาชนคนอื่นๆ เห็นและไม่ทำตาม ซึ่งเป็นการกระทำที่โหดร้ายต่อประชาชนใหม่

เมื่อไปถึงพื้นที่ชนบทที่เขมรแดงนำประชาชนอพยพไปแล้ว เขมรแดงจะคอยสอบถามประวัติของประชาชนใหม่ทุกคน ประชาชนใหม่ที่ให้ข้อมูลประวัติตนเองว่าเป็นเกษตรกร หรือกรรมกร จะถูกเขมรแดงเฝ้ามองทุกการกระทำในแต่ละวัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

សម្រាប់អ្នកថ្មីដែលបានលាក់ប្រវត្តិខ្លួនថា ជាភក្តី កសិករ ត្រូវស្ថិត
ក្រោមការតាមដានឃ្នាំមើល ហើយតែងបានបង្ហាញឲ្យឃើញតាមអាកប្បកិរិយា
ធ្វើការងារ និងការនិយាយស្តីជាដើម។ ពួកគេត្រូវបានតាមដានឃ្នាំមើលគ្រប់
សកម្មភាពទាំងអស់។ ចំពោះខ្ញុំវិញត្រូវបានលាក់យ៉ាងជិតអំពីប្រវត្តិការងារ
របស់ខ្លួននៅក្នុងបេបលន់ន់ល។ ខ្ញុំបានប្រកាសខ្លួនថា ខ្ញុំជាភក្តីរស់រាន
ហើយត្រូវបានគេជឿ។

ភាពទី 46 វាយាយរឿងរ៉ាវប្របណ្ណប្រាម ទំព័រ 57

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

សំរាប់ប្រជាជនថ្មីដែលបានប្រកាសខ្លួនថា ជាភក្តី កសិករ ត្រូវស្ថិត
ក្រោមការតាមដានឃ្នាំមើល ហើយតែងបានបង្ហាញឲ្យឃើញតាមអាកប្បកិរិយា
ធ្វើការងារ និងការនិយាយស្តីជាដើម។ ពួកគេត្រូវបានតាមដានឃ្នាំមើលគ្រប់
សកម្មភាពទាំងអស់។ ចំពោះខ្ញុំវិញត្រូវបានលាក់យ៉ាងជិតអំពីប្រវត្តិការងារ
របស់ខ្លួននៅក្នុងបេបលន់ន់ល។ ខ្ញុំបានប្រកាសខ្លួនថា ខ្ញុំជាភក្តីរស់រាន
ហើយត្រូវបានគេជឿ។

សំរាប់ប្រជាជនថ្មីដែលបានប្រកាសខ្លួនថា ជាភក្តី កសិករ ត្រូវស្ថិត
ក្រោមការតាមដានឃ្នាំមើល ហើយតែងបានបង្ហាញឲ្យឃើញតាមអាកប្បកិរិយា
ធ្វើការងារ និងការនិយាយស្តីជាដើម។ ពួកគេត្រូវបានតាមដានឃ្នាំមើលគ្រប់
សកម្មភាពទាំងអស់។ ចំពោះខ្ញុំវិញត្រូវបានលាក់យ៉ាងជិតអំពីប្រវត្តិការងារ
របស់ខ្លួននៅក្នុងបេបលន់ន់ល។ ខ្ញុំបានប្រកាសខ្លួនថា ខ្ញុំជាភក្តីរស់រាន
ហើយត្រូវបានគេជឿ។

សំរាប់ប្រជាជនថ្មីដែលបានប្រកាសខ្លួនថា ជាភក្តី កសិករ ត្រូវស្ថិត
ក្រោមការតាមដានឃ្នាំមើល ហើយតែងបានបង្ហាញឲ្យឃើញតាមអាកប្បកិរិយា
ធ្វើការងារ និងការនិយាយស្តីជាដើម។ ពួកគេត្រូវបានតាមដានឃ្នាំមើលគ្រប់
សកម្មភាពទាំងអស់។ ចំពោះខ្ញុំវិញត្រូវបានលាក់យ៉ាងជិតអំពីប្រវត្តិការងារ
របស់ខ្លួននៅក្នុងបេបលន់ន់ល។ ខ្ញុំបានប្រកាសខ្លួនថា ខ្ញុំជាភក្តីរស់រាន
ហើយត្រូវបានគេជឿ។

**ឆ្នាំ ១៩៧៦ អ្វីៗកាន់តែរឹតបន្តិច។ វិន័យធ្វើការងារនិងរបៀបរបបរស់
នៅត្រូវបានសម្រិតសម្រាំង។ ពេលប្រជុំគេតែងតែទិញខ្លាំងៗ ដោយ
ប្រយោលខ្លះ និងវិះគន់ដោយច័រខ្លះអំពីការងារមិនសកម្ម អាកប្បកិរិយា
ប្លក់ប្លាត និងពីការនិយាយស្តីដែលធ្វើឲ្យសាមីខ្លួនមានការភិតភ័យ និងក្រហម
ប្រមុខចំពោះអ្វីដែលគេលើកឡើងប៉ះពាល់មកលើខ្លួន។**

មិត្តយ៉ែន ដែលធ្លាប់ដឹកបន្ទុកស្បែកទៅរាយការណ៍បានប្រាប់ខ្ញុំថា ពេលរាយការណ៍ គឺគេបណ្តើរម្តងម្កាត់ ដោយបិទមុខ និងសម្រាតខោរអាវ អស់នៅចាត់រណ្តៅ ហើយគេឱ្យរង្គុយបែរមុខទៅខាងរណ្តៅរួម ហើយបន្ទាប់មក ពួកពេជ្ឈយោធារាយនឹងជំបងដែកចំក្បាលពីខាងក្រោយទម្លាក់ចូល រណ្តៅតែម្តង។ គេរាយទម្លាក់បន្តបន្ទាប់ធ្លាក់ចូលក្នុងរណ្តៅសង្កត់លើគ្នាដាច់ខ្យល់ ឬមិនទាន់ដាច់ខ្យល់ឱ្យស្លាប់ដោយសង្កត់ពីលើគ្នាតែម្តង។ ពេញរណ្តៅ ហើយទើបគេកាយដឹកបំបែរវប្បណ្តោះ។

ภาพที่ 49 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 124

แปลความได้ดังนี้

มิตรย่นที่เคยนำประชาชนไปฆ่าได้แล้วให้ผมฟังว่า เวลาที่ดีคน (ฆ่าคน) เขาจะจูงคนเดินไปที่ปากหลุมทีละคน โดยปิดตาและถอดเสื้อผ้าออกหมด แล้วเขาให้นั่งหันหน้าไปที่หลุมรวมกัน ต่อมา พวกเพชรฆาตจะตีหัวด้วยท่อนเหล็กจากข้างหลังให้ตกลงไปที่หลุมเลย เขาตีต่อๆ กันให้ตกลงไปในหลุมให้สิ้นใจหรือถ้าไม่ทันหมดลม ก็ให้ตายจากการถูกทับๆ กัน เมื่อคนตกไปเต็มหลุม ก็จะขุดดินกลบบางๆ เท่านั้น (ระบอบมัจจุราช: 124)

เรื่องการฆ่าคนเขมรด้วยกันเองที่ พงษ์ แกม ได้ทราบจากเพื่อนนี้ แสดงให้เห็นถึงการทารุณกรรมที่เขมรแดงกระทำต่อประชาชนเขมรด้วยกันอย่างโหดเหี้ยมไร้ซึ่งความเป็นมนุษย์

ใน ค.ศ. 1978-1979 เกิดการสู้รบระหว่างเขมรแดง 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายนितिและฝ่ายบูรพา มีการสู้รบและฆ่ากันเองแล้วส่งผลกระทบต่อประชาชนชาวเขมรทั่วไปด้วย

ចាប់ពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៧៨ ដល់ដើមឆ្នាំ ១៩៧៩ ប្រជាជនខ្មែរបានឃើញ ចលនាមួយដែលពួកកម្មាភិបាលមកពីភូមិភាគនិរតីកំទេចកម្មាភិបាលមកពីភូមិភាគបូព៌ា យ៉ាងសាហាវ។ ការកាប់សម្លាប់គ្នាឯងនេះគឺពួកវាធ្វើនៅចំពោះមុខប្រជាជនតែម្តង ។ ជួនកាលយើងឃើញពួកនិរតីចាប់ពួកបូព៌ានៅការដ្ឋានការងារ នៅរោងបាយ នៅផ្ទះជាដើម ។ ពួកនិរតីបានអះអាងថាពួកបូព៌ាជាពួកក្បត់អង្គការចូលដៃជាមួយខ្មាំងធ្វើបាប ប្រជាជន ដូច្នេះអង្គការត្រូវតែកម្ទេចចោល ។

ពីដំបូងប្រជាជនខ្មែរត្រេកអរដែរ ដោយនឹកថាពួកនិរតីមកជួយខ្មែរឱ្យបានធូរ ស្រាលពីការដឹកនាំបែបនរកលោកិយនេះ ប៉ុន្តែអ្វីៗប្រែក្លាយទៅជាការអស់សង្ឃឹម ដោយកម្មាភិបាលមកពីនិរតីតែសាហាវយង់ឃ្នងជាងពួកបូព៌ាទៅទៀត។ ពួកវាចាប់ ចងប្រជាជនខ្មែរបណ្តើរយកទៅសម្លាប់នៅចំពោះមុខយើងតែម្តងដោយចោទថាខ្មាំង ស៊ីរូងផ្ទៃក្នុង សេអ៊ីអា ឬកាហ្សេបេ ។

ภาพที่ 50 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 119

แปลความได้ดังนี้

เริ่มตั้งแต่กลางปี 1978 ถึงต้นปี 1979 ประชาชนเขมรเห็นการเคลื่อนไหวของพวกกรรมมาภิบาลมาจากฝั่งนิรติ (ตะวันตก) ที่กำจัดกรรมมาภิบาลฝั่งบูรพา (ตะวันออก) อย่างโหดเหี้ยม การฆ่ากันเองนี้พวกมันทำต่อหน้าประชาชนเลย บางครั้งเราเห็นพวกนิรติจับพวกบูรพาในที่ทำงาน ที่โรงครัว ที่บ้านเป็นต้น พวกนิรติอ้างว่าพวกบูรพาเป็นพวกกบฏองค์การ ร่วมมือกับศัตรูทำร้ายประชาชน ดังนั้นองค์การจึงต้องกำจัดทิ้ง

ตอนแรกประชาชนเขมรดีใจ นึกว่าพวกนิรติมาช่วยประชาชนเขมรให้ดีขึ้นจากการปกครองนรกโลกีย์แบบ นี้ แต่อะไรๆ กลับกลายเป็นลึกลับ เพราะกรรมมาภิบาลที่มาจากนิรติโหดเหี้ยมกว่าบูรพาเสียอีก พวกมันจับประชาชนชาวเขมรเอาไปฆ่าต่อหน้าเราโดยกล่าวว่า เป็นศัตรูในกลุ่ม CIA หรือ KJB (องค์การนรก: หน้า 119)

ในเรื่องความรู้สึกของลูกควาย ชุต ไซ ก็เน้นให้เห็นภาพการทะเลาะเบาะแว้งกันของกลุ่มย่อยของเขมรแดงฝ่ายบูรพาและฝ่ายนิรติเช่นกัน โดยพวกนิรติพูดให้ร้ายฝ่ายบูรพา รวมถึงสะท้อนภาพเขมรแดงฝ่ายนิรติที่โหดร้ายกว่าเขมรแดงฝ่ายบูรพา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

**- ពុក-ម៉ែ ជីវិត ទេ ពួក អាចូតា សុទ្ធតែ ពួក ក្បត់ នឹង អង្គការ នាំ គ្នា ចូល ជា មួយ យួន ។
ពួក វាយ ក បង ប្អូន បង្កិត បង្កាយ ឱ្យ ហូប តែ បឋម រាវ ធ្វើ ឱ្យ បង ប្អូន យើង ស្លាប់ អស់ ច្រើន ណាស់ ។
ឥឡូវ នេះ អង្គការ លែង ឱ្យ ពុក-ម៉ែ ហូប បឋម ទៀត ហើយ យើង នាំ គ្នា ហូប បាយ ម្តង ។**

ภาพที่ 51 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 4

แปลความได้ดังนี้

-พ่อ แม่ รู้หรือไม่ พวกบูรพาล้วนกบฏต่อองค์การ เข้าร่วมกับญวน พวกมันให้พี่น้องอดข้าว ให้กินแต่ข้าวต้มเหลวๆ ทำให้พี่น้องเราตายจำนวนมาก ตอนนี่องค์การไม่ให้พ่อแม่กินข้าวต้มอีกแล้ว เรามากินข้าวสวยกันอีกครั้ง(ความรู้สึกของลูกควาย: 4)

គួរ កត់ សំគាល់ ថា នៅ ពេល ដែល ពួក និរតិ ឬ មជ្ឈឹម(២) ចូល មក សំរិត សំរាំង (Purge) គ្នា វា នៅ ភូមិ ភាគ ចូកា ចាប់ ពី ខែ មេសា ១៩៧៧ រហូត ដល់ យួន ចូល ស្រុក នៅ ខែ ធ្នូ ១៩៧៨ យោធា ចូកា ខ្លះ នាំ គ្នា រត់ ចូល ព្រៃ ខ្លះ ទៀត (ហ៊ុន-សែន ហេង-សំរិន ជា-ស៊ឹម) រត់ ទៅ ស្រុក យួន ។ ចំណែក យោធា ចូកា មួយ ភាគ ទៀត ចាញ់ បោក គ្នា វា ត្រូវ ពួក និរតិ យក ទៅ សម្លាប់ ទាំង គ្នា ។ អា ហ្នឹង ហើយ ដែល ហៅ ថា ឈាម ប្រៃស ក្រៃ ស្រែក ហៅ ។ តែ អនិច្ចា! ខ្មែរ សម្លាប់ ខ្មែរ !!

ภาพที่ 52 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 9

แปลความได้ดังนี้

ขอชี้แจงว่า ในเวลาที่พวกนิริตีหรือพวกตะวันตก เข้ามากวาดล้างหมู่บ้านฝ่งบูรพา ตั้งแต่เดือนเมษา ค.ศ. 1977 จนเวียดนามเข้าเมืองในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1978 ทหารฝ่งบูรพาจำนวนหนึ่งพากันหนีเข้าป่า อีกจำนวนหนึ่ง (ฮุน เซน เฮง ล่าริน เจีย ลิม) หนีเข้าประเทศเวียดนาม ส่วนทหารฝ่งบูรพาอีกจำนวนหนึ่งที่ถูกพวกเดียวกันหลอก ถูกพวกนิริตีเอาไปฆ่าหลายคันรถ อย่างนี้แหละที่เรียกว่า เลือดร้องหนึ่งเรียก⁶⁵ อนิจจา ! เขมรฆ่าเขมรด้วยกันเอง !! (ความรู้สึกลูกควาย: 9)

การสู้รบกันระหว่างเขมรแดงฝ่ายบูรพาและฝ่ายนิริตี ส่งผลให้ประชาชนถูกทำร้ายไปด้วย ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ของเขมรแดงแต่ละฝ่ายนั้น จะถูกเขมรแดงฝ่ายตรงข้ามฆ่าอย่าง โหดเหี้ยม โดยเขมรแดงจะอ้างองค์การเพื่อแสดงความชอบธรรมในการทำร้ายพวกกันเองหรือ ประชาชน

ក្នុង

រយៈពេលដិតមួយឆ្នាំ ដែលពួកនិរតិចូលមកកាន់កាប់ភូមិបូព៌ា ពួកវាបានសម្លាប់ខ្មែរទាំង
ចាស់ទាំងថ្មី ច្រើនឥតគណនា ។ ពួកអានិរតិសាហាវជាង ពួកបូព៌ាឆ្ងាយណាស់ ។

ภาพที่ 53 นวนิยายเรื่องความรู้สึกลูกควาย หน้า 19

แปลความได้ดังนี้

ในระยะเวลาเกือบ 1 ปีที่พวกนิริตีเข้ามายึดครองพื้นที่แถบบูรพา พวกมันได้ฆ่าชาวเขมรทั้งประชาชนเก่า และประชาชนใหม่จำนวนมากนับไม่ถ้วน พวกนิริตีโหดร้ายกว่าพวกบูรพามาก (ความรู้สึกลูกควาย: 19)

แม้ว่า ชุต ไซ ไม่ได้ถูกเขมรแดงกระทำอย่างโหดร้าย แต่เขาถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ญาติพี่น้อง เขาถูกกระทำจากเขมรแดงอย่างโหดเหี้ยม ดังตัวอย่าง

⁶⁵ ภาษเขมร ใญ่กហៅ เป็นสุภาชิตที่ใ้กล่าวถึงผู้ที่ทำบาปว่า ผู้ใดสร้างกรรมไว้ กรรมนั้นก็จะเป็น
เงาตามตัวไปทุกอย่างก้าว ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหนีพ้นได้. เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน 2564. เข้าถึงได้จาก
http://khmerproverb.blogspot.com/2011/06/blog-post_10.html?m=1

ដំណឹងខ្ញុំមក ដល់ ភូមិកំណើត លេចពុទ្ធពញ្ញភូមិ បងប្អូន មាមីន កូនកូយ រត់មក
 ចោមរោមខ្ញុំពេញលើផ្ទះ ។ ការដែលគួរឱ្យក្អកក្អងចិត្តនោះគឺការយករបស់មាមីនមួយខ្ញុំ
 ម្នាក់ឈ្មោះហ៊ុន ។ គាត់ជាមនុស្សត តែមានប្រាជ្ញាវ័យឆ្លាតណាស់ ។ នៅពេលដែលគាត់
 ឃើញខ្ញុំ គាត់ស្រែកយំអ័ររៀបមនុស្សត ហើយធ្វើការយកយក ដៃស្តាំមក អារក គាត់
 មានន័យថា ពួកខ្មែរក្រហមសម្លាប់បងប្អូនខ្ញុំស្ទើរអស់មួយភូមិ ។ បងស្រីខ្ញុំ ដែលរស់ពីរនាក់ (ខ្ញុំមានបងប្អូន១១នាក់ ខ្ញុំជាប្អូន ៣) បានរៀបរាប់ប្រាប់ខ្ញុំទាំងទឹកភ្នែក នូវការកាប់សម្លាប់
 របស់ខ្មែរក្រហម ទៅ លើបងប្អូនទាំងពីរនាក់និងកូនកូយខ្ញុំជាច្រើនទៀត ។ ពួកអាថ៌កំបាំង
 ចាប់ចងដៃ ពួកទាំងនេះជាក់ក្នុងទូក វាយក្បាលនិងត្បូងចប ច្រានទម្លាក់ទៅក្នុងទន្លេ ។

ភាព 54 វាយនិយាយរឿងការរស់រាននៃភ្នែកកាយ ទំព័រ 31

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

ខ្មែរមកដល់ផ្ទះខ្ញុំទៅ ទឹកភ្នែកដណ្តើមគ្នាហូរ ធ្វើឱ្យខានដល់ការងារ។ ខ្ញុំច្រេក
 យឺតណាស់ ព្រោះរលំតែសោយសោកា។ ចំណែកមិត្តខ្ញុំចេះតែជួយច្រេកយកមុខ
 ខ្ញុំដើម្បីឱ្យខាន់គេ... រួចនិយាយលួងលោមខ្ញុំកុំឱ្យខ្ញុំយំខ្លាំងពេក ត្បិតពួកអាថ៌កំបាំង
 នេះ វាតាមដានតាំងពីរឿងកំប្លែកកំប្លែកឡើងទៅ ដើម្បីយកទោសសម្លាប់ឱ្យអស់
 គ្មានសល់។

ភាព 55 វាយនិយាយរឿងតែអាយតន៍ ទំព័រ 59

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

ฉันนึกมาถึงตรงนี้ น้ำตาก็แข่งกันไหลทำให้ทำงานไม่ได้ ฉันเกี่ยวข้าวช้ามาก เพราะเอาแต่เศร้าเสียใจ ส่วนเพื่อนฉันก็ช่วยเก็บเกี่ยวข้างหน้าฉันเพื่อให้ทันคนอื่น แล้วพุดปอบฉันไม่ให้ร้องไห้มากเกินไป เพราะพวกปีศาจนี้มันคอยตามสอดส่องหาเรื่องตั้งแต่เล็กๆ น้อยๆ เลย เพื่อหาเรื่องกล่าวโทษและนำไปฆ่าให้หมดไม่มีเหลือ (ได้หยาดน้ำฝน: 59)

นอกจากนี้ ชุน ยังได้ถ่ายทอดตัวอย่างเหตุการณ์ที่เพื่อนของเธอหายตัวไปและน่าจะถูกเขมรแดงฆ่า เพียงเพราะเอาสิ่งของไปให้ผู้ชาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

**- หักเบียดขูดเหงื่อ... บุรุษโหดเหี้ยม... ทุบตีทรมาน... ฆาตกรรม...
เบียดขูดเหงื่อด้วยกรงเล็บที่หิวโหย... ฝังในหลุมศพ...
หลุมศพที่ขุดขึ้นใหม่... ฆาตกรรมที่โหดเหี้ยม...
ทุบตีทรมาน... ฆาตกรรม...
- ทุบตีทรมาน!... ทุบตีทรมาน!...
เบียดขูดเหงื่อ... ทุบตีทรมาน... ฆาตกรรม...
ทุบตีทรมาน... ฆาตกรรม...**

ภาพที่ 56 นวนิยายเรื่องได้หยาดน้ำฝน หน้า 13

แปลความได้ดังนี้

- ไม่เห็นกลับมาเลย น่าจะหายไปตลอดแล้ว เพราะตอนกลางวัน ฉันเห็นเพื่อนเอาท่อเล็กๆ อะไรสักอย่างไปให้เพื่อนผู้ชายคนหนึ่งที่อยู่ในหมู่บ้านเรา องค์กรกล่าวโทษหนักกว่า คนทั้ง 2 ผิดศีลธรรม ได้ยินคำว่าผิดศีลธรรม ฉันก็หลุดปากว่า
- พุทโธเอ๋ย ทำไมสิ่งโหดร้ายเช่นนี้ เราทุกคนรู้อยู่แก่ใจแล้วว่าเขาเอาไปฆ่า เพียงเพราะเรื่องติดต่อกับเพื่อนผู้ชายในตอนกลางวัน (ได้หยาดน้ำฝน: 13)

จากตัวอย่างข้างต้น คนที่อยู่ในกองยุวนารีหรือค่ายนี้ต้องใช้ชีวิตอย่างระมัดระวัง เพราะเขมรแดงจะคอยตามจับผิดพฤติกรรมของคนที่อยู่ในกอง ถึงแม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ตาม เขมรแดงจะทำให้เป็นเรื่องใหญ่จนสามารถกล่าวโทษและนำตัวประชาชนไปฆ่าได้ ประชาชนเป็นผู้ถูกกระทำที่ไม่สามารถรับรู้ถึงโชคชะตาตัวเองได้เลย

นอกจากการถูกบังคับให้เข้าพิธีจับคู่แล้ว ถ้าคู่รักใหม่คู่ไหนไม่ยอมร่วมรักกัน⁶⁶ ก็จะถูกนำไปฆ่าทันที ดังตัวอย่างที่ขุนไต้ยินเสียงผีเท้าของพวกลาดตระเวนที่พยายามคอยสอดส่องคู่รักใหม่ในเวลากลางคืนตามบ้าน

**ខ្ញុំគិតនិយាយស្តីអ្វីទាំងអស់ ទោះបីការនិយាយរបស់ពិចិត្តត្រូវចិត្តក្តី មិនត្រូវ
ចិត្តក្តី ក៏ខ្ញុំនៅតែស្ងៀម រួចប្រះខ្លួនសម្រាវរិញទាំងរុញខ្លួនដូចដង្កូវដឹកខ្សែ គ្រាន់តែ
នឹកក្នុងចិត្ត ៖**

**- យី! ពួកបិសាចនេះ វាដើរយកការណ៍ពិត្តស្រករថ្មី បើគុណាមិនចុះសម្រុងគ្នា
ទេ គឺវាអូសយកទៅសម្លាប់ដូចសត្វតិរច្ឆាន។**

**ខ្ញុំដេកដកដង្ហើមធំមួយសន្ទុះ ឮសម្រែបជើងមនុស្សដើរកាត់មុខផ្ទះខ្ញុំ។ ខ្ញុំក្រោក
អង្គុយមើលឃើញគេសែងអង្រឹងពណ៌ខ្មៅ នៅខាងមុខមានមនុស្សដើរកាត់ចង្កៀង
ទើបខ្ញុំដឹងថា គេសែងខ្មោចយកទៅកប់។**

ภาพที่ 57 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 31

แปลความได้ดังนี้

ฉันไม่พูดอะไรทั้งนั้น แม้คำพูดของพิจิตตจะถูกใจหรือไม่ถูกใจก็ตาม ฉันเอาแต่เงิบแล้วนอนหดตัวเหมือน
ดักแด้ เพียงแต่คิดในใจว่า

-โอ้ พวกปีศาจนี้ มันเดินสอดส่องพฤติกรรมคู่รักใหม่ ถ้าคู่ไหนไม่ร่วมรักกัน มันจะลากเอาไปฆ่า
เหมือนสัตว์เดรัจฉาน

ฉันนอนถอนหายใจใหญ่ครั้งหนึ่ง ได้ยินเสียงผีเท้าคนเดินผ่านบ้านฉัน ฉันลุกนั่งเห็นเขาแบกท่อผ้า
สีดำ ข้างหน้ามีคนเดินถือตะเกียง จึงรู้ว่า เขาแบกศพไปฝัง (ใต้หยาดน้ำฝน: 31)

ตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการถูกระงับของหญิงในกองยุวชนยุวนารีจากเขมรแดงที่
ถูกบังคับให้เข้าพิธีจับคู่กับชายที่ไม่รู้จัก ผู้หญิงไม่สามารถปฏิเสธพิธีนี้ได้เลย เขมรแดงจะจับคู่
ประชาชนที่มีลักษณะตรงกันข้ามกันให้ได้เสียกัน เพราะเขมรแดงมองว่าทุกคนเท่าเทียมกันและไม่มี
การแบ่งแยกชนชั้นแต่จะทำให้ทุกอย่างตรงข้ามกับค่านิยมเดิมของสังคมเขมรทั้งสิ้น คือ การแต่งงาน
แบบถูกบังคับโดยไม่มีครอบครัวมาร่วมพิธีด้วย ไม่มีการทำพิธีบายศรีสู่ขวัญและที่สำคัญเรื่องการเลือก
คู่ครอง ไม่มีพ่อแม่ผู้ใหญ่ฝ่ายชายและหญิงจะเป็นคนช่วยดูแลและแนะนำผู้ที่มีความเหมาะสม เช่น ผู้ชาย
ต้องรักลูกรักภรรยา สามารถสอนได้ ขยันรู้จักทำมาหากิน มีอวัยวะครบ 32 ส่วนผู้หญิง ต้องรักลูกรัก

⁶⁶ คำว่า “ร่วมรัก” มีความหมายว่า ต้องแสดงความรักให้เขมรแดงที่คอยเดินลาดตระเวนตรวจสอบคู่รักเห็น
หรือได้ยิน เช่น พูดจาแสดงคำหวานกัน เป็นต้น

สามีเป็นแม่ศรีเรือน⁶⁷ นอกจากเขมรแดงบังคับให้ประชาชนแต่งงานโดยไม่มีสิทธิ์เลือกแล้ว ยังสอดส่องพฤติกรรมของคู่แต่งงานใหม่ ถ้าคู่นั้นไม่แสดงความรักกันเขมรแดงจะนำตัวไปฆ่า การกระทำทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นถึงความชั่วร้ายของเขมรแดงที่บังคับจิตใจมนุษย์ด้วยกัน ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานภายในจิตใจอย่างหาอะไรมาเปรียบไม่ได้

การกระทำของเขมรแดงต่อผู้หญิงชาวเขมร ยังพบในนวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 ที่ คัง อีตาและพวกอาศัยอยู่ในกองลาดตระเวน ซึ่งเป็นพื้นที่จำกัดหรือเรียกว่าค่ายเช่นเดียวกับนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน คัง อีตา ได้ถ่ายทอดลักษณะของผู้คุมเขมรแดงในพื้นที่ 32 ที่มีอาวุธเป็นแส้ ซึ่งโดยทั่วไป แส้นั้นมีไว้ตีวัวหรือม้า แต่ผู้คุมกลับนำมาใช้ฟาดหรือใช้สะบัดข่มขู่ผู้หญิงในค่าย ผู้คุมที่เป็นเขมรแดงในพื้นที่ 32 จะใช้แส้ฟาดประชาชนที่กระทำผิด การฟาดนี้แรงมาก หากใครโดนฟาดไป 1 ครั้ง ก็ยากที่จะมีชีวิตรอด ในขณะที่ผู้คุมทำร้ายประชาชนนั้น พวกเขาจะหัวเราะไปอย่างมีความสุขและไม่มีจิตสำนึกในความเป็นมนุษย์ที่กระทำต่อมนุษย์ด้วยกันเองอย่างสิ้นเชิง รวมทั้งไม่คิดถึงผู้ถูกฟาดว่าจะเจ็บปวดแค่ไหน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ខ្ញុំប្រឹងធ្វើការដោយប្រុងប្រយ័ត្ននិងមិនហិនឈប់ដៃ
ព្រោះខ្លាចគេវាយ បើទោះបីជាខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថា ពួកគេមិនបានឈរនៅ
ពីក្រោយខ្នងខ្ញុំក៏ដោយ ក៏មិនហិនប្រហែសដៃរព្រោះថា អាចមានអ្នក
ដែលនៅលើដើមឈើជិតៗនោះមើលឃើញក៏ថាបាន ហើយប្រសិនបើ
យើងបានធ្វើអ្វីខុសឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ហើយបើបានគេវាយតែទំពាក់
ហើយនោះ អ្នកនោះគឺកម្រនឹងរស់ណាស់ ពីព្រោះថាពួកគេដូចជា
សប្បាយចិត្តនិងវាយណាស់គឺវាយបណ្តើរសើចបណ្តើរ។

ภาพที่ 58 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 31

แปลความได้ดังนี้

ฉันพยายามทำงานอย่างระมัดระวังและไม่กล้าหยุดเพราะกลัวเขาฟาด แม้ว่าฉันจะมีความรู้สึกที่พวกเขาไม่ได้ยื่นมือหลังฉันก็ตาม ก็ไม่กล้าทำงานอย่างเลินเล่อเลยเพราะว่าอาจมีคนที่อยู่บนต้นไม้ใกล้ๆ นั้นมองอยู่ก็ได้ ถ้า

⁶⁷ พิพัช สอนใย, “การศึกษาวิเคราะห์ดนตรีพิธีแซนการในฐานะที่เป็นมรดกร่วมระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา” (โครงการวิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2561), 24.

เราทำอะไรผิดจนเขาจับได้ แล้วถ้าโดนพาดด้วยแล้สั้ครั้งแล้ว คนนั้นก็ยากจะมีชีวิตรอด แล้วดูเหมือนว่าพวกเขาจะสบายใจกับการพาดคนมากคือ พาดไปหัวเราะไปด้วย (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 42)

ตัวอย่างข้างต้น ผู้คุมกระทำต่อประชาชนอย่างโหดเหี้ยมโดยการใช้แล้สั้เป็นอาวุธพาดประชาชนที่เขาเห็นว่ากระทำความผิด อีกทั้งยังพาดไปหัวเราะไปอย่างไม่มีจิตสำนึกในความเป็นมนุษย์ที่กระทำต่อมนุษย์ด้วยกันเองอย่างสิ้นเชิง

นอกจากนี้ คง ฮีตา ยังถ่ายทอดให้เห็นถึงการกระทำที่แปลกๆ ของผู้คุมเขมรแดงที่โหดเหี้ยมเกินกว่าเป็นการควบคุมประชาชนที่เป็นมนุษย์ด้วยกันเอง

- ហាមនិយាយគ្នា

- លើបមកប្រជុំជួរម៉ោង២យប់ៗ សម្លេងកញ្ជែកគឺផ្លូវ ៣ដងៗ លើកទី ១ដាស់ លើកទី២ ត្រូវរត់មកតម្រង់ជួរដោយមានចបមកជាមួយផង ដូច្នោះពេលដេកត្រូវដាក់ចបជិតខ្លួនដើម្បីកុំឲ្យមានបញ្ហា សម្លេងកញ្ជែកទី៣ គឺត្រូវមកដល់កន្លែងប្រជុំជួរ គឺកន្លែងដែលយើងកំពុងតែអង្គុយប្រជុំនេះ មិនត្រូវលើសនឹងវិន័យទេ។

- ក្រោយពេលប្រជុំជួររួចត្រូវចេញទៅធ្វើការ មិនមែនដើរទេគឺរត់ គេនិយាយបន្ថែមថា ពេលខ្ញុំផ្អែកកញ្ជែកលើកទី១ អ្នកមុខត្រូវរត់ភ្លាមពេលឡើងពីធ្វើការក៏ដូចគ្នាដែរ សូរកញ្ជែកលើកទី១ឈប់ធ្វើការ សូរកញ្ជែកលើកទី២ត្រូវរត់មកប្រជុំជួរ សូរកញ្ជែកលើកទី៣ អ្នកមុខរត់មកកន្លែងសម្រាកវិញ។

ภาพที่ 59 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 30

แปลความได้ดังนี้

ห้ามคุยกัน

- ลูกขึ้นมาประชุมแถวตอนตี 2 มีเสียงนกหวีดดัง 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ปลูกให้ตื่น ครั้งที่ 2 ต้องวิ่งมาตั้งแถว โดยมีจอบมาด้วย ดังนั้นเวลานอนต้องวางจอบใกล้ตัวเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา เสียงนกหวีดครั้งที่ 3 คือต้องมาถึงสถานที่ประชุมแถว คือสถานที่ที่เรากำลังนั้นประชุมนี้ ต้องไม่ละเมิดข้อบังคับนี้
- หลังจากประชุมแถวเสร็จต้องออกไปทำงาน ไม่ใช่เดินคือต้องวิ่ง เขาพูดอีกว่า ตอนเขาเป่านกหวีดครั้งที่ 1 คนข้างหน้าต้องวิ่งทันที ตอนเริ่มทำงานก็เหมือนกัน เสียงนกหวีดครั้งที่ 1 คือหยุดทำงาน เสียงนกหวีดครั้งที่ 2 ต้องวิ่งมาประชุมแถว เสียงนกหวีดครั้งที่ 3 คนข้างหน้าวิ่งกลับมาที่พัก (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 30)

ผู้คุมเรียกประชุมตอนตี 2 และบอกกฎระเบียบในการทำงาน เช่น การไปทำงานของคนใน
กองยุวนารี จะต้องวิ่งไปทำงานตามเสียงนกหวีดในแต่ละครั้ง ไม่ให้เดิน ถ้ามีคนล้ม ผู้คุมจะใช้แส้เขี่ย
ให้ลุกวิ่งต่อ และถ้าใครลุกไม่ไหว จะโดนเขี่ยจนตายอยู่ตรงนั้น

**อุ้งมือเบียดฝ่ามือมิธฆาตกร
ฆาตกรโหดร้ายคือผู้ล ฆาตกรโหดร้ายคือผู้ล
เบียดฝ่ามือมิธฆาตกร ฆาตกรโหดร้ายคือผู้ล
เบียดฝ่ามือมิธฆาตกร ฆาตกรโหดร้ายคือผู้ล**

ภาพที่ 60 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 41
แปลความได้ดังนี้

ฉันพยายามวิ่งโดยไม่กลัวเหนื่อย กลัวอย่างเดียวคือล้ม ถ้าวิ่งล้มคือน่าจะไม่มีชีวิตรอด เพราะถ้าเขาเห็นใคร
ล้ม เขาจะตีให้ลุกขึ้น ถ้าเจ็บลุกไม่ไหว เขาจะตีให้ตายอยู่ตรงนั้นแน่ๆ (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 41)

นอกจากนี้ คงธิดาและพวกถูกผู้คุมเขมรแดงสั่งให้หัวเราะและร้องให้ตามคำสั่ง ทุกคนทำได้
เพียงต้องทำตามสิ่งที่พวกเขมรแดงสั่ง

ព្រឹកមួយនោះនៅពេលប្រជុំជូរ គេឲ្យពួកយើងយំទាំងអស់គ្នា មិត្ត
នឿនជាអ្នករាប់ ១- ២ - ៣ គេឲ្យពួកយើងយំទាំងអស់គ្នា។ គ្មាននរណា
ម្នាក់ហ៊ានមិនយំទេ មិនចេញទឹកភ្នែកក៏នាំគ្នាយកដៃជូតទឹកភ្នែកនិង
ស្រែកយំហ្នឹងដែរ។ មិត្តនឿនសើចឡើងទន់ខ្លួនបន្ទាប់មកក៏ស្រែកថា៖

«ឈប់ ! ឈប់យំ ឥឡូវនេះសើចម្តង ពេលខ្ញុំរាប់ ១ -២- ៣ អ្នក
ទាំងអស់គ្នាត្រូវសើច ឲ្យប្រមាថា អ្នកដែលមិនសើចត្រូវដឹងថាយ៉ាងម៉េច
ហើយ ឥឡូវនេះប្រុងប្រៀប ១- ២- ៣ !» ទាំងខ្ញុំទាំងគេទោះជាចង់យំក៏
ខំប្រឹងសើចចង់រហែកមាត់ដែរ មិត្តនឿន សើចសប្បាយចិត្តឡើងទន់ខ្លួន
រួចក៏ស្រែកថា៖

«ឈប់! ឈប់! ថ្ងៃនេះយើងលេងប៉ុណ្ណឹងបានហើយ ឥឡូវនេះ
ហើងទៅធ្វើការ!» និយាយរួចហើយក៏ផ្អាកភ្នែក។

ภาพที่ 61 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 61

แปลความได้ดังนี้

เช้าวันหนึ่งตอนประชุมแถว เขาให้พวกเราทุกคนร้องให้ มิตรเนียนเป็นคนนับ 1-2-3 เขาให้พวกเราร้องให้พร้อมกัน ไม่มีใครไม่กล้าร้องให้ ถ้าน้ำตาไม่ไหลพากันเอามือเช็ดตาแล้วร้อง ฮือๆ มิตรเนียนหัวเราะตัวโยนและตะโกนว่า

<<หยุด ! หยุดร้อง ตอนนีให้หัวเราะ ฉับนับ 1 2 3 ทุกคนต้องหัวเราะพร้อมกัน คนที่ไม่หัวเราะน่าจะรู้ว่าจะเป็นอย่างไร ตอนนีเตรียมตัว 1 2 3>> ทั้งฉันและคนอื่นแม้จะอยากร้องให้ก็พยายามหัวเราะแทบปากฉีก มิตรเนียนหัวเราะสบายใจตัวโยนแล้วก็ตะโกนว่า

<<หยุด! หยุด! วันนี้เราเล่นเท่านี้พอแล้ว ตอนนีไปทำงานกันได้แล้ว>> พูดจบก็เป่านกหวีด (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 61)

กฎระเบียบและพฤติกรรมแปลกๆ ของผู้คุมล้วนสะท้อนให้เห็นความโหดเหี้ยมของผู้คุม เขมรแดงที่กำหนดให้คนในกองลาดตระเวนทำตาม โดยประชาชนห้ามละเมิดข้อบังคับหรือทำผิดกฎโดยเด็ดขาด การแกล้งประชาชนให้หัวเราะหรือร้องไห้ แสดงให้เห็นว่าประชาชนเปรียบเหมือนสิ่งของสนองอารมณ์ของผู้คุมเขมรแดงที่สั่งให้ประชาชนทำอะไรก็ต้องทำ การกระทำเหล่านี้สะท้อนความเป็นปฏิปักษ์ที่โหดเหี้ยมเกินกว่าที่มนุษย์จะกระทำกับมนุษย์ด้วยกันเอง

จากการศึกษาตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ที่เป็นเขมรแดง พบว่าส่วนใหญ่เขมรแดงมีภาพลักษณ์ที่คล้ายคลึงกัน คือ สวมเสื้อผ้าชุดดำ และพันคอด้วยผ้าขาวม้าสีแดง ส่วนทหารเขมรแดงจะสวมเสื้อผ้าชุดดำ พันคอด้วยผ้าขาวม้าสีแดง แต่จะถือปืนและห้อยกระสุนเต็มตัว โดยเขมรแดงจะมีพฤติกรรมข่มขู่ประชาชนให้ทำตามคำสั่งของตน โดยสั่งให้ประชาชนทำงานอย่างหนักทุกเพศทุกวัย ไม่เว้นแม้แต่คนแก่หรือเด็กผู้หญิง ถ้าใครไม่ทำตาม พวกมันจะลงโทษโดยการทำร้ายร่างกาย เช่น ใช้แสฟาด หรือการนำตัวไปฆ่าทิ้งอย่างไม่วินกลับ

ประชาชนเก่า

นอกจากเขมรแดงที่แสดงความเป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนอย่างชัดเจนแล้ว ตัวละครประชาชนเก่าบางคนก็แสดงพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนใหม่ โดยผู้ประพันธ์นวนิยาย 3 เรื่อง คือ “องค์การนรก” “ความรู้สึกของลูกควาย” และ “ระบอบมัจจุราช” ได้ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนเก่าที่ตนประสบ

อย่างไรก็ตาม ตัวละครประชาชนเก่าในนวนิยาย ไม่ได้แสดงความเป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนใหม่ชัดเจน เพียงแต่แสดงท่าทีเพิกเฉย หรือพูดจาดูถูกเยาะเย้ยประชาชนใหม่ รวมถึงแสดงความเป็น

เจ้าของและมองประชาชนใหม่เป็นพวกกาฝากตลอดเวลา นอกจากนี้ประชาชนเก่ายังมีพฤติกรรมอื่นๆ ด้วย เช่น ประชาชนเก่ามีน้ำใจ คอยช่วยเหลือประชาชนใหม่ ยิ่งไปกว่านั้นประชาชนเก่าก็ถูกเขมรแดง บังคับในทุกๆ เรื่อง และถูกฆ่าทิ้งเช่นเดียวกับประชาชนใหม่ด้วย

ตัวละครที่เป็นประชาชนเก่าเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมของตนในชนบท และเป็นพื้นที่ที่ประชาชนใหม่ถูกกวาดต้อนมา ประชาชนเก่ามีความคิดว่าตนเองจะได้รับสันติภาพ เสรีภาพ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหากช่วยเขมรแดงสู้กับพวกจักรวรรดิ ในขณะที่เดียวกันเขมรแดงได้ยกกองประชาชนเก่าว่ามีความซื่อตรง ทำการเกษตรเป็น และทำให้เขมรแดงเป็นผู้ชนะจากการสู้รบ และบอกว่าประชาชนใหม่เป็นผู้เข้าร่วมกับจักรวรรดิอเมริกา ประชาชนเก่าจึงไม่พอใจประชาชนใหม่ที่เป็นพวกเดียวกับจักรวรรดิอเมริกาที่มาทิ้งระเบิดใส่พื้นที่ชนบทของพวกเขา

**ไตรภพระเฒ่าได้ประจักษ์วิถีชีวิตที่วิปริตวิเวกของเหล่าคนเขมรแดงที่
เยือกเย็นเยือกเย็น การกระทำที่โหดเหี้ยมที่กระทำต่อประชาชนที่
ตั้งรับ : ๑. ทุกชาติที่โหดเหี้ยมได้ประจักษ์วิถีชีวิตที่วิปริตวิเวกของเหล่าคนเขมรแดงที่
กึ่งโหดเหี้ยมที่โหดเหี้ยมได้ประจักษ์วิถีชีวิตที่วิปริตวิเวกของเหล่าคนเขมรแดงที่
ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประจักษ์วิถีชีวิตที่วิปริตวิเวกของเหล่าคนเขมรแดงที่
มีคุณวุฒิได้ประจักษ์วิถีชีวิตที่วิปริตวิเวกของเหล่าคนเขมรแดงที่
ภาวดีเยี่ยมได้ประจักษ์วิถีชีวิตที่วิปริตวิเวกของเหล่าคนเขมรแดงที่
ภาวดีเยี่ยมได้ประจักษ์วิถีชีวิตที่วิปริตวิเวกของเหล่าคนเขมรแดงที่**

ภาพที่ 62 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 48-49

แปลความได้ดังนี้

ครอบครัวนี้มักจะเล่าถึงเรื่องการกระทำอันโหดร้ายของพวกอเมริกาที่วางระเบิด B 52 ลงในหมู่บ้านของประชาชนผู้บริสุทธิ์ในท้องที่นั้น พวกเขามักจะเล่าถึงประสบการณ์ที่วิ่งไปซ่อนในหลุมหลบภัยตอนที่เครื่องบินอเมริกามาถึง และเล่าถึงเสียงตะโกนของคนที่ได้ยินระเบิดร้องให้คนช่วย พวกเขาซึ่งเป็นประชาชนเก่ามีความเชื่อว่าหลังจากปลดปล่อย ประเทศกัมพูชาจะมีแต่สันติภาพ เอกราช และความเจริญก้าวหน้า (องค์การนรก: 48-49)

**ពួកគាត់បញ្ចេញទស្សនៈតាមការអប់រំរបស់
ខ្មែរក្រហមថារបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរគឺជាអាយ៉ងដាច់ថ្លៃរបស់ចក្រពត្តិអាមេរិក ពួក
រដ្ឋការសុទ្ធសឹងជាពួកវណ្ណៈនាយទុន សក្តិភូមិ ដែលលទ្ធិកុម្មុយនីស្តចាត់ទុកថាជារណ្ណៈ
ជិះជាន់ ។**

ភាព 63 នវនិយាយរឿងទង់ការនរក អ្នក 48

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

ពួកគេបង្ហាញពីការគិតគូរតាមការប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្មែរក្រហមថា ប្រប្រាសាទសាស្ត្រខ្មែរគឺជាអាយ៉ងដាច់ថ្លៃរបស់ចក្រពត្តិអាមេរិក ពួក
រដ្ឋការសុទ្ធសឹងជាពួកវណ្ណៈនាយទុន សក្តិភូមិ ដែលលទ្ធិកុម្មុយនីស្តចាត់ទុកថាជារណ្ណៈ
ជិះជាន់ ។ (ទង់ការនរក: 48)

នវនិយាយបង្ហាញពីការគិតគូរតាមការប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្មែរក្រហមថា ប្រប្រាសាទសាស្ត្រខ្មែរគឺជាអាយ៉ងដាច់ថ្លៃរបស់ចក្រពត្តិអាមេរិក ពួក
រដ្ឋការសុទ្ធសឹងជាពួកវណ្ណៈនាយទុន សក្តិភូមិ ដែលលទ្ធិកុម្មុយនីស្តចាត់ទុកថាជារណ្ណៈ
ជិះជាន់ ។ (ទង់ការនរក: 48)

ពួកខ្មែរក្រហមបានចាត់ទុកថាប្រជាជនមូល

**ដ្ឋានជាអ្នកស្មោះត្រង់នឹងពួកគេ ហើយឧបត្ថម្ភគាំទ្រពួកគេឱ្យច្បាំងឈ្នះរដ្ឋាភិបាលលោក
លន់ នុល រីឯអ្នក១៧ មេសារិញពួកវាគិតថាជាអ្នកមិនស្មោះត្រង់ ជាពួកនាយទុន
មូលធន និងមានអ្នករដ្ឋការច្រើននៅក្នុងនោះ ។ ជាទូទៅប្រជាជនមូលដ្ឋានតែងតែ
ពេបជ្រាយចំពោះអ្នកជម្លៀសដែលជាអ្នកក្រុងមិនដែលធ្វើការងារស្រែចំការបូកគិតថាជា
ពួកវណ្ណៈជិះជាន់កេងប្រវ័ញ្ចនឹងដូច្នោះហើយពួកនេះតែងតែនិយាយដេរ៉ូមជាមួយបញ្ជី
បញ្ជីឱ្យប្រជាជនថ្មីជាញឹកញាប់ ។**

ភាព 64 នវនិយាយរឿងទង់ការនរក អ្នក 48

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

พวกเขมรแดงได้จัดว่าประชาชนเก่าเป็นคนที่ซื่อตรงกับพวกเขา (เขมรแดง) แล้วมีส่วนช่วยพวกเขาให้ต่อสู้
ชนะรัฐบาลนายพล ลอน นอล ส่วนคน 17 เมษายน พวกมันกลับคิดว่าเป็นคนไม่ซื่อตรง เป็นพวกนายทุนชั้นสูง
และมีข้าราชการจำนวนมากในนั้น โดยทั่วไปประชาชนเก่ามักจะไม่พอใจกับผู้อพยพที่เป็นคนเมืองซึ่งไม่เคยทำสวน
ทำไร่ หรือคิดว่าเป็นพวกกตัญญู ดังนั้นพวกนี้มักจะพุดถูกประชาชนใหม่อยู่บ่อยครั้ง (องค์การนรก: 48)

เบតុនេហើយទើបប្រជាជន

មូលដ្ឋានតែងតែប្រើពាក្យចំអកឱ្យកលើយ និង បន្ទោសប្រជាជន១៧ មេសា ថា " ពួក
មូលធនធ្លាប់តែជិះជាន់គេមិនចេះធ្វើការងារអ្វីទេចេះតែហូបស្រាបៀង " ។ ទោះជាមាន
ការមើលងាយមើលចោកពីប្រជាជនមូលដ្ឋានដោយពាក្យគំរោះគំរើយយ៉ាងណាក៏ដោយ
ក៏ប៉ាម៉ាក់ខ្ញុំអត់ទ្រាំមិនតបតអ្វីឡើយ ព្រោះយើងជាប្រជាជនថ្មីយើងប្រៀបបានទៅនឹង
ឈ្លើយសង្គ្រាមរបស់ខ្មែរក្រហមយ៉ាងដូច្នោះដែរ យើងគ្មានសិទ្ធិនិយាយស្តីបុត្រាអ្វីទាំង
អស់ ។ បងប្អូនខ្ញុំទាំងប្អូននាក់តែងតែថ្ងូរអំពីការនឿយហត់ក្នុងការងារពលកម្មនិងការ
ប្រមាថមើលងាយរបស់ប្រជាជនមូលដ្ឋានមកលើខ្លួនប្រាប់ឪពុកម្តាយ តែគាត់បានត្រឹម
តែអាណិតកូនៗតែប៉ុណ្ណោះ ព្រោះមិនដឹងត្រូវធ្វើដូចម្តេចឡើយ ។

ภาพที่ 65 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 54

แปลความได้ดังนี้

ด้วยเหตุนี้ประชาชนเก่าจึงใช้คำเยาะเย้ยและกล่าวหาประชาชน 17 เมษายนว่า “เป็นพวกนายทุน เอาแต่
เหยียบย่ำเขา ทำงานไม่เป็น เอาแต่กินไปวันๆ” แม้จะมีการตักเตือนของประชาชนเก่าด้วยคำพูดหยาบคายแต่ไหนก็ตาม
พ่อแม่ผมก็อดทนไม่ตอบโต้อะไร เพราะเราเป็นประชาชนใหม่เปรียบได้กับเชลยสงครามของเขมรแดงอย่างนั้นแหละ
เราไม่มีสิทธิ์พูดหรือต่อว่าอะไรทั้งสิ้น พี่น้องผมทั้งสี่คนมักรำพันถึงความเหนื่อยลำในการทำงานและการดูถูกของ
ประชาชนเก่าให้พ่อแม่ฟัง เขาทำได้เพียงสงสารลูกๆ เท่านั้น เพราะไม่รู้จะทำอย่างไร (องค์การนรก: 54)

ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราชนี้ ฟุง แกม ได้ถ่ายทอดให้เห็นว่าประชาชนเก่าบางคนไม่
สนใจและมีท่าทีที่เป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนใหม่ที่เพิ่งอพยพเข้ามาในหมู่บ้านของตน นอกจากนี้เขายัง
แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำและเกลียดชังประชาชนใหม่ที่อพยพมาจากเมืองกรุงเพราะประชาชน
เก่าคิดว่าประชาชนใหม่เข้าร่วมกับอเมริกาและทิ้งระเบิดมาใส่บ้านพวกเขา ประชาชนเก่าเปรียบ
ประชาชนใหม่เป็นผู้ใช้แรงงาน โดยลืมนึกไปว่าตัวเองก็เป็นผู้รับเคราะห์จากการกระทำของเขมรแดง
เช่นเดียวกัน

**ដោយបានប្រូតប្រាបពីគោលនយោបាយ
របស់ខ្មែរក្រហម ប្រជាជននៅមូលដ្ឋានមួយចំនួនហាក់ដូចជាមានអារម្មណ៍
មើលបំណក់ចំពោះប្រជាជនថ្មី ដែលទើបចូលមកដល់ភូមិមានរបស់ពួកគេ។**

ភាព 66 វាយាយរឿងរ៉ាវប្របណ្ណម្យុទ្ធរាជ រ្មា 55

ប្រែក្រមបានដំបូង

ប្រែក្រមបានដំបូង ដោយបានប្រូតប្រាបពីគោលនយោបាយរបស់ខ្មែរក្រហម ប្រជាជននៅមូលដ្ឋានមួយចំនួនហាក់ដូចជាមានអារម្មណ៍មើលបំណក់ចំពោះប្រជាជនថ្មី ដែលទើបចូលមកដល់ភូមិមានរបស់ពួកគេ។ (ប្របណ្ណម្យុទ្ធរាជ: 55)

**ប្រជាជនថ្មីប្រៀបបាននឹងពលកររបស់
ប្រជាជនចាស់។ ពិតមែនហើយ ពួកគេក៏បានរងគ្រោះថ្នាក់ដូចយើងដែរ
គ្រោះពួកគេត្រូវធ្វើពលកម្មដូចយើង ប៉ុន្តែអ្វីដែលគេមានប្រៀបនោះ គឺអារម្មណ៍
ពួកគេហាក់ដូចជាម្ចាស់លើពួកអ្នកជម្លៀស ឬពួក ១៧ មេសា ឬពួកបញ្ជីក្រុង
ដូចជាពួកយើងនេះ។ អារម្មណ៍ពួកគេខ្លះហាក់ដូចជាបានបង្កប់ទុកជាស្រេច
ហើយ នូវភាពបែងចែក និងភាពសម្បូរចំពោះអ្នកជម្លៀសមកពីទីក្រុង គ្រោះ
ពួកគេយល់ថា អ្នកថ្មីធ្លាប់រស់នៅហ៊ុហាក្នុងទីក្រុងជាមួយពួកចក្រភ្នំ និង
ប្រឆាំងបដិវត្តន៍ ហើយបានទម្លាក់គ្រាប់បែកមកលើពួកគេ ធ្វើឲ្យពួកគេទទួល
រងនូវទុក្ខលំបាកវេទនាយ៉ាងខ្លាំងក្នុងសម័យសង្គ្រាម។ បន្ទាប់ពីពួកគេបាន
ឈ្នះហើយ ពួកគេខ្លះរងចាំមើលមុខពួក ១៧ មេសា ថាតើមករស់នៅយ៉ាង
ម៉េចដែរលើទឹកដីស្រែចម្ការនោះ។**

ភាព 67 វាយាយរឿងរ៉ាវប្របណ្ណម្យុទ្ធរាជ រ្មា 63-64

ប្រែក្រមបានដំបូង

ប្រែក្រមបានដំបូង ប្រជាជនថ្មីប្រៀបបាននឹងពលកររបស់ប្រជាជនចាស់។ ពិតមែនហើយ ពួកគេក៏បានរងគ្រោះថ្នាក់ដូចយើងដែរ គ្រោះពួកគេត្រូវធ្វើពលកម្មដូចយើង ប៉ុន្តែអ្វីដែលគេមានប្រៀបនោះ គឺអារម្មណ៍ពួកគេហាក់ដូចជាម្ចាស់លើពួកអ្នកជម្លៀស ឬពួក ១៧ មេសា ឬពួកបញ្ជីក្រុងដូចជាពួកយើងនេះ។ អារម្មណ៍ពួកគេខ្លះហាក់ដូចជាបានបង្កប់ទុកជាស្រេចហើយ នូវភាពបែងចែក និងភាពសម្បូរចំពោះអ្នកជម្លៀសមកពីទីក្រុង គ្រោះពួកគេយល់ថា អ្នកថ្មីធ្លាប់រស់នៅហ៊ុហាក្នុងទីក្រុងជាមួយពួកចក្រភ្នំ និងប្រឆាំងបដិវត្តន៍ ហើយបានទម្លាក់គ្រាប់បែកមកលើពួកគេ ធ្វើឲ្យពួកគេទទួលរងនូវទុក្ខលំបាកវេទនាយ៉ាងខ្លាំងក្នុងសម័យសង្គ្រាម។ បន្ទាប់ពីពួកគេបានឈ្នះហើយ ពួកគេខ្លះរងចាំមើលមុខពួក ១៧ មេសា ថាតើមករស់នៅយ៉ាងម៉េចដែរលើទឹកដីស្រែចម្ការនោះ។ (ប្របណ្ណម្យុទ្ធរាជ: 63-64)

ប្រែក្រមបានដំបូង ដោយបានប្រូតប្រាបពីគោលនយោបាយរបស់ខ្មែរក្រហម ប្រជាជននៅមូលដ្ឋានមួយចំនួនហាក់ដូចជាមានអារម្មណ៍មើលបំណក់ចំពោះប្រជាជនថ្មី ដែលទើបចូលមកដល់ភូមិមានរបស់ពួកគេ។ ប្រែក្រមបានដំបូង ប្រជាជនថ្មីប្រៀបបាននឹងពលកររបស់ប្រជាជនចាស់។ ពិតមែនហើយ ពួកគេក៏បានរងគ្រោះថ្នាក់ដូចយើងដែរ គ្រោះពួកគេត្រូវធ្វើពលកម្មដូចយើង ប៉ុន្តែអ្វីដែលគេមានប្រៀបនោះ គឺអារម្មណ៍ពួកគេហាក់ដូចជាម្ចាស់លើពួកអ្នកជម្លៀស ឬពួក ១៧ មេសា ឬពួកបញ្ជីក្រុងដូចជាពួកយើងនេះ។ អារម្មណ៍ពួកគេខ្លះហាក់ដូចជាបានបង្កប់ទុកជាស្រេចហើយ នូវភាពបែងចែក និងភាពសម្បូរចំពោះអ្នកជម្លៀសមកពីទីក្រុង គ្រោះពួកគេយល់ថា អ្នកថ្មីធ្លាប់រស់នៅហ៊ុហាក្នុងទីក្រុងជាមួយពួកចក្រភ្នំ និងប្រឆាំងបដិវត្តន៍ ហើយបានទម្លាក់គ្រាប់បែកមកលើពួកគេ ធ្វើឲ្យពួកគេទទួលរងនូវទុក្ខលំបាកវេទនាយ៉ាងខ្លាំងក្នុងសម័យសង្គ្រាម។ បន្ទាប់ពីពួកគេបានឈ្នះហើយ ពួកគេខ្លះរងចាំមើលមុខពួក ១៧ មេសា ថាតើមករស់នៅយ៉ាងម៉េចដែរលើទឹកដីស្រែចម្ការនោះ។ (ប្របណ្ណម្យុទ្ធរាជ: 63-64)

ประชาชนใหม่เป็นคนที่ต่อต้านการปฏิบัติ แต่ไม่ว่าประชาชนเก่าหรือประชาชนใหม่ ก็ต้องทำงานและอยู่ภายใต้คำสั่งของเขมรแดงด้วยกันทั้งสิ้น

ในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควายที่ ชุต ไซ ผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ช่วงหนึ่งเมื่อประชาชนใหม่อย่างครอบครัวเขาไปใช้บ่อน้ำของยายหินที่เป็นประชาชนเก่า ยายหินไม่พอใจ นำรั้วมาล้อมรอบบ่อน้ำของตนไว้ ยายหินเปรียบได้กับตัวแทนของประชาชนเก่า ที่เป็นธรรมดาเมื่อมีคนมาใช้ของของตน ผู้ที่เป็นเจ้าของก็จะรู้สึกเสียประโยชน์ ความคิดของ ชุต ไซ ยังแสดงให้เห็นเพิ่มเติมด้วยว่า แม้ว่า พอล พต หรือผู้นำเขมรแดง จะพยายามกำจัดความเป็นกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล แต่ประชาชนเก่าบางคนก็ยังยึดมั่นในความเป็นเจ้าข้าวเจ้าเจ้าของของตนอยู่

ตุ๊กเข็ดโตโตโต โประจรัสหนุ่ยเธะ ๗ ผ่าสเสส เตลตฤศ โครกตีเศก ๒๒๖
 ๒ โกรตโรธำกูธ เเซ ๒๒๒๒ เชา ยาค์ หนุ่ยเส ๒๒๒ โสช้ ๒๒๒ หนุ่ยเส ๒๒๒ เเซ ๒๒๒
 ๒๒๒ โศช้ ๒๒๒ ๒๒๒ เชา เตล เชา ๒๒๒ ๒๒๒ โศช้ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒
 ๒๒๒ โศช้ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒
 ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒

ภาพที่ 68 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 28

แปลความได้ดังนี้

พวกเรามักจะใช้สอยบ่อน้ำนี้ โดยเฉพาะตอนเช้าหลังจากตื่นนอน ภรรยาผมมักจะพาลูกไปล้างหน้าริมบ่อน้ำ ในขณะที่นั้นเห็นบ่อน้ำล้อมรอบด้วยไม้ไผ่เสียแล้ว เวลานั้นผมจึงรู้ว่านี่เป็นฝีมือยายหินที่เขาอยากไล่พวกเราออกจากข้างข้าว ภรรยาผมบ่นสาปแช่งยายหิน ความเป็นเจ้าข้าวเจ้าของหนักมาก แม้ว่าไอ้พตจะกำจัดอย่างไร แต่ก็ยังไม่หมด (ความรู้สึกของลูกควาย: 28)

นอกจากนี้ ประชาชนเก่าไม่ได้มีพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์กับประชาชนใหม่ทุกคน คือไม่ได้มีพฤติกรรมที่รังเกียจหรือไม่พอใจประชาชนใหม่เสมอไป ตรึง บณจารุณ ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่ององค์การนรก ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ประชาชนเก่ามีน้ำใจต่อประชาชนใหม่ เมื่อ หาย หุนคี ผู้เป็นแม่ นำสิ่งของไปแลกเครื่องมือทำมาหากินจากประชาชนเก่า ซึ่งช่วยแนะนำวิธีการใช้เครื่องมือ เพราะถ้าประชาชนใหม่ได้เครื่องมือทำมาหากินมา แต่ไม่รู้จักรักษาใช้งานก็ไม่เกิดประโยชน์ นอกจากนั้นประชาชนเก่าบางกลุ่มก็ไม่เคยถูกรับครอบครัวประชาชนใหม่อย่างครอบครัวเขาเลย ดังนี้

ដើម្បីបំពេញកង្វះខាតផ្នែកម្ហូប ម៉ាក់ខ្ញុំបានលែលកយកនាឡិកាដៃ និងសម្លៀក
បំពាក់មួយចំនួនដើម្បីដោះដូរយកមុងដាក់ត្រី និងឈ្មាងពីប្រជាជនមូលដ្ឋានដើម្បីយក
មកនេសាទត្រី ។ គួរឱ្យកោតសរសើរសន្តានចិត្តរបស់លោកយាយ លោកតាម្ចាស់ផ្ទះ
និងកូនៗរបស់គាត់ណាស់ ព្រោះពួកគាត់មិនគ្រាន់តែមិនដែលនិយាយតិះដៀងគ្រួសារខ្ញុំ
ដែលជាប្រជាជនថ្មីអ្វីប៉ុណ្ណោះទេ ផ្ទុយទៅវិញពួកគាត់បានពន្យល់ណែនាំអំពីរបៀបធ្វើ
ការងារ របៀបនេសាទត្រី... ។ល ។ ដល់សមាជិកគ្រួសារខ្ញុំមិនដែលរើសអើងដូចអ្នកមូល
ដ្ឋានមួយចំនួនឡើយ ។

ภาพที่ 69 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 55

แปลความได้ดังนี้

เพื่อเพิ่มปริมาณอาหาร แม่ผมได้เอานาฬิกาข้อมือและเสื้อผ้าจำนวนหนึ่งไปแลกแหและชนาง (เครื่องมือ
จับปลาในน้ำตื้น) จากประชาชนเก่าเพื่อเอามาจับปลา นานับถือจิตใจของตายายเจ้าของบ้านและลูกๆ ของเขามาก
เพราะพวกเขาไม่เคยตำว่าครอบครัวผมที่เป็นประชาชนใหม่เลย พวกเขา กลับแนะนำการทำงาน วิธีการจับปลาให้
สมาชิกครอบครัวผม ไม่เคยมองครอบครัวผมว่าแตกต่างเหมือนกับที่พวกเขาประชาชนเก่าจำนวนหนึ่งมองเลย (องค์การ
นรก: 55)

นอกจากนี้ในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควายยังพบว่า ชุต ไซ นำเสนอความมีน้ำใจของ
ประชาชนเก่าในหลายๆ หมู่บ้านที่เขาเดินทางผ่าน โดยนำอาหารมาให้อาหารประชาชนใหม่ติดตัว
ก่อนเดินทางออกจากแต่ละหมู่บ้านหรือบริเวณพื้นที่ของประชาชนเก่าและให้ข้อมูลการเดินทางเพื่อ
หลีกเลี่ยงพวกทหารฝ่ายนิรติ เป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ที่เป็นฝ่ายถูกกระทำจาก
เขมรแดงด้วยกัน

**ព្រលឹងឡើង យើងរៀបចំចេញដំណើរ ។ អ្នកភូមិបានឱ្យអង្ករ ប្រុក ផ្កក
ហើយបានផ្គត់ផ្គង់យើងថា កុំឱ្យដើរតាមផ្លូវជាតិឱ្យសោះ ព្រោះមានពួកនិរតី ។**

ภาพที่ 70 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 10

แปลความได้ดังนี้

เช้าวันรุ่งขึ้น เราเตรียมตัวออกเดินทาง คนในหมู่บ้านได้ให้ข้าว ปลาย้า ปลาต้ม ปลาผอย แล้วได้เตือนเรา
ว่าไม่ให้เดินไปตามถนนหลวงเด็ดขาด เพราะมีพวกนิรติ (ความรู้สึกของลูกควาย : 10)

อย่างไรก็ดี ฟุง แกม ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช ได้ถ่ายทอดให้เห็นเหตุการณ์ที่
ประชาชนเก่าก็ถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานหนักเช่นเดียวกับประชาชนใหม่ และประชาชนเก่าบาง

ครอบครัวที่ถูกเขมรแดงกระทำอย่างโหดร้ายเช่นเดียวกับประชาชนใหม่ ดังเช่นครอบครัวทูกและसान แม้ว่าจะเป็นครอบครัวที่เคารพและทำงานต่อองค์การปฏิวัติของเขมรแดงมาอย่างยาวนาน แต่เมื่อเขมรแดงเข้าใจว่าคนในครอบครัวเพียงคนเดียวเป็นไส้ศึกกบฏต่อองค์การเขมรแดง จะถูกเขมรแดงฆ่าทิ้งไม่ต่างจากประชาชนใหม่

មានគ្រួសារមួយដែលជាអ្នកបដិវត្តន៍ជើងចាស់ ឈ្មោះ មិត្តសាន។ មិត្តសាន ជាភូមិសាស្ត្រជាអ្នកបដិវត្តន៍បានតស៊ូតាំងពីក្មេង រហូតដល់ជំនាន់សង្គ្រាមឆ្នាំ ១៩៧០-១៩៧៥ ត្រូវបញ្ចប់។ គាត់ស្ថិតក្នុងជួរ អ្នកបដិវត្តន៍ក្នុងមូលដ្ឋាននេះ។ តាទុចមានកូនប្រុសស្រីជាច្រើនដែលសុទ្ធតែ បានចូលរួមជាមួយបដិវត្តន៍ទាំងអស់គ្នា។ កូនរបស់គាត់ត្រូវបានអង្គការ បដិវត្តន៍ទទួលស្គាល់និងឲ្យតម្លៃពីវិភាគរបស់ពួកគេចំពោះបដិវត្តន៍ ហើយ បានចាត់តាំងឱ្យធ្វើការចំក្នុងមូលដ្ឋានភូមិឃុំ។ មិត្តសាន ត្រូវបានចាត់តាំង ជាប្រធានសង្កាត់ស្តីក្បួង ឯកូនប្រុសតាទុចម្នាក់ទៀតឈ្មោះ មិត្តសោម គឺជាប្រធានសហគមន៍ទូលថែន។ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៧ ស្រាប់តែចាត់មុខ មិត្តសាន ឈឹងដោយគ្មាននរណាម្នាក់ដឹងឡើយ។ ឯក្រុមគ្រួសារមិត្តសាន ដែលកំពុងធ្វើការក៏ត្រូវបញ្ឈប់ និងផ្លាស់ប្តូរពិការងារសំខាន់ៗ។ មិត្តសោម ត្រូវបាន បញ្ឈប់ពីប្រធានសហគមន៍ ឲ្យមកធ្វើជាប្រជាជនធម្មតា ដោយ គ្មានភូមិសាស្ត្រក្នុងភូមិទៀតឡើយ។ ក្រៅពីនេះក្រុមគ្រួសារខ្លះទៀតត្រូវប្រឈម នឹងការតាមដានអំពីខ្សែក្បត់របស់ពួកគេ។ គ្មាននរណាដឹងថា តាទុចដែលជា អ្នកតស៊ូនៅក្នុងចលនាបដិវត្តន៍ជាយូរលង់មកហើយនោះជាខ្សែស្រឡាយ របស់អ្នកណាដែលត្រូវអង្គការកេរ្តិ៍ថា ក្បត់បដិវត្តន៍ឡើយ។

ภาพที่ 71 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 118

แปลความได้ดังนี้

มีครอบครัวหนึ่งที่ได้ชื่อว่าเป็นคนปฏิวัติ ชื่อ มิตรसान มิตรसानเป็นลูกตาทูกซึ่งเป็นคนปฏิวัติต่อสู้ตั้งแต่ยังเด็กจนถึงช่วงสงคราม ใน ค.ศ.1970-1975 จบ เขาอยู่ในแถวหน้าของนักปฏิวัติในพื้นที่นี้ ตาทูกมีลูกชายและลูกสาวจำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่เข้าร่วมกับระบอบปฏิวัติ ลูกรักของเขาได้รับการยอมรับและให้ค่าในความกล้าหาญของพวกเขาในการปฏิวัติ แล้วได้จัดตั้งให้ทำงานชิ้นใหญ่ๆ ในพื้นที่หมู่บ้าน มิตรसानถูกแต่งตั้งให้เป็นประธานพื้นที่สปีตบุง ส่วนลูกเขยอีกคนของตาทูกชื่อ โสมเป็นประธานสหกรณ์ทวลแบน ในช่วง ค.ศ.1977 มิตรसानก็หายตัวไปโดยไม่มีใครรู้ ส่วนคนในครอบครัวมิตรसानที่กำลังทำงานก็ถูกสั่งให้หยุดจากการทำงานสำคัญๆ มิตรโสมถูกปลดจากการเป็นประธานสหกรณ์ให้มาเป็นประชาชนธรรมดา ไม่มีหน้าที่ในหมู่บ้านอีกเลย นอกจากนี้บางครอบครัวถูกสืบเกี่ยวกับการเป็นกบฏของพวกเขา ไม่มีใครรู้ว่าตาทูกที่เป็นนักต่อสู้ในการขับเคลื่อนการปฏิวัติมานานนั้นเป็นสายการกบฏของใครที่องค์การเห็นว่า กบฏปฏิวัติ (ระบอบมัจจุราช: 118)

ถึงแม้ว่าครอบครัวของประชาชนเก่าที่เป็นคนเคารพต่อองค์การปฏิวัติมานาน ได้รับการแต่งตั้งจากเขมรแดงให้เป็นประธานหมู่บ้าน หรือประธานกลุ่มต่างๆ รวมถึงการได้รับมอบหมายให้ทำงานสำคัญก็ตาม หากเขมรแดงเข้าใจว่าคนในครอบครัวเพียงคนเดียวเป็นไส้ศึกที่แสดงให้เขมรแดง

เห็นว่าภภฏ ก็จะถูกเขมรแดงลงโทษทันทีทั้งครอบครัว การหายตัวไปของประชาชนเก่าสันนิษฐานได้ว่าถูกนำตัวไปฆ่าเช่นเดียวกับประชาชนใหม่ เพราะไม่มีใครรู้หรือทราบข่าวของคนที่ย้ายตัวไปได้เลย

เมื่อประชาชนเก่าถูกเขมรแดงกดขี่อย่างหนัก ก็เริ่มหมดความอดทนกับเขมรแดง จนกล้าแสดงความรู้สึกเกลียดเขมรแดงและกล้าตำเขมรแดงให้ประชาชนใหม่ฟัง

នៅពេលបូជាយថៃ ភាពភាត់ សរសើរ ខ្ញុំ មិនស្ងាត់ ថាខ្ញុំ តូក សូមែន ខ្ញុំ ពិតជា " បុត្រ ភេរ ចំណាត " ក្រៅ ពី សរសើរ ខ្ញុំ មក ភាត់ ក៏ នាំ គ្នា ទិញ អង្កការ មិន ស្ងាត់ ។ ខ្ញុំ នឹក ក្នុង ចិត្ត ភាព ស្អប់ ពួក អាចិ សាច ខ្មែរ ក្រហម អី តើ ! ។

ภาพที่ 72 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 17

แปลความได้ดังนี้

เวลากินข้าวกลางวัน พวกต่าๆ เขาชื่นชมผมไม่หยุดว่าผมทำอาหารเก่งจริงๆ เป็น “พ่อครัวที่ชำนาญ” นอกจากชื่นชมผม เขาก็พากันตำหนิการไม่หยุดเช่นกัน ผมนึกในใจว่า พวกต่าๆ คงเกลียดไอ้พวกปีศาจเขมรแดงจริงๆ (ความรู้สึกของลูกควาย: 17)

ในช่วงท้ายของสมัยเขมรแดง เมื่อสถานการณ์เริ่มสับสนวุ่นวาย ประชาชนเก่าเริ่มรู้ว่าเขมรแดงเป็นพวกโหดร้าย ประชาชนเก่าจึงนำข้าวไปซ่อนในป่าให้พ้นจากทหารเขมรแดง แสดงให้เห็นถึงการไม่ไว้วางใจและไม่สนับสนุนเขมรแดงอีกต่อไป รวมทั้งเป็นการเตรียมการของตนเอง เพราะไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

នៅ ពេល ដែល ខ្ញុំ កំពុង តែ រើ រវាយ ស្រាប់ តែ ខ្ញុំ រ ទេ ក្រចិ មួយ បរ សន្សឹម ចូល ទៅ ក្នុង ភូមិ ។ បន្ទាប់ មក - ដោយ សារ ពន្លឺ ព្រះ ចន្ទ - ខ្ញុំ ឃើញ អ្នក ភូមិ ចិន ភាត់ នាំ គ្នា កើប ស្រូវ ពី ជម្រក ជាក់ រ ទេ យ៉ាង រហ័ស បំផុត ។ រ ទេ ក៏ បរ ចេញ ពី ភូមិ លិច បាត់ ក្នុង សភា ពន្លឺ ស្ងួត ។ ខ្ញុំ យល់ ស្ថាន ការណ៍ ភ្លាម អ្នក ស្រុក យក ស្រូវ ទៅ លាក់ ទុក ក្នុង វៃ ព្រៃ ព្រោះ មិន ទុក ចិត្ត ពួក និរតី ។

ภาพที่ 73 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 8

แปลความได้ดังนี้

เวลาที่ผมกำลังสับสนวุ่นวาย ผมได้ยินเสียงเกวียนเทียมควายขับซำๆ เข้าไปในหมู่บ้าน ต่อมาด้วยแสงจันทร์ทำให้ผมเห็นชาวบ้าน 3-4 คนพากันโกยข้าวจากยุ้งข้าวใส่เกวียนอย่างรวดเร็ว เกวียนก็ขับออกจากหมู่บ้านหายไปในความมืด ผมจึงเข้าใจสถานการณ์ทันทีว่า ชาวบ้านเอาข้าวไปซ่อนในป่า เพราะไม่ไว้วางใจพวกนรตี (ความรู้สึกของลูกควาย: 8)

การศึกษาตัวละครในนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมทั้ง 5 เรื่อง ซึ่งแบ่งตัวละครออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวละครหลักเป็นประชาชนใหม่ที่ล้วนถูกกระทำจากเขมรแดงทั้งสิ้น และตัวละครปฏิกิริยาที่เป็นเขมรแดงและประชาชนเก่า โดยตัวละครหลักเป็นประชาชนใหม่จะถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ตนเองถูกกระทำทุกรูปแบบจากเขมรแดง ทั้งนี้ จะเห็นว่าผู้ประพันธ์นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง ซึ่งเป็นประชาชนใหม่ แม้ว่าจะพบเจอกับการถูกกระทำที่โหดร้ายต่อตนเอง แต่ผู้ประพันธ์เหล่านี้ก็พยายามปรับตัวให้อยู่ในสถานการณ์อันเลวร้ายนั้นให้ได้ พยายามตั้งใจทำงาน เรียนรู้และลงมือทำสิ่งใหม่ๆ อย่างไม่ถกเถียงอะไรเลย สิ่งทีกล่าวข้างต้นนี้ทำให้ผู้ประพันธ์ทั้ง 5 เรื่องมีชีวิตรอดจากการถูกฆ่าด้วยกันทั้งสิ้น

จากการศึกษาตัวละครฝ่ายปฏิกิริยา คือ เขมรแดง และประชาชนเก่า พบว่าผู้ประพันธ์จะเน้นบทบาทการกระทำที่โหดร้ายของเขมรแดง เป็นฝ่ายกระทำต่อประชาชน กระทำการข่มขู่และฆ่าประชาชนได้ทุกเมื่อ ส่วนตัวละครประชาชนเก่าที่เป็นปฏิกิริยา เราจะพบประชาชนเก่าที่ขัดแย้งต่อประชาชนใหม่เพียง 3 เรื่อง คือ เรื่อง “องค์การนรก” “ความรู้สึกของลูกควาย” “ระบอบมัจจุราช” การที่เขมรแดงยกย่องประชาชนเก่าว่าเป็นประชาชนที่ชื่อตรงต่อระบอบปฏิบัติ ทำการเกษตรเป็น แต่ประชาชนใหม่เขมรแดงกลับบอกว่าเป็นคนไม่ชื่อตรง เข้าร่วมกับจักรวรรดิอเมริกา ต่อต้านระบอบปฏิบัติ เป็นต้น สิ่งที่เขมรแดงกระทำขึ้นนั้นมีส่วนให้ประชาชนเก่าถูกล้างสมองและเกิดความขัดแย้งต่อประชาชนใหม่ อย่างไรก็ตาม ไม่ได้พบพฤติกรรมของประชาชนเก่าที่เป็นปฏิกิริยาต่อประชาชนใหม่ทุกคน ในการศึกษายังพบพฤติกรรมความมีน้ำใจของประชาชนเก่าที่มีต่อประชาชนใหม่ ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าเขมรแดงเข้าใจว่ามีคนในครอบครัวประชาชนเก่าเป็นกบฏต่อองค์การเขมรแดง ก็ถูกนำตัวไปลงโทษหรือฆ่าเช่นเดียวกับประชาชนใหม่ ประชาชนเก่าได้แสดงพฤติกรรมต่อต้านพวกเขมรแดง รวมถึงประชาชนเก่ายังแสดงความรู้สึกเกลียดเขมรแดงและกล้าด่าเขมรแดงต่อหน้าประชาชนใหม่

ฉาก (Setting)

ฉาก คือสถานที่และเวลาที่เรื่องนั้นๆ เกิดขึ้น¹⁸ เป็นเครื่องสนับสนุนการดำเนินเรื่องเพื่อให้เห็นภาพ หรือยุคสมัยที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในเรื่องชัดเจนขึ้น ผู้ประพันธ์อาจจะบอกถึงฉากด้วยการบรรยาย หรือพรรณนาสถานที่ในยามต่างๆ กัน¹⁹

นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่อง ส่วนใหญ่แสดงเวลาและสถานที่ในการดำเนินชีวิตของประชาชนเขมรในสมัยเขมรแดงที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดจากความทรงจำ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องฉากได้ชัดเจน ผู้วิจัยจะแบ่งฉากออกเป็น 3 ช่วงเวลา คือ 1) เขมรแดงเข้ามายึดครองกรุงพนมเปญก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 2) สมัยเขมรแดงวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.

1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 3) ช่วงเวลาที่กองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเข้ามาปลดปล่อยประชาชนจากพื้นที่ชนบท

เขมรแดงเข้ามายึดครองกรุงพนมเปญก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975

ก่อนพวกเขมรแดงเข้ามายึดครองกรุงพนมเปญในวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 ได้นั้น กรุงพนมเปญมีความสับสนวุ่นวาย มีการทิ้งระเบิดสู้รบกันระหว่างทหารจอมพล ลอน นอล กับทหารเขมรแดง พบนวนิยายที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ช่วงนี้ จำนวน 2 เรื่อง คือ นวนิยายเรื่ององค์การนรกและระบอบมัจจุราช

នៅតាមកន្លែងផ្សេងៗ ខ្ញុំបានឮសូរតែសំឡេងផ្ទះគ្រាប់ជាបន្តបន្ទាប់ គឺជាគ្រាប់បែកដែលគេលូតដាក់បង្ក ដែលសូរផ្ទះទាំងនោះបានធ្វើឱ្យមានភាពច្របូកច្របល់ ហើយក៏ជាឱកាសមួយនៃការធ្វើសង្គ្រាមចិត្តសាស្ត្រក្នុងស្រទាប់មហាជន ដោយពួកគេបានបាត់ជំនឿនិងលែងមានសង្ឃឹមលើរដ្ឋអំណាចនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែររបស់លោកសេនាប្រមុខ លន់ នល់ ទៀតហើយ។

ภาพที่ 74 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 1

แปลความได้ดังนี้

ตามสถานที่ต่างๆ ผมได้ยินเสียงระเบิดอย่างต่อเนื่อง เป็นระเบิดที่แอบปลดชนวนแล้ว เสียงระเบิดเหล่านั้นทำให้เกิดความสับสนวุ่นวาย และเป็นโอกาสหนึ่งที่จะทำสงครามจิตวิทยาในหมู่มหาชน โดยพวกเขาเล็กที่จะเชื่อและมีความหวังกับรัฐบาลสาธารณรัฐเขมรของจอมพล ลอน นอล ต่อไปแล้ว (ระบอบมัจจุราช: 1)

ដោយសារសង្គ្រាមកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាផ្នែកនៃសង្គ្រាមឥណ្ឌូចិន (កម្ពុជា វៀតណាម ឡាវ) ប្រឆាំងនឹងអាណានិគមចក្រព្រឹត្តិអាមេរិកនោះពួកគេទ័ពយៀកកុងបានជួយគាំទ្រពួកខ្មែរក្រហម និងចលនាសម្តេច លន់ សម្តេច នរោត្តម សីហនុ។ ដាក់ស្នែងនៅខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧១ កងកម្លាំងជួយរបស់កងទ័ពយៀកកុងបានវាយប្រហារនៅអាកាសយានដ្ឋានពោធិចិនកុង (អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ) ដើម្បីកម្ទេចទ័ពអាកាសរបស់ លន់ នល់ ដែលគាំទ្រដោយអាមេរិក ដោយក្នុងនោះមានយន្តហោះ ១០ គ្រឿង និងឧទ្ធរាគតក្រច័ន្ទ ៤ គ្រឿង ហើយការវាយប្រយុទ្ធនោះមានអ្នកស្លាប់ ៤០ នាក់ និងរបួសប្រហែលជា ២០០ នាក់។

ภาพที่ 75 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 3

แปลความได้ดังนี้

เนื่องจากสงครามในประเทศกัมพูชาเป็นส่วนหนึ่งของสงครามอินโดจีน (กัมพูชา เวียดนาม ลาว) ต่อกับ อาณานิคมจักรวรรดิอเมริกา กองทัพเวียดนามจึงได้ช่วยสนับสนุนเขมรแดงและต่อต้านกองกำลังสมเด็จโรดม สีหนุ ที่แน่ชัดคือ ในเดือนมกราคม ค.ศ.1971 หน่วยคอมมอนโดของกองทัพเวียดนามได้บุกยึดสนามบินโพธิจินตุง (สนามบินนานาชาติพนมเปญ) เพื่อจำกัดกองทัพอากาศของ ลอน นอล ที่อเมริกาสนับสนุน ในขณะนั้นเครื่องบิน 10 ลำ และเฮลิคอปเตอร์ 4 ลำ สูบกันนั้น มีคนตาย 40 คน บาดเจ็บประมาณ 200 คน (ระบอบมัจจุราช: 3)

ตริง บณจารย์ณ ถ่ายทอดเหตุการณ์ก่อนถูกเขมรแดงอพยพ และในวันที่ 16 เมษายน ค.ศ.1975 เขมรแดงบุกเข้ามาในย่านที่อยู่อาศัยของเขาที่กรุงพนมเปญ ซึ่งเป็นบ้านสร้างแบบสมัยใหม่ บ้านของเขามีที่หลบภัยในเวลาที่เขาหนีเขมรแดงทิ้งระเบิด

គេបង្គោននៅផ្ទះខ្ញុំ ភាគច្រើនជាគេបង្គោនសង់តាមបែបវិទ្យា ដូច្នេះហើយធ្វើឱ្យពួកឈ្នះសង្គ្រាមនេះគិតថាពួកយើងជាអ្នកមាន ជាពួកមូលធន តែការពិតទៅពួកនេះមិនដឹងថាដូចម្តេច ដែលហៅថា "មូលធន" នោះទេ ។

តើយ៉ាងខ្ញុំឃើញសភាពការណ៍មិនស្រួលក៏បាននាំកូនទៅ និងនីតុកម្តាយចូលទៅ ពូននៅក្នុងបន្ទប់មួយដែលស្ថិតនៅកណ្តាលផ្ទះដែលគាត់គិតថាជាទីដែលមានសុវត្ថិភាពជាងគេ ។ នៅក្នុងសម័យសង្គ្រាមរយៈពេល៥ឆ្នាំ បន្ទប់នេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាលេខបង្គោនក្នុងការការពារគ្រាប់ផ្ទោងនីសាហាវរបស់ពួកខ្មែរក្រហម ។ នៅពេលដែលគ្រាប់ផ្ទោងធ្លាក់ផ្ទុះ១គ្នាក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ គ្រួសារខ្ញុំតែងតែនាំគ្នាមកជ្រកលាក់ខ្លួនក្នុងបន្ទប់នេះ ។ សមាជិកគ្រួសាររបស់ខ្ញុំសុទ្ធតែមានបទពិសោធន៍ក្នុងការលួន ក្រាបពេលដែលគ្រាប់ផ្ទោងរបស់ពួកខ្មែរក្រហមវាយ ប្រហារលើប្រជាជនដោយគតពីសមុទ្រនាទីក្រុងភ្នំពេញ ។

ภาพที่ 76 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 12

แปลความได้ดังนี้

บ้านพักอาศัยที่อยู่รอบๆ บ้านผม ส่วนใหญ่เป็นบ้านตามแบบสมัยใหม่ (วิลล่า) จึงทำให้พวกชนะสงคราม คิดว่าพวกเราเป็นคนมีเงิน เป็นพวกนายทุน แต่ความจริงแล้วพวกนี้ไม่รู้ว่าจะทำไมถึงเรียกว่า “พวกนายทุน” หรือ

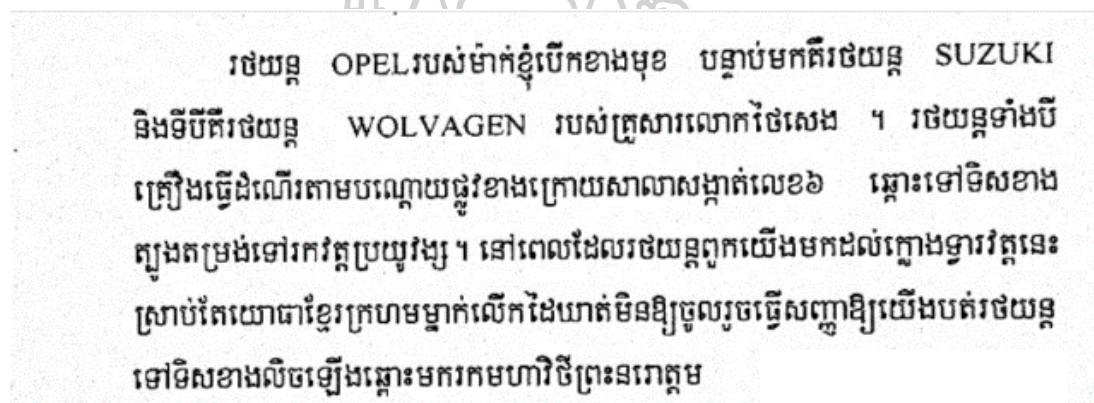
พ่อแม่ผมเห็นสถานการณ์ไม่ค่อยดีจึงนำลูกหลานและป้าเข้าไปซ่อนในห้องหนึ่งที่ตั้งอยู่กลางบ้านที่คิดว่า เป็นห้องที่ปลอดภัยที่สุด ในสมัยสงครามกว่า 5 ปี ห้องนี้ถูกใช้เป็นที่หลบภัยระเบิดที่โหดร้ายของพวกเขมรแดง ในเวลาที่มีระเบิดลงบ่อยๆ ในกรุงพนมเปญ ครอบครัวผมมักจะพากันมาซ่อนตัวในห้องนี้ สมาชิกครอบครัวของผมล้วนแต่มีความชำนาญในการคลานหลบระเบิดของพวกเขมรแดงที่กระทำต่อประชาชนอย่างไม่เลือกหน้าในกรุงพนมเปญ (องค์การนรก: 12)

สมัยเขมรแดง วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979

นวนิยายทั้ง 5 เรื่องถ่ายทอดฉากที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในสมัยเขมรแดงวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 -7 มกราคม ค.ศ.197 โดยแบ่งออกเป็น ฉากการอพยพประชาชนออกจากกรุงพนมเปญ และฉากในพื้นที่ชนบท

ฉากการอพยพประชาชนออกจากกรุงพนมเปญ

17 เมษายน ค.ศ.1975 เขมรแดงสั่งให้ประชาชนอพยพออกจากกรุงพนมเปญ 3 วัน โดยบอกให้ไปพักที่วัดประยูรวงศ์ก่อน แต่เมื่อไปถึงแล้ว ทหารเขมรแดงกลับสั่งให้เดินทางต่อ ดังตัวอย่างในเรื่ององค์การนรก

រថយន្ត OPEL របស់ម៉ាកខ្ញុំបើកខាងមុខ បន្ទាប់មកគឺរថយន្ត SUZUKI និងរថយន្ត WOLVAGEN របស់គ្រួសារលោកថៃសេង ។ រថយន្តទាំងបី ត្រៀមធ្វើដំណើរតាមបណ្តោយផ្លូវខាងក្រោយសាលាសង្កាត់លេខ៦ ឆ្ពោះទៅទិសខាងត្បូងតម្រង់ទៅរកវត្តប្រយុវវ័យ ។ នៅពេលដែលរថយន្តពួកយើងមកដល់ក្លោងទ្វារវត្តនេះ ស្រាប់តែយោធាខ្មែរក្រហមម្នាក់លើកដៃហាត់មិនឱ្យចូលរួចធ្វើសញ្ញាឱ្យយើងបត់រថយន្ត ទៅទិសខាងលិចឡើងឆ្ពោះមករកមហាវិថីព្រះនរោត្តម

ภาพที่ 77 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 17

แปลความได้ดังนี้

รถยนต์ OPEL ของแม่ผมขับอยู่คันแรก ถัดไปคือรถยนต์ SUZUKI และคันสุดท้ายคือรถ WOLVAGEN ของครอบครัวคุณไถ เสง รถยนต์ทั้ง 3 คันทำการเดินทางตามทางข้างหลังของโรงเรียนเขต 6 มุ่งหน้าไปทางทิศใต้ตรงไปยังวัดประยูรวงศ์ เมื่อพวกเรามาถึงหน้าประตูวัดก็เห็นทหารเขมรแดงคนหนึ่งยกมือห้ามไม่ให้เข้า ทำมือให้เราเลี้ยวรถไปทางทิศตะวันตกมุ่งหน้าไปยังเส้นทางถนนหลวงพระชนโรดม (องค์การนรก: 17)

ពេលព្រលប់មកដល់រថយន្តទាំងបីគ្រឿងរបស់គ្រួសារខ្ញុំ និងគ្រួសារលោកថៃ សេងនៅតែបន្តដំណើរដដែល ។ រថយន្តទាំងបីគ្រឿងមិនហ៊ានបើកលឿនទេព្រោះខ្លាច វង្វេងនាំឱ្យបែកគ្នា ។ ពួកយើងឆ្លងកាត់កន្លែងនៃកមេរាជាច្រើនដំណាក់ទៀតទើបដល់ វត្តកោះខែលដែលពួកខ្មែរក្រហមឱ្យពួកយើងនិងអ្នកជម្លៀសដទៃទៀតចូលបរិភោគ បាយ និងសម្រាកពេលយប់ ។ វត្តនេះស្ថិតនៅក្នុងស្រុកស្នាង ខេត្តកណ្តាល ។

ភាពដ៏ 78 ពន្យល់រឿងរូងក្នុងការរក រក្សា 32

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

ដើម្បីបាត់ រថយន្តទាំងបីគ្រឿងរបស់គ្រួសារខ្ញុំ និងគ្រួសារលោកថៃ សេង យុទ្ធសាស្ត្រធ្វើដំណើរដូចគ្នា ដូចគ្នា រថយន្តទាំងបីគ្រឿងមិនហ៊ានបើកលឿនទេព្រោះខ្លាច វង្វេងនាំឱ្យបែកគ្នា ។ ពួកយើងឆ្លងកាត់កន្លែងនៃកមេរាជាច្រើនដំណាក់ទៀតទើបដល់ វត្តកោះខែលដែលពួកខ្មែរក្រហមឱ្យពួកយើងនិងអ្នកជម្លៀសដទៃទៀតចូលបរិភោគ បាយ និងសម្រាកពេលយប់ ។ វត្តនេះស្ថិតនៅក្នុងស្រុកស្នាង ខេត្តកណ្តាល ។

អ្នក កម្រ ក្នុងពេលនោះ ព្រោះពួកយើងត្រូវបោះបង់បន្ទុកបណ្តាលពីការរត់ខ្លួនយើងឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនដទៃទៀត។

តាមផ្ទះនីមួយៗសុទ្ធតែបិទទ្វារទាំងអស់។ នៅពេលព្រឹកម៉ោងប្រហែល ៨នាទីទី១៨ មេសា មនុស្សដើរត្រឹកត្រង់តាមផ្លូវធ្វើដំណើរចេញទៅ ក្រៅក្រុង ដើម្បីគេចចេញពីការទម្លាក់គ្រាប់បែករបស់អាមេរិក។

ភាពដ៏ 79 ពន្យល់រឿងរូងក្នុងការរក រក្សា 19

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

រថយន្តទាំងបីគ្រឿងមិនហ៊ានបើកលឿនទេព្រោះខ្លាច វង្វេងនាំឱ្យបែកគ្នា ។ ពួកយើងឆ្លងកាត់កន្លែងនៃកមេរាជាច្រើនដំណាក់ទៀតទើបដល់ វត្តកោះខែលដែលពួកខ្មែរក្រហមឱ្យពួកយើងនិងអ្នកជម្លៀសដទៃទៀតចូលបរិភោគ បាយ និងសម្រាកពេលយប់ ។ វត្តនេះស្ថិតនៅក្នុងស្រុកស្នាង ខេត្តកណ្តាល ។

เราเดินทางด้วยเท้า (สิ่งของใส่เกวียนเทียมวัว) จนเที่ยงเราจึงมาถึงหมู่บ้าน “บึงจรั้ง” ตั้งอยู่อำเภอเกาะเกาะ จังหวัดพระตะบอง องค์กรสั่งให้คนอพยพ 10 ครอบครัวพักชั่วคราวในโรงแห่งหนึ่งที่มีแค่หลังคาแต่ไม่มีผนัง ยาวประมาณ 8 เมตร กว้าง 5 เมตร เมื่ออยู่ที่นั่นได้ 1 สัปดาห์ องค์กรก็เริ่มให้คนอพยพไปอยู่ตามบ้านที่เพิ่งสร้าง คือ 1 หรือ 2 ครอบครัวอยู่หลังหนึ่ง ตามขนาดของครอบครัว ครอบครัวผมถูกจัดให้พักในบ้านที่มุงหลังคาไปไม่สูงจากดิน ยาวประมาณ 3 เมตร กว้าง 3 เมตร (องค์กรนรก: 85)

ประชาชนชาวเขมรถูกเขมรแดงอพยพไปเรื่อยๆ ตรึง บัญจารุณ ถ่ายทอดเหตุการณ์การเดินทางของครอบครัวเขาผ่านกรุงพนมเปญ ที่ในเวลานั้นกรุงพนมเปญมีสภาพเปรียบเหมือน “กรุงผี” ที่เงียบสงัดไร้ซึ่งผู้คน

រថយន្តបន្តដឹកពួកយើងកាត់ផ្លូវដីក្រហេងក្រហូងក្រោមពន្លឺ
ដួងច័ន្ទដ៏ស្រទន់ក្នុងរយៈពេលប្រហែល២ម៉ោងទើបមកដល់ជាយក្រុងភ្នំពេញ ។ អ្នកជិះ
ក្នុងរថយន្តមួយចំនួនភ្លាត់មាត់ថា “ យើងមកដល់ភ្នំពេញហើយ ! ” ។ រថយន្តមិនចូល
ទីក្រុងទេបែរជាបត់តាមផ្លូវវាងមួយទៀតឆ្ពោះទៅទិសផ្សេងវិញ ។ ពួកយើងបានឃើញ
ទីក្រុងភ្នំពេញក្នុងភាពងងឹតស្ងួតដូច “ ទីក្រុងខ្មោច ” ។ យើងគិតថាភ្នំពេញប្រហែលជា
គ្មានមនុស្សនៅទេ ។

ภาพที่ 82 นวนิยายเรื่ององค์กรนรก หน้า 84

แปลความได้ดังนี้

รถยนต์พาพวกเราผ่านทางขรุขระภายใต้แสงจันทร์ที่ส่องแสงเวลา ตี 2 จนมาถึงชายกรุงพนมเปญ คนในรถจำนวนหนึ่งพูดขึ้นว่า “เรามาถึงกรุงพนมเปญแล้ว” รถยนต์ไม่เข้าในกรุง แต่กลับเลี้ยวไปอีกทางหนึ่ง พวกเราเห็นกรุงพนมเปญในสภาพเงียบสงัดเหมือน “กรุงผี” เราคิดว่ากรุงพนมเปญน่าจะไม่มีคนเลย (องค์กรนรก: 84)

ตรึง บัญจารุณ ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ในสมัยเขมรแดง ขณะเขาเดินไปเรียนหนังสือ และผ่านสถานที่เรียนสูตรหรือสถานที่ฆ่าประชาชน ว่าเปรียบเหมือนคุก เพราะมีรั้วไม้ไผ่อย่างหนา ล้อมรอบ ไม่มีใครสามารถมองเห็นสภาพแวดล้อมด้านใน และไม่น่าจะมีใครหนีออกมาได้ ดังตัวอย่าง

ចំពោះប៉ុន្មានឆ្នាំមុនពេកទេ ព្រោះគាត់
 ធ្វើការងារស៊ុយត្រឹមតែជានាយកវិជ្ជាស្ថានខ្មែរ-មនតែប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះប្រហែលជារាជ
 គេចផុតពីការស្នើឱ្យទៅរៀនសូត្រពីពួកអង្គការនេះបាន ។ ក្នុងសម័យនោះខ្ញុំ និងវា
 បានស្គាល់មន្ទីរ " រៀនសូត្រ " របស់ពួកខ្មែរក្រហមនេះដែរ ដោយកន្លែងនោះស្ថិត
 នៅតាមបណ្តោយផ្លូវដែលយើងទាំង២នាក់ដើរទៅរៀន ។ ខ្ញុំនៅចាំថាមន្ទីររៀនសូត្រ
 នោះប្រៀបបានទៅនឹងគុក ព្រោះមានរបងបួស្សីយ៉ាងក្រាស់បើកព័ទ្ធជុំវិញទោះបីជា
 មនុស្សចង់លួចរត់ចេញក៏មិនអាចចេញរួចដែរ ។ ម៉្យាងទៀតដោយសាររបងបួស្សី
 ដ៏ក្រាស់នេះគ្មាននរណាម្នាក់អាចមើលឃើញទិដ្ឋភាពខាងក្នុងនៃមន្ទីររៀនសូត្រនេះបាន
 ឡើយ ។ មន្ទីររៀនសូត្រនេះមានបណ្តោយប្រហែល ៣០០ម៉ែត្រ និងទទឹងប្រហែល
 ២០០ ម៉ែត្រ ។ កុមារមួយចំនួនដែលជាកូនចៅរបស់ប្រជាជនមូលដ្ឋានបាននិយាយ
 ចមាមអាមថាមន្ទីររៀនសូត្រនេះជាកុកសំរាប់ដាក់ពួកទាហាន ប៊ូលីសរបស់របបសា
 ធារណរដ្ឋខ្មែរ ។ ពាក្យចមាមអាមនេះធ្វើឱ្យខ្ញុំហាក់ដូចជាមានអារម្មណ៍ខ្លាចមន្ទីររៀន
 សូត្រនោះយ៉ាងខ្លាំងតាមនិស្ស័យរបស់ខ្ញុំនៅក្មេង ។

ภาพที่ 83 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 58-59

แปลความได้ดังนี้

พ่อผมเขาไม่ห่วงอะไรมากเพราะเขาทำงานเป็นนายทสภาคกรม - มอญเท่านั้น ดังนั้นเขาสามารถรอด
 จากการไปเรียนสูตรของพวกเขาองค์การได้ ในสมัยนั้น ผมและเรารู้จักสถานที่เรียนสูตรของพวกเขาเขมรแดง โดยสถานที่
 นั้นตั้งอยู่ตามทางที่เราทั้ง 2 คน เดินไปเรียนหนังสือ ผมยังจำได้ว่าสถานที่นั้นเปรียบเหมือนคุก เพราะมีรั้วไม้ใฝ่อย่าง
 หนาล้อมรอบ ไม่ว่าใครก็ไม่สามารถหนีออกมาได้ อีอย่างเพราะรั้วไม้ใฝ่ที่หนานี้ไม่มีใครสามารถมองเห็น
 สภาพแวดล้อมด้านในได้เลย สถานที่เรียนนี้ยาวประมาณ 300 เมตร และกว้างประมาณ 200 เมตร เด็กๆ ที่เป็น
 ลูกหลานของประชาชนเก่าได้พูดคุยกันว่าสถานที่นี้เป็นคุกสำหรับพวกทหาร ตำรวจ ของระบอบสาธารณรัฐเขมร คำ
 รั้วลือนี้ทำให้ผมหวาดกลัวสถานที่นี้เป็นอย่างมากตามนิสัยของเด็ก (องค์การนรก: 58-59)

ฟุง แกม ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราชได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ใน ค.ศ. 1975 เขาและ
 ครอบครัวเดินทางด้วยความยากลำบากเพื่อไปอาศัยอยู่กับญาติที่หมู่บ้านพลูถมิ ตำบลตาอุง จังหวัด
 กำปงจาม โดยเขาถ่ายทอดสภาพแวดล้อมบริเวณหมู่บ้านพลูถมิ ที่มีทางเข้าหลายเส้นทาง ดังนี้

ในหมู่บ้านทั้ง 2 มีโรงเรียนทำจากไม้อ่อนๆ มุงด้วยใบไม้ 1 หลังมี 3 ห้อง โรงเรียนนี้เป็นเพียงสถานที่รวบรวมเด็กสำหรับพาไปทำงานเท่านั้น เด็กที่อยู่ในหมู่บ้านไม่เคยได้เรียน และมีอุปกรณ์การศึกษา เช่น หนังสือ และสมุดจดเลย ส่วนใหญ่เด็กจะถูกหัวหน้ากลุ่มพาไปใช้แรงงานในทุ่งนาและเก็บปุ๋ยธรรมชาติ เป็นต้น (ระบอบมัจจุราช: 68)

หนึ่งในภาระงานที่เขมรแดงสั่งให้ ฟุง แกม ทำคือ การเก็บสังกะสีบนหลังคาบ้านของประชาชน เพื่อทำถัง ทำปื๊บ ให้องค์การเขมรแดงใช้ บ้านที่เขาขึ้นไปเก็บสังกะสีจากหลังคานั้นมีสภาพที่เก่าทรุดโทรม น่าจะถูกละทิ้งและไม่มีคนอยู่มานาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ចូរ៖ប្រក់ស៊ុស៊ី
នោះស្ថិតនៅក្នុងជួរជាមួយខ្លួនខ្ញុំដែរតែវាទៅជាយកូម៉ា នៅជុំវិញចូរ៖មាន
ព្រៃដុះស៊ុបទ្រុប ព្រោះត្រូវបានគេបោះបង់ចោលជាយូរខែហើយ។ ខ្ញុំមិនបាន
ដឹងថា ម្ចាស់ចូរ៖នេះជាអ្នកណាទេ។ ខ្ញុំបានឡើងទៅលើចូរ៖ដោយប្រយ័ត្ន
ប្រយែងតាមជណ្តើរធ្វើពីកូនឈើ ដែលមានសភាពពុកផុយខ្លះៗ។ ចូរ៖នោះ
គ្មានទ្វារទេហើយជញ្ជាំងធ្វើពីរបាបូស្សីគ្របស្លឹកត្នោតមានលក្ខណៈពុកផុយ
ប្រុះធ្លាក់ធ្វើឲ្យមានប្រហោងស្ទើរគ្រប់កន្លែង។ នៅខាងលើចូរ៖គ្មានលើញអ្វី
ក្រៅតែពិកម្មេចក់ទី និងខោអាវចាស់ៗទុកនៅលើរនាបបូស្សីដ៏កង្វក់។

ภาพที่ 86 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 81

แปลความได้ดังนี้

บ้านมุงสังกะสีหลังนั้นตั้งอยู่บริเวณเดียวกับกระท่อม (บ้าน) ผม แต่อยู่ชายหมู่บ้าน รอบบ้านมีป่าทึบ เพราะถูกละทิ้งมาหลายเดือนแล้ว ผมไม่รู้ว่ามีเจ้าของบ้านเป็นใคร ผมได้ขึ้นบันไดไม้ที่มีสภาพผุพังบางส่วนไปบนบ้านด้วยความระมัดระวัง บ้านหลังนั้นไม่มีประตู ผนังทำจากไม้ไผ่ขัดแตะกับใบตาล มีสภาพผุพังมีรูแทบจะทั่วพื้นที่ บนบ้านไม่เห็นอะไรนอกจากเศษสิ่งของและซากเสื้อผ้าเก่าๆ อยู่บนแคร่ที่สกปรก (ระบอบมัจจุราช: 81)

เมื่อ ฟุง แกม ถูกเขมรแดงสั่งให้ไปจับปลาที่บึงเรียด เขาได้ถ่ายทอดบรรยากาศระหว่างการเดินทางไปบึงเรียดที่เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ และปลาจำนวนมากศาล

ชุด ไซ และครอบครัวเดินทางร่วมกับประชาชนใหม่ไปเรื่อยๆ แวะพักหมู่บ้านเวียลอนด์เล็ก โดย ชุด ไซ ได้พรรณนาสภาพบ้านในหมู่บ้านเวียลอนด์เล็ก ที่มีหลังคาทำจากใบตาลห้อยระเกะระกะ ไม่มีต้นไม้ และมีหมูรูปร่างผอมโซเหมือนไม่ได้กินข้าว สะท้อนให้เห็นว่าหมู่บ้านนี้น่าจะไม่มีคนอาศัยอยู่ ประชาชนถูกเขมรแดงอพยพออกจากบ้านเกิดและทิ้งบ้านของตนไว้ ดังต่อไปนี้

ថ្ងៃជ្រុនភ្នំ ។ "មហាដំណើរ" របស់យើង (La grande marche) បានមកដល់ភូមិមួយឈ្មោះ "វាលអណ្តើក" ។ ភូមិនេះស្ថិតនៅកណ្តាលវាលស្រែ មានផ្ទះប្រហែល២០ខ្នងស្ថិតខ្ពស់ពីដី ដំបូលប្រក់ស្បូវ ជញ្ជាំងធ្វើអំពីស្លឹកឆ្នោត ហើយធ្លាក់រខេករខាក ស្ទើរដល់ដី ។ សត្វជ្រូកដ៏សំគម មួយ កំពុងឈ្នួស ភក់នឹងប្រមុះ ក្បែរក្របីមួយនឹម ដែលដេកទំពារ អៀងក្នុងភក់ជ្រាំ ។ សត្វក្លានមួយគូ ដេញហូរមាន់ពីរចំនៅក្បែរនោះដែរ ។ ភូមិនេះ គ្មានដើមឈើមួយដើមឡើយ។ គេសន្តើត ឃើញដើមចេកសំគម ចំបូនដើមនៅក្រោយផ្ទះ ។ អណ្តូងទឹកមួយនៅចម្ងាយ១០០ម៉ែត្រពីភូមិ ។ នៅក្បែរអណ្តូងទឹក គឺរោងបាយ រួមមួយស្ថិតអំពីថ្មស្បូវប្រហែល២០ម៉ែត្រ ។

ภาพที่ 89 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 7

แปลความได้ดังนี้

เมื่อพระอาทิตย์ลับขอบฟ้า “มหาขบวน” ของเรา (La grande march) ได้มาถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่งชื่อ “เวียลอนด์เล็ก” หมู่บ้านนี้สร้างอยู่กลางทุ่งนา มีบ้านประมาณ 20 หลังสร้างสูงจากพื้นดิน หลังคามุงหญ้าคา ผนังทำจากใบตาลห้อยระเกะระกะจนจะถึงพื้นดิน หมูรูปร่างผอมโซกำลังใช้จมูกขุดโคลนใกล้กับควาย 1 คู่ที่นอนเคี้ยวเอื้องในโคลน และห่าน 1 คู่ได้ไล่จิกไก่ 2 ตัวที่อยู่ใกล้ๆ กันหมู่บ้านนี้ไม่มีต้นไม้อะไรสักต้นเลย เขาสังเกตเห็นต้นกล้วยเล็กๆ อย่าง 3-4 ต้นอยู่หลังบ้าน บ่อน้ำแห่งหนึ่งอยู่ไกลจากหมู่บ้านประมาณ 100 เมตร ใกล้บ่อน้ำนั้นคือโรงครัวรวมแห่งหนึ่งสร้างด้วยไม้ไผ่ประมาณ 20 เมตร (ความรู้สึกของลูกควาย: 7)

ใน ค.ศ.1978 ชุด ไซ ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์การเดินทางที่ลำบากไปยังหมู่บ้านจุงสมร่าก่ บรรยายภาคโดยรอบของเขาเต็มไปด้วยทุ่งนาเหลืองอร่าม บนท้องถนนมีเกวียนเทียมวัว ควาย และประชาชนผู้อพยพจำนวนมหาศาลทั่วทุกทิศทุกทาง

នៅសង្វាងផ្លូវទៅភូមិបុណ្យសម្រស់ គេឃើញមានភូមិតូចៗ ។ ក្រោយភូមិត្រីវាលស្រែ ដំបូងដែលមានពណ៌លឿង ព្រោះស្រូវចាប់ទុំហើយ ។ នៅពេលខ្យល់ចក់មក ម្តង ស្រូវ ទៅទៅតាមខ្យល់ ហាក់ដូចជាដៃមហាសាគរ ដែលមានរលកតិចៗ ។ នៅតាមដីទួល ដែល មានដើមឈើសាខា គេឃើញមានរទេះគោ រទេះក្របី និងប្រជាជនជន្លៀសជាច្រើន ខ្លះ ដេកក្រោមរទេះ ខ្លះក្នុងអង្រើ ។ ក្មេងស្រាគននល គក រត់ចុះរត់ឡើង ។ នៅគ្រប់ទិសទី គេសង្កេតឃើញហ្នូមមនុស្ស ហ្នូមសត្វ ខ្លះលេចនៅតាមផ្លូវ ខ្លះសម្រាកនៅតាមភូមិ ។ ម្នាក់ៗ មុខស្ងួត ។

ภาพที่ 90 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 19 แปลความได้ดังนี้

2 ข้างทางไปหมู่บ้านจุมสมรภัก มีหมู่บ้านเล็กๆ หลังหมู่บ้านคือทุ่งนาอันกว้างใหญ่เต็มไปด้วยรวงข้าวสุกสี เหลืองอร่าม เมื่อลมพัดมาแต่ละครั้ง ข้าวก็เอนคล้อยไปตามลม เหมือนมหาสมุทรที่มีคลื่นเบาๆ ตามเนินดินเต็มไปด้วย ต้นไม้ไม่นานนาชนิด มีเกวียนเทียมวัว ควาย และประชาชนผู้อพยพจำนวนมาก บ้างก็นอนอยู่ใต้เกวียน บ้างก็นอน ในเปล เด็กๆ ไม่สวมเสื้อผ้าวิ่งกันไปมา ทั่วทุกทิศทุกทางเห็นฝูงคน ฝูงสัตว์ บ้างก็หยุดตามทาง บ้างก็พักตามหมู่บ้าน แต่ละคนหน้าตาแห้งเหี่ยว (ความรู้สึกของลูกควาย: 19)

นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนเป็นนวนิยายที่มีการดำเนินเรื่องเล่าอดีตสลับกับปัจจุบัน ฉาก ของนวนิยายเรื่องนี้เริ่มช่วงเวลา ค.ศ.1983 ฆูนและคณะต้องเดินทางไปพัฒนาพื้นที่ชนบทหลัง ประชาชนได้รับการปลดปล่อย ฆูนได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่แม่จะอยู่ใน ค.ศ.1983 แต่ถนนที่ไปในพื้นที่ ชนบทยังขรุขระ ไม่ได้รับการพัฒนาเลย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

អ្នកដំណើរទាំងឡាយ ដែលកាលពីទើបតែឡើងជិះឡាន ដំបូង គេរីករាយ... សើចក្តាកក្តាយ... បង្គាប់គ្នាចុះឡើង បង្កឲ្យមានសំណើចជុះ ម្តងម្តាល... ប៉ុន្តែលុះឈរលើចេញមកដល់ជនបទ សំឡេងសើចលេងក៏បន្ថយ បន្តិចម្តងៗ រហូតទាល់តែស្ទើរតែបាត់ស្ងាត់។ ម្នាក់ៗប្រឹងទប់ខ្លួន ពីព្រោះបើមិន ដូច្នោះទេ គេប្រាកដជាធ្លាក់ពីលើកៅអីចុះមកកម្រាលជាមិនខានឡើយ។ ជួនកាល ទៀត ខ្លួនគេម្នាក់ៗមានលក្ខណៈដូចជាគ្រង់គ្រី ម្តងចង់ហាក់ទៅលើ... ម្តងផ្អៀង ទ្រេតមកខាង... ម្តងផ្ទារទៅក្រោយ។ ខ្លះទៀតទង្គិចក្បាលនឹងបាំងខាងមុខ ធ្វើមុខ ដូចហូរ។ ខ្ញុំក៏អង្គុយត្រៀមខ្លួនរបៀបប្រុងប្រយ័ត្ន ដូចជាគេទាំងអស់គ្នាដែរ។

ภาพที่ 91 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนหน้า 7

แปลความได้ดังนี้

คนเดินทางเหล่านั้นที่เพิ่งจะขึ้นรถในตอนแรก ดีใจ หัวเราะสบายใจ หยอกล้อกันไปมา ทำให้มีเสียงหัวเราะเกิดขึ้นเป็นช่วงๆ แต่เมื่อรถยนต์ขับมาพื้นที่ชนบท เสียงหัวเราะก็ค่อยๆ เบาลง จนเงียบลง แต่ทุกคนพยายามเกร็งตัว เพราะถ้าไม่ทำอย่างนั้น จะตกจากเก้าอี้มาที่พื้นแน่ๆ บางครั้งตัวของแต่ละคนก็แกว่ง กระเด็นขึ้นข้างบนบ้างข้างๆ บ้าง บ้างก็หงายหลัง บ้างก็หัวชนคนข้างหน้า หน้าตาเหยเก ฉันท้มนั่งอย่างระมัดระวังเหมือนทุกคน (ได้หยาดน้ำฝน: 7)

ขุนได้ถ่ายทอดเหตุการณ์การเดินทางไปพัฒนาพื้นที่ชนบทใน ค.ศ.1983 ระหว่างทาง เธอเห็นคนตีระฆังเป็นสัญญาณให้ไปรวมกันที่ประชุม เสียงระฆังนั้น ทำให้ขุนหวนรำลึกถึงเหตุการณ์ในสมัยเขมรแดงที่เธอไม่เคยลืม

ការដែលខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍ទៅលើជួង ព្រោះ

ពេលនោះ គឺមានយុវជនម្នាក់កំពុងឈរកាន់អន្លូងវាយ ដើម្បីប្រកាសប្រាប់មិត្តភក្តិ ដែលនៅទីជិតឆ្ងាយឲ្យមកជួបជុំគ្នា ប្រហែលជាមានកិច្ចការអ្វីសំខាន់ហើយ... ដែលខ្ញុំមិនអាចដឹងបានទេ ព្រោះខ្ញុំនៅលើឡាន សំឡេងជួងបានរសាត់មកអង្រួនបេះជួងខ្ញុំ ឲ្យឮកន្តិកឃើញដល់សំឡេងជួង កាលពីសម័យប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំខ្លាចរន្តក៏ឥតខ្ចប់ម្លា។

ภาพที่ 92 นวนิยายเรื่องได้หยาดน้ำฝนหน้า 8-9

แปลความได้ดังนี้

ความรู้สึกที่ได้ยินเสียงระฆัง ตอนนั้นมีเยาวชนคนหนึ่งกำลังยืนตีระฆังเป็นสัญญาณบอกเพื่อนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงมาประชุมกัน น่าจะมีเรื่องสำคัญที่ฉันไม่อาจรู้ได้ เพราะฉันอยู่บนรถ เสียงระฆังได้ลอยมาเขย่าจิตใจฉันให้หวนรำลึกถึงเสียงระฆังในสมัยฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่ทำให้ฉันกลัวจนไม่สามารถบรรยายได้ (ได้หยาดน้ำฝน: 8-9)

เสียงระฆังนั้นได้เชื่อมโยงเหตุการณ์กลับไปในอดีตสมัยเขมรแดง หลังจากกลุ่มยุวชนยุวนารีถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานหนัก เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ทุกคนต้องเข้าที่พักที่เขมรแดงจัดไว้ให้ ขุน ได้ถ่ายทอดสภาพที่พักที่สร้างอยู่ตามทางขรุขระ มีขนาดคับแคบต้องนอนเอนกัน เพราะมีคนนอนพักจำนวนมาก สะท้อนความยากลำบากและทุกข์ทรมานของประชาชนในสมัยเขมรแดง

...ម៉ោងដប់មួយយប់ទៅហើយ សួរជួងបន្តិឡើងដើម្បីប្រកាសឲ្យដឹងថា ដល់
 ម៉ោងសម្រាក។ យុវនារី យុវជន ដែលកំពុងសម្រុកធ្វើការងារលើកទំនប់ទូលក្រួស
 ដែលបិតនៅក្នុងខេត្តតាកែវ បានដាក់ដងដំកពីលើស្មា រួចនាំគ្នាដើរសំដៅទៅសម្រាក
 នៅពេលដេលដឹងៗជាច្រើនជួរ ដែលសង់តាមបណ្តោយផ្លូវលំក្រាលក្រួសក្រហម។
 ពេលដេលនោះមានបណ្តោយម៉ែម៉ែត្រ ទទឹងបួនម៉ែត្រ ចំណុះមនុស្សមួយរយ
 នាក់។ នៅពេលសម្រាន្ត ត្រូវយកដើងទល់គ្នា ដោយទុកចន្លោះផ្លូវដើរចំនួនកន្លះ
 ម៉ែត្រ រីឯកំពស់ពីដីមកសំយ៉ាបដំបូលទាំងសងខាងពេលវិញ ក៏មានកំពស់
 កន្លះម៉ែត្រដែរ។

ភាព 93 ប្រយោជន៍នៃរឿងតែមួយនេះផ្ទៃក្រឡា 9

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

5 ម៉ោង ម៉ោងរង់ចាំដើម្បីប្រកាសឲ្យដឹងថា យុវនារី យុវនារីកំពុងតែងការងារយកស្រូវខ្លួន
 គ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងខេត្តតាកែវ បានដាក់ដងដំកពីលើស្មា រួចនាំគ្នាដើរសំដៅទៅសម្រាក
 នៅពេលដេលដឹងៗជាច្រើនជួរ ដែលសង់តាមបណ្តោយផ្លូវលំក្រាលក្រួសក្រហម។

បណ្តោយនោះមានបណ្តោយម៉ែម៉ែត្រ ទទឹងបួនម៉ែត្រ ចំណុះមនុស្សមួយរយ
 នាក់។ នៅពេលសម្រាន្ត ត្រូវយកដើងទល់គ្នា ដោយទុកចន្លោះផ្លូវដើរចំនួនកន្លះ
 ម៉ែត្រ រីឯកំពស់ពីដីមកសំយ៉ាបដំបូលទាំងសងខាងពេលវិញ ក៏មានកំពស់
 កន្លះម៉ែត្រដែរ។

ភាព 93 ប្រយោជន៍នៃរឿងតែមួយនេះផ្ទៃក្រឡា 9

នាងគឺជាម្ចាស់ម្នាក់ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីប្រកាសឲ្យដឹងថា ដល់
 ម៉ោងសម្រាក។ យុវនារី យុវជន ដែលកំពុងសម្រុកធ្វើការងារលើកទំនប់ទូលក្រួស
 ដែលបិតនៅក្នុងខេត្តតាកែវ បានដាក់ដងដំកពីលើស្មា រួចនាំគ្នាដើរសំដៅទៅសម្រាក
 នៅពេលដេលដឹងៗជាច្រើនជួរ ដែលសង់តាមបណ្តោយផ្លូវលំក្រាលក្រួសក្រហម។

តាមនាបក្ការក្រាល ដែលកន្លែងខ្លះមានប្រឡោះប៉ុនៗម្រាមដៃ ធ្វើឲ្យខ្ញុំអាចសង្កេតឃើញពីសកម្មភាពរបស់យុវជនពិចិត្តនេះ។ ដំបូងគេយកចន្លុះទៅលូលបញ្ចុះចង្អៀងប្រេងកាតតូចមួយ ដែលមាននៅលើធ្មេរស្រាប់ ឲ្យឆេះឡើង រួចទើបពន្លត់ចន្លុះ ហើយបន្ទាប់មក គេក៏ក្រាលកន្ទេលស្លឹកភ្នោតនោះទៅ។ តាមខ្ញុំស្មានប្រហែលជាគេឃើញខ្ញុំនៅក្រោមផ្ទះ ពេលគេកាន់ចន្លុះដើរចូលមក ទើបបានជាខ្ញុំពួកគេហៅចំឈ្មោះខ្ញុំ ដោយសំឡេងស្រាលៗហើយថ្មមៗ ៖

ភាព 94 វាយិយាយរឿងតែអោយដឹងផ្សេងៗ 27

ប្រែក្រាមបានដូច្នេះ

តាមផ្ទះបង បងប្អូនខ្ញុំខ្លះ ធ្វើឲ្យខ្ញុំអាចសង្កេតឃើញពីសកម្មភាពរបស់យុវជនពិចិត្តនេះ។ ដំបូងគេយកចន្លុះទៅលូលបញ្ចុះចង្អៀងប្រេងកាតតូចមួយ ដែលមាននៅលើធ្មេរស្រាប់ ឲ្យឆេះឡើង រួចទើបពន្លត់ចន្លុះ ហើយបន្ទាប់មក គេក៏ក្រាលកន្ទេលស្លឹកភ្នោតនោះទៅ។ តាមខ្ញុំស្មានប្រហែលជាគេឃើញខ្ញុំនៅក្រោមផ្ទះ ពេលគេកាន់ចន្លុះដើរចូលមក ទើបបានជាខ្ញុំពួកគេហៅចំឈ្មោះខ្ញុំ ដោយសំឡេងស្រាលៗហើយថ្មមៗ ៖

ស្ថានភាពបងប្អូនខ្ញុំខ្លះ ធ្វើឲ្យខ្ញុំអាចសង្កេតឃើញពីសកម្មភាពរបស់យុវជនពិចិត្តនេះ។ ដំបូងគេយកចន្លុះទៅលូលបញ្ចុះចង្អៀងប្រេងកាតតូចមួយ ដែលមាននៅលើធ្មេរស្រាប់ ឲ្យឆេះឡើង រួចទើបពន្លត់ចន្លុះ ហើយបន្ទាប់មក គេក៏ក្រាលកន្ទេលស្លឹកភ្នោតនោះទៅ។ តាមខ្ញុំស្មានប្រហែលជាគេឃើញខ្ញុំនៅក្រោមផ្ទះ ពេលគេកាន់ចន្លុះដើរចូលមក ទើបបានជាខ្ញុំពួកគេហៅចំឈ្មោះខ្ញុំ ដោយសំឡេងស្រាលៗហើយថ្មមៗ ៖

ខ្ញុំបានឃើញពីសកម្មភាពរបស់យុវជនពិចិត្តនេះ។ ដំបូងគេយកចន្លុះទៅលូលបញ្ចុះចង្អៀងប្រេងកាតតូចមួយ ដែលមាននៅលើធ្មេរស្រាប់ ឲ្យឆេះឡើង រួចទើបពន្លត់ចន្លុះ ហើយបន្ទាប់មក គេក៏ក្រាលកន្ទេលស្លឹកភ្នោតនោះទៅ។ តាមខ្ញុំស្មានប្រហែលជាគេឃើញខ្ញុំនៅក្រោមផ្ទះ ពេលគេកាន់ចន្លុះដើរចូលមក ទើបបានជាខ្ញុំពួកគេហៅចំឈ្មោះខ្ញុំ ដោយសំឡេងស្រាលៗហើយថ្មមៗ ៖

បងស្រីខ្ញុំពុំនិយាយដូចម្តេច គាត់ក៏ប្រះខ្លួនដេកសំដី ដោយមានខ្ញុំជាអ្នកជួយលើកដាក់ថ្នាក់ថ្មមៗ ត្រែដែលបងស្រីខ្ញុំសម្រាន្ត ជាត្រែអ្នកជំងឺរាត ដូច្នេះក្លិនស្អុយឆ្កុះឆ្កាប សឹងតែធ្វើឲ្យអ្នកជំងឺថ្មីនេះដាច់ខ្យល់ស្លាប់មួយរំពេច។ ពេលឃើញបងស្រីខ្ញុំសំដី ខ្ញុំក៏ទៅកើបដេះយកមកចាក់បាយតាមប្រឡោះរនាប និងបាចសាចក្រោមត្រែ រួចកើបប្រមូលកម្ទេចកំទីលាមកដែលនៅសេសសល់យកទៅចោល។ បន្ទាប់មក ខ្ញុំក៏យកខោអាវបងខ្ញុំដែលគេប្រមូលញាត់ក្នុងស្បោង យកទៅបោកគក់។ មិនយូរប៉ុន្មាន ត្រែដែលបងខ្ញុំកំពុងសម្រាន្តបានស្អាតបង្ហូរ។

ភាព 95 វាយិយាយរឿងតែអោយដឹងផ្សេងៗ 17

ប្រែក្រាមបានដូច្នេះ

ที่สาวฉันไม่พูด เขาล้มตัวนอนอย่างเงิบๆ โดยมีฉันเป็นคนช่วยจับวางอย่างทะนุถนอม เพียงที่ที่สาวนอน เป็นเพียงผู้ป่วยโรคบิด (คนที่พังก่อน) จึงส่งกลิ่นเหม็นอบอวล ทำให้คนที่ป่วยใหม่ไม่ได้กลิ่นเหม็นแทบจะกลืนใจตาย ในทันที เมื่อเห็นที่สาวนอน ฉันก็ไปเอาซีเถ้ามาโรยตามช่องของแผ่นไม้และทำความสะอาดได้แคร์ เก็บอุจจาระที่ เหลือเอาไปทิ้ง ต่อมาฉันก็เอาเสื้อผ้าที่พับอยู่ในกระเป๋าล้างไปซัก ไม่นาน เพียงที่ที่สาวนอนก็ได้สะอาดขึ้น (ได้ หมายความว่า :17)

นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 คง ธิตา ถ่ายทอดเหตุการณ์ขณะกำลังถูกเขมรแดงสั่งให้ อพยพไปคุก 32 และสภาพโรงนอนในคุกนี้ ที่มีคนอาศัยอยู่อย่างเบียดเสียด กองนี้ น่าจะมีคน ประมาณ 400 คน คุกนี้ถูกบดบังด้วยป่าละเมาะ ทำให้ไม่สามารถมองเห็นภายในได้ง่าย ดังนี้

«นิคฉល់ហើយ មើលទៅមុខនោះហ្ន៎! មានភ្លើងភ្លឺប្រាកដ

ជាកន្លែងនោះហើយ!» ខ្ញុំខំមើលតាមគេនិយាយអត់ឃើញអ្វីសោះ! មួយ សន្ទុះក្រោយមក យើងបានមកដល់កន្លែងមួយដែលយើងមើលពិចម្យាយ ឃើញភ្លើងភ្លឺ ដែលខ្ញុំសន្មតថាគឺភ្លើងអគ្គិសនី គឺប្រាកដជាទីនោះ ហើយដែលយើងត្រូវដើរសំដៅទៅ! គឺប្រាកដជាកន្លែងនោះ! ហើយ ភ្លៀងក៏ចាប់ផ្តើមរលឹមស្រិចៗ។ មកដល់កន្លែងដែលមានពន្លឺអគ្គិសនីនេះ ប្រឡាយដូចជារីកធំហើយប្រៅ យើងត្រូវដើរឆ្លងស្ពានលើប្រហែលជា ៥ ឬ ៦ ម៉ែត្រ ដើម្បីឆ្លងទៅទំនប់ម្ខាងទៀត។ ឆ្លងផុតស្ពានយើងឃើញមាន រោង៣ រោង១នៅចំពីមុខផ្លូវដែលយើងកំពុងតែដើរឆ្ពោះទៅ និង២ទៀត នៅសងខាងផ្លូវដែលយើងកំពុងតែដើរចូល។

ภาพที่ 96 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 22

แปลความได้ดังนี้

<<ใกล้ถึงแล้ว ดูข้างหน้านั้นสิ ! มีแสงไฟ น่าจะที่นั่นแหละ !>> ฉันพยายามมองตามที่เขาบอกแต่ก็ไม่เห็น อะไรเลย ! ครู่หนึ่งเราก็มารั้งถึงสถานที่หนึ่งที่เรามองจากที่ไกลๆ เห็นแสงสว่างที่ฉันเข้าใจว่าเป็นแสงไฟฟ้า น่าจะเป็นที่ นั้นที่เป็นจุดหมาย ! ฝนก็เริ่มตกเบาๆ ! เมื่อมาถึงสถานที่ที่มีแสงไฟ มีทางน้ำที่บานออกและลึก เราต้องเดินข้าม สะพานไม้กว่า 5-6 เมตร เพื่อข้ามไปอีกฝั่ง เมื่อข้ามพ้นสะพานก็จะมี 3 โรง โรงแรกอยู่ติดทางที่เรากำลังเดินไป อีก 2 โรง อยู่ขนานข้างทางเข้า (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 22)

«កន្លែងដែលយើងនៅនេះគេហៅថា គុក៣២ ហើយខាងលិច
គេសម្រាប់ដាក់អ្នកមានគ្រួសារ នែ! រោងនេះណាទើបតែនឹងធ្វើទេ គឺ
ប្រហែលជាធ្វើពេលដែលយើងទើបមកដល់ហ្នឹង» ខ្ញុំនឹកក្នុងចិត្តថា កោត

ភាព 97 វាយាយរឿងការរត់រលឹកទៅទី 32 ទំព័រ 31

ប្រែសម្រួលបានដូច្នេះ

ស្ថានីយ៍ដែលយើងនិយាយថា គុក 32 ដោយយើងដឹងថាវាសម្រាប់អ្នកមានគ្រួសារ នែ! ទីនេះនឹងសាងសង់ថ្មី គឺ
នឹងសាងសង់នៅទីនោះ (ការរត់រលឹកទៅទី 32: 31)

ក្នុងកងនារីខ្ញុំនេះមានតែរោងដេក២ជាប់គ្នា បើតាមខ្ញុំស្មានមើល
ទៅមនុស្សប្រហែលជាមិនដល់៤០០នាក់ទេ (ប្រហែលជាមានរោងនារី
នៅកន្លែងផ្សេងទៀតក៏មិនដឹង? ដែលអាចបាំងនឹងគុម្ពភ្នំព្រៃយើងមិន
ចាប់អារម្មណ៍មើល ហើយក៏មិនហ៊ានដាក់ធ្មេញស្តាំដែរ) ព្រោះរោង១មាន
ប្រហែល៦ប្រឡោះ ហើយមួយប្រឡោះនៅ១កងគឺជាង៣០នាក់

ភាព 98 វាយាយរឿងការរត់រលឹកទៅទី 32 ទំព័រ 32

ប្រែសម្រួលបានដូច្នេះ

នៅក្នុងកងនារីខ្ញុំនេះមានតែរោងដេក២ជាប់គ្នា បើតាមខ្ញុំស្មានមើល
ទៅមនុស្សប្រហែលជាមិនដល់៤០០នាក់ទេ (ប្រហែលជាមានរោងនារី
នៅកន្លែងផ្សេងទៀតក៏មិនដឹង? ដែលអាចបាំងនឹងគុម្ពភ្នំព្រៃយើងមិន
ចាប់អារម្មណ៍មើល ហើយក៏មិនហ៊ានដាក់ធ្មេញស្តាំដែរ) ព្រោះរោង១មាន
ប្រហែល៦ប្រឡោះ ហើយមួយប្រឡោះនៅ១កងគឺជាង៣០នាក់

นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควายถ่ายทอดความสับสนวุ่นวายเพราะการสู้รบกันของ
เขมรแดง 2 ฝ่ายในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1978 ประชาชนนับพันคนเดินกันเต็มถนนหลวงไม่ต่างจาก
วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 และเขมรแดงขนประชาชนฝ่ายตรงข้ามไปฆ่าทิ้งอย่างโหดเหี้ยม ดัง
ตัวอย่าง

វិវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៧៨ ខ្ញុំត្រឡប់ចំការ អំពៅ ទៅ កាន់ ភូមិបុរីសម្រាស់ ។ មកដល់ ថ្នល់
ជាតិ ស្រាប់តែ ឃើញ រទេះ គោ រទេះ ក្របី ពាស ពេញ ថ្នល់ ជាតិ ព្រមទាំង ប្រជាជន រាង ពាន់
អ្នក ខ្លះ រែក ខ្លះ ទូល ។ ទិដ្ឋភាព នេះ មិន ខុស ពី ថ្ងៃ ១៧ មេសា ១៩៧៥ តិ នៅ ពេល ដែល ពួក
ខ្មែរ ក្រហម ដេញ ប្រជាជន ពី ភ្នំ ពេញ ។ បើ សិន ជា មាន ការ ខុស គ្នា គឺ អ្នក ជំនឿ ស ពេល នេះ
ច្រើន តែ ប្រជាជន ចាស់ ដែល រស់ នៅ បុរី កាត់ មាត់ ពួក កែវ រ ព្រៃ ភ្នំ និង ប្រជាជន ដែល នៅ ជិត
ព្រំ ដែន យួន ។ នៅ តាម បណ្តោយ ថ្នល់ ជាតិ ខ្ញុំ ឃើញ ពួក ជំនឿ ស និង ពួក ភូមិ ថ្នល់ ដើរ រក គេ
រក គូ ។ ពួក វា ហាក់ ដូច ជា ខ្លាច ពួក ថ្មី ព្រោះ ឲ្យ តែ ឃើញ ពួក ភ្នំ ពេញ ដែល វា ធ្លាប់ ស្គាល់ វា
គេ ច ពួក យើង រហូត ។ ពួក និរតិ ជំនឿ ស ពួក បូព៌ា ទៅ ទិស ខាង លិច មាន ខ្លះ ធ្លាក់ ទៅ ដល់
កំពុង ធំ ហើយ មួយ ភាគ ធំ ត្រូវ ពួក វា សម្លាប់ ចោល យ៉ាង ព្រៃ ផ្សែង ផុត ។

ภาพที่ 99 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 19

แปลความได้ดังนี้

เดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1978 ผมกลับจากเฝ้าไร่อ้อยกลับไปยังหมู่บ้านจุงสมรภัก มาถึงถนนหลวง เห็น
เกวียนเทียมวัว เกวียนเทียมควายเต็มถนนหลวง พร้อมทั้งประชาชนนับพัน บ้างก็แบก บ้างก็ทูน บรรยากาศนี้ไม่ต่าง
จากวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 ที่พวกเขมรแดงขับไล่ประชาชนออกจากกรุงพนมเปญ ต่างกันคือ คนอพยพตอนนี้
ล้วนเป็นประชาชนเก่าที่อาศัยอยู่ชายป่าใกล้ป่าภรณ์ และประชาชนที่อยู่ติดพรมแดนเวียดนาม ตามระยะทางถนน
หลวง ผมเห็นพวกภูม็แบร และพวกหมู่บ้านถนอลเดินกันทั่ว พวกมันเหมือนจะกลัวประชาชนใหม่ เพียงแค่เห็นพวก
คนพนมเปญที่เคยรู้จัก มันก็หลบหน้าพวกเราตลอด พวกนิรตชนพวกบูรพาไปฝั่งตะวันตก บางคนไปถึงกำปงธม ส่วน
ใหญ่ถูกพวกมันฆ่าทิ้งอย่างป่าเถื่อนที่สุด (ความรู้สึกของลูกควาย: 19)

ในช่วงเวลาสมัยเขมรแดงที่ผู้ประพันธ์และประชาชนชาวเขมรถูกอพยพเข้ามาในพื้นที่ชนบท
ตามจังหวัดต่างๆ ผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ของสถานที่หรือบริเวณโดยรอบ พื้นที่ในชนบทตาม
หมู่บ้านส่วนใหญ่ในช่วงเวลานี้มักถูกทิ้งร้าง ไม่มีคนอาศัย ในโรงพยาบาลไม่มีคนดูแลทำความสะอาด
พื้นที่ที่กองยุวชนยุวนารีต้องอาศัยนั้นก็มีความคับแคบ ไม่เหมาะสมกับจำนวนคนหลายร้อยคน ยิ่งไป
กว่านั้นบ้านที่เขมรแดงจัดให้คู่รักใหม่อาศัยอยู่ ก็มีช่อง มีรู ไว้ให้พวกลาดตระเวนคอยสอดส่องด้วย
สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากและความทุกข์ทรมานของประชาชนในการดำรงชีวิตอย่างไม่
สามารถบรรยายได้

กองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเข้ามาปลดปล่อยประชาชนจากเขมรแดง

ในช่วงเวลาหลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 เหตุการณ์ในประเทศกัมพูชาเริ่มสับสนวุ่นวาย เพราะกองทัพเวียดนามได้เข้ามาปลดปล่อยประชาชนจากพื้นที่ชนบท ประชาชนชาวเขมรเมื่อรู้ว่า กองทัพเวียดนามเข้ามาต่อสู้กับกองทัพเขมรแดง จึงได้หนีการสู้รบไปตามๆ กัน เพียงแค่ขอให้รอดพ้นจากน้ำมือของเขมรแดง

นวนิยายเรื่ององค์การนรกและระบอบมัจจุราช ไม่ได้พรรณนาจากการต่อสู้ระหว่างเขมรแดง และกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเวียดนามที่ชัดเจนนัก ตรง บัญญัติได้ถ่ายทอดเพียงเหตุการณ์ที่ครอบครัวอพยพหนีพวกเขมรแดงและไปพบกับกองกำลังเวียดนาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เตลงเราะตูกเข็ง

อ้าง๓-๔ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐

๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐

๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐

๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐

๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐

๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐

๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐

เวลานั้น พวกเราทั้ง 3-4 ครอบครัวพากันเดินย้อนกลับไปทางถนนหลวงหมายเลข 5 พวกเราหวังว่าจะพบ กองทัพปลดปล่อยที่เป็นเขมรอิสระจริงๆ

เมื่อเรามาถึงถนนหลวง พวกเราได้พบกองทัพเวียดนามเดินทั่วพื้นที่ พวกเราผิดหวังมาก ความจริงแล้วครั้งนี้เขมรแดงไม่โกหกเรา แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม เราคิดว่าเรายังมีชีวิตรอดมาได้อีกครั้งหนึ่ง เราเดินทางไปจนถึงที่ตัว อำเภอโมงกุลลี จังหวัดพระตะบอง และพักอยู่ที่นั่นชั่วคราว (องค์การนรก: 124)

หุง แกม ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช ได้ถ่ายทอดฉากที่เขาเห็นกองทัพเขมรแดงหนี กองทัพเวียดนามและกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติกันอย่างกระจัดกระจาย

នៅម៉ោងប្រមាណ១០ព្រឹក ពួកយើងមានការភ្ញាក់ផ្អើលក្នុងចិត្ត ដោយ បានឃើញពួកមិត្តៗជាយោធា បុល ពត បានរត់គេចជាក្រុមៗ២នាក់ក៏មាន ៣នាក់ក៏មាន ចល័តតាមព្រៃល្បោះ ធ្វើដំណើរដោយសភាពស្ងួនស្ងោរ និង ប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីគេចចេញពីការវាយប្រហាររបស់កងទ័ពវៀតណាម និង ទ័ពរណសិប្បដោះជាតិ។

ภาพที่ 101 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 127

แปลความได้ดังนี้

10 โมงเช้า พวกเราตกใจ เพราะเห็นพวกทหารพอล พต วิ่งหนีกันเป็นกลุ่มๆ 2 คนก็มี 3 คนก็มี เลาะไป ตามป่าละเมาะ หนีกันอย่างตื่นตระหนกและระวังตัว เพื่อให้พ้นจากการบุกตีของกองทัพเวียดนามและกองกำลังแนว หน้าป้องกันชาติ (ระบอบมัจจุราช: 127)

หลังจาก 7 มกราคม ค.ศ.1979 เวียดนามเริ่มเข้ามาปลดปล่อยประชาชนในแต่ละพื้นที่ แต่ สถานการณ์ยังไม่สงบดี ชุต ไซ จึงตัดสินใจพาครอบครัวเดินทางไป กำปงจาม และได้พักอยู่ในห้องพัก ของบ้าน ที่มีสภาพเหมือนโรงแรม คือมีหลายครอบครัวอาศัยอยู่ ชุต ไซ ได้ถ่ายทอดไว้ดังนี้

ស្តេកឡើងយើងក៏បានឆ្លងទៅដល់គ្រឹយម្នាក់ ។ ខ្ញុំក៏នាំប្រពន្ធ កូនទៅនៅ ភូមិត្រី មួយយ៉ាងធំនៅ មុខវត្តអង្គរ ។ ក្រៅពីគ្រួសារ ជាច្រើនទៀតដែលបាននាំគ្នាមកនៅ ភូមិ ត្រីនេះដែរ ។ ផ្ទះធំនេះ មានសភាពមិនខុសពីផ្ទះសំណាក់ឡើយ ។ ខ្ញុំនៅបន្ទប់ជាន់ទី២ ។ ខាងក្រោយផ្ទះ គឺវាលស្រែនិងព្រៃល្បោះ ។ ខាងមុខផ្ទះគឺជួលជាតិកំពង់ចាម-ភ្នំពេញ ។ មក ដល់មិនទាន់បានសម្រាកស្រួលបួលផង កូនខ្ញុំចាប់គ្រុនក្តៅ ព្រោះវាត្រូវទឹកភ្លៀង ខ្លាំងពេក កាលនៅទន្លេចិទ ។ មួយថ្ងៃមកទៀតប្រពន្ធខ្ញុំក៏ឈឺដែរ ។ ម៉ែនិងកូន ដេកលើមុខគ្នា ។

ภาพที่ 102 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 33

แปลความได้ดังนี้

วันรุ่งขึ้นเราก็ก้าวไปอีกฝั่ง ผมพาภรรยาลูกไปอยู่บ้านพักใหญ่หน้าวัดอจคร นอกจากครอบครัวผมก็มีอีก หลายครอบครัวพากันมาอยู่บ้านพักนี้ บ้านหลังใหญ่นี้มีลักษณะไม่ต่างจากโรงแรมเลย ผมอยู่ห้องหนึ่งบนชั้น 3 หลัง

บ้านเป็นทุ่งนาและป่าละเมาะ ช้างหน้าเป็นถนนหลวง กำปงจาม-พนมเปญ มาถึงยังไม่ทันพักดี ลูกผมก็เป็นไข้เพราะ
โดนฝนหนักตอนอยู่แม่น้ำปิต ต่อมาภรรยาผมก็ป่วย แม่และลูกนอนหันหน้าหากัน (ความรู้สึกของลูกควาย: 33)

ฮุน ในนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์เมื่อกองกำลังเวียดนามเข้ามา
ปลดปล่อยประชาชนออกจากพื้นที่ ประชาชนเชื่อตามเขมรแดงว่ากองกำลังเวียดนามจะเข้ามาบุกยึด
และฆ่าประชาชน ฮุนและประชาชนคนอื่นๆ ยังไม่รู้ว่าเวียดนามคือผู้มาปลดปล่อย จึงตัดสินใจหนีไป
กับครอบครัวประชาชนใหม่ที่สนิทกัน การหนีครั้งนี้ฮุนคิดแค่จะไปให้พ้นจากพวกเขมรแดงก็พอ ดังนี้

**យើងមិនទាន់ទាំងប្រកប
ការងារស្រួលបូលផង ស្រាប់តែខ្ញុំឃើញមនុស្សម្នា មហាជនជាច្រើនកុះកុះពី
លើមកវិញ ហើយនិយាយទាំងភិតភ័យតក្កុមា ៖**

- ពួកយួនវាយស្នាក់នៅខាងមុខ... ថយ ពួកយើងថយត្រឡប់ក្រោយវិញ។
ទាំងគេ... ទាំងយើង... រៀបចំប្រដាប់ប្រដាដាក់ទះ... ដាក់ក្រៀវដកត្រឡប់ថយ
ក្រោយវិញ បរហុយដីសំពោង។ ប៉ុន្តែខ្ញុំដឹងថា យើងមិនត្រឡប់មកផ្លូវដដែលទេ...
ដូច្នោះ ក្នុងរយៈពេលធ្វើដំណើរយ៉ាងយូរនេះ ខ្ញុំបានធ្វើដំណើរកាត់ទ្រូងព្រៃនៃប្រទេស
កម្ពុជា គយគន់ទេសភាពតាមដងព្រៃព្រឹក្សាទាំងឡាយ តាំងពីរដូវរំហើយ រហូត
ដល់រដូវប្រាំង។

ภาพที่ 103 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 82

แปลความได้ดังนี้

เรายังไม่ทันได้ทำงานเลย ฉันทก็เห็นผู้คนจำนวนมากลงมาจากพื้นที่ข้างบนแล้วพูดด้วยความตกใจว่า

- พวกญวนตีสกัดกันอยู่ข้างหน้า ถอย พวกเราถอยกลับหลังไป ทั้งเขา ทั้งเรา จัดเตรียมสิ่งของใส่เกวียน
หันหลังกลับ ขับเร็วจนดินฟุ้งกระจาย แต่ฉันรู้ว่า เราไม่ได้ถอยกลับทางเดิม ในการเดินทางที่ยาวนาน
เช่นนี้ ฉันได้เดินลัดป่าในประเทศกัมพูชา ขึ้นชมบรรยากาศป่าเขา ตั้งแต่ฤดูหนาวไปจนถึงฤดูร้อน (ใต้
หยาดน้ำฝน: 82)

นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์สู้รบของเขมรแดงกับกองกำลัง
เวียดนาม คัง ธิตา และพวกได้หนีขึ้นไปยังทำนบและได้ไปซ่อนตัวที่หลุมหลบภัย คัง ธิตา สะท้อนให้
เห็นว่าหลุมหลบภัยนี้เป็นสถานที่ปลอดภัยในการซ่อนตัวช่วงสงคราม ดังนี้

«នៅជិតកន្លែងខ្ញុំនោមមានគ្រង់សេ(លេណដ្ឋានសំរាប់លាក់ខ្លួន)»

ផល្លីនិយាយថា៖ «តោះ! យើងទៅពូនក្នុងគ្រង់សេនោះទៅ!» ខ្ញុំគិតក្នុង
ចិត្តថាកន្លែងនេះអាចជាកន្លែងធ្លាប់ធ្លងកាត់ការប្រយុទ្ធ បើជាកន្លែងធ្លាប់
ប្រយុទ្ធអាចមិនល្អទេ។ ពួកយើងទាំងបីនាក់ចូលទៅពូនក្នុងគ្រង់សេនោះ
មានអារម្មណ៍ថាកក់ក្តៅជាងនៅក្នុងខ្ទម ខ្ញុំគិតក្នុងចិត្តថា យប់នេះយើង
ប្រាកដជាត្រូវដេកក្នុងគ្រង់សេនេះហើយ ខ្ញុំនឹកឃើញភ័យខ្លាចនៅពេល

ភាព 104 បញ្ជាក់រឿងការរត់គេចពីទី 32 ទំព័រ 106

ប្រែកំណត់ត្រាដូចតទៅនេះ

- <<កន្លែងដែលមានអារម្មណ៍ល្អ (អារម្មណ៍ល្អសំរាប់ខ្លួន)>>
- ប្រាកដថា <<ទៅ! យើងទៅពូនក្នុងគ្រង់សេនោះទៅ!>> ខ្ញុំគិតក្នុង
ចិត្តថាកន្លែងនេះអាចជាកន្លែងធ្លាប់ធ្លងកាត់ការប្រយុទ្ធ បើជាកន្លែងធ្លាប់
ប្រយុទ្ធអាចមិនល្អទេ។ ពួកយើងទាំងបីនាក់ចូលទៅពូនក្នុងគ្រង់សេនោះ
មានអារម្មណ៍ថាកក់ក្តៅជាងនៅក្នុងខ្ទម ខ្ញុំគិតក្នុងចិត្តថា យប់នេះយើង
ប្រាកដជាត្រូវដេកក្នុងគ្រង់សេនេះហើយ ខ្ញុំនឹកឃើញភ័យខ្លាចនៅពេល

នាមនៃបញ្ជាក់រឿងការរត់គេចពីទី 32 ទំព័រ 106 ប្រែកំណត់ត្រាដូចតទៅនេះ

នាមនៃបញ្ជាក់រឿងការរត់គេចពីទី 32 ទំព័រ 106 ប្រែកំណត់ត្រាដូចតទៅនេះ

ការវិភាគភាសា

ប្រព័ន្ធនៃបញ្ជាក់រឿងការរត់គេចពីទី 32 ទំព័រ 106 ប្រែកំណត់ត្រាដូចតទៅនេះ

ប្រព័ន្ធនៃបញ្ជាក់រឿងការរត់គេចពីទី 32 ទំព័រ 106 ប្រែកំណត់ត្រាដូចតទៅនេះ

⁶⁸ ប្រែកំណត់ត្រាដូចតទៅនេះ, “ភាសាប្រែកំណត់ត្រា : វិវឌ្ឍន៍និងវិបត្តិភាសាខ្មែរ” (ភ្នំពេញ: វិទ្យាស្ថានភាសាខ្មែរ, 2540), 85.

บุญสนิท กล่าวว่่า งานวรรณกรรมที่ดีย่อมมีความประณีต การใช้ภาษาซึ่งเป็นการแสดงฝีมือของผู้ประพันธ์ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้งานวรรณกรรมมีความประณีตและมีคุณค่ายิ่งขึ้น⁶⁹

ผู้ประพันธ์นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงที่ศึกษาล้วนถ่ายทอดเรื่องราวจากความทรงจำที่ตนเคยประสบจริงในสมัยเขมรแดง โดยมีการใช้ศัพท์ที่สะท้อนลักษณะเฉพาะของสมัยเขมรแดง รวมถึงการพรรณนาเหตุการณ์ในสมัยเขมรแดงที่สอดแทรกความสามารถเฉพาะตัวในการใช้ภาษาของผู้ประพันธ์ด้วย ผู้ประพันธ์บางท่านมีการใช้ภาษาที่สวຍงามสละสลวย มีการใช้คำยืมบาลีสันสกฤต ในขณะที่ผู้ประพันธ์บางท่านมีการใช้ภาษาที่เรียบง่ายแต่สามารถสื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์สมัยนั้นได้ชัดเจน

ผู้วิจัยจึงแบ่งการนำเสนอกลวิธีการใช้ภาษาออกเป็น 1) การใช้ภาษาในสมัยเขมรแดง 2) การใช้ภาษาเฉพาะตัวผู้ประพันธ์ ดังต่อไปนี้

การใช้ภาษาในสมัยเขมรแดง

นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานสมัยเขมรแดง มีการใช้ภาษาที่บ่งบอกยุคสมัย เช่น การใช้คำศัพท์ต่างๆ และการพรรณนาภาพให้ผู้อ่านรับรู้ถึงเหตุการณ์ในสมัยเขมรแดงอย่างสมจริง

การใช้คำศัพท์

คำศัพท์ที่พบในนวนิยายสมัยเขมรแดงนี้ ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้สื่อความหมายเฉพาะสมัย ดังเช่น

คำศัพท์เรียกประชาชน

คำที่เป็นพื้นฐานเรียกประชาชนที่ใช้กันทั่วไปคือคำว่า “มิตร ยិតฺถ” ที่แปลว่า เพื่อน โดยไม่แบ่งแยกกลุ่มคนคือ เขมรแดงใช้คำว่า “ยิตฺถ” แทนตัวเองและประชาชนชาวเขมรทั่วไป ดังตัวอย่างการใช้คำว่า “มิตร” ในบทสนทนาระหว่างหมอเขมรแดงกับนาย หุนคี ในขณะที่ครอบครัว ตรีง บัญจารุณอพยพออกจากกรุงพนมเปญ

⁶⁹ ยุธฉัตร บุญสนิท, “วรรณวิจารณ์” (สงขลา: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2544), 122.

- ไม่เห็นกลับมา... เขาน่าจะหายไปตลอดแล้ว เพราะตอนเที่ยง ฉันเห็น**มิตร**เอาท่อเล็กๆ อะไรสักอย่างไปให้ผู้ชายคนหนึ่งที่อยู่ในหมู่บ้านเรา องค์กรกล่าวหาอย่างหนักว่า ทั้ง 2 คนผิดศีลธรรม (ได้หยาดน้ำฝน: 13)

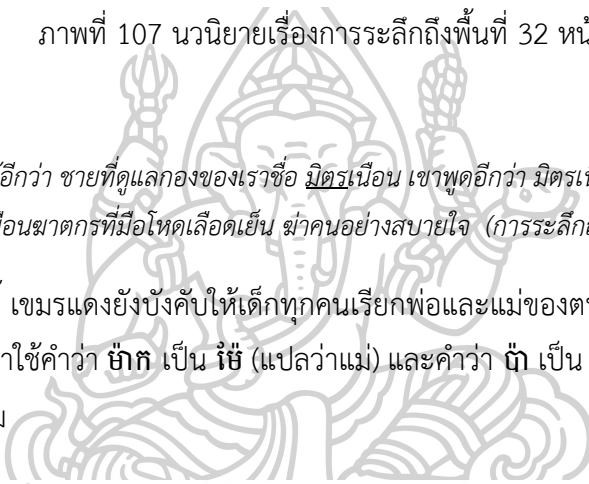
ពួកគាត់ថែមទាំងដឹងថែមទៀតថា បុរសដែលក្តាប់កងរបស់យើង ឈ្មោះ មិត្តនឿន គាត់បន្ថែមទៀតថា មិត្តនឿន មិនសូវកាចដូច មិត្តម៉េតទេ មិត្តម៉េត គឺប្រៀបដូចជាឃាតករដែលនៅចិត្តត្រជាក់ដែលសម្លាប់មនុស្សដោយសប្បាយចិត្ត។

ภาพที่ 107 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 41

แปลความได้ดังนี้

พวกเขาขำรู้ว่า ชายที่ดูแลกองของเราชื่อ **มิตร**เนียน เขาพูดอีกว่า มิตรเนียนไม่ค่อยโหดร้ายเท่า **มิตร**เมต มิตรเมตคือเปรียบเหมือนฆาตกรที่มีมือโหดเลือดเย็น ฆ่าคนอย่างสบายใจ (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 41)

นอกจากนี้ เขมรแดงยังบังคับให้เด็กทุกคนเรียกพ่อแม่ของตนเองโดยมีคำขึ้นต้นว่า “มิตร **ยិត**” และเปลี่ยนมาใช้คำว่า **ย៉ัก** เป็น **ยี่** (แปลว่าแม่) และคำว่า **ต้า** เป็น **ตุก** (แปลว่าพ่อ) เพื่อลบล้างความคิดในแบบเดิม

អង្គការបានបង្គាប់កុមារទាំងអស់ឱ្យហៅឪពុកម្តាយខ្លួនឯងថា " មិត្ត " ដូច្នេះហើយកុមារមួយចំនួនដែលមិនទាន់ស្គាល់ការរាក់ជ្រៅក៏ហៅឪពុកម្តាយខ្លួនឯងថា " មិត្តម៉ែ " " មិត្តពុក " ជាដើម។ ឪពុកម្តាយមួយចំនួនហួសចិត្តនឹងការប្រើពាក្យបែបនេះតែមិនហ៊ានបន្ទោសកូនទេព្រោះខ្លាចអង្គការដាក់ទោស ។ ចំពោះខ្ញុំនិងវិញមិនហៅ មិត្តពុក មិត្តម៉ែដូចគេទេ គឺគ្រាន់តែប្តូរពាក្យ " ម៉ាក់ " មកជា " ម៉ែ " វិញ ប៉ុណ្ណោះ ព្រោះការប្រើពាក្យ " ម៉ាក់ " ឬ " តា " ត្រូវអង្គការចាត់ទុកយើងថាមានកំហែលនាយទុនចក្រពត្តិនិយមនៅឡើយ ។

ภาพที่ 108 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 105

แปลความได้ดังนี้

องค์กรบังคับเด็กทุกคนเรียกพ่อแม่ตัวเองว่า “มิตร” ดังนั้นเด็กจำนวนหนึ่งที่ยังไม่รู้เรื่องอะไรมากก็เรียกพ่อแม่ตัวเองว่า “มิตรแม่” “มิตรพ่อ” เป็นต้น พ่อแม่จำนวนหนึ่งเสียใจกับการใช้คำเช่นนี้แต่ไม่กล้าต่อว่าลูกเพราะกลัวองค์กรลงโทษ ส่วนผมและราไม่เรียก มิตรพ่อ มิตรแม่ เหมือนคนอื่น เพียงแค่เปลี่ยนคำจาก มาก **ย៉ัก** เป็น แม่

ใช้เท่านั้น เพราะการใช้คำว่า มาก (แม่) หรือปา (พ่อ) จะถูกองค์กรจัดพวกเราว่ามีความคิดแบบพวกนายทุน จักรวรรดินิยมอยู่ (องค์การนรก: 105)

นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนซึ่งถ่ายทอดเหตุการณ์ในช่วง ค.ศ.1983 ซึ่งเป็นสมัยหลังเขมรแดง หรือสมัยสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา พบว่ามีการใช้คำนำหน้าชื่อต่างไปจากเดิม โดยใช้คำว่า “สมมิตร สยมิท” ที่อาจแปลได้ว่า “สหาย” นำหน้าชื่อหรือตำแหน่ง มีความหมายเทียบเท่ากับคำว่า “มิตร มิท” ที่แปลว่าเพื่อน

ดูเบ็ញវត្តមានសមមិត្តខ្លះបានមកដល់មុនខ្ញុំទៅទៀត

ภาพที่ 109 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 5
แปลความได้ดังนี้

ฉันพบว่าเพื่อนบางคนได้มาถึงก่อนหน้าฉันเสียอีก (ใต้หยาดน้ำฝน: 5)

ពេលថយន្តព្រឹកយ៉ាស៊ីន សមមិត្តប្រធានបើកទ្វារបាំងខាងមុខចុះមក ហើយបញ្ជាឲ្យសមាជិកទាំងអស់រៀបចំឡើងឡាន។

ภาพที่ 110 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 5
แปลความได้ดังนี้

เมื่อรถยนต์ดับเครื่อง เพื่อนประธานเปิดประตูข้างหน้าลงมาแล้วสั่งให้สมาชิกทั้งหมดเตรียมขึ้นรถ (ใต้หยาดน้ำฝน: 5)

เขมรแดงมีการแบ่งแยกประชาชนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชาชนใหม่คือประชาชนที่ถูกเขมรแดงขับไล่อพยพออกจากบ้านเกิดที่กรุงพนมเปญไปยังพื้นที่ชนบท เป็นประชาชนที่เขมรแดงมองว่าเข้าร่วมกับจักรวรรดิอเมริกา เป็นพวกนายทุน ข้าราชการ ชนชั้นกลาง ผู้มียศศักดิ์ และประชาชนเก่าคือประชาชนที่อยู่ในชนบท เป็นเกษตรกรและเขมรแดงมองว่าซื่อตรง สามารถสร้างผลผลิตให้ระบอบเขมรแดงได้ รวมทั้งเป็นแนวร่วมที่สนับสนุนทำให้การปฏิวัติของเขมรแดงประสบความสำเร็จใน ค.ศ.1975

คำเรียกประชาชนใหม่ที่ถูกอพยพมาจากกรุงพนมเปญมีหลายคำ เช่น “**ប្រជាជនថ្មី**” แปลว่าประชาชนใหม่ “**ប្រជាជនមូលន** **មូលន**” หมายถึง ประชาชนที่เป็นชนชั้นกลาง พวกนายทุน ข้าราชการ “**កម្មករ** **កម្មករ** **កម្មករ** **កម្មករ**” เนื่องจากช่วงเวลาอพยพนั้นใช้เวลานาน คน

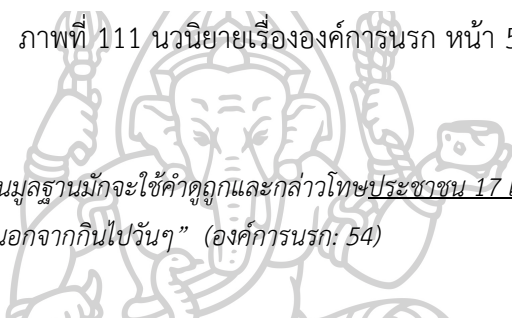
จากกรุงพนมเปญซึ่งไม่เคยลำบากต้องเดินทางด้วยความยากลำบาก “คนมาอยู่ใหม่ អ្នកថ្មី ” คือประชาชนที่เพิ่งเข้ามาใหม่ในพื้นที่ชนบท “ประชาชน 17 เมษายน ប្រជាជន ១៧ មេសា” เป็นวันที่เขมรแดงอพยพประชาชนมาจากกรุงพนมเปญเข้าไปพื้นที่ชนบท

ហេតុនេះហើយទើបប្រជាជន
មូលដ្ឋានតែងតែប្រើពាក្យចំអកឡកលើយ និង បន្ទោសប្រជាជន១៧ មេសា ថា “ ពួក
មូលធនធ្លាប់តែជិះជាន់តេមិនចេះធ្វើការងារអ្វីទេចេះតែហូបស្រាប៉ប់ ”

ภาพที่ 111 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 54

แปลความได้ดังนี้

ด้วยเหตุนี้ประชาชนมูลฐานมักจะใช้คำดูถูกและกล่าวโทษประชาชน 17 เมษายนว่า “พวกมูลชนเคยแต่อยู่ดี เขาไม่เคยทำงานอะไรเลยนอกจากกินไปวันๆ” (องค์การนรก: 54)

ចំពោះ អ្នកថ្មី (nouveau peuple) វា ពិតជា អក្ខតហេតុ

មួយដ៏អស្ចារ្យ ព្រោះ គេ ពុំ ដែល ឃើញ ខុស ក្នុង ចក្រ ទាល់ តែ សោះ ក្នុង រយៈ ពេល ពីរ ឆ្នាំ នៅ ក្នុង ដែន ដី នៃ ពួក ឃាតករ ។

ภาพที่ 112 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 2

แปลความได้ดังนี้

สำหรับประชาชนใหม่ (nouveau peuple) มันเป็นกลางสังคมน์หนึ่งที่น่าอัศจรรย์ เพราะเขาไม่เคยเห็นเครื่องบินเลยในระยะเวลากว่า 2 ปีที่อยู่ในแผ่นดินพวกเขาตกร (ความรู้สึกของลูกควาย: 2)

នៅក្នុងភាគីនោះអ្នកភ្នំពេញដ៏អភ័ព្វរួមទាំងគ្រួសារខ្ញុំផងត្រូវបានពួកខ្មែរក្រហម
តម្រូវឱ្យសម្រាកនៅក្នុងវត្តមួយក្នុងស្រុកស្ទឹង (ខ្ញុំមិនចាំឈ្មោះទេ) ។

ภาพที่ 113 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 36

แปลความได้ดังนี้

ในคืนนั้นคนพนมเปญผู้อาภัพรวมถึงครอบครัวของผมด้วย ถูกพวกเขมรแดงให้พักอยู่ที่วัดแห่งหนึ่งใน
อำเภอสุอง (ผมจำชื่อไม่ได้) (องค์การนรก: 36)

**ថ្ងៃបន្ទាប់មកកម្មាភិបាលភូមិបានហៅអ្នកចំណូលថ្មីទាំងអស់ទៅប្រជុំដើម្បីបែង
ចែកក្រុម ។ គេចាប់ផ្តើមចុះឈ្មោះមេគ្រួសារជាថ្មី ម៉ាកខ្ញុំបានចុះឈ្មោះគាត់ជាមេ**

ภาพที่ 114 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 79

แปลความได้ดังนี้

วันถัดมากรรมการหมู่บ้านได้เรียกคนเข้าใหม่ทั้งหมดไปประชุมเพื่อแบ่งกลุ่ม (องค์การนรก: 79)

**ម្ចាស់ផ្ទះនេះថ្វីត្បិតជាប្រជាជនមូលដ្ឋានតែគាត់មិនរើសអើងបុគ្គល់ខ្លឹមគ្រួសារ
ខ្ញុំដែលជាប្រជាជនថ្មីបូក១៧ មេសាឡើយ**

ภาพที่ 115 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 48

แปลความได้ดังนี้

เจ้าของบ้านหลังนี้แม้ว่าจะเป็นประชาชนมูลฐาน แต่เขาไม่แบ่งแยกหรือเกลียดครอบครัวผมที่เป็น
ประชาชนใหม่หรือ ประชาชน 17 เมษายน เลย (องค์การนรก: 48)

ส่วนคำศัพท์เรียกประชาชนเก่า มีดังเช่น “ประชาชนเก่า ប្រជាជនចាស់” หมายความว่า
ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทอยู่ก่อนหน้าที่ประชาชนใหม่จะอพยพเข้าไป และคำว่า “ประชาชน
มูลฐาน មូលដ្ឋាន” หมายถึงประชาชนเก่าที่ได้เข้าร่วมขับเคลื่อนต่อสู้กับองค์การปฏิวัติ ต่อต้าน
จักรวรรดิอเมริกา

ទ្រឹមន័ន៍សភាពការណ៍ប្រហុកប្រហល់នេះស្រាប់តែ

**លេច ពួ ថា អង្គការ អនុញ្ញាតឱ្យ ប្រជាជន ថ្មី ដែល មាន ស្រុក កំណើត អាច រើស ទៅ នៅ ស្រុក
កំណើត របស់ ខ្លួន វិញ បាន ។ ប្រជាជន ចាស់ នៅ ពេល នោះ គេ នាំ គ្នា ជំរុញ ឱ្យ ប្រជាជន ថ្មី
ត្រឡប់ ទៅ ស្រុក កំណើត ។ នរណា ទៅ ស្រុក គេ ឱ្យ អង្គរ ប្រហុក ផ្អុក តាម ត្រូវ ការ ។**

ภาพที่ 116 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 4

แปลความได้ดังนี้

ពួកយោធាអារី

ខ្មោបញ្ជាឱ្យពួកអ្នកជម្លៀសជិះរទេះគោបន្តដំណើរទៅមុខទៀត ។

ភាព 119 បញ្ជាក់រឿងរ៉ាវអំពីការនរក ទំព័រ 43

ប្រែក្រមជាភាសាខ្មែរបាន

ប្រាប់អ្នកអំពីរឿងនេះដោយសារតែមានសៀវភៅទៅទៀត (អំពីការនរក: 43)

មានអ្នកខ្លះទៀតឱ្យបញ្ជាឱ្យ

ពួកគាត់ទៅឃើញពួកខ្មែរក្រហមអូសទ្រង់សិរិយតៈចេញពីស្ថានទូតបារាំងមកសម្លាប់
ចោល ចំណែកឯលោកឡង បូរេត ត្រូវខ្មែរក្រហមសម្លាប់នៅក្បែរស្ថានអូឡាំពិក
រីឯឧត្តមសេនីយ៍លន់ ណុន ដែលត្រូវជាប្អូនរបស់លោកលន់ ណុលវិញត្រូវពួកយោធា
អារីខ្មោបនោះចាប់កាត់ក្បាលយកមកចងព្យួរនៅផ្សារថ្មីយ៉ាងហោរាយបំផុត ។

ភាព 120 បញ្ជាក់រឿងរ៉ាវអំពីការនរក ទំព័រ 39

ប្រែក្រមជាភាសាខ្មែរបាន

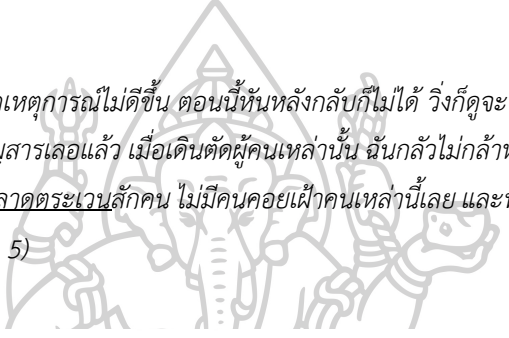
ប្រាប់អ្នកអំពីរឿងនេះដោយសារតែមានសៀវភៅទៅទៀត (អំពីការនរក: 39)

ប្រាកដថា នៅក្នុងប្រធានបទនេះ គេបានបញ្ជាក់ពីការស្រុះស្រាញ់រវាងពួកយោធា និងពួកខ្មែរក្រហម។ ពួកយោធាគឺជាអ្នកដែលបាននាំយកស្ថានទូតបារាំងមកកាន់កាប់ និងប្រើប្រាស់ស្ថានទូតនេះដើម្បីធ្វើការស្រុះស្រាញ់រវាងពួកខ្មែរក្រហម និងពួកយោធា។

ខ្ញុំភ័យយ៉ាងខ្លាំងខ្លាចមានហេតុការណ៍អាក្រក់កើត ឡើង ឥឡូវនេះបកក្រោយក៏មិនកើត រត់ក៏អាក្រក់មើលដែរ មានតែដើរ ឆ្ពោះទៅមុខ ដោយបន់ស្រន់គ្រប់បែបយ៉ាងក្នុងចិត្តព្រោះជិតដល់ផ្សារលើ ហើយ ។ ពេលដើរកាត់ពួកមនុស្សទាំងនេះ ខ្ញុំភ័យស្ទើរលែងដកដង្ហើម ទំរាំឆ្ងល់ផុតពួកគេ សំណាងណាស់គ្មានខ្មែរអារខ្មៅម្នាក់សោះ ហើយក៏ គ្មានឈ្មួញម្នាក់ដែរ គ្មានអ្នកណាយាមការពារពួកនេះទេ ហើយពួកគេ មានអាកប្បកិរិយាធម្មតាៗដូចជាអត់បានឃើញខ្ញុំសោះ។

ภาพที่ 121 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 5
แปลความได้ดังนี้

ฉันกลัวมาก กลัวเกิดเหตุการณ์ไม่ดีขึ้น ตอนนี้นั่งหลังกลับก็ไม่ได้ ริงก็ดูจะไม่ดี มีแค่เดินไปข้างหน้าและบน บานทุกอย่าง เพราะใกล้ถึงผลสารแล้ว เมื่อเดินตัดผู้คนเหล่านั้น ฉันกลัวไม่กล้าหายใจจนกว่าจะพ้นพวกเขา โชค ดีมากไม่มีเขมรชุดดำและพวกลาดตระเวนสักคน ไม่มีคนคอยเฝ้าคนเหล่านั้นเลย และพวกเขาก็มีท่าที่ปกติเหมือนไม่ได้ เห็นฉัน (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 5)

ក្រៅពីនោះ

ប្រធានអង្គប្រជុំដែលជាកម្មាភិបាលភូមិបានបង្កើតឱ្យមានរបៀបចាប់កំហុសក្នុងងមួយ ក្នុងចំណោមប្រជាជនថ្មីដូចគ្នាដែលហៅថា " ទិក្សេន " និង " ស៊ួយទិក្សេន " ។

ภาพที่ 122 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 59
แปลความได้ดังนี้

นอกจากนั้นประธานในที่ประชุมที่เป็นกรรมาภีบาลได้กำหนดให้มีระเบียบการจับผิดกันเองในกลุ่ม ประชาชนใหม่ที่เขาเรียกว่า "ดีเตียน" และ "จับผิด" (องค์การนรก: 59)

ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช ปรากฏคำศัพท์เรียกพวกเขมรแดง 2 คำตามช่วงเวลา ในช่วงแรกที่พวกเขมรแดงกำลังบุกยึดกรุงพนมเปญ พุง แกม เรียกพวกเขมรแดงว่า " กองทัพไพรหรือ กองทัพป่า ទ័ពព្រៃ " เนื่องจากพวกเขมรแดงไม่ได้มีการฝึกทหารอย่างเป็นระบบ มักจะอยู่ในป่าเพื่อซุ่ม โจมตี

ខ្ញុំចេះតែធ្វើដំណើរក្នុងក្រុមមនុស្សជាច្រើនសំដៅទៅទំនប់អូរ បែកក្នុង ដើម្បីទៅជួបជុំគ្រួសារនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។ ដោយសារតែក្រុមម មនុស្សប្រញាប់ចូលទៅទីក្រុងភ្នំពេញទាំងព្រលឹងពេក ពួកទ័ពព្រៃដែលទើប កាន់កាប់ទីក្រុងភ្នំពេញ គេមិនទាន់អនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងក្រុងឡើយ។

ภาพที่ 123 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 16

แปลความได้ดังนี้

ผมได้แต่เดินอยู่ในกลุ่มคนจำนวนมากมุ่งหน้าไปเขียนแบกกอม เพื่อกลับไปพบครอบครัวที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีกลุ่มคนรีบเข้าไปที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่เช้าตรู่จำนวนมาก พวกกองทัพป่าที่เพิ่งจะยึดครองกรุงเทพมหานครได้ จึงยังไม่อนุญาตให้เข้าไปในกรุงเทพมหานครเลย (ระบอบมัจจุราช: 16)

**នេះជាលើកទី១ហើយ ដែលខ្ញុំបានឃើញកងទ័ពក្រៃ
ប្រកបដោយឯកសណ្ឋានណាខ្មៅ ប្រដាប់ដោយកាំភ្លើង AK47 កាំភ្លើងបេ៤០
និងគ្រាប់ពេញដើមទ្រូង។**

ภาพที่ 124 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 17

แปลความได้ดังนี้

นี่เป็นครั้งแรกที่ผมได้เห็นกองทัพป่าที่มีเครื่องแต่งกายชุดดำพร้อมด้วยปืน AK47 ปืน B40 และกระสุนเต็มอก (ระบอบมัจจุราช: 17)

เมื่อเขมรแดงเข้ายึดครองกรุงเทพมหานครได้สำเร็จแล้ว หุ่น แกม เรียกเขมรแดงว่า “กองทัพปลดปล่อย” เพราะประชาชนคิดว่าเมื่อเขมรแดงเข้ามาสู้รบกับระบอบลอน นอล และเอาชนะมาได้ จะทำให้สงครามในประเทศกัมพูชาสิ้นสุดลง แต่สิ่งที่ประชาชนเจอหลังจากเขมรแดงเข้ายึดครองนั้นกลับตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง

**ថ្ងៃទី ២០ មេសា ជាថ្ងៃនៃក្តីសង្ឃឹមរបស់មនុស្ស
គ្រប់រូបដែលទន្ទឹងក្នុងចិត្ត រង់ចាំបានវិលត្រឡប់ទៅផ្ទះសម្បែងរបស់ខ្លួនវិញ
ព្រោះផុតកំណត់៣ថ្ងៃហើយ ហើយក្នុងរយៈពេល៣ថ្ងៃនេះ ក៏គ្មានសញ្ញាអ្វីមួយ
បង្ហាញពីសកម្មភាពទម្លាក់គ្រាប់បែករបស់សហរដ្ឋអាមេរិកនៅកន្លែងណាមួយ
ក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញដែរ។ ប៉ុន្តែពួកកងទ័ពរំដោះចេះតែបណ្តេញមនុស្សឲ្យធ្វើ
ដំណើរទៅមុខ ដោយមិនឲ្យឈប់សម្រាកឡើយ។ នេះជាការផ្ទុយស្រឡះពី
អ្វីៗដែលជាក្តីសង្ឃឹមរបស់យើងគ្រប់ៗគ្នា។**

ภาพที่ 125 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 30

แปลความได้ดังนี้

วันที่ 20 เมษายน เป็นวันแห่งความหวังของประชาชนทุกคนที่เฝ้ารออยู่ในใจ เฝ้ารอจะได้กลับบ้านของตนเอง เพราะครบกำหนด 3 วันแล้ว และในระยะเวลา 3 วัน ก็ไม่มีสัญญาณอะไรที่แสดงถึงการทิ้งระเบิดของสหรัฐอเมริกาสักแห่งในกรุงพนมเปญ แต่พวกกองทัพปลดปล่อยเอาแต่ไล่ให้ประชาชนเดินทางไปข้างหน้า โดยไม่ให้หยุดพักเลย นี่เป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับอะไรๆ ที่เป็นความหวังของเราทุกคน (ระบอบมัจจุราช: 30)

คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการนำตัวไปฆ่า

เขมรแดงคือผู้ที่กระทำต่อประชาชนชาวเขมรอย่างโหดเหี้ยม การนำประชาชนไปฆ่าเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่เว้นวัน ข้อมูลจากนวนิยายที่ศึกษาพบคำศัพท์ที่มีความหมายถึงการนำประชาชนไปฆ่า 2 คำ คือคำว่า “เรียนสูตร เร็งสุทร” แปลว่า เรียนหนังสือ คือเขมรแดงจะนำประชาชนไปอบรมเกี่ยวกับระบอบปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนเคารพรักในระบอบปฏิบัติเขมรแดง และละทิ้งสิ่งเดิมในระบอบสาธารณรัฐเขมรให้หมด เขมรแดงมักเน้นการอบรมกับคนที่มีหน้าที่การงานเป็นข้าราชการ มียศศักดิ์ในสมัยสาธารณรัฐ อย่างไรก็ตามคนที่ถูกเรียกไปอบรม ไม่เคยกลับมาพบครอบครัวอีกเลย ประชาชนเขมรในสมัยนั้นรู้กันว่า คนที่ถูกส่งไปเรียนหนังสือคือคนนั้นคือคนที่ถูกเขมรแดงนำตัวไปฆ่า

កាល ពួក និរតិ មិន ទាន់ មក ដល់ ភូមិ ថ្មល់ ប្រធាន ចាស់ ម្នាក់ ដែល រាង អាន ស្រឡាញ់ គ្រួសារ ខ្ញុំ បាន លួច ប្រាប់ ប្រពន្ធ ខ្ញុំ ថា សូម ឱ្យ ប្រយ័ត្ន ឱ្យ មែន ទែន ព្រោះ ពួក ភ្នំ ពេញ ជា ច្រើន ដែល អង្គការ យក ទៅ ឱ្យ រៀន សូត្រ (យក ទៅ សម្លាប់) បាន ឆ្លើយ ប្រាប់ អង្គការ លើ ថា ខ្ញុំ ជា អ្នក រដ្ឋការ ។ រេន ខ្ញុំ ទៅ រៀន សូត្រ ពិត ជា មិន យូរ ទេ ។

ภาพที่ 126 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 4
แปลความได้ดังนี้

เมื่อพวกนรติยังไม่ถึงหมู่บ้านถนอล ประธานคนเก่าที่ชอบพอบครอบครัวผม ได้แอบบอกภรรยาผมว่า ให้ระวังตัวให้ดีเพราะพวกพนมเปญจำนวนมากที่องค์การเอาไปเรียนสูตร (เอาไปฆ่า) ได้บอกองค์การว่า ผมเป็นข้าราชการ ถึงคราวที่ผมจะต้องไปเรียนสูตรในไม่ช้า (ความรู้สึกของลูกควาย: 4)

ตรึง บลจาร์ณ ได้อธิบายว่า หลังจากค.ศ. 1979 ประชาชนที่ถูกเขมรแดงเรียกไปเรียนสูตร หรือไปรับใช้งานนั้น คือถูกเขมรแดงนำตัวไปฆ่าทิ้งด้วยการกระทำที่โหดเหี้ยม

ក្រោយពីពួកខ្មែរក្រហមទាំង២ចាកចេញទៅវិញប៉ុន្តែបានបានពិភាក្សាបញ្ហានេះ ជាមួយម៉ាក់ខ្ញុំ ។ ម៉ាក់ខ្ញុំមានការធូរមុខៗដែរអំពីបញ្ហានេះព្រោះមានពាក្យឱ្យបង្កើត ជាច្រើនក្នុងចំណោមប្រជាជនថ្មីថាអ្នកដែលអង្គការយកទៅរៀនសូត្រនោះមិនដែលបាន វិលត្រឡប់មកវិញទេទៅជាប្រឡូត (ក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩ យើងដឹងថាអ្នកដែល អង្គការហៅទៅរៀនសូត្រទាំងប៉ុន្មានគឺត្រូវពួកវាយកទៅសម្លាប់ចោលដោយវាយនឹង ត្បូងចបបូកលំបូស្សី បើពុំដូច្នោះទេពួកវាបញ្ជូនទៅធ្វើទារុណកម្មសួរចម្លើយនៅតុកទួល ស្ទែងរួចទើបសម្លាប់ចោល) ។

ភាព 127 វាយនិយាយរឿងរ៉ាវអំពីការរក លើ 69

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

ក្រោយពីពួកខ្មែរក្រហមទាំង២ចាកចេញទៅវិញប៉ុន្តែបានបានពិភាក្សាបញ្ហានេះ ជាមួយម៉ាក់ខ្ញុំ ។ ម៉ាក់ខ្ញុំមានការធូរមុខៗដែរអំពីបញ្ហានេះព្រោះមានពាក្យឱ្យបង្កើត ជាច្រើនក្នុងចំណោមប្រជាជនថ្មីថាអ្នកដែលអង្គការយកទៅរៀនសូត្រនោះមិនដែលបាន វិលត្រឡប់មកវិញទេទៅជាប្រឡូត (ក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩ យើងដឹងថាអ្នកដែល អង្គការហៅទៅរៀនសូត្រទាំងប៉ុន្មានគឺត្រូវពួកវាយកទៅសម្លាប់ចោលដោយវាយនឹង ត្បូងចបបូកលំបូស្សី បើពុំដូច្នោះទេពួកវាបញ្ជូនទៅធ្វើទារុណកម្មសួរចម្លើយនៅតុកទួល ស្ទែងរួចទើបសម្លាប់ចោល) ។

ក្រោយពីពួកខ្មែរក្រហមទាំង២ចាកចេញទៅវិញប៉ុន្តែបានបានពិភាក្សាបញ្ហានេះ ជាមួយម៉ាក់ខ្ញុំ ។ ម៉ាក់ខ្ញុំមានការធូរមុខៗដែរអំពីបញ្ហានេះព្រោះមានពាក្យឱ្យបង្កើត ជាច្រើនក្នុងចំណោមប្រជាជនថ្មីថាអ្នកដែលអង្គការយកទៅរៀនសូត្រនោះមិនដែលបាន វិលត្រឡប់មកវិញទេទៅជាប្រឡូត (ក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩ យើងដឹងថាអ្នកដែល អង្គការហៅទៅរៀនសូត្រទាំងប៉ុន្មានគឺត្រូវពួកវាយកទៅសម្លាប់ចោលដោយវាយនឹង ត្បូងចបបូកលំបូស្សី បើពុំដូច្នោះទេពួកវាបញ្ជូនទៅធ្វើទារុណកម្មសួរចម្លើយនៅតុកទួល ស្ទែងរួចទើបសម្លាប់ចោល) ។

ខ្ញុំរង់ចាំមើលហេតុការណ៍អាក្រក់ដែលអាចកើតឡើងចំពោះខ្ញុំ
អស់រយៈពេលប្រហែលជាកន្លះខែ អត់ឃើញគេហៅយកទៅកសាង
(ពាក្យកសាងនេះជួនកាលមានន័យថា ហៅយកទៅណែនាំ គឺស្តីបន្ទោស
ឬម្យ៉ាងទៀតមានន័យថាយកទៅសម្លាប់) សូម្បីតែមេកង មេក្រុម ក៏អត់
មាននរណាសួរខ្ញុំមួយម៉ាត់ដែរពីរឿងសៀវភៅនេះ ខ្ញុំគិតថាតែប៉ុណ្ណោះរួច
ខ្លួនហើយ។

ភាព 128 វាយនិយាយរឿងរ៉ាវអំពីការរក លើ 32 លើ 3

แปลความได้ดังนี้

ฉันเฝ้ารอเหตุการณ์ที่โหดร้ายที่สามารถเกิดขึ้นกับฉันเป็นเวลากว่าครึ่งเดือน ไม่เห็นเขาเรียกเอาไปก่อสร้าง (คำว่าก่อสร้างนี้บางครั้งมีความหมายว่า เรียกเอาตัวไปส่งสอน หรือลงโทษ อีกความหมายหนึ่งคือเอาตัวไปฆ่า) แม้แต่หัวหน้ากอง หัวหน้ากลุ่ม ก็ไม่มีใครถามฉันสักคำเกี่ยวกับเรื่องสมุดนี้ ฉันคิดว่าฉันรอดแล้ว (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 3)

คำศัพท์อื่นๆ

ในนวนิยายสมัยเขมรแดงพบคำศัพท์อื่นๆ ที่ใช้ในสมัยเขมรแดง เช่น คำว่า “เสนอขอ ฐึ๊ญ” เป็นคำที่ดูเหมือนสุภาพในเวลาที่เขาแดงขอลือสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากประชาชน ไม่ว่าจะประชาชนจะเต็มใจหรือไม่เต็มใจให้ก็ตาม ถ้าใครไม่ยอมให้สิ่งที่เขมรแดงขอ ก็จะถูกลงโทษหรือนำตัวไปฆ่าทิ้ง คำนี้จึงเป็นคำที่ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่ประชาชนไม่น้อย

เบតុអ្វីបានជាយោធាទាំងនោះយកពាក្យអង្គការមកធ្វើជាបញ្ជា ?

ពួកយើងមើលទៅឃើញថាពួកនោះជិតបូកបូន្មានឱកាតិពួកយើងតែម្តង ។ ដូច្នោះពាក្យ ថា “ ឃើ ” របស់ពួកខ្មែរក្រហមមិនខុសពីបូន្មានឱកាតិពួកយើងឡើយ បើមិនឱកាតិ យកដែរ ។

ภาพที่ 129 นวนิยายเรื่ององค์กรการนรก หน้า 26

แปลความได้ดังนี้

ทำไมพวกทหารเหล่านั้นใช้คำว่าองค์กรมาเป็นคำสั่ง ? พวกเราเห็นพวกนั้นข่มขู่และปล้นนาฬิกาจากพวกเราอย่างเดียว ดังนั้นคำว่า “เสนอ (ขอ)” ของพวกเขมรแดงไม่ต่างจากปล้นหรือ ถ้าเราให้มันก็เอา ถ้าเราไม่ให้ มันก็จะเอาอยู่ดี (องค์กรการนรก: 26)

คำศัพท์ว่า “ทานอาหารเกียรติยศ บูกุเบตธาบากรกัลลิตยส” เป็นคำศัพท์ที่ใช้ตั้งแต่ก่อนสมัยเขมรแดง หมายถึงอาหารในงานเฉลิมฉลอง เช่น งานแต่งงาน งานบุญ หรืองานที่เป็นสิริมงคล ซึ่งเป็นงานที่มีการจัดอาหารอุดมสมบูรณ์เต็มที่ อย่างไรก็ตามเมื่อมาใช้ในสมัยเขมรแดง อาหารถูกจำกัดมากขึ้นมีเพียงคือก๋วยเตี๋ยวหม้อใหญ่ที่ทั่วตึกดิบทั้งหมดรวมกัน ปุงด้วยเกลือเล็กน้อยเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ត្រាន់តែមួយថ្ងៃនៃ

ជីវជម្ពៈរបស់ពួកខ្មែរក្រហមប៉ុណ្ណោះអ្នកភ្នំពេញ និងប្រជាជនទាំងអស់ទទួលការលំបាក
 បែបនេះ ទៅហើយ តើតទៅមុខទៀតពួកយើងនឹងជួបនូវវាសនាបែបណា ? ។

មានអារម្មណ៍ខ្លាចខ្លាញ់បញ្ជាក់ប្រាប់យើងថាមេឃភ្លឺហើយ ។ ពន្លឺព្រះអាទិត្យ
 ពណ៌ក្រហមឆ្លិនឆ្លៅបានកម្ពាត់បង់នូវភាពអន្ទការនាព្រឹថ្ងៃទី១៧ មេសា ។ ថ្ងៃនេះជា
 ថ្ងៃថ្មីថ្ងៃ១៨ មេសា តើអ្នកជម្លៀសទាំងអស់ត្រូវគេតម្រូវឱ្យទៅណាទៀត ? ។

ភាពរីករាយ 131 វិចិត្រសិល្បៈខ្មែរ ទំព័រ 37

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

តែម្នាក់ 1 ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះរបស់ខ្មែរក្រហម គ្រប់គ្រងបានទាំងអស់ទទួលបានយកទាំងអស់
 ដូច្នេះ តើយើងទៅណាខ្លះយើងនឹងទៅណាខ្លះ ?

ស្វែងរកដំណោះស្រាយ តើយើងអាចរកបានទាំងអស់ទទួលបានយកទាំងអស់
 ថ្ងៃនេះថ្ងៃទី 18 មេសា តើយើងទៅណាខ្លះយើងនឹងទៅណាខ្លះ ? (ទំព័រ 37)

ត្រូវ ប្រយោជន៍ តើយើងទៅណាខ្លះយើងនឹងទៅណាខ្លះ តើយើងទៅណាខ្លះ
 យកទាំងអស់ទទួលបានយកទាំងអស់ តើយើងទៅណាខ្លះយើងនឹងទៅណាខ្លះ

គ្រប់គ្រងបានទាំងអស់ទទួលបានយកទាំងអស់ តើយើងទៅណាខ្លះយើងនឹងទៅណាខ្លះ
 គ្រប់គ្រងបានទាំងអស់ទទួលបានយកទាំងអស់ តើយើងទៅណាខ្លះយើងនឹងទៅណាខ្លះ

ពេលត្រឡប់មកពីធ្វើការវិញពេលថ្ងៃត្រង់ខ្ញុំរត់តាមអ្នកមុខ ដូច
កាលពីពេលមកកន្លែងធ្វើការដែរ ខ្ញុំឃើញមនុស្សដេកតាមផ្លូវ ម្នាក់
ហើយម្នាក់ទៀត ដូចកាលកន្លែងខ្លះមានដល់ទៅ៣នាក់ ខ្ញុំស្មានតែគេ
ដល់ម៉ោងសម្រាកហើយគេដេកសម្រាកនៅនឹងដីទៅ អ្នកខ្លះដេកម្នាក់ឯង
ស្លូតអត់កំរើក ហើយអ្នកខ្លះទៀតរាងដូចជាធាត់ស្នូលតែម្តង អ្នកខ្លះដូច
ជានៅកំរើកដែរដឹងខ្លះដែរ មុនដំបូងខ្ញុំឆ្ងល់ថាហេតុអ្វីបានជាមកដេកតាម
ផ្លូវ បន្ទាប់ពីឃើញម្នាក់ហើយ ម្នាក់ទៀត គឺសុទ្ធតែជាបុរស កំពុងតែ
ឆ្ងល់ក្នុងចិត្តស្រាប់តែឮអ្នកក្រោយនិយាយគ្នាល្មមស្តាប់បានថា ស្តាប់បាក់
ហើយៗ ឮបែបនេះខ្ញុំស្អិតស្អើរទទឹងដួងដួល ខ្ញុំខំប្រាប់ខ្លួនឯងថា ខ្ញុំ
កំពុងតែយល់ស្តីទេៗ

ភាពរីករាយ 132 វិចិត្រសិល្បៈខ្មែរ ទំព័រ 32 ទំព័រ 36

นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราชพรรณนาภาพฤดูร้อนที่ประชาชนจำนวนมากเดินทางออกจากกรุงพนมเปญ บ้านใครอยู่ทางทิศไหนให้เดินมุ่งหน้าไปทางทิศนั้น ไม่สามารถเดินย้อนกลับมาได้

**ខែមេសាជាដូវប្រាំងក្តៅហួតហែង។ នៅកណ្តាលកំដៅថ្ងៃ ក្រុមមនុស្ស
ជាច្រើនធ្វើដំណើរចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញដោយគ្មានទិសដៅ។ អ្នកណានៅ
ទិសខាងលិច ចេញទៅលិច អ្នកណានៅខាងកើត ចេញទៅកើត ដោយមិន
ឱ្យដើរបញ្ជូនទិសគ្នាឡើយ។**

ภาพที่ 134 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 20

แปลความได้ดังนี้

เดือนเมษายนในฤดูร้อนระอุ ท่ามกลางความร้อน กลุ่มคนจำนวนมากเดินทางออกจากกรุงพนมเปญอย่างไม่มีจุดหมาย คนไหนอยู่ฝั่งตะวันตกก็ต้องเดินทางออกไปทางตะวันตก คนไหนอยู่ตะวันออกก็เดินออกไปทางทิศตะวันออก ไม่มีการให้เดินย้อนกลับเลย (ระบอบมัจจุราช: 20)

นวนิยายที่ศึกษามีการใช้คำศัพท์ที่สื่อถึงยุคสมัยของเขมรแดงที่ชัดเจนและผู้ประพันธ์แต่ละคนก็มีความสามารถในการพรรณนาให้เห็นภาพในสมัยเขมรแดงที่ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงความเศร้า ความยากลำบากของประชาชนชาวเขมรสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี

การใช้ภาษาเฉพาะตัวผู้ประพันธ์

ถึงแม้ว่านวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงที่ศึกษา จะเป็นการถ่ายทอดความโหดร้ายของเขมรแดง ความทุกข์ทรมานของประชาชน การพยายามเอาชีวิตรอดของประชาชน แต่ผู้ประพันธ์นวนิยายบางเรื่องก็ยังถ่ายทอดให้เห็นความสามารถในการใช้ภาษาที่งดงามเฉพาะตัว

ชุต ไซ ใช้คำว่า “ขบวนพยุหยาตรา ทูรณูปยาตรา” ที่สื่อความหมายให้เห็นถึงคนจำนวนมาก เปรียบการเดินทางของกลุ่มครอบครัวเขาและครอบครัวประชาชนใหม่เพียงไม่กี่ครอบครัว ดังนี้

**ថ្ងៃរះផុតចុងឈើហើយ ។ " កូនពូហយាត្រា " យើង ដែលមានតាជិន ជាអ្នកនាំផ្លូវ
ព្រោះ គាត់ ជា អ្នក ស្គាល់ ភូមិ ភាគ នេះ បាន ធ្វើ ដំណើរ ទៅ មុខ យ៉ាង ចម្រុះ ដោយសារ កូនខ្ញុំ
និនិតា (អាចង) ដើរ មិនទាន់ ។**

ภาพที่ 136 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 6

แปลความได้ดังนี้

พระอาทิตย์โผล่พ้นยอดไม้ ขบวนพยุหยาตราของเราที่มีตาชิน เป็นคนนำทางเพราะเขาเป็นคนรู้จักพื้นที่นี้ ก็ได้เดินนำทางอย่างช้าที่สุด เพราะลูกของผม นินิตา (คนโต) เดินไม่ทัน (ความรู้สึกของลูกควาย: 6)

นอกจากนี้ ชุต ไซ ยังแสดงความรู้ในการใช้คำภาษาต่างประเทศ คือภาษาอังกฤษ คำว่า (Florida ฟลอริดา) และภาษาบาลีสันสกฤต คำว่า (ทาสีท กรรณิกา) มาใช้ในการตั้งชื่อลูก

ចំណែក កូនស្រីខ្ញុំអាទិត ឈ្មោះ ហូជូរីដា (Florida) អង្គុយ លើ ខោអាវ ទៅ កូនស្រី ។

ภาพที่ 137 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 5

แปลความได้ดังนี้

ส่วนลูกสาวผมคนที่ 3 ชื่อ ฟลอริดา (Florida) นั่งบนเสื่อผ้าในตะกร้า (ความรู้สึกของลูกควาย: 5)

**មុននឹងយក ក្ដាម ខ្យង ទៅ សួ កានិតា (កូនស្រីខ្ញុំអាទិត)
យក ខ្យង មក ដាក់ មួយ ផ្នែក ហើយ វា និយាយ ម្នាក់ ឯង " អា នេះ សាច់ ជ្រូក អា នេះ សាច់ គោ " ។**

ภาพที่ 138 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 14

แปลความได้ดังนี้

ก่อนจะเอาปู หอยไปต้ม ภาวนิภา (ลูกคนที่ 2) เอาหอยมาวางข้างหนึ่ง แล้วมันพูดคนเดียวว่า “อันนี้ เนื้อหมู อันนี้เนื้อวัว” (ความรู้สึกของลูกควาย: 14)

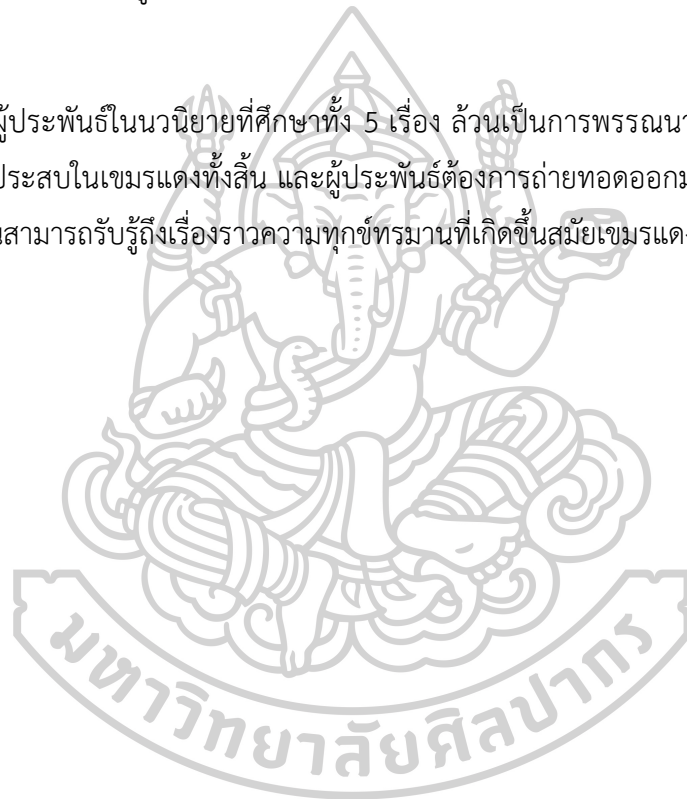

จากการศึกษาการใช้ภาษาในนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่องนี้ พบคำศัพท์ที่น่าสนใจหลายคำที่บ่งบอกความเป็นลักษณะเฉพาะของนวนิยายสมัยเขมรแดง เช่น คำเรียกประชาชน คำเรียกเขมรแดง คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการนำตัวประชาชนไปฆ่า แต่จะใช้คำแตกต่างกันออกไป เนื่องจากผู้ประพันธ์อพยพตามคำสั่งของเขมรแดงลงไปพื้นที่ชนบทที่ต่างกัน และการใช้ภาษาพรรณนาภาพเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการพรรณนาเฉพาะตัวผู้ประพันธ์ที่มีการใช้คำหรือเล่นคำที่สละสลวย มีการยืมคำจากบาลีสันสกฤตมาใช้ และความเปรียบที่สามารถทำให้อ่านเกิดภาพตามที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การใช้ภาษาที่สละสลวยนี้อาจเพราะเพื่อจรรโลงใจให้ตัวผู้ประพันธ์เองมีจิตใจที่ดีขึ้นช่วงขณะท่ามกลางความโหดร้ายสมัยเขมรแดงที่ต้องเจอ

ทั้งนี้ผู้ประพันธ์ในนวนิยายที่ศึกษาทั้ง 5 เรื่อง ล้วนเป็นการพรรณนาถ่ายทอดเรื่องราวความโหดร้ายที่ตนประสบในเขมรแดงทั้งสิ้น และผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดออกมาให้ประชาชนชาวเขมรหรือผู้ที่ได้อ่านสามารถรับรู้ถึงเรื่องราวความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นสมัยเขมรแดง

บทที่ 4

ภาพสะท้อนที่ปรากฏในนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง

นวนิยายแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงที่นำมาศึกษาทั้ง 5 เรื่อง ล้วนแต่เป็นเรื่องจริงที่ผู้ประพันธ์ประสบในเหตุการณ์สมัยเขมรแดงยึดครองประเทศกัมพูชา เรื่องราวในนวนิยายจึงมีความเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและสะท้อนสภาพสังคมในสมัยเขมรแดง ดังที่ นภาพรณี หะวานนท์ กล่าวว่าเรื่องเล่าแต่ละเรื่องมีความเชื่อมโยงกับบริบททางสังคม การให้ความหมายกับการกระทำ อารมณ์ความรู้สึก รวมทั้งทัศนคติต่างๆ ของผู้เล่าและของบุคคลอื่นในสังคมหรือในวัฒนธรรมนั้นๆ⁷⁰ สอดคล้องกับที่ ไพโรจน์ บุญประกอบ กล่าวว่า วรรณกรรมเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนความเป็นไปของสังคมแต่ละยุคสมัย เพราะผู้ประพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม อยู่ในสภาพแวดล้อมของสังคม เมื่อผู้ประพันธ์สร้างวรรณกรรมออกมา ก็จะสะท้อนภาพสังคมออกมาทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา⁷¹ นวนิยายแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงก็เปรียบเสมือนบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นภาพการดำรงชีวิตของผู้ประพันธ์และประชาชนชาวเขมรภายใต้การยึดครองของเขมรแดงสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนของนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง แบ่งตามช่วงเวลาเป็น 3 ช่วงเวลาตามลำดับเหตุการณ์ คือ 1) ภาพสะท้อนเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 2) ภาพสะท้อนเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 3) ภาพสะท้อนเหตุการณ์หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 เนื่องจากแต่ละช่วงสะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของประชาชนชาวเขมรได้อย่างชัดเจน คือ ช่วงเวลาก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 สะท้อนให้เห็นภาพเหตุการณ์ความสับสนวุ่นวายของกรุงพนมเปญ ในเวลาที่กองทัพเขมรแดงพยายามล้มล้างระบอบสาธารณรัฐ ภาพเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขมรแดงกระทำอย่างโหดเหี้ยมต่อประชาชนชาวเขมร ตั้งแต่บังคับให้เดินทางออกจากกรุงพนมเปญไปยังพื้นที่ชนบท ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตไปจนถึงการถูกใช้แรงงานอย่างหนักทุกเพศทุกวัย และช่วงเวลาหลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 หลายพื้นที่ตามชนบท

⁷⁰ นภาพรณี หะวานนท์, “วิธีการศึกษาเรื่องเล่า: จุดเปลี่ยนของการวิจัยทางสังคมศาสตร์,” สังคมกลุ่มน้ำโขง 5,2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2552): 7.

⁷¹ ไพโรจน์ บุญประกอบ, “วิเคราะห์เรื่องสั้นแนวการเมืองและสังคมในช่วง 14 ตุลาคม 2516 – 6 ตุลาคม 2519” (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526), 56.

ในประเทศกัมพูชายังคงวุ่นวาย สถานการณ์ยังไม่สงบเนื่องจากเขมรแดงยังคงยึดครองและมีอิทธิพลในพื้นที่ชนบทอยู่ แม้ว่าเวียดนามเข้าปลดปล่อยกรุงพนมเปญได้ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ก็ตาม

ภาพสะท้อนเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975

ภาพสะท้อนเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 แสดงให้เห็นการสู้รบระหว่างทหารเขมรแดงและทหารในสมัยสาธารณรัฐเขมร ความเป็นอยู่ของประชาชนที่อาศัยอยู่อย่างลำบาก ความรู้สึกดีใจของประชาชนที่คิดว่าสงครามได้สงบลงโดยที่ไม่สนใจว่าฝ่ายไหนจะชนะเมื่อเขมรแดงเข้ามาในพื้นที่กรุงพนมเปญ รวมทั้งความคิดความคาดคะเนของผู้มีความรู้เกี่ยวเหตุการณ์ขณะสงครามของเขมรแดง โดยเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 กองทัพเขมรแดงได้กล้ำเข้ามาบุกยึดกรุงพนมเปญ และได้ล้มล้างระบอบสาธารณรัฐที่ต่อสู้กันมาเป็นระยะเวลากว่า 5 ปี ภาพสะท้อนเหล่านี้พบในนวนิยาย 2 เรื่อง คือนวนิยายเรื่ององค์การนรก ระบอบมัจจุราช

ประชาชนที่ไม่พอใจการรัฐประหารของจอมพลลอน นอล ที่ถอดถอนสมเด็จพระนโรดมสีหนุให้พ้นจากตำแหน่งทางการเมือง จึงสนับสนุนการขับเคลื่อนอุดมการณ์ของสมเด็จพระนโรดมสีหนุที่เข้าร่วมกับเขมรแดงในการต่อสู้กับระบอบสาธารณรัฐของจอมพล ลอน นอล

**ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរភាគច្រើនដែលធ្លាប់តែ
មានជំនឿលើការដឹកនាំរបស់សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ក្នុងសម័យសង្គម
រាស្ត្រនិយមមុនថ្ងៃរដ្ឋប្រហារ ១៤ មីនា ឆ្នាំ ១៩៧០ បានគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្លា
ដល់ចលនារណសិប្បរបស់ព្រះអង្គ ដែលសហការជាមួយកងទ័ពខ្មែរក្រហម
ហើយបានចូលរួមយ៉ាងសក្រាន់សក្រាប្រឆាំងនឹងរដ្ឋាភិបាលលោក លន់ នល់**

ภาพที่ 146 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 3

แปลความได้ดังนี้

ประชาชนเขมรส่วนใหญ่ที่เคยเชื่อในความเป็นผู้นำของผู้นำสมเด็จพระนโรดมสีหนุ ในสมัยสังคมนิยม ก่อนวันรัฐประหาร 18 มีนาคม ค.ศ.1970 ได้สนับสนุนอย่างแรงกล้าต่อการขับเคลื่อนของพระองค์ที่ร่วมมือกับเขมรแดง และเข้าร่วมต่อต้านอย่างแข็งขันกับรัฐบาลจอมพล ลอน นอล (ระบอบมัจจุราช: 3)

ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช พุง แกม ได้สะท้อนภาพการสู้รบของตนเองที่เป็นทหารของ
จอมพล ลอน นอล ในสมัยสาธารณรัฐเขมร และภาพของประชาชนชาวเขมรที่ต้องอาศัยอยู่ท่ามกลาง
อันตรายระหว่างสงครามอย่างยากลำบาก

**ជាញឹកញាប់នៅជុំវិញទីក្រុងភ្នំពេញ សំឡេងកាំភ្លើងធំនៅតែអង្រួន
ពសុធាលាន់ឮគ្រឿងគ្រាប់គូរឱ្យរន្ធត់ ជាពិសេសនៅឯតំបន់កប់ស្រូវ ភ្នាតពង
និងភ្នំបាសិទ្ធ ជាកន្លែងដែលគូប្រយុទ្ធរវាងកងទ័ពខ្មែរក្រហម និងកងទ័ព
របស់របបសាធារណរដ្ឋខ្មែររបស់លោកសេនាប្រមុខ លន់ នល់។ គូប្រយុទ្ធ
ទាំងសងខាងបានរាយតទល់គ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីដំណើរដីយំនះជា
ចុងក្រោយ។ សំឡេងកាំភ្លើងគ្រប់ប្រភេទបានផ្ទុះដូចគ្រាប់លាជនៅគ្រប់ទិសទី
និងបានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់និងរបួស ហើយបានឲ្យអ្នករស់នៅក្នុងក្រុងភ្នំពេញ
មានការភ័យរន្ធត់ជាទីបំផុត។ ប៉ុន្តែបើទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក៏នៅលើវិធីសាធារណៈ
មានមនុស្សធ្វើដំណើរទៅមកដែរ ដើម្បីស្វែងរកចិញ្ចឹមជីវិតទាំងប្រុស
ប្រធាន។ ក្នុងពេលកំពុងធ្វើដំណើរ គ្រឿងរបស់ពួកគេប្រុងប្រយ័ត្នស្តាប់
ជានិច្ច ព្រោះខ្លាចក្រែងមានសំឡេងអ្វីតម្លែក ហើយបើមានមែនពួកគេត្រូវតែ
ប្រញាប់រកកន្លែងសុវត្ថិភាពលួនពូនក្រាប ដើម្បីការពារអាយុជីវិតព្រោះពួក
គេភ័យខ្លាចគ្រាប់កាំភ្លើងផ្លោងប្រភេទកាំច្រូចទុន ១២២។ មនុស្សភាគច្រើន
តែងតែបន់ស្រន់សុំឱ្យសង្គ្រាមបានបញ្ចប់ឆាប់ៗ បើទោះជាភាគីខាងណា
ល្អៗក៏ដោយ ។**

ภาพที่ 147 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 1-2

แปลความได้ดังนี้

บ่อยครั้งรอบๆ กรุงพนมเปญ เสียงปืนใหญ่ดังสนั่นกึกก้องทั่วพสุธาอย่างน่ากลัว โดยเฉพาะในเขต
กប់สรวู ตมาตพง และกนบาสิทธ เป็นสถานที่สู้รบกันระหว่างกองทัพเขมรแดงและกองทัพของระบอบสาธารณรัฐ
เขมรของประธานาธิบดี ลอน นอล ทั้ง 2 ฝ่ายสู้รบกันเพื่อแย่งชิงชัยชนะเป็นครั้งสุดท้าย เสียงปืนทุกประเภทได้ดัง
ปะทุขึ้นทุกทิศทุกทางเหมือนข้าวตอก ทำให้ผู้คนล้มตายและได้รับบาดเจ็บ ส่งผลให้คนที่อาศัยในกรุงพนมเปญมี
ความหวาดกลัวมาก แต่อย่างไรก็ตาม ตามถนนหนทางยังมีผู้คนเดินไปมาเพื่อหาเลี้ยงชีวิตต่างๆ ที่มีความเสี่ยงมาก ใน
เวลาที่เดินทาง พวกเขาต้องเงี้ยวหูฟังอยู่ตลอดเวลาเพราะกลัวว่าจะมีเสียงอะไรแปลกๆ และถ้าเป็นอย่างนั้น พวกเขา
ต้องรีบหาที่ปลอดภัยหรือคลานหมอบลงเพื่อป้องกันตัวเอง เพราะพวกเขาหวาดกลัวกับระเบิดประเภท มม 122 คน
ส่วนใหญ่มักจะบนบานขอให้สงครามจบโดยเร็ว ไม่ว่าฝ่ายไหนจะชนะก็ตาม (ระบอบมัจจุราช: 1-2)

នាពេលនោះ

**ទាហានទាំងអស់ធ្វើដំណើរចាត់ចែងដោយគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ ដោយម្នាក់ៗ
រត់ប្រាស់អាយុតែរៀងៗខ្លួន។ ខ្ញុំបានបោះកាំភ្លើង និងអ្វីៗចោលទាំងអស់
ដោយដើរតែខ្លួនទេ។ ចំណែកឯទាហានដទៃទៀតក៏ដូចគ្នាដែរ គឺម្នាក់ៗ
ហាក់ដូចជាកើតភ័យខ្លាច ដោយសារកងទ័ពត្រូវបរាជ័យជាស្ថាពរ។ នេះ
ជាដង្ហើមចុងក្រោយរបស់នៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ។ ខ្ញុំបានដឹងថា មុន
នេះតែចំនួនថ្ងៃ ដោយមើលឃើញពីការបរាជ័យដែលមិនអាចចៀសរួច
សហរដ្ឋអាមេរិកបានជម្លៀសលោកសេនាប្រមុខ លន់ នល់ ចេញពីប្រទេស
កម្ពុជាតាំងពីថ្ងៃទី ៧ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ហើយនៅថ្ងៃទី ១២ មេសា មានកង
ឧទ្ធរណ៍ត្រូវបស់កងទ័ពអាកាសសហរដ្ឋអាមេរិកចំនួន១២គ្រឿងបានមក
ទទួលយកលោក John Gunther Dean ឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិកប្រចាំ
កម្ពុជា ចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ។**

ភាព 148 នវិញ្ញាយនៃរបបម៉ឺនស្តរាម ទំព័រ 10

ប្រែសម្រួលបានដូចខាងក្រោម

វេលាៗនោះ ពេញមាត់ដាក់ទុកទ្រព្យរបស់ខ្លួន គ្រប់គ្នាដាក់មុខជុំវិញស្នាក់នៅលើដីក្រហម ពេញមាត់ដាក់ទុកទ្រព្យរបស់ខ្លួន គ្រប់គ្នាដាក់មុខជុំវិញស្នាក់នៅលើដីក្រហម ពេញមាត់ដាក់ទុកទ្រព្យរបស់ខ្លួន គ្រប់គ្នាដាក់មុខជុំវិញស្នាក់នៅលើដីក្រហម

ពេលនោះខ្ញុំបានជួបនឹងមនុស្សម្នាក់ដែលបានរស់រាននៅក្នុងស្ថានភាពដ៏ស្រស់ស្អាត គឺលោក John Gunther Dean ឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិកប្រចាំកម្ពុជា។ គាត់បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំអំពីការសម្រេចចិត្តរបស់គាត់ ក្នុងការស្នើសុំឱ្យសហរដ្ឋអាមេរិកជួយស្រោចស្រពស្ថានភាពរបស់ខ្មែរ។ គាត់បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំអំពីការសម្រេចចិត្តរបស់គាត់ ក្នុងការស្នើសុំឱ្យសហរដ្ឋអាមេរិកជួយស្រោចស្រពស្ថានភាពរបស់ខ្មែរ។

ម៉ោងប្រហែល១០កន្លះត្រីក វិទ្យុរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋខ្មែរបានផ្សាយពត៌មានអំពីការដាក់អាវុធរបស់កងទ័ពរដ្ឋាភិបាលហើយអនុញ្ញាតឱ្យពួកខ្មែរក្រហមចូលទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ពត៌មាននេះបានធ្វើឱ្យប្រជាជនមួយចំនួនធំមានការត្រេកអរចំពោះសន្តិភាពដែលនឹងកើតមានឡើងក្នុងពេលឆាប់ៗ ហើយជាសន្តិភាពដែលពួកគេទន្ទឹងរង់ចាំជាយូរណាស់មកហើយ ។

ភាព 149 វាយនាយរឿងទង់ការនរក រ្នាំ 2

ប្រែប្រួលបានដំនឹង

ប្រមាណ 10 រ្នាំ វិទ្យុរដ្ឋាភិបាលខ្មែរបានផ្សាយពត៌មានអំពីការដាក់អាវុធរបស់កងទ័ពរដ្ឋាភិបាលហើយអនុញ្ញាតឱ្យពួកខ្មែរក្រហមចូលទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ពត៌មាននេះបានធ្វើឱ្យប្រជាជនមួយចំនួនធំមានការត្រេកអរចំពោះសន្តិភាពដែលនឹងកើតមានឡើងក្នុងពេលឆាប់ៗ ហើយជាសន្តិភាពដែលពួកគេទន្ទឹងរង់ចាំជាយូរណាស់មកហើយ ។

ពាក្យពិត
ពួកយើងមានការសប្បាយរីករាយណាស់ ដោយសារសង្គ្រាម ៥ឆ្នាំ ត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយយើងគ្មានគិតថាក្រុមណាមួយ ក្រុមណាចាញ់នោះទេ គឺពួកយើងសូមឱ្យតែសង្គ្រាមបានចប់ទៅ ទោះជាអ្នកណាមួយក៏យើងគាំទ្រដែរ។ យើងគិតថា ប្រទេសយើងមានសន្តិភាព ហើយយើងអាចធ្វើដំណើរទៅមកសួរសុខទុក្ខជូនមុខឪពុកម្តាយ និងបងប្អូនដែលបានបែកគ្នាជាច្រើនឆ្នាំ។

ភាព 150 វាយនាយរឿងរេបបម្រាជរាម រ្នាំ 19

ប្រែប្រួលបានដំនឹង

ការពិត យើងយកចិត្តទុកដាក់ ព្រោះសង្គ្រាម 5 ឆ្នាំ បានបញ្ចប់ យើងមិនបានស្រឡាញ់គ្នា ក្រុមណាមួយ ក្រុមណាចាញ់នោះទេ គឺពួកយើងសូមឱ្យតែសង្គ្រាមបានចប់ទៅ ទោះជាអ្នកណាមួយក៏យើងគាំទ្រដែរ។ យើងគិតថា ប្រទេសយើងមានសន្តិភាព ហើយយើងអាចធ្វើដំណើរទៅមកសួរសុខទុក្ខជូនមុខឪពុកម្តាយ និងបងប្អូនដែលបានបែកគ្នាជាច្រើនឆ្នាំ។

ពេលនោះប្អូនប្រុសខ្ញុំឈ្មោះវ៉ាដែលមានអាយុ៦ឆ្នាំក៏បានរត់មកមើលម្តាយរបស់គេដែលកំពុងរៀបចំទង់ស្រែង ។ ក្នុងចំណោមកូនទាំង៤វាជាកូនពៅនៅក្នុងគ្រួសារ ។ នៅពេលដេរទង់ស្រែងវាបានយកបង្គោលមុងមួយមកធ្វើជាដងទង់ រួចពួកគាត់នាំគ្នាយកទង់ស្រែងទៅចងនៅនឹងមាត់ទ្វាររបងផ្ទះ ។

ភាព 151 វាយនាយរឿងទង់ការនរក រ្នាំ 2

แปลความได้ดังนี้

ในเวลานั้นน้องชายผมชื่อ รา ที่มีอายุ 6 ปี ก็ได้วิ่งมาดูแลจัดเตรียมธงขาว ในบรรดาลูกทั้ง 4 คน ว่าเป็นลูกคนสุดท้ายของครอบครัว เมื่อเย็บธงเสร็จ พี่ฤทธิ์ก็ได้เอาเสามุ่งเสาหนึ่งทำเป็นด้ามธง แล้วพวกเขาก็พากันเอาธงขาวไปผูกกับประตูรั้วหน้าบ้าน (องค์การนรก: 2)

อย่างไรก็ตาม คนที่มีการศึกษาอย่าง ตรึง งา พ่อของ ตรึง บณจารย์ในเรื่ององค์การนรก เริ่มกังวลใจต่ออนาคตของครอบครัว เพราะเขาได้เคยอ่านหนังสือเกี่ยวกับเหตุการณ์ประเทศจีนเรื่องคอมมิวนิสต์แบบเหมา เจ๋อตุง ที่ใช้นโยบายชื่อว่า “การก้าวกระโดดไกลไปข้างหน้า The Great Leap Forward” ในการบริหารประเทศจีนเขาจึงกลัวว่าในอนาคต เขมรแดงจะกระทำต่อประชาชนอย่างเดียวกับที่คอมมิวนิสต์จีนเคยทำ⁷²

**เบ็ญญูญะตักุ์คาส์โธยาสการฎวยตมฺหุ้ชเญตธึเตาะฉึยฉึรบสตุก
ใญ่กรภยธาเดณเระ ๙ ทยวระ:การฆาสสฺยวโรกาศินยัก์อุ้ตธึฉึยฉึย
หัตถิฎุคฺยฉึยฉึยบเษฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึย
ฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึย ๙ ทยวระ:บฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึย
ฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึยฉึย**

ภาพที่ 152 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 11

แปลความได้ดังนี้

เห็นแบบนี้แล้ว พ่อผมยังมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับชัยชนะของพวกเขาเขมรแดงในเวลานั้นมากขึ้น จากข้อมูลที่ได้อ่านหนังสือ พ่อแม่ของผมจึงรู้พ้อมมีความรู้เรื่องลัทธิคอมมิวนิสต์แบบ เหมา เจ๋อตุง ในประเทศจีนที่ทำให้ประชาชนจีนอาศัยอยู่อย่างลำบาก ช่วงเวลาของการปฏิวัติของ เหมา เจ๋อตุง จีนคอมมิวนิสต์ได้ฆ่าประชาชนประเทศตน 40 ถึง 78 ล้านคน (องค์การนรก: 11)

ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความคาดคะเนของ ตรึง งา ผู้เป็นพ่อที่มีความรู้สึก ว่าประเทศชาติจะเป็นเหมือนประเทศจีนที่ใช้ลัทธิคอมมิวนิสต์ในการบริหารประเทศ

แม้ภาพสะท้อนประเทศกัมพูชาในช่วงเวลาก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 ปรากฏในนวนิยายเขมรเรื่อง “องค์การนรก” และเรื่อง “ระบอบมัจจุราช” เท่านั้น แต่ก็ช่วยทำให้ผู้อ่าน

⁷² ตรึง งาที่กังวลกับเรื่องนี้ในช่วงเวลานั้น ก็ได้พบกับเหตุการณ์ดังเช่นที่เขาคาดคะเนไว้

แปลความได้ดังนี้

ทหารเขมรแดงคนหนึ่งถือเครื่องกระจายเสียงพูดว่า

- ขอให้พี่น้องพ่อแม่ทั้งหมดออกจากบ้านช่วงเวลาหนึ่ง เพราะพวกอเมริกาจะทิ้งระเบิดในอีกไม่ช้านี้แล้ว ขอให้พี่น้องเข้าไปพักในวัดประยูรวงศ์ก่อน แล้วพี่น้องไม่จำเป็นต้องนำสิ่งของอะไรไป องค์กรจะให้พี่น้องกลับบ้านในไม่ช้า (องค์การนรก: 11)

**ប៉ាម៉ាក់ខ្ញុំតែងតែសួរពួកខ្មែរក្រហមដែលឈរយាមតាមផ្លូវជាតិកញ្ចប់ដើម្បីដឹងអំពី
គោលដៅដែលត្រូវធ្វើដំណើរទៅ ប៉ុន្តែពួកនោះតែងតែប្រាប់យើងវិញថាទៅមុខឲ្យឆ្ងៃ
គឺឱ្យម៉ែត្រទៀតដល់គោលដៅហើយ ។ ត្រូវសារខ្ញុំក៏ដូចជាអ្នកជម្លៀសទាំងឡាយ
ប្រឹងធ្វើដំណើរតាមសំដីរបស់ពួកខ្មែរក្រហមក្រែងលោដល់គោលដៅនាប់ តែពួកយើង
បានទទួលត្រឹមតែការអស់សង្ឃឹមប៉ុណ្ណោះ ព្រោះពួកយើងធ្វើដំណើរឆ្ងាយពីទីក្រុង
ណាស់ទៅហើយនៅតែមិនដល់គោលដៅដូចការអះអាងរបស់ខ្មែរក្រហមទៀត ។**

ภาพที่ 154 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 29

แปลความได้ดังนี้

พ่อแม่ผมมักจะถามพวกเขมรแดงที่ยืนเฝ้ายามตามทางบ่อยครั้งเพื่อต้องการทราบถึงจุดหมายที่พวกเรา
ต้องเดินทางไป แต่พวกนั้นมักจะตอบกลับว่าไปอีก 4 หรือ 5 กิโลเมตรจะถึงจุดหมายแล้ว ครอบครั้วผมเหมือนคน
อพยพทั่วไปที่ต้องเดินทางตามคำสั่งของพวกเขมรแดง เพื่อที่จะให้ถึงจุดหมายโดยเร็ว แต่พวกเราเหมือนจะหมดหวัง
เพราะแม้ว่าพวกเราเดินทางมาไกลจากกรุงพนมเปญมากแล้ว ก็ยังไม่ถึงจุดหมายดังคำที่พวกเขมรแดงบอก
เลย (องค์การนรก: 29)

**ថ្ងៃទី ២០ មេសា ជាថ្ងៃនៃក្តីសង្ឃឹមរបស់មនុស្ស
គ្រប់រូបដែលទន្ទឹងក្នុងចិត្ត រង់ចាំបានវិលត្រឡប់ទៅផ្ទះសម្បែងរបស់ខ្លួនវិញ
ព្រោះផុតកំណត់៣ថ្ងៃហើយ ហើយក្នុងរយៈពេល៣ថ្ងៃនេះ ក៏គ្មានសញ្ញាអ្វីមួយ
បង្ហាញពីសកម្មភាពទម្លាក់គ្រាប់បែករបស់សហរដ្ឋអាមេរិកនៅកន្លែងណាមួយ
ក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញដែរ។ ប៉ុន្តែពួកកងទ័ពរំដោះចេះតែបណ្តេញមនុស្សឲ្យធ្វើ
ដំណើរទៅមុខ ដោយមិនឲ្យឈប់សម្រាកឡើយ។ នេះជាការផ្ទុយស្រឡះពី
អ្វីៗដែលជាក្តីសង្ឃឹមរបស់យើងគ្រប់ៗគ្នា។ សេចក្តីសង្ឃឹមពេលនេះត្រូវរលាយ
ខ្យល់ដូចអំបិលត្រូវទឹក។**

ภาพที่ 155 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 30

แปลความได้ดังนี้

วันที่ 20 เมษายน วันแห่งความหวังของประชาชนทุกคนที่เฝ้ารอการกลับบ้านของตนเอง เพราะพัน
กำหนด 3 วันแล้ว แต่ช่วงเวลา 3 วันนี้ไม่มีสัญญาณอะไรเกี่ยวกับการทิ้งระเบิดของอเมริกาในกรุงพนมเปญเลย แต่

กองทัพปลดปล่อยเอาแต่ขับไล่ประชาชนให้เดินทางไปข้างหน้าโดยไม่ให้หยุดพัก นี่เป็นสิ่งตรงข้ามจากความหวังของประชาชนทุกคน ความหวังนี้สลายหายไปเหมือนเกลือต้องน้ำ (ระบอบมัจจุราช: 30)

เขมรแดงยกเลิกระบบเงินตราของระบอบสาธารณรัฐ เมื่อผู้อพยพบางคนเชื่อตามเขมรแดงไม่ได้เอาสิ่งของอะไรติดตัวมานอกจากเงิน พวกเขาจึงไม่สามารถใช้จ่ายซื้อสิ่งของได้ ทำให้ความยากลำบากมากยิ่งขึ้น และประชาชนบางคนตัดสินใจจบชีวิตลงในเวลานี้

**យើងបានចូលទៅសួរគាត់ដើម្បីរកទិព្វ
បន្ថែមកធ្វើម្ហូប ហើយនៅពេលនោះហើយ ទើបយើងបានដឹងពិតប្រាកដថា
ប្រាក់រៀលត្រូវគេឈប់ចាយ។ គួរឲ្យអាសូរអ្នកជម្លៀស ដែលមានសង្ឃឹមតែ
ទៅលើប្រាក់កាសដែលខំយកមកតាមខ្លួនសម្រាប់ទុកដោះស្រាយជីវភាព
នៅតាមផ្លូវ ប៉ុន្តែឥឡូវ គេឈប់ចាយទៅហើយ។ តើឲ្យពួកគេនៅមានអ្វីទៀត
ជាសង្ឃឹមនោះ។**

ภาพที่ 156 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 34

แปลความได้ดังนี้

เราได้เข้าไปสอบถามเพื่อหาซื้อผักมาทำอาหาร ตอนนั้นจึงรู้ว่าเงินไม่สามารถใช้ได้ น่าสงสารคนอพยพที่หวังแต่จะใช้เงินที่เอามาซื้อของเพื่อแก้ปัญหาความเป็นอยู่ระหว่างทาง แต่ตอนนี้เงินไม่สามารถใช้ได้ แล้วพวกเขาจะมีอะไรให้เป็นที่พึ่ง (ระบอบมัจจุราช 34)

យាយខ្ញុំនិយាយម្តង :

**-មានអ្នកខ្លះទៀតអាងតែខ្លួនមានលុយ ក៏ស្តាយតែលុយមកតាមខ្លួនមិនព្រម
យកតវ៉ាន់ប្រើប្រាស់និងហូបចុកមកតាមខ្លួនសោះ ! ដល់ពេលនេះទើបដឹងថាគេមិន
ចាយលុយក៏លោតទឹកសម្លាប់ខ្លួនតែម្តង !**

ภาพที่ 157 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 38

แปลความได้ดังนี้

ยายผมพูดอีกว่า

- มีบางคนถือว่าตัวเองมีเงิน ก็เอาแต่เงินติดตัวมา ไม่ยอมเอาข้าวของเครื่องใช้และอาหารติดตัวมาเลย ! ถึงตอนนี้จึงรู้ว่าไม่สามารถใช้จ่ายเงินได้ ก็กระโดดน้ำฆ่าตัวตาย (องค์การนรก: 38)

การโกหกเรื่องความเป็นอยู่ที่ดีสบาย ครอบงำใหม่ที่ดีกว่าเดิม

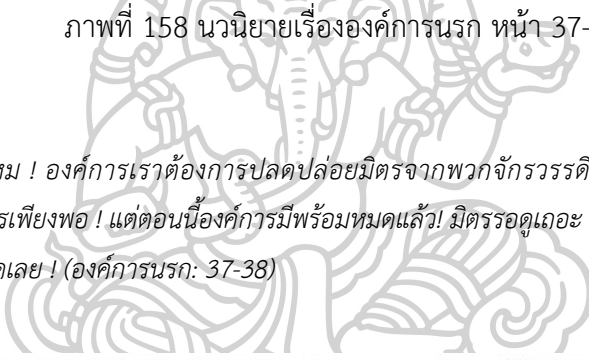
ในช่วงเวลาที่เขมรแดงให้ประชาชนอพยพนั้น เขมรแดงมักโกหกประชาชนว่าระบอบปฏิวัติของตนนั้นเป็นระบอบที่ดีกว่าระบอบนายทุนในสมัยก่อน ประชาชนชาวเขมรจะมีความเป็นอยู่ที่ดีสบาย มีข้าวกินอย่างอุดมสมบูรณ์

- ยិតុងដឹងទេ ! កុំអង្គការយើងដោះយិតុងពីពួកចក្រភូមិអាមេរិកតាំងពីយូរម៉្លេះ តែដោយសារតែអង្គការមិនទាន់មានស្រូវអង្ករគ្រប់គ្រាន់ ! តែពេលនេះអង្គការយើងមានគ្រប់គ្រាន់ទាំងអស់ ! យិតុងចាំមើលចុះប្រទេសយើងពិតជាសម្បូរសប្បាយជាមិនទាន់ ! យិតុងនឹងមានបាយហូបមិនខ្វះទេ !

ภาพที่ 158 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 37-38

แปลความได้ดังนี้

มิตรเอ็งรู้ไหม ! องค์การเราต้องการปลดปล่อยมิตรจากพวกจักรวรรดิอเมริกามานานแล้ว แต่เพราะองค์การยังไม่มีข้าวสารเพียงพอ ! แต่ตอนนี้องค์การมีพร้อมหมดแล้ว! มิตรรอดูเถอะ ประเทศเราจะต้องสุขสบายแน่ ! มิตรจะมีข้าวกินไม่ขาดเลย ! (องค์การนรก: 37-38)

ប្រហែលម៉ោងដប់កម្មាភិបាល

ខ្មែរក្រហមពីរ-បីនាក់បានប្រមូលអ្នកជម្លៀសទាំងអស់ចូលរួមការប្រជុំមួយនៅក្នុងព្រះវិហារ។ កម្មាភិបាលនោះបាននិយាយដោយអំណួតថា " ឥឡូវនេះយើងបានរំលំរបបសក្តិភូមិ មូលធន និងចក្រភូមិយមអស់ហើយ របបថ្មីនេះគឺជាប្រជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលជាប្រមូលត្រឹមត្រូវស្ថិតស្ថេរ មហាលោតផ្លោះ មហាអស្ចារ្យ ! ពួក ម៉ែបងប្អូន សមមិត្តទាំងអស់ នឹងរស់ក្នុងរបបមួយដែលសម្បូរសប្បាយជាងគេលើពិភពលោក ! ពួកម៉ែបងប្អូននឹងបានរស់នៅដោយសេរីភាពដោយសារអង្គការដ៏ក្លឹស្លាមរបស់យើង ! " ។

ภาพที่ 159 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 41-42

แปลความได้ดังนี้

ประมาณ 2 ทุ่ม พวกกรรมมาภิบาลเขมรแดง 2 ถึง 3 คน ได้เรียกผู้อพยพทั้งหมดเข้าประชุมในวิหาร กรรมมาภิบาลได้พูดอวดอ้างว่า "ตอนนี้เราได้ล้มล้างระบอบยัดยัด นายทุน และพวกจักรพรรดินิยมหมดแล้ว" ระบอบใหม่นี้เป็นระบอบกัมพูชาประชาธิปไตยที่เป็นระบอบหนึ่งที่บริสุทธิ์ มั่นคง มหาก้าวหน้าระโดด มหาอัศจรรย์! พ่อ แม่ พี่

น้อง และเพื่อนๆ ทุกคนจะอยู่ในระบอบที่สุขสบายที่สุดในโลก พ่อแม่ พี่น้องจะได้อยู่อย่างเสมอภาคกัน เพราะองค์การที่ดีของเรา (องค์การนรก : 41-42)

แม้เขมรแดงจะโกหกว่าในสมัยของตน ประชาชนจะมีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย แต่ ฟุง แกม ได้สะท้อนความเป็นอยู่ที่ยากลำบากของประชาชนนับตั้งแต่การอพยพ ประชาชนต้องอพยพไปอย่างไร้จุดหมาย ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่มีที่พักระหว่างทาง ไม่มียานพาหนะในการเดินทาง ทำให้ประชาชนตายระหว่างทาง เพราะการอพยพที่ยาวนาน ไม่มีการรักษา ประชาชนที่ตายก็ถูกฝังโดยไม่มีพิธีกรรมที่เหมาะสม และเมื่อประชาชนเข้าไปอยู่ในพื้นที่ชนบท ก็ยังได้รับความลำบากมากยิ่งขึ้นอีก

▲

**នៅតាមផ្លូវ ភាពអាណោចអាជ្ជិយបានកើតឡើងជាបន្តបន្ទាប់ក្នុង
ចំណោមអ្នកដំណើរ ដោយសារតែជំងឺដង្កាត់ ខ្វះទឹកប្រេក ខ្វះថ្នាំ គ្មានគ្រូពេទ្យ
ព្យាបាលហើយអ្នកខ្លះបានស្លាប់តាមផ្លូវ ដោយសមាជិកគ្រួសារយកសព
ទៅបញ្ចុះ មិនបានធ្វើបុណ្យទានតាមប្រពៃណីឡើយ គឺដូចខ្មោចសត្វធាតុ។
នៅតាមផ្លូវ គេឃើញមានផ្លូវខ្មោចថ្មីជាហូរហែ។**

ภาพที่ 160 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 34-35

แปลความได้ดังนี้

ระหว่างทาง ภาพความน่าสงสารเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาในบรรดากลุ่มคนอพยพ โดยโรคภัยไข้เจ็บ ขาดแคลนที่พัก ยารักษา ไม่มีหมอบางคนได้ตายระหว่างทาง สมาชิกในครอบครัวนำศพไปฝังโดยไม่ได้มีพิธีตามประเพณีเลย เหมือนสัตว์ตาย ระหว่างทางก็ยังเห็นหลุมศพใหม่ๆ เต็มไปหมด (ระบอบมัจจุราช: 34-35)

นอกจากนี้เมื่อประชาชนอพยพเข้าไปอยู่ในพื้นที่ชนบท สิ่งที่เขมรแดงโกหกว่าประชาชนจะอยู่กันอย่างสุขสบาย แต่ในความเป็นจริงนั้น ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ชนบทต้องคอยจับผิดกันเองและจับผิดตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อนำสิ่งที่ไม่ดีของตนเองและคนอื่นมากล่าวรายงานต่อองค์การเขมรแดง เพราะเขมรแดงต้องการให้ประชาชนทุกคนละทิ้งสิ่งที่เคยได้รับมาและก่อสร้างตนเองให้เคารพรักแต่องค์การ สะท้อนให้เห็นว่าความเป็นอยู่ของประชาชนนั้นมีความยากลำบากมากขึ้น ไม่มีสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิต

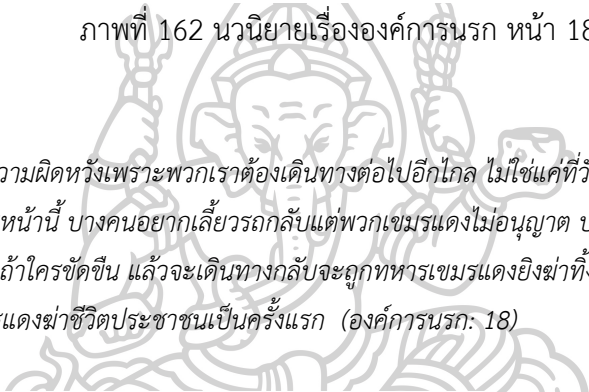
ម្នាក់ៗមានការស្រងាកចិត្ត

ដោយនឹកថាពួកយើងត្រូវធ្វើដំណើរទៅឆ្ងាយបន្តទៀតគឺមិនមែនត្រឹមវត្តប្រយូវង្សដូច
ការប្រកាសរបស់ពួកខ្មែរក្រហមមុននេះបន្តិចទេ ។ មានអ្នកខ្លះចង់បត់ឡានត្រឡប់ថយ
ក្រោយវិញប៉ុន្តែពួកខ្មែរក្រហមមិនអនុញ្ញាតឱ្យឡើយរហូតពេលខ្លះពួកនេះបាញ់កាំភ្លើង
ឡើងលើ២-៣គ្រាប់តំរាមទៀតផង ។ បើអ្នកណាទៅតែរឹងទទឹងធ្វើដំណើរបញ្ជាស់
ទិសដៅត្រូវយោធាខ្មែរក្រហមបាញ់សម្លាប់ចោលតែម្តង ។ ពួកយើងកាន់តែភ័យតក់
ស្លុតនៅពេលឃើញខ្មែរក្រហមសម្លាប់ជនស៊ីវិលជាលើកដំបូង ។

ภาพที่ 162 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 18

แปลความได้ดังนี้

แต่ทุกคนมีความผิดหวังเพราะพวกเราต้องเดินทางต่อไปอีกไกล ไม่ใช่แค่ที่วัดประยูรวงศ์ตามการประกาศ
ของพวกเขมรแดงก่อนหน้านี้ บางคนอยากเลี้ยวรถกลับแต่พวกเขมรแดงไม่อนุญาต บางครั้งพวกมันยิงปืนขึ้นฟ้า 2
ถึง 3 นัดเพื่อขู่อีกด้วย ถ้าใครขัดขึ้น แล้วจะเดินทางกลับจะถูกทหารเขมรแดงยิงฆ่าทิ้งทันที พวกเรายังกลัวจนตัวสั่น
ในเวลาที่เราเห็นพวกเขมรแดงฆ่าชีวิตประชาชนเป็นครั้งแรก (องค์การนรก: 18)

គ្រប់ទីកន្លែងស្នាក់នៅទាំង

អស់គ្រប់គ្រែមានកងទ័ពរំដោះបានមកដេញឲ្យអ្នកដំណើរប្រញាប់ចាកចេញ
ទៅមុខទៀត ដោយពួកគេនិយាយតែភាសាមួយប៉ុណ្ណោះគឺ បើអ្នកណាមិន
ព្រមធ្វើតាមនឹងត្រូវបាញ់សម្លាប់ចោលភ្លាមៗ នៅពេលនោះក៏មានមនុស្ស
ដែលត្រូវគេបាញ់សម្លាប់រួចមកហើយដែរ ដោយគ្រាន់តែនិយាយតមាត់ជា
មួយពួកគេបន្តិចប៉ុណ្ណោះ។

ภาพที่ 163 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 27

แปลความได้ดังนี้

ทุกสถานที่ที่พัก จะมีกองทัพปลดปล่อยมาขับไล่ให้ผู้คนรีบเดินทางไปข้างหน้าอีก พวกมันพูดเป็นอยู่อย่าง
เดียวคือ ถ้าใครไม่ทำตามจะถูกยิงทิ้งทันที ตอนนั้นมีคนถูกยิงตายมาแล้ว เพียงแค่พูดต่อปากต่อคำกับพวกมันนิด
หน่อยเท่านั้น (ระบอบมัจจุราช: 27)

ในนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน เมมา ម៉ៅ เป็นหนึ่งในประชาชนใหม่ที่ทำงานอยู่ในกอง
ยุวนาวิกกับขุน เธอพูดคุยกับขุนอย่างสนิทสนมในทุกเรื่องเช่น ความรัก การใช้ชีวิตต่างๆ ความทุกข์
ทรมานที่เมมาได้เจอจากการใช้ชีวิตอยู่ในระบอบฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ภายใต้เขมรแดงยึดครองคือ สามิเธอ

เป็นผู้ถูกเขมรแดงกระทำโดยนำไปเรียนหนังสือ เพียงเพราะสามีของเธอทำคันไถหัก หลังจากนั้นเธอก็
ไม่พบสามีของเธออีกเลย

**ខ្ញុំដើរកង្វះជាមួយអ្នកជិតខាងមានវ័យចំណាស់ម្នាក់ឈ្មោះ " ម៉ៅ " គាត់ជា
អ្នកថ្មីដូចខ្ញុំដែរ។ មុនខ្ញុំប្តេជ្ញាមួយថ្ងៃ អង្គការបានយកប្តីមីងម៉ៅទៅរៀនសូត្រ ព្រោះ
តែរៀនប្តីគាត់ធ្វើឲ្យបាក់ដងនង្គ័ល។ ក្រឡេកឃើញខ្ញុំ មីងម៉ៅប្រញាប់និយាយ ៖
- មីអូនងង កុំទម្ងន់នឹងគេឲ្យសោះណា... អស់រយៈពេលបីថ្ងៃហើយ ពូងង (ពូ
ងងនេះ គឺប្តីរបស់គាត់) ឥតឃើញវិលមកវិញទេ... មីងទន្ទឹងរង់ចាំមើលផ្លូវគាត់ផ្សា
ភ្នែកហើយ...**

ภาพที่ 164 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 41

แปลความได้ดังนี้

ฉันเดินกลับบ้านกับเพื่อนบ้าน ที่มีอายุมากคนหนึ่งชื่อ “เม่า” เขาเป็นประชาชนใหม่เหมือนฉัน ก่อน
ฉันจะแต่งงาน

1 วัน องค์การได้อោสามีนាំมาไปเรียนหนังสือ เพราะแค่เรื่องที่สามเียวทำคันไถหัก หันมาเห็นฉัน นាំมารีบพูดว่า

- อีหนูเอ็งอย่าซัดใจเขา (พิชิต) เลยนะ ผ่านไป 3 วันแล้ว นាំเอ็ง (นាំ คือสามีของเขา) ไม่เห็นกลับมา
อีกเลย นាំก็เฝ้ารอเขาอย่างใจจดใจจ่อ (จนแทบตาแล้ว) (ใต้หยาดน้ำฝน: 41)

จากตัวอย่างข้างต้น แม้จะเป็นความผิดเล็กน้อยเท่านั้น เขมรแดงก็กระทำกับประชาชนอย่าง
โหดร้าย ในแต่ละวัน ประชาชนไม่สามารถรู้โชคชะตาของสมาชิกในครอบครัวได้เลยว่า วันนี้ พรุ่งนี้
หรือวันไหน จะเป็นวันสุดท้ายที่จะได้พบหน้ากัน

นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่องนี้ที่ถูกเขมรแดงกระทำแล้ว
ประชาชนใหม่คนอื่นๆ ก็ถูกกระทำเช่นกัน ไม่มีใครรู้โชคชะตาของตัวเองว่าเขมรแดงจะกระทำหรือทำ
ร้ายตนในรูปแบบใดเลย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ខ្ញុំចាំបានថាថ្ងៃមួយ

ដែលគេឲ្យស្ទូងស្រូវ ខ្ញុំឮសូររំពាត់ខ្សែតិភាត់ខ្ជាប់ៗហើយក៏ឮសូរមិត្តសៀន
សើច បងស្រីម្នាក់ដែលស្ទូងឆ្ងាយពីខ្ញុំប្រហែល៥ទៅ៦ម៉ែត្រត្រូវ មិត្តសៀន
វីរី ព្រោះតែគាត់ស្ទូងឲ្យសណ្តក(មិនជាប់ក្នុងដី) មិនដឹងជាវាសនារបស់
គាត់ទៅជាយ៉ាងណាទេ គ្មាននរណាហ៊ានងាកមើលឡើយ។

ภาพที่ 165 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 45

แปลความได้ดังนี้

ฉันจำได้ว่า วันหนึ่งที่เขาให้ดำนา ฉันได้ยินเสียงแฉ่สะบัดขวัๆ และได้ยินเสียงมิตรเนียนหัวเราะ พี่สาวคนหนึ่งที่ดำนาห่างจากฉันประมาณ 5 ถึง 6 เมตร ถูกมิตรเนียนตี เพียงเพราะเขาปักกล้าไม่แน่น (ไม่ติดกับดิน) ไม่รู้ว่า โชคชะตาของเขาจะเป็นอย่างไร ไม่มีใครกล้าหันไปดูเลย (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 45)

ខ្ញុំបានមកដល់កន្លែងតម្រង់ជួរមុនសួរកញ្ជែលើកទី២។ នៅពេលសួរកញ្ជែលើកទី២បន្តិឡើង ទើបឃើញអ្នកផ្សេងៗទៀតមកដល់កន្លែងប្រជុំជួរព្រមៗគ្នាតែម្តង។ យប់ងងឹតលឿង មើលគ្នាឃើញដូចជាស្រមោលស្តង់ៗពួកបងៗខ្សឹបគ្នាទៀតហើយ ពួកគាត់និយាយថា៖
«មានពួសួរគេអីទេ? បាក់ផ្លឹងជំនី២-៣នាក់ហើយដោយសារតែក្រោកយឹតហ្នឹងណា!»

ภาพที่ 166 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 32-33

แปลความได้ดังนี้

ฉันมาถึงสถานที่เข้าแถวก่อนเสียงนกหวีดครั้งที่ 2 เมื่อเสียงนกหวีดครั้งที่ 2 ดังขึ้น พี่จะเห็นคนอื่นๆ มาถึงที่ประชุมแถวพร้อมๆ กัน ค่ะ มีตลกขบขันเห็นแก่เงาร่างๆ พวกพี่ๆ ซุบซิบกันอีกแล้ว ได้ยินเขาพูดว่า

<<ได้ยินเสียงเขาตีใหม่? >> ซี่ไคร่งหัก 2-3 คนแล้ว เพราะลุกช้านนั้นนะ! (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 32-33)

មានពេលមួយ

នោះ នៅកន្លែងធ្វើការ ខ្ញុំពួសួររំពាត់ខ្សែគី ខ្ជាប់ៗ ២ទៅ៣ខ្ជាប់បន្ទាប់មក ពួសួរសំឡេងពួកបងៗដែលនៅជិតខ្ញុំនោះនិយាយថា៖

«ដួលបាក់ហើយ!» ពួបែបនេះខ្ញុំក៏យស្ទើរលោះព្រលឹង ខំអត់ធ្មត់ធ្វើការ ដោយបន់ស្រន់ក្នុងចិត្តជាប់ជានិច្ច ពួពួកបងៗខ្សឹបខ្សៀវថា អ្នកដែលគេវាយនោះជាមនុស្សប្រុស ហើយក៏ហុសដែលគេវាយនោះគឺ ដោយសារតែគាត់រើសរបស់ដែលអណ្តែតទឹកនោះហូប អ្នកខ្លះថាគាត់រើសដង្កូវហូបរបៀបដូចជាដង្កូវដូង បើតាមស្តាប់ទៅបុរសនោះគឺមិនអាចរស់បានទេ។

ภาพที่ 167 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 42-43

แปลความได้ดังนี้

วันหนึ่งที่สถานที่ทำงาน ฉันได้ยินเสียงแล่ฟาด ชวบๆ 2-3 ที ต่อมาก็ได้ยินเสียงพวกพี่ๆ ที่อยู่ใกล้ฉันพูดว่า

<<ล้มแล้ว (ตาย)>> ได้ยินเช่นนั้นฉันยิ่งกลัวจนขวัญเสีย พยายามอดทนทำงานโดยบนบานในใจอยู่เสมอ ได้ยินพวกพี่ๆ ชุบชิบกันอีกว่า คนที่เขาฟาดนั้นเป็นผู้ชาย ความผิดที่เขาถูกตีนั้นคือ เขาเก็บสิ่งของที่ลอยจากน้ำมากิน บางคนบอกว่าเขาเก็บหนอนกิน เช่น หนอนดั่งอ้วนๆ ถ้าตามที่ได้ยิน ผู้ชายคนนั้นน่าจะไมรอด (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 42-43)

จากตัวอย่างข้างต้น เขมรแดงสามารถลงโทษประชาชนใหม่ในพื้นที่ 32 ได้ทุกเวลา ไม่ว่าจะทำความผิดน้อยหรือมากก็ตาม เช่น การปักกล้าไม่แน่น การตื่นสาย เก็บของที่ลอยน้ำมากิน การลงโทษของเขมรแดงส่งผลให้ประชาชนใหม่เกิดความกลัวและไม่กล้าแม้แต่จะหันมามองหรือให้ความช่วยเหลือคนที่ถูกทำโทษ เพราะกลัวเขมรแดงจะลงโทษตนด้วย เขมรแดงได้ทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชนด้วยกันเอง คำว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” คือ การยอมรับบุคคลในสังคมโดยไม่เลือกว่าจะเป็นชนชาติใด ซึ่งสิทธิเสรีภาพถือเป็นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยเช่นกัน ดังนั้น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อาจหมายถึง การลงโทษทารุณกรรมโหดร้าย การบั่นทอนสิทธิเสรีภาพในสิ่งที่มนุษย์ควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างไม่มีข้อยกเว้นใดๆ⁷³

ในนวนิยายเรื่องระบอบมีจจุราชสะท้อนให้เห็นความโหดเหี้ยมของเขมรแดงคือ การที่ประชาชนเก่าถูกสั่งหยุดให้ทำหน้าที่ในองค์กรเขมรแดง เมื่อเขมรแดงจับได้ว่ามีคนหนึ่งในครอบครัวกบฏต่อองค์กร และบางคนในครอบครัวก็ได้หายตัวไปอย่างไม่ทราบสาเหตุ สันนิษฐานว่าถูกเขมรแดงนำตัวไปฆ่าทิ้ง

⁷³ ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, เข้าถึงเมื่อ 19 ตุลาคม พ.ศ.2564, เข้าถึงได้จาก http://www.thailaws.com/aboutthailaw/general_33.htm

**មានគ្រួសារមួយដែលជាអ្នកបដិវត្តន៍ដើមចាស់
 ឈ្មោះ មិត្តស៊ាន។ មិត្តស៊ាន ជាកូនតាទូច ជាអ្នកបដិវត្តន៍បានតស៊ូតាំងពីក្មេង
 រហូតដល់ជំនាន់សង្គ្រាមឆ្នាំ ១៩៧០-១៩៧៥ ត្រូវបញ្ចប់។ គាត់ស្ថិតក្នុងជួរ
 អ្នកបដិវត្តន៍ក្នុងមូលដ្ឋាននេះ។ តាទូចមានកូនប្រុសស្រីជាច្រើនដែលសុទ្ធតែ
 បានចូលរួមជាមួយបដិវត្តន៍ទាំងអស់គ្នា។ កូនរបស់គាត់ត្រូវបានអង្គការ
 បដិវត្តន៍ទទួលស្គាល់និងចៀតផ្លែពីវិភាគរបស់ពួកគេចំពោះបដិវត្តន៍ ហើយ
 បានចាត់តាំងឱ្យធ្វើការធំៗក្នុងមូលដ្ឋានភូមិឃុំ។ មិត្ត ស៊ាន ត្រូវបានចាត់តាំង
 ជាប្រធានសង្កាត់ស្តីស្រាវ ឯកូនប្រុសតាទូចម្នាក់ទៀតឈ្មោះ មិត្ត សោម
 គឺជាប្រធានសហករណ៍ទួលបែន។ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៧ ស្រាប់តែចាត់មុខ
 មិត្ត ស៊ាន ឈឹងដោយគ្មាននរណាម្នាក់ដឹងឡើយ។ ឯក្រុមគ្រួសារមិត្ត ស៊ាន
 ដែលកំពុងធ្វើការក៏ត្រូវបញ្ឈប់ និងផ្លាស់ប្តូរពិការងារសំខាន់ៗ។ មិត្ត សោម
 ត្រូវបាន បញ្ឈប់ពីប្រធានសហករណ៍ ឲ្យមកធ្វើជាប្រជាជនធម្មតា ដោយ
 គ្មានភ្នាក់ងារក្នុងភូមិទៀតឡើយ។ ក្រៅពីនេះក្រុមគ្រួសារខ្លះទៀតត្រូវប្រឈម
 នឹងការតាមដានអំពីខ្សែក្រវាត់របស់ពួកគេ។ គ្មាននរណាដឹងថា តាទូចដែលជា
 អ្នកតស៊ូនៅក្នុងចលនាបដិវត្តន៍ជាយូរលង់មកហើយនោះជាខ្សែស្រឡាយ
 របស់អ្នកណាដែលត្រូវអង្គការកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ក្បត់បដិវត្តន៍ឡើយ។**

ภาพที่ 168 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 118

แปลความได้ดังนี้

มีครอบครัวหนึ่งที่ได้อาศัยเป็นคนปฏิวัติ ชื่อ มิตรสถาน มิตรสถานเป็นลูกตาหูจซึ่งเป็นคนปฏิวัติต่อสู้ตั้งแต่ยัง
 เด็กจนถึงช่วงสงคราม ใน ค.ศ.1970-1975 จบ เขาอยู่ในแถวหน้าของนักปฏิวัติในพื้นที่นี้ ตาหูจมีลูกชายและลูกสาว
 จำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่เข้าร่วมกับระบอบปฏิวัติ ลูกๆ ของเขาได้รับการยอมรับและให้ค่าในความกล้าหาญของพวกเขา
 เขาในการปฏิวัติ แล้วได้จัดตั้งให้ทำงานชิ้นใหญ่ๆ ในพื้นที่หมู่บ้าน มิตรสถานถูกแต่งตั้งให้เป็นประธานพื้นที่ลี้ภัย
 ส่วนลูกเขยอีกคนของตาหูจชื่อ โสมเป็นประธานสหกรณ์ทอผ้า ในช่วง ค.ศ.1977 มิตรสถานก็หายตัวไปโดยไม่มีใคร
 รู้ ส่วนคนในครอบครัวมิตรสถานที่กำลังทำงานก็ถูกล้างให้หยุดจากการทำงานสำคัญๆ มิตรโสมถูกปลดจากการเป็น
 ประธานสหกรณ์ให้มาเป็นประชาชนธรรมดา ไม่มีหน้าที่ในหมู่บ้านอีกเลย นอกจากนี้บางครอบครัวถูกสืบเกี่ยวกับการ
 การเป็นกบฏของพวกเขา ไม่มีใครรู้ว่าตาหูจที่เป็นนักต่อสู้ในการขับเคลื่อนการปฏิวัตินานนั้นเป็นสายการกบฏของ
 ใครที่องค์กรเห็นว่า กบฏปฏิวัติ (ระบอบมัจจุราช: 118)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความโหดเหี้ยมของเขมรแดง นอกจากนี้ยังพบการ
 สะท้อนความโหดเหี้ยมในสถานการณ์เรื่องต่างๆ อีกมากมาย

การยึดสิ่งของ

ประชาชนใหม่ที่อพยพมาจากกรุงพนมเปญ ส่วนหนึ่งเป็นคนที่มิฐานะ แม้จะได้รับคำบอกเล่าว่า ไม่ต้องเอาสิ่งของต่างๆ ติดตัวมา แต่ประชาชนบางคนก็มีการเตรียมตัวเอาสิ่งของจำเป็นติดตัวมา หากพวกเขมรแดงต้องการสิ่งของที่ประชาชนใหม่้นำติดตัวมา เช่น รถยนต์ วิทยุ นาฬิกา เสื้อผ้าต่างๆ และของมีค่าต่างๆ พวกมันมักจะยึดสิ่งของโดยใช้สำนวนว่า “องค์การเสนขอ **អង្គការស្នើសុំ**” โดยไม่สนใจว่าประชาชนจะยอมหรือไม่ยอมให้ก็ตาม

កងទ័ពនៅ

កន្លែងនោះបានរង់ចាំប្រមូលយកម៉ូតូ រថយន្តទាំងអស់ពីអ្នកធ្វើដំណើរ ដោយប្រមូលដាក់ទុកក្នុងវត្ត។ ពួកគេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកដំណើរយកតែកងទៅ តាមខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ។ យើងបានប្រគល់ម៉ូតូ និងស្បែក ដែលជាមធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូនរបស់របរធ្ងន់ៗឲ្យពួកគេទាំងក្តីសោកស្តាយ។

ภาพที่ 169 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 118

แปลความได้ดังนี้

กองทัพสถานที่นั้นได้เฝ้ารอยึดจักรยานยนต์ รถยนต์ทั้งหมดจากผู้เดินทาง โดยรวบรวมไว้ในวัด พวกเขาอนุญาตให้ผู้เดินทางใช้แค่จักรยานเท่านั้น เราได้มอบจักรยานยนต์และรถเวสป่าที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนของหนักๆ ให้พวกเขาด้วยความเศร้าเสียดาย (ระบอบมัจจุราช: 27)

នៅ

តាមផ្លូវគ្រួសារខ្ញុំក៏ដូចជាគ្រួសារអ្នកដទៃត្រូវបានវិនាសដោយការផែនការជាញឹកញាប់ ពីពួកខ្មែរក្រហម ហើយពួកវាតែងតែរឹបអូសយកវត្ថុមានតម្លៃបុរេបរិវេណប្រើប្រាស់ណា ល្អៗដូចជាវិទ្យុ សម្លៀកបំពាក់ជាដើមដោយនិយាយថា “ អង្គការស្នើសុំ ” ។ ម៉ាកខ្ញុំបាន ព្យាយាមយករបស់មានតម្លៃមួយចំនួនលាក់ឱ្យផុតពីភ្នែកពួកស្រែកឃ្លានទាំងនេះ ព្រោះ បើគាត់មិនធ្វើដូច្នោះទេ គឺប្រាកដជាត្រូវពួកនេះប្រមូលយកអស់ជាមិនខាន ។

ภาพที่ 170 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 29

แปลความได้ดังนี้

ระหว่างทาง ครอบครัวผมก็เหมือนครอบครัวอื่นที่ถูกพวกเขมรแดงค้นอยู่บ่อยครั้ง แล้วพวกมันมักจะยึดเอาสิ่งของมีค่าหรือข้าวของเครื่องใช้ดีๆ เช่น วิทยุ เสื้อผ้าเป็นต้น โดยพูดว่า “องค์การเสนขอ” แม้ผมพยายามเอา

สิ่งของมีค่าจำนวนหนึ่งซ่อนให้พ้นสายตาของพวกทิวกระหายพวกนี้ เพราะถ้าไม่ทำเช่นนี้จะถูกพวกนี้ยึดเอาไปหมด
แน่ๆ (องค์การนรก: 29)

เบតុអ្វីបានជាយោធាទាំងនោះយកពាក្យអង្គការមកធ្វើជាបញ្ហា ?
ពួកយើងមើលទៅឃើញថាពួកនោះជីវិតបូន្មានាទិកាពិតព្រមទាំង ។ ដូច្នោះពាក្យ
ថា " ស្នើ " របស់ពួកខ្មែរក្រហមមិនខុសពីបូន្មានទេមើលឱ្យក៏វាយក បើមិនឱ្យក៏វា
យកដែរ ។

ภาพที่ 171 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 26

แปลความได้ดังนี้

ทำไมพวกทหารเหล่านั้นใช้คำว่าองค์การมาเป็นคำสั่ง ? พวกเราเห็นพวกนั้นข่มขู่และปล้นนาฬิกาจากพวก
เราอย่างเดียว ดังนั้นคำว่า "เสนอ (ขอ)" ของพวกเขมรแดงไม่ต่างจากปล้นหรือถ้าเราให้มัน ถ้าเราไม่ให้ มันก็จะ
เอาอยู่ดี (องค์การนรก: 26)

การยึดสิ่งของและสืบค้นสิ่งของจากประชาชนนั้น พบในช่วงที่ประชาชนใหม่อพยพออกจาก
กรุงพนมเปญเท่านั้น ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมความโหดร้ายของเขมรแดงที่ข่มขู่
ประชาชนเพื่อเอาสิ่งของที่ตนต้องการจากประชาชน แม้ประชาชนจะไม่เต็มใจก็ตาม

การสืบข้อมูลประชาชนใหม่

เขมรแดงสืบค้นข้อมูลของประชาชนใหม่โดยเฉพาะผู้ชายว่ามีอาชีพ มีตำแหน่ง มียศในสมัย
สาธารณรัฐเขมรตั้งแต่ขับไล่ออกมาจากกรุงพนมเปญ และเชิญชวนให้กลับไปทำงานที่กรุงพนมเปญ
นอกจากนี้ประชาชนที่เข้าไปอยู่ในพื้นที่ชนบทแล้ว ก็ยังถูกเขมรแดงตามสืบค้นประวัติอยู่ตลอดเวลา
ใครโกหกกว่าทำเกษตรเป็น ก็ต้องทำให้แนบเนียน ไม่ให้เขมรแดงจับได้ว่าไม่รู้จักทำการเกษตร

เขมรแดงสอบถามข้อมูลประวัติของประชาชนใหม่ โดยอ้างว่าจะนำประชาชนที่มีตำแหน่ง มี
ยศเช่น ครู ตำรวจ ทหาร และคนชนชั้นกลาง กลับไปช่วยพัฒนาประเทศที่กรุงพนมเปญ แต่ข้อมูล
ในนวนิยายเรื่ององค์การนรกและเรื่องระบอบมัจจุราช สะท้อนให้เห็นว่า คนที่บอกประวัติจริงของตน
และลงชื่อกับเขมรแดงเพื่อกลับกรุงพนมเปญนั้น ไม่ได้กลับมาที่หมู่บ้านอีกเลย รวมถึงในนวนิยายเรื่อง
ระบอบมัจจุราช เมื่อเขมรแดงสืบรู้ว่าคนไหนทำงานมีตำแหน่ง มียศ ในสมัยสาธารณรัฐเขมรนั้น จะมี
เล่ห์กลอุบายนำตัวประชาชนเหล่านี้ไปฆ่า เพราะเขมรแดงมองว่าประชาชนเหล่านี้เข้าร่วมกับ

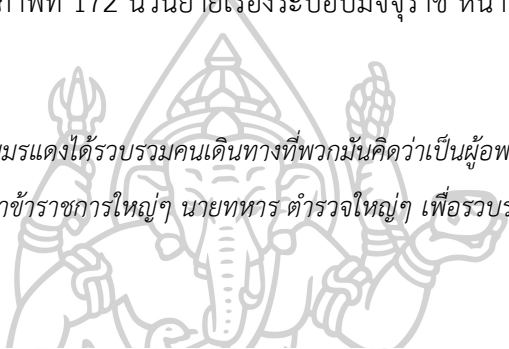
จักรวรรดิอเมริกา ทำการเกษตรไม่เป็น ซึ่งการเกษตรเป็นนโยบายหลักของระบอบเขมรแดง สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายของเขมรแดงที่หลอกคนมีความรู้ให้ไปทำงานที่กรุงพนมเปญ และนำไปฆ่า

នៅតាមដងផ្លូវ ពួកខ្មែរក្រហមបានចាត់ចែងប្រមូលផ្តុំអ្នកដំណើរដែល ពួកគេគិតថាជាអ្នកជម្លៀសឲ្យចូលស្នាក់តាមវត្តដើម្បីស៊ើបសួរប្រវត្តិរបបប្រាក់ ម្នាក់ៗ គឺស្វែងរកអ្នកធ្វើការរាជការធំៗ នាយទាហាន ប៉ូលីសធំៗដើម្បី ប្រមូលយកទៅធ្វើការនៅទីក្រុងភ្នំពេញវិញ។

ภาพที่ 172 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 34

แปลความได้ดังนี้

ระหว่างทาง พวกเขมรแดงได้รวบรวมคนเดินทางที่พวกมันคิดว่าเป็นผู้อพยพให้ไปพักตามวัด เพื่อสอบถาม ข้อมูลส่วนตัวของแต่ละคน ทหารข้าราชการใหญ่ๆ นายทหาร ตำรวจใหญ่ๆ เพื่อรวบรวมกลับไปทำงานที่กรุงพนมเปญ (ระบอบมัจจุราช: 34)

ថ្ងៃ១៩ មេសា ពួកយោធាខ្មែរក្រហមបានដើរសាកសួរអ្នកជម្លៀសដើម្បីរក អ្នករដ្ឋការ ទាហាន ប៉ូលីស ដើម្បីត្រឡប់ចូលទីក្រុងភ្នំពេញវិញដើម្បីជួយកសាង ប្រទេសដូចថ្ងៃមុនឡើយ ។ ថ្ងៃនេះក៏ដូចជាម្សិលមិញដែរមានអ្នកភ្នំពេញមួយចំនួនបាន សារភាពអំពីប្រវត្តិតនិងចុះឈ្មោះជាមួយពួកខ្មែរក្រហមដើម្បីត្រឡប់ទៅភ្នំពេញវិញ ។ ពួកខ្មែរក្រហមបានដឹកអ្នកទាំងនោះតាមរថយន្តធំៗចេញទៅដោយបន្ទុកនូវមូលដ្ឋាន រយជំពូកដល់អ្នកដែលមិនបានសារភាព ។

ภาพที่ 173 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 42

แปลความได้ดังนี้

วันที่ 19 เมษายน พวกทหารเขมรแดงได้เดินสอบถามผู้อพยพหาข้าราชการ ทหาร ตำรวจ เพื่อนำกลับเข้าไปที่กรุงพนมเปญรับใช้ประเทศเหมือนกับวันก่อน วันนี้ก็เหมือนเมื่อวาน คนพนมเปญจำนวนหนึ่งบอกประวัติจริง และลงชื่อกับพวกเขมรแดงเพื่อกลับกรุงพนมเปญ พวกเขมรแดงได้ขนคนเหล่านั้นขึ้นรถคันใหญ่มุ่งหน้าออกไปท่ามกลางความแปลกใจของคนนักร้อยที่ยังไม่ได้บอกประวัติตนเอง (องค์การนรก: 42)

អ្នកណាបានបង្ហាញពីប្រវត្តិរបស់ខ្លួនថា ធ្វើនេះ ធ្វើនោះ ជាពិសេសធ្វើ ទាហាន និងធ្វើប៉ូលីសជាន់ខ្ពស់ ឬជាមេបញ្ជាការធំៗ គេឮ [ភ្នាក់ងារសម្ងាត់] ឬមន្ត្រីរាជការធំៗត្រូវគេឃាត់ខ្លួនទុកនៅកន្លែងប្រមូលផ្តុំនោះ ហើយបន្ទាប់ មក យកទៅរៀនសូត្រ ឬយកទៅធ្វើការវិញ។ ជាការពិត នេះគឺជាល្បិចកល របស់ពួកខ្មែរក្រហម ដើម្បីប្រមូលមនុស្សយកទៅសម្លាប់ចោលតែប៉ុណ្ណោះ។

ភាព 174 ពន្យល់រឿងរ៉ាវរបបម៉ាជុរាខ លំ 34

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

គុណវិបត្តិប្រែប្រួលខ្លួនខ្លួនថា ធ្វើនេះ ធ្វើនោះ ជាពិសេសធ្វើ ទាហាន និងធ្វើប៉ូលីសជាន់ខ្ពស់ ឬជាមេបញ្ជាការធំៗ គេឮ [ភ្នាក់ងារសម្ងាត់] ឬមន្ត្រីរាជការធំៗត្រូវគេឃាត់ខ្លួនទុកនៅកន្លែងប្រមូលផ្តុំនោះ ហើយបន្ទាប់ មក យកទៅរៀនសូត្រ ឬយកទៅធ្វើការវិញ។ ជាការពិត នេះគឺជាល្បិចកល របស់ពួកខ្មែរក្រហម ដើម្បីប្រមូលមនុស្សយកទៅសម្លាប់ចោលតែប៉ុណ្ណោះ។

គុណវិបត្តិប្រែប្រួលខ្លួនខ្លួនថា ធ្វើនេះ ធ្វើនោះ ជាពិសេសធ្វើ ទាហាន និងធ្វើប៉ូលីសជាន់ខ្ពស់ ឬជាមេបញ្ជាការធំៗ គេឮ [ភ្នាក់ងារសម្ងាត់] ឬមន្ត្រីរាជការធំៗត្រូវគេឃាត់ខ្លួនទុកនៅកន្លែងប្រមូលផ្តុំនោះ ហើយបន្ទាប់ មក យកទៅរៀនសូត្រ ឬយកទៅធ្វើការវិញ។ ជាការពិត នេះគឺជាល្បិចកល របស់ពួកខ្មែរក្រហម ដើម្បីប្រមូលមនុស្សយកទៅសម្លាប់ចោលតែប៉ុណ្ណោះ។

គុណវិបត្តិប្រែប្រួលខ្លួនខ្លួនថា ធ្វើនេះ ធ្វើនោះ ជាពិសេសធ្វើ ទាហាន និងធ្វើប៉ូលីសជាន់ខ្ពស់ ឬជាមេបញ្ជាការធំៗ គេឮ [ភ្នាក់ងារសម្ងាត់] ឬមន្ត្រីរាជការធំៗត្រូវគេឃាត់ខ្លួនទុកនៅកន្លែងប្រមូលផ្តុំនោះ ហើយបន្ទាប់ មក យកទៅរៀនសូត្រ ឬយកទៅធ្វើការវិញ។ ជាការពិត នេះគឺជាល្បិចកល របស់ពួកខ្មែរក្រហម ដើម្បីប្រមូលមនុស្សយកទៅសម្លាប់ចោលតែប៉ុណ្ណោះ។

សម្រាប់អ្នកថ្មីដែលបានលាក់ប្រវត្តិខ្លួនថា ជាកម្មករ កសិករ ត្រូវស្ថិត ក្រោមការតាមដានណាមួយ ហើយគេបានបង្ហាញឲ្យឃើញតាមអាកប្បកិរិយា ធ្វើការងារ និងការនិយាយស្តីជាដើម។ ពួកគេត្រូវបានតាមដានណាមួយគ្រប់ សកម្មភាពទាំងអស់។ ចំពោះខ្ញុំវិញត្រូវបានលាក់យ៉ាងជិតអំពីប្រវត្តិការងារ របស់ខ្លួននៅក្នុងរបបលន់ន់។ ខ្ញុំបានប្រកាសខ្លួនថា ខ្ញុំជាកម្មករសំណង់ ហើយត្រូវបានគេជឿ។ នេះក៏ដោយសារតែខ្ញុំធ្វើការងារជាកសិករបានល្អ មិនសូវឆ្កងដូចអ្នកដទៃ ដែលមិនមានទម្លាប់ជាកសិករកម្មករនោះ។ នៅ មូលដ្ឋានជាមួយខ្ញុំ គ្មាននរណាស្គាល់ខ្ញុំ និងគ្រួសារខ្ញុំឡើយ។ ប្រការនេះបាន ធ្វើឲ្យខ្ញុំមានអារម្មណ៍ស្ងប់ស្ងាត់ ពីព្រោះនៅក្នុងភូមិ ចេះតែឮសូរអំពីការតាម ដានស្វែងរកអ្នកធ្លាប់ធ្វើការនៅក្នុងសង្គមចាស់ គឺជំនាន់សីហនុ និងទាហាន ប៉ូលីសក្នុងជំនាន់លន់ន់។

ภาพที่ 175 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 57

แปลความได้ดังนี้

สำหรับประชาชนใหม่ที่ปกปิดประวัติส่วนตัวว่าเป็นกรรมกร เกษตรกร จะอยู่ภายใต้การเฝ้ามอง และต้องแสดงให้เห็นในการทำงานและคำพูด เป็นต้น พวกเขาจะเฝ้ามองทุกกิจกรรม ส่วนตัวผมได้ปกปิดหน้าที่การงานของตนเองในระบอบ ลอน นอล ผมได้บอกว่าตนเองเป็นกรรมกรก่อสร้าง แล้วเขาก็เชื่อ เพราะผมทำงานได้ดี ไม่ค่อยทำอะไรพลาดเหมือนคนอื่นที่ไม่มีความเป็นเกษตรกรรมกรเลย ในกลุ่มประชาชนเก่าก็ไม่มีใครรู้จักผมและครอบครัวผม ด้วยเหตุนี้ทำให้ผมมีความเป็นส่วนตัว เพราะได้ยินมาว่าในหมู่บ้านมีการตามสืบหาคนที่เคยทำงานในสังคมเก่าสมัยสีหนุ และคนที่เป็นทหาร ดำรวจในสมัย ลอน นอล (ระบอบมัจจุราช: 57)

การบังคับให้ประชาชนทำงานอย่างหนัก

ชี ขำบูลี ได้กล่าวในหนังสือประวัติศาสตร์กัมพูชาประชาธิปไตย ค.ศ. 1975-1979 ไว้ว่า “ประชาชนทุกคนทำงานหนักถึง 12 ชั่วโมงต่อวัน และ 7 วันต่อสัปดาห์ โดยไม่มีวันหยุดพักเลย และได้รับอาหารเพียงน้อยนิดเท่านั้น บางครั้งต้องทำงานตั้งแต่เช้ามืดจนถึงกลางดึก ถ้าวันไหนไม่มีแสงจันทร์ เขมรแดงจะจุดไฟส่องสว่างกลางทุ่งนาเพื่อให้ทำงานต่อ”⁷⁴ เนื้อหาส่วนนี้สะท้อนให้เห็นในนวนิยายที่ศึกษาด้วย เมื่อประชาชนใหม่ถูกเขมรแดงอพยพเข้ามาในพื้นที่ชนบท ความเป็นอยู่ของประชาชนยากลำบากมาก เพราะเขมรแดงบังคับให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยทำงานอย่างหนักไม่เว้นแม้แต่เด็กหรือคนแก่ ซึ่งนอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งกับสิ่งที่เขมรแดงพูดอวดอ้างไว้อย่างสิ้นเชิงแล้ว การถูกบังคับให้ทำงานอย่างหนักทุกเพศทุกวัย ยังสะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายที่เขมรแดงกระทำต่อประชาชนทุกเพศทุกวัย ไม่เว้นแม้แต่เด็กหรือคนแก่

เขมรแดงจะแบ่งกลุ่มประชาชนออกเป็นกลุ่มๆ คือ ยุวชนยุวนารีอายุ 15 ปีขึ้นไปเป็นกำลังหลักกลุ่มที่ 1 คนที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไปเป็นกำลังหลักกลุ่มที่ 2 ส่วนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 เป็นกำลังหลักกลุ่มที่ 3 และกลุ่มคนแก่ที่เรียกว่า ตาๆ ยายๆ เขมรแดงจะใช้แรงงานกลุ่มเยาวชนที่เป็นกำลังหลักทำงานทั้งวันทั้งคืน รวมถึงกลุ่มเด็กที่เมื่อเรียนทฤษฎีการปฏิวัติแล้วต้องไปทำงานหนักเช่นกันอย่างไม่มีความพักเลย สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายที่เด็กในวัยนี้ควรได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่และถูกต้อง แต่เขมรแดงกลับบังคับให้เด็กเหล่านี้เรียนแต่เรื่องการปฏิวัติและทำแต่งงาน ในนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก” ทหารเขมรแดงได้บอกกับ หาย หุนคี แม่ของ ตรึง บณจาร์ณ เรื่องการศึกษาว่าเด็กๆ จะได้รับการศึกษา มีโรงเรียนให้เด็กเรียน

⁷⁴ ชี ขำบูลี, *ประวัติศาสตร์กัมพูชา* (๑๙๗๕-๑๙๗๙), 46.

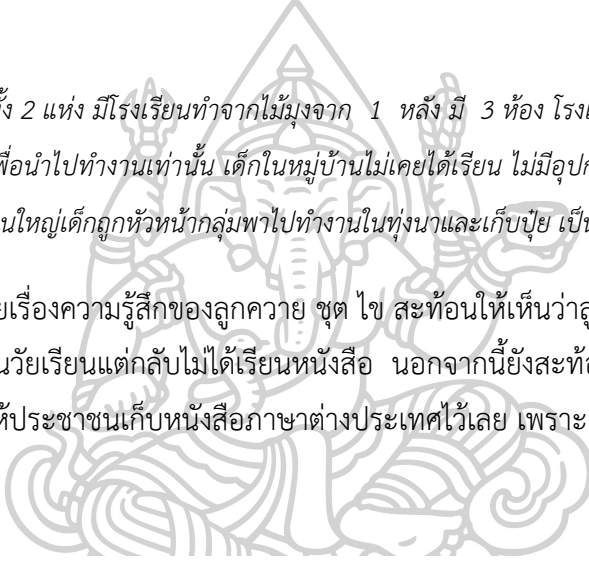
នៅក្នុងភូមិទាំងពីរមានសាលាធ្វើពី កូនឈើប្រក់ស្លឹកមួយខ្នងមាន៣បន្ទប់។ សាលានេះហាក់គ្រាន់តែជាកន្លែង ប្រមូលផ្តុំកុមារសម្រាប់នាំទៅធ្វើលកម្មតែប៉ុណ្ណោះ។ កុមារនៅក្នុងភូមិមិន ដែលបានរៀន ហើយមានសម្ភារៈសិក្សា ដូចជាសៀវភៅ និងក្តារឈ្នួរ ឡើយ។ ភាគច្រើន កុមារត្រូវបានមេក្រុមនាំទៅធ្វើលកម្មក្នុងស្រែដៃ និង ប្រមូលជីធម្មជាតិជាដើម។

ภาพที่ 178 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 68

แปลความได้ดังนี้

ในหมู่บ้านทั้ง 2 แห่ง มีโรงเรียนทำจากไม้มาจาก 1 หลัง มี 3 ห้อง โรงเรียนแห่งนี้ดูเหมือนจะเป็นเพียง สถานที่ยุบรวมเด็กเพื่อนำไปทำงานเท่านั้น เด็กในหมู่บ้านไม่เคยได้เรียน ไม่มีอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือและ กระดาษখনวนเลย ส่วนใหญ่เด็กถูกหัวหน้ากลุ่มพาไปทำงานในทุ่งนาและเก็บปุ๋ย เป็นต้น (ระบอบมัจจุราช: 68)

ในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย ชุต ไซ สะท้อนให้เห็นว่าลูกของเขาเปรียบเหมือนคน ตาบอด เพราะอยู่ในวัยเรียนแต่กลับไม่ได้เรียนหนังสือ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้าย ของเขมรแดงที่ไม่ให้ประชาชนเก็บหนังสือภาษาต่างประเทศไว้เลย เพราะเขมรแดงมองว่าเป็นภาษา ของพวกจักรวรรดิ

ពួកសួរដូច្នោះ ខ្ញុំនឹក អាណិតកូនស្ទើរ ខ្មោច ចិត្ត ព្រោះ ថា ពី ថ្ងៃ នេះ តទៅ អ្នក ដែល ចង់ ដឹង ពី ខ្ញុំ គិត ជា ខ្នាក់ ហើយ ។ ខ្ញុំ យក សៀវ ភៅ នេះ មក ដាក់ លើ ក្បាល ដំណេក ថែ វា ជា ង កែវ ចរ ណែ ទៅ ទៀត ព្រោះ ខ្មោច វារ ហែក ព្រោះ សៀវ ភៅ នេះ ចាស់ ណាស់ ។ កន្លែង ខ្លះ អក្សរ រលង់ ស្ទើរ អស់ ។

-តាប៊ុនធីចន័ដ៍ចុះ? (ប្រពន្ធខ្ញុំនិយាយ) បានជាយកសៀវភៅបារាំងមកទុកអញ្ជឹង? តិច តេថា យើង ចេះ អក្សរ ច្រើន តិច ។ កុំ អាណិត ចិត្ត ពេក វើយ...។

ภาพที่ 179 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 27

แปลความได้ดังนี้

ได้ยินลูกถามแบบนี้ ผมก็สงสารลูกแทบขาดใจ เพราะว่ามันตั้งแต่วันนี้ไป คนที่ต้องสืบเผ่าพันธุ์ต่อจากรุ่น ผมคือรุ่นลูกเป็น เหมือนคนตาบอด (ไม่ได้เรียน ไม่รู้อะไร ไม่สามารถเอาความรู้ไปพัฒนาได้) ผมเอาหนังสือนี้มาวาง บนหัวนอน ดูเล่มมันยิ่งกว่าแก้วเจียรไนเสียอีก เพราะกลัวมันขาด เพราะหนังสือเล่มนี้เก่ามาก ตัวหนังสือบางที่ลบ เลือนแทบไม่เหลือ

เอ็งอยากตายหรือ (ภรรยาผมพูด) ถึงได้อาหนังสือภาษาฝรั่งเศสมาเก็บไว้อย่างนี้? เดี่ยวเขาก็ว่าว่าเรารู้ภาษา
จักรวรรดินิยมหรือก ออย่าเพิ่งไวใจอะไรเลย (ความรู้ลึกของลูกควาย: 27)

ที ขำบุลี กล่าวในหนังสือ “**ประวัติศาสตร์กัมพูชาสมัยเขมรแดง (๑๙๗๕-๑๙๗๙)** ประวัติศาสตร์
กัมพูชาประชาธิปไตย ค.ศ. 1975-1979 ” เกี่ยวกับการศึกษาของเด็กในสมัยนั้นว่า ไม่มีโรงเรียนอย่าง
เป็นทางการ เด็กต้องเรียนอ่านเขียนได้ต้นไม้หรือใต้ถุนบ้านของประชาชนที่เป็นเกษตรกร อ่านเขียน
หนังสือได้เล็กน้อยเท่านั้น เขมรแดงมักพูดว่า “องค์การไม่มีใบปริญญาบัตร มีแต่การกระทำให้เห็น ถ้า
อยากเรียนสูงๆ ต้องไปทำงานที่ทำงานลำบาก” และบอกอีกว่า “การรู้จักขยันรู้เลขไม่สำคัญ สิ่งสำคัญ
คือการทำงานที่ขยันเคลื่อนระบอบปฏิวัติ”⁷⁵ ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช ปรากฏภาพสะท้อน
ความคิดของเขมรแดงที่ลดคุณค่าระบบการศึกษาและมุ่งเน้นแต่การใช้แรงงานคนเท่านั้น ดังนี้

**នៅក្នុងដំណាក់កាលនោះ កម្មាភិបាលគ្រប់ថ្នាក់មិនបាននិយាយពី
ការសិក្សា និងពិការសាងសង់សាលារៀននៅតាមក្នុងភូមិឃុំឡើយ។ ទ្រឹស្តី
មួយដែលយើងធ្លាប់តែឮគេនិយាយជាប្រចាំនោះគឺ ‘សញ្ញាប័ត្រមិនស្មើសញ្ញា
យើញ’ នោះទេ។ ពាក្យនេះគឺជាពាក្យនិយាយកំប្លែកកំបែង ប៉ុន្តែមានន័យ
បន្តះបង្ហាប់ដល់ការសិក្សារៀនសូត្រ និងចំណេះដឹង។ ពួកកម្មាភិបាលបាន
និយាយថា ការធ្វើបដិវត្តន៍មិនចាំបាច់ត្រូវរៀនសូត្រ និងមានសញ្ញាប័ត្រនេះ
សញ្ញាប័ត្រនោះទេ គឺឲ្យតែមានកម្លាំងធ្វើស្រែចម្ការទៅបានហើយ។**

ภาพที่ 180 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 69

แปลความได้ดังนี้

ในช่วงเวลานั้น กรรมาภิบาลทุกระดับชั้นไม่พูดเกี่ยวกับการศึกษาและการสร้างโรงเรียนตามหมู่บ้านตาม
ตำบลเลย ทฤษฎีหนึ่งที่เรารู้เคยได้ยินเขาพูดเป็นประจำ “ปริญญาบัตร ไม่เท่าการกระทำให้เห็น” คำนี้ดูเหมือนเป็น
คำพูดตลก แต่มีความหมายลดคุณค่าของการศึกษาเล่าเรียนและความรู้ พวกกรรมาภิบาลพูดอีกว่า การทำการ
ปฏิวัติไม่จำเป็นต้องเรียนหนังสือหรือมีปริญญาอะไรเลย คือมีแค่กำลังร่างกายในการทำไร่ทำนา ก็พอแล้ว (ระบอบ
มัจจุราช: 69)

ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า เด็กในสมัยเขมรแดงนั้นไม่ได้รับการศึกษาที่ถูกต้อง ใน
หนังสือประวัติศาสตร์กัมพูชาได้กล่าวไว้ว่า เด็กได้ความรู้จากผู้ใหญ่ที่เป็นเกษตรกรในพื้นที่หรือหมู่บ้าน
นั้นๆ เท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น โรงเรียนที่ควรเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่เด็กก็กลับเป็นสถานที่รวบรวมเด็ก
เพื่อนำไปใช้แรงงานเท่านั้น ทำให้เด็กที่เป็นกำลังหลักของประเทศถูกปิดกั้นและไม่ได้รับความรู้

⁷⁵ ขี้ ขำบุลี, **ประวัติศาสตร์กัมพูชาสมัยเขมรแดง (๑๙๗๕-๑๙๗๙)** (กรุงเทพฯ: ษณฺุฑฺฒณฺ์นคกษณฺ์ณคกษณฺ์ณค, 2011), 43.

นอกจากนี้ในนวนิยายเรื่ององค์การนรกและเรื่องความรู้สึกของลูกควาย เด็กๆ ถูกสั่งให้ไปทำงานต่างๆ เช่น เลี้ยงควาย เก็บใบไม้ ชีว่ว ฟาง ไปทำปุ๋ย

ភ្ញៀវធ្លាក់ជោកជាំដីហើយ ។ ពួកយើងនាំគ្នាចុះកូររាស់យ៉ាងសកម្មបំផុត ។ កូនខ្ញុំ អាថ៌ត្រូវ អង្គការ ភូមិចាត់តាំងឱ្យ មើល កូនក្របីមួយ ។ កូនក្របីនេះ ខ្ញុំឱ្យ ឈ្មោះវា អាត្មា ។
ภาพที่ 181 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 13

แปลความได้ดังนี้

ฝนตกจนดินชุ่มฉ่ำ พวกเราก็ยังพากันไถนาอย่างขะมักเขม้น ลูกผมคนโตถูกองค์การหมู่บ้านสั่งให้ไปเลี้ยงลูกควาย 1 ตัว ลูกควายนี่ผมให้ชื่อไอ้ฉู (ความรู้สึกของลูกควาย: 13)

ក្រុមកុមារដូចជាខ្ញុំនិងវា ជា ដើមត្រូវគេតម្រូវឱ្យដឹកស្រះដើម្បីផ្ទុកទឹកពីខែរស្សាដល់ខែប្រាំង និងធ្វើដី ។ ក្រុមកុមារ ធ្វើដីត្រូវដើររកកាប់ស្លឹកទន្រ្ទានខេត្តបុស្សីកសង្កែ រើសអាចម៍គោ ប្រមូលចំបើងដើម្បីផ្សំ ធ្វើជាដីធម្មជាតិ ។

ภาพที่ 182 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 89

แปลความได้ดังนี้

กลุ่มเด็กๆ อย่างผมและเรา ถูกสั่งให้ขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำในหน้าฝน ไว้ใช้ในหน้าแล้งและทำปุ๋ย กลุ่มเด็กที่ทำปุ๋ยนั้น ต้องเดินเก็บใบลานเลื้อหรือใบสะแก ชีว่ว ฟาง เพื่อผสมทำเป็นปุ๋ยธรรมชาติ (องค์การนรก: 89)

ในนวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 คอง สีตา ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เธอเป็นเด็กผู้หญิงอายุเพียง 8 ขวบ ที่ถูกเขมรแดงส่งตัวเข้าไปในกองยุวชนยูวณารี และถูกบังคับให้เธอทำงานอย่างหนักทั้งวันทั้งคืนเช่นเดียวกับพวกยูวณารี แม้กระทั่งตอนกลางคืนเขมรแดงก็ยังมีเครื่องปั่นไฟให้ทำงาน และการยกคันทันที่มีระยะทางที่ยาวถึง 30 เมตรที่มีการเพิ่มระยะทางการขุดขึ้นเรื่อยๆและต้องขุดให้ได้ใน 1 วัน รวมทั้งการขุดต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่ที่ใช้เวลากว่า 7 วันถึงจะขุดเสร็จ การทำงานเหล่านี้ค่อนข้างหนัก ถ้าเทียบกับร่างกายของเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายที่เขมรแดงบังคับใช้แรงงานทั้งเด็กผู้หญิงและผู้หญิงทำงานอย่างหนักโดยไม่มีวันได้หยุดพัก

ពួកយើង

ធ្វើការទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដោយពេលយប់គេមានបញ្ជះម៉ាស៊ីនដាក់អំពូល ភ្លើងឲ្យធ្វើការដូចជាលើកភ្លឺស្រែ បោកស្រូវ ឬដកសំណាបពេលយប់ បើ ពុំនោះទេត្រូវដើរយាមសត្វកណ្តុរពេលយប់។ នៅរដូវប្រាំង ពេលថ្ងៃច្រូត ស្រូវ ពេលយប់បោកស្រូវ ផុតរដូវច្រូតកាត់គឺសម្រុកលើកភ្លឺស្រែ ឬដឹក ប្រឡាយទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ

ភាព 183 វាយនាយរឿងការរតកទី 32 ទំព័រ 1

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

យើងធ្វើការទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ពេលយប់គេមានបញ្ជះម៉ាស៊ីនដាក់អំពូល ភ្លើងឲ្យធ្វើការដូចជាលើកភ្លឺស្រែ បោកស្រូវ ឬដកសំណាបពេលយប់ បើ ពុំនោះទេត្រូវដើរយាមសត្វកណ្តុរពេលយប់។ នៅរដូវប្រាំង ពេលថ្ងៃច្រូត ស្រូវ ពេលយប់បោកស្រូវ ផុតរដូវច្រូតកាត់គឺសម្រុកលើកភ្លឺស្រែ ឬដឹក ប្រឡាយទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ

ឥឡូវនេះដល់ពេលលើកភ្លឺស្រែម្តង មុនដំបូងគេដាក់ផែនការឲ្យ លើកភ្លឺស្រែក្នុងម្នាក់១០ម៉ែត្រក្នុងមួយថ្ងៃពួកយើងទាំងអស់គ្នាខំប្រឹងប្រែង រហូតដល់ធ្វើរួចតាមផែនការ១០ម៉ែត្រនេះ។ ប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយមកផែនការ មានការប្រែប្រួលគឺឲ្យលើកក្នុងម្នាក់១៥ម៉ែត្រ ផែនការនេះក៏អនុវត្តបាន ទៀត ហើយប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយមកទៀតក៏ឡើងដល់២០ម៉ែត្រ បន្ទាប់មក ២៥ម៉ែត្រ បន្ទាប់មកទៀតគឺម្នាក់ត្រូវលើកភ្លឺ៣០ម៉ែត្រក្នុងមួយថ្ងៃ

ភាព 184 វាយនាយរឿងការរតកទី 32 ទំព័រ 63

ប្រែប្រួលបានដូច្នេះ

ពេលនេះវាបានកើនឡើងម្តងទៀត គឺដាក់កម្រិតកម្រិត 10 ម៉ែត្រ ក្នុង 1 ថ្ងៃ យើងគ្រប់គ្នាប្រឹងប្រែងធ្វើ តាមការកំណត់នេះ បើថ្ងៃណាមួយមិនបាន 15 ម៉ែត្រ យើងក៏ប្រឹងប្រែងធ្វើ ទៀត បើថ្ងៃណាមួយមិនបាន 20 ម៉ែត្រ យើងក៏ប្រឹងប្រែងធ្វើ ទៀត បើថ្ងៃណាមួយមិនបាន 25 ម៉ែត្រ យើងក៏ប្រឹងប្រែងធ្វើ ទៀត បើថ្ងៃណាមួយមិនបាន 30 ម៉ែត្រ យើងក៏ប្រឹងប្រែងធ្វើ ទៀត (ការរតកទី 32: 63)

នៅទីនេះការងាររបស់យើងគឺគាស់រំលើងដើមឈើធំៗ មុននេះក៏មានគេគាស់រួចម្តងហើយ ព្រោះមានស្លាកស្នាមគល់ឈើដែលគាស់រួច និងវាលល្វឹងល្វើយនៅកណ្តាលព្រៃស្រោងទាំងសងខាង បណ្តោយឆ្ងាយ ជាចំកន្ទុយភ្នែក រីឯទទឹងគឺធំដែលខ្ញុំមិនអាចស្មានបានថាប៉ុន្មានម៉ែត្រទេ មើលទៅបើមិនធ្វើផ្លូវ គឺធ្វើទំនប់ទឹក សងខាងទីវាលដែលគេគាស់ដើមឈើចេញអស់ហើយនេះគឺជាព្រៃស្រោងមានដើមឈើធំៗ ដើមឈើខ្លះឈររោងដៃគ្នា៥នាក់ក៏មិនជុំផង ពួកយើងគាស់គល់ឈើតាមក្រុម ដើមខ្លះដែលធំគាស់រហូតដល់ ៦ទៅ៧ ថ្ងៃទើបរលំ

ภาพที่ 185 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 70

แปลความได้ดังนี้

การทำงานของเราที่นี่คือ ขุดถอนรากต้นไม้ใหญ่ๆ ก่อนหน้านี้เขาน่าจะเคยขุดแล้วเพราะมีร่องรอยการขุดเสร็จและทุ่งที่กว้างระหว่างป่าโปร่ง 2 ข้างทาง ไกลจนสุดสายตา ความกว้างคือกว้างจนไม่สามารถเดาได้ว่ากี่เมตร ดูแล้วถ้าไม่ทำถนนก็ทำทำนบ สองข้างที่เขาขุดเสร็จแล้วนั้นคือป่าโปร่งที่มีแต่ต้นไม้ใหญ่ๆ บางต้นยืนโอบมือกัน 5 คน ยังไม่รอบต้นเลย พวกเราขุดถอนรากต้นไม้ตามกลุ่ม ต้นไม้บางต้นใหญ่ต้องขุด 6-7 วัน จึงจะล้ม (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 70)

ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หุง แกม ที่มีอายุ 28 ปี จัดเป็นกลุ่มกำลังหลักที่ 1 ได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงการทำงานของประชาชนใหม่ที่ไม่มีวิ้วควาย ต้องทำงานด้วยมือเปล่า สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากจากการทำงานตามคำสั่งของเขมรแดง ที่ไม่ให้เครื่องมือหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงาน เพียงแค่ใช้แรงกายของคนก็พอ สอดคล้องกับทฤษฎี “มหาก้าวกระโดด มหาอัศจรรย์” ที่เขมรแดงมองเห็นว่า ในสมัยนครวัด ประเทศกัมพูชาสามารถสร้างโบราณสถานหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ โดยที่ไม่ต้องมีเครื่องมือหรือเครื่องจักรกลใดๆ

ប្រជាជនថ្មីមិនមានគោក្របី ឬ ឧបករណ៍ធ្វើទេ។ ពួកយើងទៅធ្វើការដោយដៃទទេ ហើយទៅដល់ស្រែចម្ការ ពួកយើងទទួល ការណែនាំ និងការបញ្ជាពីមេក្រុមទៅតាមការចាត់តាំងជាក់ស្តែង។ ចំពោះការងារក្នុងស្រែចម្ការគឺមានតែកាប់ដី លើកស្ទីស្រែ កាប់គល់ឈើជាដើម

ภาพที่ 186 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 57

แปลความได้ดังนี้

ประชาชนใหม่ไม่มีวัวควายหรือเครื่องมือในการทำงานเลย พวกเขาไปทำงานด้วยมือเปล่า เมื่อไปถึงไร่นา พวกเราก็ถูกส่งจากหัวหน้ากลุ่มไปทำงานตามที่สั่ง โดยเฉพาะงานในไร่นาคือมีแต่ ขุดดิน ยกคันทนา ขุดต้นไม้เป็นต้น (ระบอบมัจจุราช: 57)

การที่เขมรแดงบังคับใช้แรงงานประชาชน ส่งผลให้ประชาชนเกิดความเจ็บป่วยและเสียชีวิตลงในที่สุด อย่างในนวนิยายเรื่ององค์การนรก ริทธิและรี พี่ของ ตรึง บณจารุณ ที่จัดเป็นกำลังหลักนั้น ถูกเขมรแดงใช้แรงงานอย่างหนักจนล้มป่วยและเสียชีวิตลง

ក្រោយពីយុវជនទាំង២ចាកចេញទៅម៉ាក់ខ្ញុំបានរៀបចំទឹកក្នុងឱ្យបងវិទូ

សម្រាកបានស្រួលបួលរួមគាត់បានសួរទៅកូនប្រុសច្បងថា :

-យ៉ាងម៉េចបានជាកូនធ្លាក់ខ្លួនបែបនេះ ?

-ខ្ញុំកំពុងតែធ្វើការស្រាបៀងតែងមិត្តមុខដួលតែម្តង ! ខ្ញុំហត់ឆ្អើយណាស់ ! គ្មាន

កម្លាំងក្នុងខ្លួនទេ !

ภาพที่ 187 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 108

แปลความได้ดังนี้

หลังจากยวชนทั้ง 2 คนเดินออกไป แม่ผมก็จัดเตรียมสถานที่ให้พี่ริทธิพักอย่างดี แล้วเขาได้ถามลูกชายคนโตว่า

- ทำไมลูกถึงร่างกายทรุดโทรมอย่างนี้ ?

- ผมกำลังทำงานแล้วหน้ามืดล้มลงไป ! ผมเหนื่อยมาก ไม่มีแรงเลย (องค์การนรก: 108)

អស់រយៈពេលជាច្រើនខែមកទោះបីជាមានការខិតខំប្រឹងប្រែងពីម៉ាក់ខ្ញុំយ៉ាងណាក៏ដោយក៏អាការៈជម្ងឺរបស់បងវិទូបានធ្ងន់ស្រាលឡើយ គឺរឹតធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ ។ នៅទីបំផុតបងវិទូបានទទួលមរណភាពយ៉ាងកំសត់នៅក្នុងខួបវេលាម៉ោង៥ក្លឹនាចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ។

ภาพที่ 188 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 101

แปลความได้ดังนี้

จากความพยายามของแม่ที่ใช้เวลาอยู่หลายเดือน อาการพีริกไม่ดีขึ้น ยิ่งแยลงเรื่อยๆ ในที่สุดพีริกก็เสียชีวิต
ลงอย่างน่าสงสารในบ้านเล็กๆ เวลาตี 5 กว่าๆ ค.ศ. 1977 (องค์การนรก: 101)

นอกจากนี้ คนที่ป่วยไม่หนักอยู่ในโรงพยาบาลก็ต้องทำงานเช่นกัน เขมรแดงให้คนที่ไม่ป่วย
หนักทำงานตามที่เขมรแดงต้องการภายในโรงพยาบาล และถ้าอาการเริ่มหายดี เขมรแดงก็จะสั่งให้
กลับไปทำงานหนักเช่นเดิมทันที สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายของเขมรแดงที่ส่งผลต่อสภาพร่างกาย
ของประชาชนที่ป่วยโดยไม่ได้พักจากการทำงานเลย

**ការសម្រាកពីពលកម្មដ៏សែនធ្ងន់ធ្ងរនេះ បានប្រហែល
ជាបីថ្ងៃ សុខភាពខ្ញុំឃើញបានប្រសើរ។ ពេលដែលសុខភាពបានប្រសើរដូច្នោះ ខ្ញុំមិន
នៅទំនេរទេ គឺជួយបោសសម្អាតមន្ទីរពេទ្យ ជួយដេកខោអាវអ្នកជំងឺដូចគ្នា កាលណា
គេពឹងពាក់ខ្ញុំ។ ពេលល្ងាចនារីពេទ្យម្នាក់បានមកប្រាប់ខ្ញុំថា ពីរថ្ងៃទៀត ខ្ញុំត្រូវត្រឡប់
ទៅការដ្ឋានវិញ។ ឮដំណឹងនោះភ្លាម ខ្ញុំធ្លាក់ធ្មើមកុក ប៉ុន្តែគ្មានហ៊ានប្រកែក
តវ៉ាអ្វីទេ គ្រាន់តែនឹកថា ឱ! ពលកម្មគួរតែហើយ... ប្រយុទ្ធខ្លាំងក្លាទៀតហើយ។**

ภาพที่ 189 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 14

แปลความได้ดังนี้

การพักจากงานที่หนักประมาณ 3 วันนี้ สุขภาพฉันก็ดีขึ้น เมื่อสุขภาพดีขึ้น ฉันก็ไม่ได้ว่างเลย ต้องช่วยทำ
ความสะอาดโรงพยาบาล ช่วยเย็บเสื้อผ้าคนป่วย เวลาที่เขาต้องการ ตอนเย็น หมอคนหนึ่งบอกฉันว่า อีก 2 วัน ฉัน
ต้องกลับไปทำงานที่เดิมแล้ว ได้ยินเช่นนั้นฉันรู้สึกหดหู่ใจ แต่ไม่กล้าถกเถียงอะไร แค่นึกว่า โอ้! ทำงานยังไม่ได้หยุดพัก
เลย ต้องกลับไปใช้แรงกายอีกแล้ว (ใต้หยาดน้ำฝน: 14)

ការគ្រប់គ្រងបរិមាណអាហារ

หนึ่งในความโหดร้ายที่เป็นสาเหตุทำให้ประชาชนต้องล้มป่วยหรือเสียชีวิตลงนั้น มาจากการ
ได้รับอาหารไม่เพียงพอ ซึ่งอาหารเป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิตของประชาชน ในช่วงแรกที่
ประชาชนใหม่เข้าไปพื้นที่ชนบทนั้น เขมรแดงได้แจกข้าวและอาหารให้ประชาชนอย่างจำกัด ไม่
เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน อย่างไรก็ตามประชาชนยังพอที่จะหาอาหารอื่นเพิ่มเติมได้

**កាលណោះអង្គរ និងពោតដៃលពួកខ្មែរក្រហមចែកឱ្យយើងយកមកដាំបាយ
បរិភោគមិនគ្រប់គ្រាន់តាមតម្រូវការទេ ។ ចំណែកឯម្ហូបវិញខ្មែរក្រហមគ្មានអ្វីចែកឱ្យ
យើងក្រៅពីអំបិលឡើយ ។**

ภาพที่ 190 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 55

แปลความได้ดังนี้

ตอนนั้นข้าวสารและข้าวโพดที่พวกเขมรแดงแจกให้เราเอามาหุงกินนั้นไม่เพียงพอกับความต้องการ ส่วนอาหารที่เขมรแดงแจกให้ฉันไม่มีอะไรเลยนอกจากเกลือ (องค์การนรก: 55)

ចំពោះម្ហូបអាហារ ដូចជាត្រី សាច់ បន្លែបង្កាសពូសារពើត្រូវដាំដុះដោយខ្លួនឯងនៅក្នុងភូមិនិងតាមរបងផ្ទះជាដើម។ ពេលខ្លះក៏អាចស្នើសុំអ្នកភូមិជិតខាងបានខ្លះដែរ។ ដោយសារការខ្វះខាតម្ហូបអាហារ ហុបចុក មនុស្សម្នាក់ៗតែងតែរកត្រីសាច់ ក្តាម កង្កែប បន្លែបង្កាតាមព្រៃ តាមស្រែមកធ្វើម្ហូបដើម្បីជីវភាពក្នុងគ្រួសារខ្លួន។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ គ្រួសារខ្ញុំមានតែបាយនិងសម្លហូបបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ។

ภาพที่ 191 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราษ หน้า 58

แปลความได้ดังนี้

ส่วนอาหารเช่นปลา เนื้อสัตว์ ผักต่างๆ ต้องหาเก็บในหมู่บ้านหรือตามรั้วบ้านด้วยตัวเอง บางครั้งอาจขอชาวบ้านใกล้เคียงได้บ้าง เนื่องจากการขาดแคลนอาหารเช่นนี้ แต่ละคนมักจะหาปลา ปู กบ ผัก ตามป่า ตามทุ่งนา มาทำอาหารเพื่อเลี้ยงชีวิตครอบครัว ในทุกๆ วัน ครอบครัวผมมีเพียงข้าวและแกงทานนิดหน่อยเท่านั้น (ระบอบมัจจุราษ: 58)

ในช่วงเวลาต่อมา ประมาณ ค.ศ.1976 ระบบการแจกอาหารของเขมรแดงได้เปลี่ยนไป ประชาชนต้องกินข้าวรวมกัน คือประชาชนทุกคนไม่มีกรรมสิทธิ์ส่วนตัวเลย ทุกอย่างต้องตกมาเป็นกรรมสิทธิ์ส่วนรวมทั้งหมด โดยเขมรแดงไม่ให้ประชาชนทุกคนทำอาหารเองภายในบ้าน และต้องมา กินข้าวรวมกันแบบนั่งล้อมวง มีอาหารให้เพียงน้อยนิดเท่านั้น กรรมสิทธิ์ส่วนรวมที่สะท้อนให้เห็นในนวนิยายแต่ละเรื่องจะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเขมรแดงที่เป็นผู้ควบคุมประชาชนแต่ละพื้นที่ แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ทำให้เห็นถึงความยากลำบากของประชาชนไม่ต่างกัน และถ้าเขมรแดงเห็นว่ามีการ หุงข้าวหรือมีควันมาจากบ้านไหน จะถูกนำตัวไปลงโทษหรือนำตัวไปฆ่าทิ้ง

លុះដល់ឆ្នាំ១៩៧៦ អង្គការបានប្រកាសឱ្យសហគមន៍ទាំងអស់ធ្វើរួម និងហូបរួម ដែលពួកយើងមិនអាចធ្វើអ្វីនៅផ្ទះបាន ក្រៅតែដាំទឹក។ នៅក្នុងផ្ទះ គេហាមមិនឲ្យមានបានស្លាបក្រាជាដាច់ខាត គឺអង្គការអនុញ្ញាតឱ្យមានតែឆ្នាំង ឬក៏សៀវដាំទឹកមួយប៉ុណ្ណោះ។

ภาพที่ 192 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 70

แปลความได้ดังนี้

ใน ค.ศ.1976 องค์กรได้ประกาศให้สภกรรมการทั้งหมดทำงานร่วมกันและกินข้าวร่วมกันที่พวกเขาไม่สามารถทำอะไรที่บ้านได้นอกจากต้มน้ำ ในบ้านเขาห้ามไม่ให้มีงานชามซ้อนล้อมเด็ดขาด คือองค์กรอนุญาตให้มีเพียงหม้อหรือกาต้มน้ำเท่านั้น (ระบอบมัจจุราช: 70)

នៅពេលប្រជុំម្តងៗកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហមតែងតែបានលើកឡើងថា យើងត្រូវលះបង់កម្មសិទ្ធិសួនតូ (កម្មសិទ្ធិបុគ្គល) ហើយត្រូវគិតអំពីកម្មសិទ្ធិសួនរួមវិញ (កម្មសិទ្ធិរួម) ។ កម្មសិទ្ធិសមូហភាពគឺជាកម្មសិទ្ធិដ៏សំខាន់នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ អង្គការមិនឱ្យមានអ្នកមានអ្នកក្រទេតិប្រជាជនទាំងអស់មានកម្មសិទ្ធិស្មើគ្នា ។ កម្មសិទ្ធិសមស្របដែលអង្គការកំណត់ឱ្យសំរាប់បុគ្គលគឺខោអាវ២បម្លាស់ អង្រឹងមួយ និងស្លាបព្រាមួយ ។

ภาพที่ 193 นวนิยายเรื่ององค์กรนรก หน้า 91

แปลความได้ดังนี้

เวลาประชุมแต่ละครั้ง กรรมการบริหารเขมรแดงมักจะกล่าวว่า เราต้องละทิ้งกรรมสิทธิ์ส่วนตัว (กรรมสิทธิ์บุคคล) และคิดถึงกรรมสิทธิ์ส่วนรวม (กรรมสิทธิ์รวม) โดยกรรมสิทธิ์ส่วนรวมเป็นสิ่งที่สำคัญในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย องค์กรไม่ให้มีใครรวยใครจน คือประชาชนทุกคนเท่ากัน กรรมสิทธิ์ที่เท่ากันที่องค์กรกำหนดให้แต่ละคนคือ เสื้อผ้า 2 ชุด เปล 1 ปาก และซ้อน 1 คั่น เท่านั้น (องค์กรนรก: 91)

នៅពេលបុបបាយរួមជាលើកដំបូង យើងពិបាកលេបណាស់ព្រោះបាយមាននៅផង មានខ្លោចផង ឯម្ហូបវិញគឺមានតែទឹកប្រហុកជូនកាលមានតែសម្លត្រកូនទឹកខ្មៅព្រឹក ។ គេឱ្យយើងបុបបាយមួយរង់មានគ្នា៤នាក់ និងសម្លមួយចាន ។ នៅពេលដែលចុងភៅដាក់សម្លមក ជាដំបូងយើងត្រូវរារកត្រីទាំងអស់មកដាក់នៅតែមិនបានសម្លហើយមេចំណែកម្នាក់ចែកត្រីនោះជា៤ចំណែកស្មើគ្នា អ្នកនៅក្នុងរង់ចាប់ផ្តើមរើសយកចំណែកត្រីដែលបានចែកគេឱ្យមេចំណែកជាអ្នករើសយកក្រោយគេ ។

ภาพที่ 194 นวนิยายเรื่ององค์กรนรก หน้า 90

แปลความได้ดังนี้

เมื่อถึงเวลากินข้าวรวมครั้งแรก เรากินลำบากมากเพราะข้าวมีทั้งดิบทั้งไหม้ ส่วนอาหารคือมีแค่น้ำปลาร้า บางครั้งมีแค่แกงผักบุงน้ำตำปี่ เขาให้เรานั่งกินล้อมวงกัน 4 คนสำหรับแกง 1 จาน เมื่อแม่ครัวตักแกงมาให้ ลำดับแรกคือหาปลาแล้วนำมาวางข้างจานแกง แล้วหัวหน้าจะเป็นคนแบ่งปลาออกเป็น 4 ส่วนเท่าๆ กัน คนที่อยู่ในวงจะ

«សម្ព័យចានគឺសម្រាប់១ក្រុម ត្រូវអង្គុយជុំគ្នាជាវង់មូល»

និយាយរួចគាត់កាន់រំពាត់ខ្សែគឺនោះ ដើរទៅ ដើរមក គូរឲ្យខ្លាចណាស់ ម្នាក់ៗនៅស្ងៀមមិនហ៊ានកម្រើកទេ បន្ទាប់មកគេដួសសម្ព័យដាក់លើដី ១ចានៗ តាមរង់ដែលយើងអង្គុយ។ សម្ព័យនោះគឺជាទឹកប្រហុកមិនខាប់ទេ ប៉ុន្តែប្រែខ្លាំងណាស់

เริ่มเลือกส่วนแบ่งปลา ก่อน และหัวหน้าจะได้ปลาชิ้นสุดท้าย (องค์การนรท: 90)

ภาพที่ 195 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 37

แปลความได้ดังนี้

<<แกง 1 จาน สำหรับ 1 กลุ่ม ต้องนั่งล้อมวงกัน>>

พูดเสร็จเขาก็ถือส้อมเดินไปมา น่ากลัวมาก แต่ละคนอยู่กันเงียบๆ ไม่กล้าเงยหน้าเลย หลังจากนั้นเขาก็ตักแกงมาวางบนพื้นดิน 1 จาน ตามวงที่พวกเรานั่งกัน แกงนั้นคือน้ำปลาร้าไม่เหลวไม่ข้น แต่เค็มมาก (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 37)

ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៦ មក ការរស់នៅរបៀបនេះមានរហូតមក។ ប្រជាជន ត្រូវបានហាមឃាត់យ៉ាងតឹងរឹង មិនឲ្យមានការហូបចុកនៅក្រៅរោងបាយរួម ដាច់ខាត។ កងឈ្នួប និងកម្មាភិបាលភូមិរបស់អង្គការតែងតែឃ្នាំមើលនៅក្នុង ភូមិ។ប្រសិនបើផ្ទះណាមានឃើញផ្សែងហុយពីចង្ក្រាន ឬមួយគេឃើញមាន ពន្លឺ ចេញពីចង្ក្រាននៅពេលយប់ ហើយបើគេចាប់បានថា មានចម្អិនអាហារ ហូប នោះ នឹងត្រូវយកទៅអប់រំ ឬមួយចោទប្រកាន់ធ្ងន់ធ្ងរណានៅក្រោយ កម្ទេចពោលតែម្តង។

ภาพที่ 196 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 71

แปลความได้ดังนี้

ตั้งแต่ ค.ศ.1976 เป็นต้นมา ความเป็นอยู่แบบนี้มาโดยตลอด ประชาชนถูกสั่งห้ามอย่างเคร่งครัดไม่ให้มีการกินข้าวนอกโรงครัว กองลาดตระเวนและกรรมาภิบาลหมู่บ้านขององค์การมักจะเฝ้ามองคนใน

จิตใจ เพราะไม่มีสิทธิ์เลือกคู่ของตนเอง ไม่มีพิธีกรรมตามขนบธรรมเนียมเดิม และแม้แต่ญาติพี่น้องก็ไม่มีโอกาสมาเข้าร่วมได้

ចំណែកឯរូបខ្ញុំក៏ចូលទៅក្នុងលក្ខណៈ ប្រុសក្មេង ស្រីចាស់ដែរ គឺបានសេចក្តីថា គូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប្រាំឆ្នាំ ដែលខ្ញុំពុំមានប្រាថ្នាដូច្នោះឡើយ។ រឿងនេះ មិនត្រឹមតែគូខ្ញុំមានអាយុតិចជាងខ្ញុំប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងខ្ញុំមិនដែលស្គាល់មុខមាត់គេដូចម្តេចផង។

ภาพที่ 198 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 25

แปลความได้ดังนี้

ส่วนฉันอยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะ ฝ่ายชายอายุน้อย ฝ่ายหญิงอายุมากกว่า คือคู่ฉันมีอายุน้อยกว่าฉัน 5 ปี ที่ฉันไม่เคยต้องการเช่นนี้เลย ไม่เพียงแต่คู่ของฉันอายุน้อยกว่าฉันเท่านั้น แลฉันยังไม่เคยรู้จักหน้าตาเขาด้วยเช่นกัน (ใต้หยาดน้ำฝน: 25)

ឱ! ពុទ្ធជាអើយ... ខ្ញុំមិនដឹងជាត្រូវដោះស្រាយដោយវិធីណាទេ បើខ្ញុំមិនដែលទាំងស្គាល់យុវជន ដែលត្រូវប្តេជ្ញាជាមួយខ្ញុំផង សូម្បីតែឈ្មោះ ក៏ខ្ញុំពុំដែលឮដែរ ខ្ញុំកើតក្តីបារម្ភកត់ស្តែង ហើយចេះតែនឹកទន្ធត្បថា ម៉ែអើយជួយកូនស្រីផង... សូមឲ្យកូនរួចផុតពីជនពាលខ្លៅ។

ภาพที่ 199 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 24

แปลความได้ดังนี้

โอ้ ! พุทโธ่เอ๊ย ฉันไม่รู้จะแก้ไขด้วยวิธีไหน ฉันไม่เคยรู้จักยุวชนที่ต้องมาแต่งงานกับฉันเลย แม้แต่ชื่อฉันก็ไม่เคยได้ยิน ฉันมีความกังวลอยู่ตลอด เอาแต่นึกซ้ำๆ ว่า แม่เอ๊ย ช่วยลูกสาวด้วย ขอให้ลูกพ้นจากคนพาลชั่วร้ายด้วย (ใต้หยาดน้ำฝน: 24)

โรงพยาบาลสมัยเขมรแดง

เขมรแดงได้โกหกประชาชนและยกย่องระบบสาธารณสุขของระบอบปฏิวัติเขมรแดงว่ามี
โรงพยาบาล มีหมอพร้อมดูแลรักษาประชาชนชาวเขมร

- ចុះក្នុងរបបហ្នឹងមានមន្ទីរពេទ្យសំរាប់ព្យាបាលជម្ងឺទេមិត្ត ?

ស្ត្រីពេទ្យខ្មែរក្រហមនោះឆ្លើយតបទាំងមិត្តអង្គ:

- ហ្នឹងពេទ្យ មិត្តអង្គកុំភ័យ ! ទោះបីជាពោះវៀនដាច់ប្រាំកំណត់ក៏ពេទ្យ
បដិវត្តយើងអាចជាបរិញ្ញាបត្រដែរ !

ภาพที่ 204 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 56

แปลความได้ดังนี้

แล้วในระบอบนี้มีโรงพยาบาลรักษาคนป่วยไหมมិត?

หมอผู้หญิงเขมรแดงนั้นตอบอย่างไม่คิดอะไร

เรื่องหมอ มิตรออย่าห่วงอะไรเลย ! แม้ว่าไส้จะขาด 5 ส่วน หมอเราก็สามารถต่อให้ติดกันได้! (องค์การนรก:

56)

ตัวอย่างที่แสดงการโกหกของเขมรแดงข้างต้น พบในช่วงการอพยพที่ประชาชนมักคอยถาม
ทหารเขมรแดงเกี่ยวกับเรื่องความเป็นอยู่ของตนเองในระบอบปฏิวัตินี้ เพื่อให้ตนเองทราบข้อมูล
เรื่องราวความเป็นอยู่ในระบอบใหม่นี้ที่ตนเองจะต้องพบเจอในอนาคต แต่สิ่งที่เขมรแดงกล่าวบอก
ประชาชนทั้งหมดนี้ เป็นเพียงการใช้คำพูดโกหก หลอกลวงประชาชนอย่างสิ้นเชิง สิ่งที่ประชาชนชาว
เขมรได้รับกลับเป็นความโหดร้ายที่เข้ามาในชีวิตของพวกเขาอย่างไม่มีวันลืม

ในความจริงแล้ว สิ่งที่ประชาชนได้รับจากหมอของเขมรแดงนั้น คือโรงพยาบาลของเขมรแดงนั้นไม่มียารักษาคนป่วยเลย ยาที่ใช้รักษาโรคของประชาชนในสมัยเขมรแดงนั้นมีเพียงยาลูกกลอน และยาฉีดที่มาจากขวดน้ำอัดลมซึ่งใช้รักษาทุกโรคเหมือนกัน เข็มฉีดยาก็ไม่สะอาด มีการใช้ที่ไม่ถูกต้องตามหลักการแพทย์ การผ่าตัดไม่มียาชาที่ช่วยบรรเทาอาการเจ็บปวดของประชาชนเลยแม้แต่น้อย ประชาชนต้องยอมโดยหวังว่าการรักษาจะทำให้ชีวิตดีขึ้น ซึ่งในนวนิยายที่ศึกษาสะท้อนภาพโรงพยาบาลในสมัยเขมรแดงที่มีลักษณะไม่ถูกต้องตามหลักทางการแพทย์ที่คนป่วยควรได้รับจากสถานที่ที่เรียกว่าโรงพยาบาลส่งผลต่อชีวิตประชาชนจนต้องเสียชีวิตลง

បើទោះជាអង្គការបានប្រគល់ការងារបង្កបង្កើនផលឲ្យពួកយើងធ្វើទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ក៏អង្គការមិនដែលខ្វល់ខ្វាយពីសុខុមាលភាព និងសុខភាពរបស់ពួកយើងឡើយ។ នៅពេលមានសមាជិកគ្រួសារណី នៅក្នុងភូមិគ្មានកន្លែងសម្រាប់ផ្តល់ថ្នាំ ឬពិគ្រោះជំងឺឡើយ។ នៅពេលពួកយើងមានបញ្ហាកើតឡើងម្តងៗ ម្នាក់ៗបានដើរទាក់ទងបងប្អូន មិត្តភក្តិដោយស្ងាត់ៗ សុំឬជូនជាបស់របរមានតម្លៃបន្តិចបន្តួច ដែលគេអាចទទួលយកបាន ដើម្បីបានថ្នាំមកព្យាបាលជំងឺ។ ក្នុងគ្រួសារខ្លះដែលជួបប្រទះនឹងជំងឺផ្សេងៗកាន់តែមានការលំបាក និងរកថ្នាំព្យាបាលជំងឺទៀត ព្រោះទឹកដីថ្មីនៃអង្គការបដិវត្តន៍ដ៏រុងរឿង មហាលោតផ្លោះ មហាអស្ចារ្យ គឺគ្មានថ្នាំបូមណូលសុខភាពសម្រាប់ផ្តល់ថ្នាំព្យាបាលដល់ប្រជាជនឡើយ។

ภาพที่ 205 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 73

แปลความได้ดังนี้

แม้ว่าองค์กรจะมอบหมายงานเพิ่มผลผลิตให้พวกเราทำงานทั้งวันทั้งคืน แต่องค์กรก็ไม่เคยสนใจในความสะดวกสบายและสุขภาพของเราเลย เมื่อสมาชิกในครอบครัวป่วย ในหมู่บ้านก็ไม่มีสถานที่สำหรับให้ยาหรือตรวจโรคเลย ตอนพวกเรามีปัญหาแต่ละครั้ง แต่ละคนทำได้เพียงสอบถามพี่น้อง เพื่อนอย่างเจี๊ยบๆ เพื่อขอหรือเอาของที่มีค่าที่เขาอาจยอมรับได้ไปแลกยา เพื่อนำมารักษาความเจ็บป่วยของตน บางครอบครัวที่เกิดป่วยขึ้น ก็จะมี ความลำบากในการหายามารักษา เพราะแผ่นดินใหม่ในองค์กรปฏิบัติที่มหาก้าวกระโดด มหาอัศจรรย์ กลับไม่มียาหรือหน่วยสุขภาพสำหรับให้ยารักษาแก่ประชาชนเลย (ระบอบมัจจุราช: 73)

ពេលពិនិត្យជំងឺមិនមានឧបករណ៍វាស់ស្ទង់អ្វីទេ គ្រាន់តែជួបពេទ្យ ហើយគេសួរអំពីជំងឺបន្តិចបន្តួចក៏ឲ្យថ្នាំ ឬមួយក៏អនុញ្ញាត ឲ្យដេកពេទ្យ។ ចំពោះថ្នាំដែលគេឲ្យអ្នកជំងឺនោះ គឺជាថ្នាំដែលផលិតក្នុងស្រុក ធ្វើអំពីសំបក ឈើ ផ្សំកិន ហើយសូន្យជាគ្រាប់មូលៗដែលគេហៅថា ថ្នាំអាចម៍ទន្សាយ។ បើសិនជាត្រូវចាក់ថ្នាំវិញក៏ថ្នាំផលិតក្នុងស្រុកដែរ។ យើងមិនដឹងរូបមន្តយ៉ាង ម៉េចទេ តែថ្នាំនោះអាចចាក់ព្យាបាលអ្នកជំងឺបានខ្លះ។ ថ្នាំនេះគេដាក់ក្នុង ដបទឹកក្រូចបិបស៊ីកូឡា ឬហ្វាន់តា រុំមាត់ដបដោយឆ្នាស្លឹក ហើយអ្នកណា ឈឺអីក៏ចាក់ថ្នាំនេះទាំងអស់។

ภาพที่ 206 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 74

แปลความได้ดังนี้

เวลาตรวจโรค ไม่มีเครื่องมือรักษาอะไรเลย เพียงแค่พบบวมแล้วเขาก็ถามถึงอาการนิดๆ หน่อยๆ ก็ให้ยา หรือไม่ก็อนุญาตให้นอนพักที่โรงพยาบาล ส่วนยาที่เขาให้คนป่วยนั้น เป็นยาที่ผลิตในประเทศ ทำจากเปลือกไม้ผสมกันก่อนบด และปั้นเป็นเม็ดกลมๆ เรียกว่า “ยาลูกกลอน” ถ้าต้องฉีดยาก็เป็นยาที่ผลิตจากในประเทศเช่นกัน เราไม่รู้ขั้นตอน (สูตรยา ตำรายา) ว่าเป็นอย่างไร แต่ยานั้นก็สามารถฉีดยารักษาคนป่วยได้บ้าง ยานี้เขาใส่ในขวดน้ำเป็ปซีโคล่า หรือแฟนต้า ปิดปากขวดด้วยพลาสติก เมื่อใครป่วยด้วยโรคอะไรก็ตาม ก็จะได้รับยาศีตนี้ทุกคน (ระบอบมัจจุราช: 74)

มฐิรเตอญ

ខែរក្របាចនេះគ្មានថ្នាំអ្វីព្យាបាលអ្នកជំងឺឡើយបើអ្នកជម្ងឺឈឺធ្ងន់គឺរង់ចាំតែថ្ងៃស្លាប់តែ
ប៉ុណ្ណោះ ។ បើនិយាយពីការចាក់ថ្នាំវិញមានអ្នកជម្ងឺជាច្រើនមានអាប់សែដោយសារ
តែម្តងដែលរម្ងាប់មេរោគមិនស្អាតបូចាក់ថ្នាំដោយខុសបច្ចេកទេស ។ ពួកពេទ្យបដិវត្ត
រះអាប់សែដូច្នោះត្រូវតែពួកគេគ្មានថ្នាំស្លឹកប្រើឡើយ ពួកគេរះនៅតែម្តងដែលធ្វើឱ្យអ្នក
ដែលត្រូវគេរះនោះឈឺចាប់ជាអតិបរិមាស្រែកឆ្កើលអស់គេងពេញមួយមន្ទីរពេទ្យ ។

ภาพที่ 207 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 112

แปลความได้ดังนี้

โรงพยาบาลเขมรแดงไม่มียารักษาคนป่วยเลย ถ้าป่วยหนักคือรอวันตายเท่านั้น ถ้าพูดถึงการฉีดยาคือ มีคน
ป่วยหลายคนที่เกิดอาการติดเชื้อเพราะเข็มที่ฉีดไม่สะอาดหรือการฉีดยาไม่ถูกต้องตามหลักการแพทย์ พวกหมอบปฏិวัติ
ผ่าตัดคนเหมือนผ่าหมู ไม่มียาชาเลย พวกเขาผ่ากันสดๆ ทำให้คนที่ถูกผ่าเจ็บมาจนร้อง พากันแตกตื่นกันทั้ง
โรงพยาบาล (องค์การนรก: 112)

ការព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យនេះក៏មិនខុសពីនៅពេទ្យភូមិដែរគឺមានតែថ្នាំអាចម៍ទន្សាយ
និងថ្នាំចាក់ដែលដាក់ក្នុងដបទឹកក្រូចតែប៉ុណ្ណោះ ដែលហេតុធ្វើឱ្យជម្ងឺរបស់បងវិទ្ធិកាន់តែ
ធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗថែមទៀត ។

ภาพที่ 208 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 111

แปลความได้ดังนี้

นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน ชุน ผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดสภาพของพี่สาวที่ป่วยจากการทำงานหนักและไม่สามารถช่วยตัวเองได้ เขาถูกส่งตัวมาที่โรงพยาบาลประจำอำเภอ สภาพของพี่สาวเธอย่ำแย่ ไม่มีคนดูแล อาหารที่ได้รับไม่เพียงพอ การมาพักที่โรงพยาบาลไม่ได้ช่วยให้พี่สาวเธออาการดีขึ้น และสภาพของพื้นที่ภายในสถานที่ที่เรียกว่าโรงพยาบาลนั้นก็ไม่มีคนดูแลทำความสะอาดด้วยเช่นกัน ประชาชนต้องอยู่ตามยถากรรม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนต้องเสียชีวิตลง แม้คนป่วยที่ยังไม่ตายสนิท เขมรแดงก็ทิ้งอย่างไม่สนใจ สะท้อนให้เห็นในถึงระบบสาธารณสุขที่ไม่ดีและความโหดร้ายของเขมรแดงที่กระทำต่อประชาชน

ខ្ញុំកំពុងតែអង្គុយអស់សង្ឃឹម ស្រាប់តែឃើញគេសែងបងស្រីខ្ញុំពីភូមិមកមន្ទីរពេទ្យស្រុក ដែលខ្ញុំក៏នៅទីនោះដែរ។ ពេលល្ងាចនេះ ខ្ញុំឥតហូបបាយបបរ (អ្នកតាតែវហៅ បបរ ថា "បាយបបរ") នៅឯងរួមទេ ដោយខ្ញុំលួចចាក់បបរចំណែកខ្ញុំចូលមកក្នុងចានចំណែកបងស្រីខ្ញុំ ហើយប្រញេបប្រញាប់មកកន្លែងវិញ។

ภาพที่ 211 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 14

แปลความได้ดังนี้

ฉันกำลังนั่งสิ้นหวัง ทันใดนั้นเห็นเขาหามพี่สาวฉันจากหมู่บ้านมาโรงพยาบาลอำเภอที่ฉันก็พักอยู่ เย็นวันนี้ฉันไม่กินข้าวต้ม (คนตาแก้วเรียก ชชช บบร ว่า “บាយชชช บายบบร”) ที่โรงรวม เพราะฉันแอบเทข้าวต้มของฉันใส่จานพี่สาวฉัน แล้วรีบกลับทันที (ใต้หยาดน้ำฝน: 14)

កាលខ្ញុំជួបគាត់លើកមុន ក៏ខ្ញុំឃើញគាត់អង្គុយច្រងុក ឥឡូវខ្ញុំជួបគាត់លើកនេះទៀត ក៏គាត់នៅតែអង្គុយច្រងុក។ តាមខ្ញុំស្មានប្រហែលជាគាត់មិនបានសម្រាន្តលក់ទេ។ ខ្ញុំឃើញសក់ក្បាលគាត់កន្លើង ឯអាវដែលខ្ញុំពាក់ឲ្យមុនពេលខ្ញុំឃ្នាតទៅ ក៏នៅតែឃើញពាក់ដដែល។ ពុទ្ធជេរិយ គេឥតផ្លាស់ឲ្យបងខ្ញុំទេ។ នៅពេលដែលខ្ញុំដើរចូលទៅជិតគ្រែ ក្លិនស្អុយជះក៏ស្លូតកាយយម៉ក... រុយមួយចំនួនកំពុងរាមលាមកផ្អើលឡើង ព្រោះឃើញមានមនុស្សដើរចូលទៅជិត... រួចវាហើរចូលទៅចាមវិញដដែល។ ខ្ញុំនិយាយមិនចេញ ព្រោះខ្ញុំអូលដើមក ឯទឹកភ្នែកដែលឡើងពេញប្រៀប ក៏ហៀរធ្លាក់ចុះមកកាត់ផ្តាស់ទាំងសងខាង... រួចធ្លាក់ទៅប៉ះតែមគ្រែ... ធ្លាក់បន្តខ្លាយទៅដល់ដី... បន្តបន្ទាប់គ្នាហាក់ដូចជាភ្នែកទាំងគូរបស់ខ្ញុំ ជាប្រភពទឹកជ្រោះនៃទឹកកន្លែងណាមួយ។ ខ្ញុំយកដៃទាំងពីរទៅក្រសោប

ภาพที่ 212 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 35-36

แปลความได้ดังนี้

เมื่อฉันพบเธอครั้งแรก ฉันก็เห็นเธอนั่งพิงหลัง ฉันพบเขารั้งนี้เขาก็ก็นั่งพิงหลัง ตามที่ฉันคิด เขาน่าจะไม่ได้นอนพักเลย ฉันเห็นผมเขายุ่ง ส่วนเสื้อที่ฉันสวมให้ครั้งแรก ก็นั่งเห็นใส่ตัวเหมือนเดิม พูทโธเอ้อย ไม่มีใครเปลี่ยนให้ที่ฉันเลย ตอนที่ฉันเดินเข้าไปใกล้เตียง กลิ่นเหม็นก็ลอยมา แมลงวันจำนวนหนึ่งที่กำลังตอมอุจจาระอยู่ก็บินขึ้นมาเพราะเห็นมีคนเดินเข้ามาใกล้ แล้วพวกมันก็กลับเข้ามาตอมเหมือนเดิม ฉันพูดไม่ออกเพราะมันจุกที่คอ ส่วนน้ำตาก็ไหลหยดลงมาที่แก้มทั้ง 2 ข้างแล้วหยดลงบนขอบเตียง หยดต่อไปยังพื้นดินต่อๆ กันเหมือนดวงตาทั้งคู่ของฉันเป็นลำธารน้ำตกในสถานที่ไหนสักแห่ง (ได้หยาดน้ำฝน: 35-36)

เทศา บชอุคาส์โสวกเภาใญญา:

อุ๋ฮำฮงอู่ฮำฮงยប់ ธิฉฉีติสวิฏ ภาญยสิฉาฮ์ฮส่มชราษเฒึฮำฮงบฏา ចេញ ដង្កូរពីក្រណាត់រុំ ដែលជោកទៅដោយខ្ទុះ និងឈាម។ ពេលនៅដង្ហើមផ្កិតក្នុង ពួក ពេទ្យភាចាប់បោះបងស្រីខ្ញុំ លាយទ្បនឹងសាកសពដទៃទៀតទៅលើរទេះមួយ យក ទៅកប់នៅព្រៃអង្គរមីមាំងដកចង្កាមាស់។ លុះគេលុបដីទៅ... វាយ៉ាងម៉េចទៅវិញ ចប់យ៉ាងណា ?

ภาพที่ 213 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 118

แปลความได้ดังนี้

เขาว่า พี่สาวฉันเรียกชื่อฉันทั้งวันทั้งคืน ส่วนแม่ก็เฝ้ากินเนื้อไปหมดทั้งทำงานนอนขึ้นผ้าพันแผลที่เต็มไปด้วยหนอง และเลือด ตอนยังหายใจแผ่วๆ พวกหมอก็จับพี่สาวฉันโยนขึ้นไปบนเกวียนพร้อมกับซากศพคนอื่น ๆ และเอาไปฝังที่ป่าองค้อมี ทั้งๆ ที่ยังหายใจรวยริน พอเขาเอาดินกลบ...มันจะเป็นยังไง ทนได้ยังไง ? (ได้หยาดน้ำฝน: 118)

ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงการดูแลที่ไม่ถูกสุขลักษณะของสถานที่ที่เรียกว่า โรงพยาบาล เขมรแดงปล่อยให้ประชาชนที่เจ็บป่วยต้องอยู่ด้วยตัวเองหรือเรียกว่า ใช้ชีวิตไปตามยถากรรมที่โรงพยาบาล ส่วนยาที่เขมรแดงนำมาให้ประชาชนรักษาโรคทุกโรคที่เกิดขึ้นนั้น มีเพียงยาที่ทำจากเปลือกไม้บดแล้วปั้นเป็นก้อนเรียกว่ายาลูกกลอนเท่านั้นและยาฉืดที่ดูตลกจากขวดน้ำอัดลมเท่านั้น ประชาชนได้แต่หวังว่าอาการของตนเองที่มารักษาในสถานที่ที่โรงพยาบาลนั้นจะดีขึ้น แต่สิ่งที่ประชาชนกลับได้รับคือ ประชาชนกลับมีอาการแยลงและเสียชีวิตลงในที่สุด ยิ่งไปกว่านั้นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายของหมอเขมรแดงคือ การที่คนป่วยยังไม่สิ้นลมหายใจแต่กลับนำตัวไปฝัง เป็นสิ่งที่โหดเหี้ยมเกินกว่าความเป็นมนุษย์

ความคิดความรู้สึกของประชาชนเขมรในสมัยเขมรแดง

ในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยที่เขมรแดงยึดครองอำนาจกว่า 3 ปี 8 เดือน 20 วันนั้น ประชาชนต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของการกระทำเขมรแดงทุกอย่าง ประชาชนไม่มีสิทธิโต้เถียงหรือ

ปฏิเสธต่อสิ่งที่เขมรแดงสั่งได้ ประชาชนต้องอยู่อย่างยากลำบากและทุกข์ทรมานในช่วงเวลานี้ ในนิยายเขมรแดงแนวประวัติศาสตร์นิพนธ์เขมรแดงที่ศึกษานั้น ได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ปรากฏ ภาพความคิดความรู้สึกของประชาชนที่แสดงถึงความทุกข์ทรมานในการใช้ชีวิตตลอดระยะเวลา 3 ปี 8 เดือน 20 วัน อย่างน่าสงสาร

นวนิยายเรื่ององค์การนรกได้สะท้อนให้เห็นความคิดของ ตริ่ง บณจารุณ ต่อระบอบปฏิวัติของเขมรแดงในสมัยนั้นว่าเป็นสมัยที่ผิดแปลกไปจากความเป็นอยู่ของประเทศต่างๆ ในโลกในศตวรรษที่ 20 อย่างสิ้นเชิง เศรษฐกิจทุกอย่างหยุดชะงัก ประชาชนอยู่อย่างยากลำบากมากขึ้น เขมรแดงกำจัดคนที่มีความรู้ที่มองว่าไม่สามารถทำงานการเกษตรหรือเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้ เขมรแดงมองว่าผลผลิตทางการเกษตร ประมง การเลี้ยงสัตว์ และการเพาะปลูก สามารถสร้างเงินเข้ามาได้ และเขมรแดงมองว่าผลผลิตทางการเกษตรจะทำให้ประเทศกัมพูชามีความเจริญรุ่งเรือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และเปลี่ยนประเทศกัมพูชาที่เกษตรกรรมล้ำหลัง ไปเป็นประเทศที่เกษตรกรรมเจริญรุ่งเรือง⁷⁷

ក្នុងយុគសម័យនោះប្រជាជនកម្ពុជារស់នៅក្នុងពិភពមួយដែលខុសឆ្ងាយពីពិភពលោកក្នុងសតវត្សរ៍ទី២០នេះ គឺជាពិភពមួយដែលគ្មានផ្សារ មិនចាយលុយ គ្មានសាលារៀន គ្មានជំនឿ គ្មានសាសនា គ្មានមហាវិទ្យាល័យ គ្មានវិស័យពាណិជ្ជកម្ម គ្មានវិស័យសេដ្ឋកិច្ច គ្មានពតិមាន និង គ្មានវិស័យសុខាភិបាល ។ អ្វីដែលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យធ្វើគឺផលិតតែដំណាំស្រូវតែប៉ុណ្ណោះដែលក្រុមបញ្ជាវត្តមានអស់មិនយល់ថា តើ "អង្គការ" កំពុងចង់ធ្វើអ្វីឡើយ ។ អង្គការបានលើកឡើងថា "មានស្រូវគឺមានអ្វីៗទាំងអស់" ។

ภาพที่ 214 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 51

แปลความได้ดังนี้

ในสมัยนั้นประชาชนกัมพูชาอาศัยอยู่ในโลกที่ผิดแปลกไปจากโลกในศตวรรษที่ 20 นี้ เป็นโลกที่ไม่มีตลาด ไม่มีเงินสำหรับใช้จ่าย ไม่มีโรงเรียน ไม่มีความเชื่อ ไม่มีศาสนา ไม่มีคณະวิชา ไม่มีการค้าขาย ไม่มีเศรษฐกิจ ไม่มีข่าวสาร และไม่มีการจัดการสาธารณสุข สิ่งทีระบอบกัมพูชาประชาธิปไตยทำคือ การปลูกข้าวเท่านั้นที่กลุ่มผู้มีความรู้ทุกคนนั้นไม่เข้าใจว่า แล้ว "องค์การ" กำลังต้องการทำอะไร องค์การได้กล่าวขึ้นว่า "มีข้าวคือมีทุกอย่าง" (องค์การนรก: 51)

ตริ่ง บณจารุณ ได้สอดแทรกความคิดเห็นของตนในการใช้ชีวิตยากลำบากสมัยเขมรแดงที่ประชาชนใหม่มักตกเป็นผู้ถูกระงับจากเขมรแดง เช่น ถูกสั่งให้ทำงานหนัก แต่กลับได้รับอาหารเพียง

⁷⁷ ឌី ខាំបូលី, *ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ* (១៩៧៥-១៩៧៩), 33.

น้อยนิดและไม่เหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย เช่น ได้รับเพียงแป้งสาकुแทนที่จะเป็นข้าว ทำให้ประชาชนป่วย และไม่มีระบบสาธารณสุขที่ดีสำหรับดูแลประชาชน ดังนี้

របបហូបចុកដែលមានតែម្សៅជ្រៃដោយគ្មានអង្ករនោះមិនអាចធ្វើឱ្យយើងមាន កម្លាំងកំហែងគ្រប់គ្រាន់និងសុខភាពមាំមួនឡើយ ។ យើងឆ្ងល់អើយសែនឆ្ងល់ថាតើស្រូវ ដែលប្រជាជនខ្មែរផលិតបាននោះអង្កការបញ្ជូនទៅណាអស់បានជាមិនឱ្យយើងហូប ? ។ ពេលណាយើងឈឺអង្កការបញ្ជូនយើងឱ្យទៅជួបពេទ្យបដិវត្តដែលជាមនុស្សមិនចេះ អក្សរ ហើយចេះគ្រាន់តែចែកថ្នាំអាចម៍ទន្សាយតែប៉ុណ្ណោះ ។ ពេលខ្លះពេទ្យបដិវត្ត បូមថ្នាំពីដបទឹកក្រូច២-៣យកមកចាក់ឱ្យអ្នកជម្ងឺដែលយើងមិនដឹងថាជាថ្នាំអ្វីទេ ។ មិ្យាង ទៀតនោះយើងមានជម្ងឺអ្វីក៏ពេទ្យបដិវត្តចាក់ថ្នាំដដែលៗឱ្យដែរ ។ មានអ្នកខ្លះត្រូវ ប្រតិកម្មថ្នាំជាញឹកញាប់ក្រោយពីបានចាក់ថ្នាំរួច ។ យើងមិនដឹងថាតើវេជ្ជបណ្ឌិត គិលាននុប្បដ្ឋាកដែលអង្កការថាប្រមូលយកទៅធ្វើការបម្រើបដិវត្តនោះអង្កការយកទៅ ណាអស់ហើយយកមនុស្សបែបនេះមកធ្វើការជំនួសវិញ ? ។

ภาพที่ 215 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 81

แปลความได้ดังนี้

ระบอบกินข้าวรวมที่มีแต่แป้งสาकु ไม่มีข้าวนั้น ไม่สามารถทำให้เรามีกำลังเพียงพอและมีสุขภาพแข็งแรง เลย เราสงสัยเหลือเกินว่า แล้วข้าวที่ประชาชนเขมรผลิตได้นั้น องค์การส่งไปไหนหมดถึงไม่มีข้าวให้เรากิน เมื่อไหร่ที่ เราป่วย องค์การส่งเราไปพบหมอปฏิบัติที่เป็นคนไม่รู้หนังสือ รู้เพียงแต่การแจกยาลูกกลอนเท่านั้น บางเวลาหมอ ปฏิบัติก็ดูดยาอะไรไม่รู้จากขวดน้ำหวาน 2-3 หยด มาฉีดให้คนป่วย อีกร้อยอย่าง ไม่ว่าเราจะป่วยเป็นอะไรหมอก็ ฉีดยาเดียวกัน บางคนได้รับผลหลังจากการฉีดยา เราไม่รู้ว่แล้วหมอ พยาบาลที่องค์การรวบรวมเอาไปทำงานรับใช้ ระบอบปฏิวัตินั้น องค์การเอาไปไหนหมด กลับเอาคนแบบนี้มาทำงานแทน (องค์การนรก: 81)

โดยสรุป ตรึง บณจารุณ ได้เปรียบเทียบระบอบการปฏิบัติของเขมรแดงว่าขัดแย้งกับทฤษฎี ลำดับขั้นในความต้องการของมนุษย์ของ Maslow⁷⁸

⁷⁸ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Need) เกิด จากแนวความคิดของ Maslow ที่มองว่ามนุษย์แต่ละคนมีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองเป็น หลัก ความต้องการของมนุษย์มีมากมายหลายอย่างด้วยกัน ซึ่งต้องได้รับความพึงพอใจจากความต้องการพื้นฐานซึ่งเป็น ลำดับแรกเสียก่อน จึงจะผ่านขึ้นไปยังความต้องการขั้นสูงตามลำดับ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานมี 5 ขั้น คือ 1. Physiological Needs ความต้องการพื้นฐาน เช่น อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย 2. Safety Needs ความต้องการด้านความปลอดภัย 3. Love and belonging Needs ความต้องการเป็นที่รักและเป็นส่วน

តាមពិតកាលណោះ “ កងប្រវត្តិសាស្ត្រ ” របស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យពិតកំពុង
 តែវិលបញ្ច្រាស់ពីការវិវត្តនៃពិភពលោក និងមនុស្សជាតិហើយមានលក្ខណៈផ្ទុយស្រឡះ
 ពីទ្រឹស្តីរបស់លោក Maslow ដែលបានលើកឡើងថាជាដំបូងមនុស្សត្រូវការមូល
 អាហារ ជម្រកស្នាក់នៅសមរម្យជាមុនសិន មុននឹងគិតទៅដល់សុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួន ។
 បន្ទាប់មកទើបមនុស្សអាចឈានទៅគិតអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ការជឿជាក់លើខ្លួនឯង
 និងការគោរពបាន ។ តែអង្គការរបស់ប៉ុល ពត គិតតែពីឱ្យខ្មែរគោរពនិងស្រឡាញ់
 អង្គការរបស់វា តែអង្គការនោះគ្មានបានផ្តល់អ្វីសោះដែលជាតម្រូវការរបស់មនុស្ស
 សូម្បីតែតម្រូវការជាមូលដ្ឋានក៏គ្មានផង តើមានមនុស្សណាដែលមានចិត្តទៅគោរពនិង
 ស្រឡាញ់អង្គការរបស់ខ្មែរក្រហមនោះ គឺមានតែក្រុមមនុស្សមួយចំនួនរបស់អង្គការ
 ខ្លួនឯងនិងមនុស្សមួយចំនួនដែលអង្គការលើកបន្តបន្ទុកស្រែកបន្តតាមពួកវាតែប៉ុណ្ណោះ ។
 “ កងប្រវត្តិសាស្ត្រ ” ដែលវិលបញ្ច្រាស់នឹងវប្បធម៌ពិភពលោកនេះបានកិនសម្លាប់ខ្មែរអស់
 ជិត២លាននាក់ ។ ។

ភាព 216 វាយិយាយរឿងទង់កងការនរក រក្សា 106-107

ប្រែប្រួលបានដំបូង

តាមការពិតកាលណោះ “ កងប្រវត្តិសាស្ត្រ ” របស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យពិតកំពុង
 តែវិលបញ្ច្រាស់ពីការវិវត្តនៃពិភពលោក និងមនុស្សជាតិហើយមានលក្ខណៈផ្ទុយស្រឡះ
 ពីទ្រឹស្តីរបស់លោក Maslow ដែលបានលើកឡើងថាជាដំបូងមនុស្សត្រូវការមូល
 អាហារ ជម្រកស្នាក់នៅសមរម្យជាមុនសិន មុននឹងគិតទៅដល់សុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួន ។
 បន្ទាប់មកទើបមនុស្សអាចឈានទៅគិតអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ការជឿជាក់លើខ្លួនឯង
 និងការគោរពបាន ។ តែអង្គការរបស់ប៉ុល ពត គិតតែពីឱ្យខ្មែរគោរពនិងស្រឡាញ់
 អង្គការរបស់វា តែអង្គការនោះគ្មានបានផ្តល់អ្វីសោះដែលជាតម្រូវការរបស់មនុស្ស
 សូម្បីតែតម្រូវការជាមូលដ្ឋានក៏គ្មានផង តើមានមនុស្សណាដែលមានចិត្តទៅគោរពនិង
 ស្រឡាញ់អង្គការរបស់ខ្មែរក្រហមនោះ គឺមានតែក្រុមមនុស្សមួយចំនួនរបស់អង្គការ
 ខ្លួនឯងនិងមនុស្សមួយចំនួនដែលអង្គការលើកបន្តបន្ទុកស្រែកបន្តតាមពួកវាតែប៉ុណ្ណោះ ។
 “ កងប្រវត្តិសាស្ត្រ ” ដែលវិលបញ្ច្រាស់នឹងវប្បធម៌ពិភពលោកនេះបានកិនសម្លាប់ខ្មែរអស់
 ជិត២លាននាក់ ។ ។

តាមការពិតកាលណោះ “ កងប្រវត្តិសាស្ត្រ ” របស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យពិតកំពុង
 តែវិលបញ្ច្រាស់ពីការវិវត្តនៃពិភពលោក និងមនុស្សជាតិហើយមានលក្ខណៈផ្ទុយស្រឡះ
 ពីទ្រឹស្តីរបស់លោក Maslow ដែលបានលើកឡើងថាជាដំបូងមនុស្សត្រូវការមូល
 អាហារ ជម្រកស្នាក់នៅសមរម្យជាមុនសិន មុននឹងគិតទៅដល់សុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួន ។
 បន្ទាប់មកទើបមនុស្សអាចឈានទៅគិតអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ការជឿជាក់លើខ្លួនឯង
 និងការគោរពបាន ។ តែអង្គការរបស់ប៉ុល ពត គិតតែពីឱ្យខ្មែរគោរពនិងស្រឡាញ់
 អង្គការរបស់វា តែអង្គការនោះគ្មានបានផ្តល់អ្វីសោះដែលជាតម្រូវការរបស់មនុស្ស
 សូម្បីតែតម្រូវការជាមូលដ្ឋានក៏គ្មានផង តើមានមនុស្សណាដែលមានចិត្តទៅគោរពនិង
 ស្រឡាញ់អង្គការរបស់ខ្មែរក្រហមនោះ គឺមានតែក្រុមមនុស្សមួយចំនួនរបស់អង្គការ
 ខ្លួនឯងនិងមនុស្សមួយចំនួនដែលអង្គការលើកបន្តបន្ទុកស្រែកបន្តតាមពួកវាតែប៉ុណ្ណោះ ។
 “ កងប្រវត្តិសាស្ត្រ ” ដែលវិលបញ្ច្រាស់នឹងវប្បធម៌ពិភពលោកនេះបានកិនសម្លាប់ខ្មែរអស់
 ជិត២លាននាក់ ។ ។

អង្គការរបស់វា តែអង្គការនោះគ្មានបានផ្តល់អ្វីសោះដែលជាតម្រូវការរបស់មនុស្ស
 សូម្បីតែតម្រូវការជាមូលដ្ឋានក៏គ្មានផង តើមានមនុស្សណាដែលមានចិត្តទៅគោរពនិង
 ស្រឡាញ់អង្គការរបស់ខ្មែរក្រហមនោះ គឺមានតែក្រុមមនុស្សមួយចំនួនរបស់អង្គការ
 ខ្លួនឯងនិងមនុស្សមួយចំនួនដែលអង្គការលើកបន្តបន្ទុកស្រែកបន្តតាមពួកវាតែប៉ុណ្ណោះ ។
 “ កងប្រវត្តិសាស្ត្រ ” ដែលវិលបញ្ច្រាស់នឹងវប្បធម៌ពិភពលោកនេះបានកិនសម្លាប់ខ្មែរអស់
 ជិត២លាននាក់ ។ ។

แปลความได้ดังนี้

โอ้! ประเทศอื่นต่างๆ ในสากลโลก ... มีประเทศไหนเหมือนประเทศที่ฉันกำลังอาศัยอยู่ไหม อะไรๆ ก็แปลกกว่าคนอื่น... ไม่มีสิทธิ... เสรีภาพ... ถูกกำหนดเส้นทางให้เดิน... ตัดความรู้สึกระหว่างพ่อแม่... พี่น้อง... ญาติ... แล้วอะไรๆ ดูเหมือนจะถูกมัดแน่นด้วยผ้าอ้อมมงคล...ให้อึดแน่นจนนอกแทบแตกตาย (ใต้อาณัติ: 57)

ภาพสะท้อนเหตุการณ์ในช่วงวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 นั้น ที่นำเสนอมานั้น จะเน้นภาพสะท้อนการโกหกของเขมรแดงและภาพสะท้อนความโหดร้ายของเขมรแดงที่กระทำต่อประชาชน ส่งผลให้ประชาชนเกิดความทุกข์ทรมานจนเสียชีวิตลง และสะท้อนภาพความคิดความรู้สึกทุกข์ทรมานของประชาชนสมัยนั้น เพราะช่วงเวลากว่า 3 ปี 8 เดือน 20 วัน นั้น ประชาชนเขมรต้องใช้ชีวิตอยู่ด้วยความลำบากและทุกข์ทรมานเป็นอย่างมาก

ภาพสะท้อนเหตุการณ์หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979

วันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ถือว่าเป็นวันแห่งประวัติศาสตร์ของประเทศกัมพูชาและจัดเป็นวันสำคัญของชาติ เพื่อรำลึกถึงกองทัพพรณศิลป์สงเคราะห์ชาติที่มีกองกำลังเวียดนามสนับสนุนได้เข้ามาปลดปล่อยกรุงพนมเปญให้หลุดพ้นจากอำนาจของเขมรแดง⁷⁹ แต่ในท้องที่ต่างๆ ตามพื้นที่ชนบทของประเทศกัมพูชาช่วง ค.ศ.1979 นั้น ยังอยู่ภายใต้อำนาจของเขมรแดง

นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงที่ศึกษา ล้วนถ่ายทอดเหตุการณ์ในพื้นที่ชนบทตามจังหวัดต่างๆ ที่เขมรแดงบังคับให้ประชาชนทำงานอย่างหนัก ไม่ใช่พื้นที่ใกล้กรุงพนมเปญ จึงปรากฏภาพสะท้อนเหตุการณ์หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 3 เรื่อง คือ 1) การปลดปล่อยพื้นที่ชนบทจากเขมรแดง 2) การอพยพออกจากพื้นที่ควบคุมของเขมรแดง 3) การสืบหาญาติพี่น้อง

การปลดปล่อยพื้นที่ชนบทจากเขมรแดง

นวนิยายที่ศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ในช่วงที่กรุงพนมเปญได้รับการปลดปล่อย ประชาชนในพื้นที่ชนบทตามจังหวัดต่างๆ ยังไม่ได้รับการปลดปล่อยจากกองกำลังเวียดนามโดยทันที และยังคงมีความวุ่นวาย ดังนี้

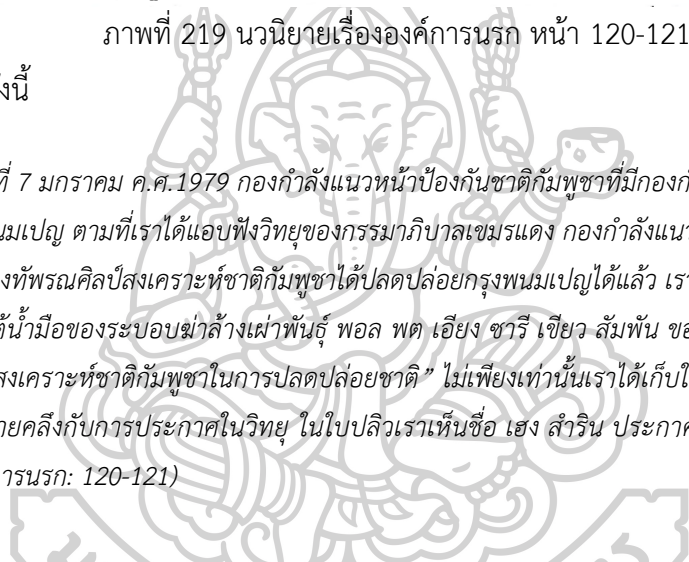
⁷⁹ เขียน อธิวิทย์ และ สุนัย ผาสุก, กัมพูชา: ประวัติ สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการต่างประเทศ (กรุงเทพมหานคร: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 142.

នាថ្ងៃ ៧ មករា ១៩៧៩ រណសិរ្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាដែលមានកងទ័ពវៀតណាមជាបង្អែកបានវាយយកបាននិងកាន់កាប់ទីក្រុងភ្នំពេញ ។ តាមរយៈការលួចស្តាប់វិទ្យុរបស់កម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម រណសិរ្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាបានផ្សាយថា " កងទ័ពរណសិរ្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាបានរំដោះយកបានទីក្រុងភ្នំពេញហើយ ហើយកំពុងតែបន្តរំដោះប្រជាជនខ្មែរពីកណ្តាប់ដៃរបស់បនប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន សូមឱ្យប្រជាជនទាំងអស់មកចូលរួមជាមួយរណសិរ្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាក្នុងបុព្វហេតុរំដោះជាតិមាតុភូមិ " ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះយើងបានរើសខិតប័ណ្ណជាច្រើនដែលបានតាមយន្តហោះដែលមានន័យស្រដៀងគ្នានឹងការផ្សាយតាមវិទ្យុដែរ ។ កាលណោះក្នុងខិតប័ណ្ណយើងមើលឃើញឈ្មោះលោកហេង ស៊ិនជាអ្នកអំពាវនាវឱ្យខ្មែរក្រោកឡើងប្រឆាំងនឹងពួកខ្មែរក្រហម ។

ភាព 219 នវនិយាយរឿងទង់ការនរក រៀង 120-121

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

នៅថ្ងៃទី ៧ មករា ១៩៧៩ កងទ័ពវៀតណាមបានវាយយកបាននិងកាន់កាប់ទីក្រុងភ្នំពេញ ។ តាមរយៈការលួចស្តាប់វិទ្យុរបស់កម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម រណសិរ្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាបានផ្សាយថា " កងទ័ពរណសិរ្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាបានរំដោះយកបានទីក្រុងភ្នំពេញហើយ ហើយកំពុងតែបន្តរំដោះប្រជាជនខ្មែរពីកណ្តាប់ដៃរបស់បនប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន សូមឱ្យប្រជាជនទាំងអស់មកចូលរួមជាមួយរណសិរ្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាក្នុងបុព្វហេតុរំដោះជាតិមាតុភូមិ " ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះយើងបានរើសខិតប័ណ្ណជាច្រើនដែលបានតាមយន្តហោះដែលមានន័យស្រដៀងគ្នានឹងការផ្សាយតាមវិទ្យុដែរ ។ កាលណោះក្នុងខិតប័ណ្ណយើងមើលឃើញឈ្មោះលោកហេង ស៊ិនជាអ្នកអំពាវនាវឱ្យខ្មែរក្រោកឡើងប្រឆាំងនឹងពួកខ្មែរក្រហម ។

ខ្ញុំចាំខ្លះៗនូវអ្វីដែលគេសរសេរដូចជា ប្រទេសកម្ពុជាបានរំដោះទាំងស្រុងនៅថ្ងៃ ៧ មករា ១៩៧៩ និងការអំពាវនាវឱ្យប្រជាជនត្រឡប់មកនៅជួបជុំជាមួយនឹងក្រុមគ្រួសារវិញ ថែមទាំងមានរូបគេអបអរសាទរ បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរទៀតផង ខាងក្រោមមានដាក់រូបភ្លេងខ្មែរមួយរង់ មានអ្នករាំមានអ្នកច្រៀង មើលហើយខ្ញុំញឹកញាប់ចោលភ្លាមដាក់ស្លឹកឈើគ្របពីលើទៀត។ ពេលដើរត្រឡប់មកកន្លែងរណ្តៅរែកដីវិញ ខ្ញុំចេះតែមិនអស់ចិត្តគិតថាហេតុអ្វីបានជាមានហេតុការណ៍នេះកើតឡើង ហើយពួកយើងគ្រប់គ្នាមិនដឹង? នៅលើទឹកដីនៃប្រទេសតែមួយសោះ ហេតុអ្វីខុសគ្នា?

ភាព 220 នវនិយាយរឿងការរត់គេចពីទីកន្លែង រៀង 32 រៀង 84-85

แปลความได้ดังนี้

ฉันจำได้ถึงสิ่งที่เขาเขียนบ้าง เช่น ประเทศกัมพูชาได้รับการปลดปล่อยอย่างสมบูรณ์แล้วในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 และการประกาศขอให้ประชาชนกลับไปพบครอบครัว พร้อมทั้งมีรูปสลัสดีปีใหม่ ด้านล่างมีรูป นักดนตรีเขมร 1 วง มีคนรำ คนร้อง เมื่อดูแล้วฉันก็ขำทิ้งไป แล้วปิดทับด้วยใบไม้ ตอนเดินกลับมาที่หลุมขุดดิน ฉัน ก็ยังไม่หายสงสัยว่า ทำไมถึงได้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น แล้วทำไมพวกเราไม่รู้? อยู่บนแผ่นดินเดียวกันแท้ๆ ทำไมถึง ได้ต่างกันเช่นนี้? (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 84-85)

**ថ្ងៃប្រាំពីរ មករា ឆ្នាំមួយពាន់ប្រាំបួនរយចិតសិបប្រាំបួន (០៧.០១.១៩៧៩)
ភ្នំពេញបានរំដោះហើយ ប៉ុន្តែស្រុក ឃុំ ភូមិ ខ្លះនៅមិនទាន់បានរំដោះនៅឡើយ
ទេ។**

ภาพที่ 221 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 73

แปลความได้ดังนี้

วันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 กรุงเทพมหานครได้รับการปลดปล่อยแล้ว แต่บางอำเภอ บางตำบล บาง หมู่บ้าน ยังไม่ได้รับการปลดปล่อยเลย (ใต้หยาดน้ำฝน: 73)

**ក្នុងកំឡុងខែកុម្ភៈ ១៩៧៩ កងទ័ពវៀតណាមបានវាយបើក ផ្លូវជាតិលេខ៥
នៅស្រុកកោះ ។ ពួកយើងមើលពីភូមិចកតូចឃើញភ្លើងឆេះសន្ទោសនៅពេញមេឃ
និងពួស្តូរគ្រាប់កាំភ្លើងតូចធំឆ្លើយឆ្លងគ្នាយ៉ាងច្បាស់ ។ នៅពេលដែលយើងពួស្តូរកាំភ្លើង
កាន់តែជិតយើងកាន់តែត្រេកអរ ព្រោះនឹកថារបបពួកខ្មែរក្រហមដ៏ហោរហៅជិតវិវាស
ហើយ ។**

ภาพที่ 222 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 121-123

แปลความได้ดังนี้

ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1979 กองทัพเวียดนามได้เข้ายึดมาถึงถนนหลวงหมายเลข 5 ในอำเภอ กอเกาะ พวกเรามองจากหมู่บ้านจกตู่จเห็นไฟไหม้เต็มทั่วท้องฟ้าและได้ยินเสียงปืนเล็กใหญ่ยิงตอบโต้กันอย่างชัดเจน เมื่อเราได้ยินเสียงปืนใกล้เข้ามา เรายิ่งดีใจ เพราะคิดว่าระบอบเขมรแดงที่ชั่วร้ายนี้ใกล้จะวินาศลงแล้ว (องค์การนรก: 121-123)

ในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย ชุต ไซ สะท้อนเหตุการณ์การปะทะกันระหว่าง
เขมรแดงและกองกำลังเวียดนาม ทหารเขมรแดงกลุ่มนิรติพากันหนีกองกำลังเวียดนามที่กำลังเริ่มเข้า
มาในพื้นที่ตามชนบทอย่างกระเจิดกระเจิง นอกจากนี้ ชุต ไซ ยังสะท้อนให้เห็นว่าเขมรแดงกลัวกอง
กำลังเวียดนาม ในขณะที่กล้าฆ่าคนเขมรด้วยตัวเอง

**នៅ ពេល ដែល ខ្ញុំ កំពុង តែ រើ រវាយ នោះ ស្រាប់ តែ ខ្ញុំ ភ្ញាក់ នឹង សម្លេង ផ្ទុះ យ៉ាង ខ្លាំង
មួយ ។ ខ្ញុំ ក្រ ឡើង មើល ទៅ ទិស ខាង ជើង ស្រាប់ តែ ឃើញ យន្ត ហោះ F111 ពីរ កំពុង តែ
ទម្លាក់ គ្រាប់ បែក ទៅ លើ ជំការ កៅ ស៊ូ ដប់ ។ ខ្ញុំ អរ ភិត នឹក ក្នុង ចិត្ត ថា កង ទ័ព រំដោះ ពិត ជា
មក ដល់ ក្នុង ពេល ឆាប់ ៗ នេះ ហើយ ។ ទ្រឹម នឹង ការ ទម្លាក់ គ្រាប់ បែក ស្រាប់ តែ កសម្លេង កាំភ្លើង
តូច ធំ ក៏ ចាប់ ផ្ទុះ លាន់ ឮ គ្រប់ ទិស ទី ។ ពីរ ថ្ងៃ ម៉ោង ក្រោយ មក ស្រាប់ តែ ពួក និរតី រត់ ប្រសេច
ប្រសាច ខ្លះ ដឹក គ្នា វា ដែល ត្រូវ រួស តាម រទេះ គោ សំដៅ ទៅ ទិស ខាង លិច ។**

ภาพที่ 223 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 23

แปลความได้ดังนี้

ในขณะที่ผมกำลังเอาแต่เหม่อลอย ผมก็ต้องสะดุ้งกับเสียงระเบิดดังขึ้น ผมมองไปทางทิศเหนือ เห็น
เครื่องบิน F111 2 ลำ กำลังทิ้งระเบิดลงไปที่สวนยาง ผมดีใจนึกในใจว่ากองทัพปลดปล่อยกำลังมาถึงในไม่ช้า
พร้อมกับการทิ้งระเบิด ก็ยังได้ยินเสียงปืนเล็กใหญ่ดังอยู่ทุกทิศทุกทาง 23 ชั่วโมงหลังจากนั้นพวกนิรตีก็นิ่งกระจัด
กระจายไป บ้างพาคนที่บาดเจ็บหนีไปตามทางเกวียนมุ่งหน้าไปยังทิศตะวันตก (ความรู้สึกของลูกควาย: 23)

**ថ្ងៃ ៧ មករា ១៩៧៩ ទ័ព ពួក អាស៊ី ភាគ ខ្មែរ ក្រហម រលាយ ដូច អំបិល ត្រូវ ទឹក ។ ពួក
យាតករ អស់ នេះ ពួក ណាស់ ខាង សម្លាប់ ខ្មែរ ភ្នំ ឯង តែ ខ្លាច ទ័ព យួន ដូច តែ ខ្លាច ខ្លា ពួក តែ យួន
មក ដល់ ត្រង់ ណា ពួក វា រត់ ឆ្លង មើល ក្រោយ ។ គួរ ឲ្យ ច្រក ឈាម !!**

ภาพที่ 224 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 24

แปลความได้ดังนี้

วันที่ 7 มกราคม พวกปีศาจเขมรแดงสลายเหมือนเกลือต้องน้ำ พวกฆาตรกรนี้เก่งแต่ฆ่าชาวเขมรด้วยตัวเอง
แต่กลับกลัวกองทัพญวนเหมือนหมาที่กลัวเสือ ได้ยินว่าญวนมาถึงตรงไหน พวกมันก็วิ่งหนีไม่มองหลัง น่าเจ็บใจนัก!!
(ความรู้สึกของลูกควาย: 24)

หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช สะท้อนให้เห็นว่า ในช่วงแรกถึงแม้จะปลดปล่อยกรุงพนมเปญออกจากอำนาจของเขมรแดงได้แล้ว แต่ประชาชนในพื้นที่ชนบทยังไม่ได้รับความปลอดภัย

ក្រោយថ្ងៃ៧ មករា ១៩៧៩ ភ្លាម មិនទាន់បានធ្វើឱ្យប្រជាជនមានការ កក់ក្តៅនៅឡើយទេ។ ដោយមិនឃើញមានសមត្ថកិច្ចណាម្នាក់តំណាង រណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជាមកធ្វើសកម្មភាពធានាការពារសុវត្ថិភាព ឱ្យប្រជាជននៅឡើយទេ។

ภาพที่ 225 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 128-129

แปลความได้ดังนี้

หลังจากวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ประชาชนยังไม่รู้สึกอุ่นใจเลย เพราะไม่เห็นมีใครสักคนที่เป็นตัวแทนของกองกำลังแนวหน้าสามัคคีสังเคราะห์ชาติกัมพูชามาดูแลความปลอดภัยให้ประชาชนเลย (ระบอบมัจจุราช: 128-129)

ในนวนิยายเรื่องได้หยาดน้ำฝนยังถ่ายทอดเหตุการณ์ในช่วงเวลาที่เมื่อประชาชนได้รับการปลดปล่อยจากกองทัพเวียดนาม แต่ประชาชนยังอยู่ในความควบคุมของพวกเขมรแดง เขมรแดงยังกำหนดเส้นทางให้ประชาชนอพยพหนีกองกำลังเวียดนาม สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนยังไม่มีอิสระในการเดินตามใจของตนเองแม้ว่ากองทัพเวียดนามจะเข้ามาปลดปล่อยแล้วก็ตาม

ហើយខ្ញុំនៅចាំឥតភ្លេចសោះ នៅពេល ដែលកងទ័ពរណសិរ្សសហការជាមួយនឹងកងទ័ពវៀតណាម មករំដោះប្រជាជន កម្ពុជាទូទាំងប្រទេសឲ្យរួចផុតពីក្រញាំបិសាច ហើយកាលនោះ ខ្ញុំនៅក្នុងកណ្តាប់ ដៃពួកវា ពួកវាបានវាស់ដីឲ្យខ្ញុំ និងប្រជាជនដទៃទៀតដើរ បានសេចក្តីថា វាមិនឲ្យ យើងដើរហើរតាមចិត្តយើងទេ មូលហេតុនេះហើយបានជាខ្ញុំពុំបានដឹងថា អ្វីរបស់ ប៉ុល ពត វាសម្លឹងប៉ុនណាទៅ វាខ្លាំងប៉ុនណាទៅ វាអស្ចារ្យដូចម្តេចទៅ ឬក៏ពួកវា នេះពូកែតែអ្នក តែតាមពិតកក់កែល។

ภาพที่ 226 นวนิยายเรื่องได้หยาดน้ำฝน หน้า 72

แปลความได้ดังนี้

ฉันยังไม่ลืมในเวลาที่ยกทัพพรรคคอมมิวนิสต์เข้าร่วมกับกองทัพเวียดนามมาปลดปล่อยประชาชนกัมพูชาทั่วทั้งประเทศให้รอดพ้นจากน้ำมือปีศาจ ในเวลานั้นฉันยังอยู่ในกำมือของพวกมัน พวกมันกำหนดทางให้ฉันและประชาชน

คนอื่นเดิน มีความหมายว่า มันไม่ให้เราเดินตามใจตนเอง ด้วยเหตุนี้ฉันเลยไม่รู้ว่ ะไรๆ ของ พอล พต นั้น มัน ยิ่งใหญ่แค่ไหน มันแข็งแรงแค่ไหน มันมหัศจรรย์แค่ไหน ท่าทีของพวกมันเก่งแต่อดอ้าง แต่ความจริงแล้วไม่มีอะไรเลย (ได้หยาดน้ำฝน: 72)

แม้กระทั่ง ใน ค.ศ.1983 พื้นที่ชนบทบางแห่งยังอยู่ภายใต้อำนาจของเขมรแดง นวนิยายเรื่อง ได้หยาดน้ำฝนสะท้อนให้เห็นว่า เขมรแดงยังสั่งให้พิจิตต์และเพื่อนไปสู้รบป้องกันชายแดนจากกองกำลังเวียดนาม

- ពេលបងណាតពីអូនទៅ រួមជាមួយមិត្តរបស់បងទាំងប្រាំបួននាក់ទៀតនោះ ពួកវាបានឲ្យយើងជិះឡានទាហានបរតាមស្រុកគីរីវង្ស ឆ្ពោះទៅជំរុំទីតាំងដាច់ក្រប្រទល់ដែនកម្ពុជា-វៀតណាម។ បង និងមិត្តទាំងអស់ត្រូវបានវាឲ្យហាត់រៀនវិជ្ជាទ័ព ប៉ុន្តែវិជ្ជានោះពុំមានអ្វីធំដុំទេ គឺគ្រាន់តែឲ្យយើងចេះបាញ់កាំភ្លើង ចេះដោះគ្រាប់ ចេះបញ្ចូលគ្រាប់តែប៉ុណ្ណោះ។ លុះបងចេះមុខវិជ្ជានេះស្លាត់ជំនាញហើយ វាក៏ឲ្យមិត្ត បងទាំងប្រាំបួននាក់ និងមានបុរសមួយចំនួនទៀត ដែលមកពីតំបន់នានាជាច្រើន ចូលទៅប្រយុទ្ធ។

ภาพที่ 227 นวนิยายเรื่องได้หยาดน้ำฝน หน้า 120

แปลความได้ดังนี้

เมื่อพี่แยกจากน้องไปพร้อมกับเพื่อนพี่ทั้ง 9 คนนั้น พวกมันให้เราขึ้นรถทหารขับไปตามอำเภอศรีวังษ์ มุ่งไปค่ายทหารที่อยู่ติดชายแดนกัมพูชา-เวียดนาม ที่และพวกถูกพวกมันสั่งให้เรียนแต่วิชาของกองทัพ แต่วิชานี้ไม่มีอะไรเลย เพียงแค่การสอนยิงปืน ถอดกระสุน ใส่กระสุนเท่านั้น เมื่อพี่ชำนาญแล้ว มันก็ให้เพื่อนพี่ทั้ง 9 คนและยุวชนจำนวนหนึ่งที่มาจากพื้นที่ต่างๆ เข้าไปสู้รบ (ได้หยาดน้ำฝน: 120)

อย่างไรก็ตาม นวนิยายเรื่องได้หยาดน้ำฝนยังสะท้อนให้เห็นว่าช่วงเวลาต่อมา ประชาชนมีความเชื่อมั่นในระบบใหม่ของพรรคปฏิวัติกัมพูชา โดยมีการสร้างบ้านของตนเองขึ้นใหม่อีกครั้ง บ้านมีความมั่นคงแข็งแรง สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนเชื่อว่าตนจะได้อยู่บ้านของตนเองเป็นระยะเวลานาน และในนวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 ก็สะท้อนความรู้สึกดีใจของประชาชนที่ได้รับเสรีภาพใหม่กลับมาอีกครั้ง

**ក្នុងការធ្វើដំណើរ បើសិនជានៅឃាត់នៅ
កន្លែងណា ពួកយើងឈប់សម្រាកនៅកន្លែងនោះ គឺគ្មាននរណាមកបង្ខំដូច
ពេលចេញពីភ្នំពេញកាលពីឆ្នាំ១៩៧៥ឡើយ។**

ភាព 230 វាយនាយរឿងរ៉ាវបឋមរាជ ទំព័រ 136

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

ក្នុងការដើរទៅ បើសិនជាយើងមិនទៅទេ គឺគ្មាននរណាមកបង្ខំដូច
ពេលចេញពីភ្នំពេញកាលពីឆ្នាំ១៩៧៥ឡើយ។

**ទោះបីជាការដោះចេញពីរបបខ្មែរក្រហមក្តី ក៏ស្ថានភាពនៅក្នុងភូមិ
មិនសូវជាស្ងប់ស្ងាត់ប៉ុន្មានទេ។ ការប្រែប្រួលចុះឡើង ធ្វើឱ្យខ្ញុំគ្មានការកក់ក្តៅ
ក្នុងចិត្តឡើយហើយក៏លែងចង់បន្តការរស់នៅក្នុងភូមិដ៏តូច ដែលស្ថិតនៅ
កណ្តាលព្រៃស្ងាត់ជ្រងំនេះទៀតដែរ។ ដោយបានពិភាក្សាចុះឡើងជាមួយ
ក្រុមគ្រួសារ ខ្ញុំក៏សម្រេចចិត្តជាចុងក្រោយថា ត្រូវចាកចេញពីទឹកដីនេះ ក្នុង
ពេលដំបូងដែលអាចធ្វើទៅបាន។**

ភាព 231 វាយនាយរឿងរ៉ាវបឋមរាជ ទំព័រ 134

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

បើសិនជាយើងមិនទៅទេ គឺគ្មាននរណាមកបង្ខំដូច
ពេលចេញពីភ្នំពេញកាលពីឆ្នាំ១៩៧៥ឡើយ។

**នៅដើមខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៩ ខ្ញុំបានលាឪពុកមា និងម្តាយមីងខ្ញុំដោយក្តី
អាឡោះអាលីយ៍បំផុត និងមានទឹកមុខស្រពាប់ស្រពោនដោយបានចាក
ចេញពីផ្ទះដែលទើបសង់ថ្មី ហើយក៏ធ្វើដំណើរយ៉ាង ស្ងៀមស្ងាត់តាំងពីព្រលឹម
ស្រាងៗ សំដៅទៅរកផ្លូវជាតិលេខ៧ និងបន្តដំណើរទៅខេត្តកំពង់ចាម។**

ភាព 232 វាយនាយរឿងរ៉ាវបឋមរាជ ទំព័រ 134

ប្រែកម្រិតបានដូច្នេះ

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1979 ผมได้ลำนํ้าของผมด้วยความเศร้า สีนํ้าแห้งเหี่ยวเพราะจากบ้านที่เพิ่งจะ
สร้างเสร็จ แล้วเดินทางอย่างเสียบๆ ตั้งแต่รุ่งสางมุ่งหน้าไปถนนหลวงหมายเลข 7 และเดินทางต่อไปจนถึงจังหวัดกำ
ปงจาม (ระบอบมัจจุราช: 134)

นวนิยายเรื่ององค์การนรก สะท้อนให้เห็นภาพการเดินทางอพยพไปถนนหลวงเพียงเพื่อให้
รอดพ้นจากนํ้ามือของเขมรแดง โดยหาย หุนคี่ พาครอบครัวเดินทางไปเรื่อยๆ และแวะพักที่จังหวัด
พระตะบอง ก่อนจะเดินทางต่อไปพักที่บ้านน้องสาวของตน

ពេលនោះពួកយើង

ទាំង៣-៤ គ្រួសារនោះនាំគ្នាធ្វើដំណើរមកក្រោយវិញឆ្ពោះមករកផ្លូវជាតិលេខ៥វិញ ។

ពួកយើងសង្ឃឹមថានឹងបានជួបកងទ័ពរំដោះដែលជាខ្មែរសេរីពិតៗ ។

ภาพที่ 233 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 124

แปลความได้ดังนี้

ตอนนั้นพวกเราทั้ง 3-4 ครอบครัว พากันเดินย้อนกลับมุ่งไปถนนทางหลวงหมายเลข 5 พวกเราหวังว่าจะ
ได้พบกับกองทัพปลดปล่อยที่เป็นเขมรอิสระจริงๆ (องค์การนรก: 124)

ពេលឡើងមកដល់ផ្លូវជាតិពួកយើងបានឃើញទ័ពវៀតណាមដើរពាសពេញផ្លូវ

ទាំងអស់ ពួកយើងខកចិត្តអស់រលីង ។ តាមពិតលើកនេះខ្មែរក្រហមមិនកុហកយើងទេ

តែទោះជាយ៉ាងណាក៏យើងគិតថាយើងបានរស់មួយគ្រាដែរ ។ យើងធ្វើដំណើររហូតមក

ដល់ទីរួមស្រុកមោងឫស្សី ខេត្តបាត់ដំបង ហើយក៏ស្នាក់នៅទីនោះបណ្តោះអាសន្ន ។

ภาพที่ 234 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 124

แปลความได้ดังนี้

เมื่อมาถึงถนนหลวง พวกเราเห็นกองทัพเวียดนามเดินกันเต็มทาง พวกเราอะใจเล็กน้อย ครั้งนี้เขมรแดง
ไม่โกหกเรา แต่ไม่ว่าอย่างก็ตามเราคิดว่าเรามีชีวิตรอดในครั้งนี้นี้แน่ เราเดินทางตลอดจนถึงอำเภอโงมฤสสี จังหวัด
พระตะบอง และพักอยู่ที่นั่นชั่วคราว (องค์การนรก: 124)

មួយខែក្រោយមកម៉ាក់ខ្ញុំបានផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅទៅរស់នៅឯទីរួមស្រុកមង្គលបូរី
ជាមួយបងស្រីបង្កើតរបស់គាត់ម្នាក់ឈ្មោះ ឡាយ ហ៊ុនអាយ ដែលជាម្តាយរបស់បង
ហុង ។ នៅទីនោះគាត់បានប្រកបមុខរបរលក់ចាប់ហួយដោយមានខ្ញុំនិងវាជាអ្នកជួយ
លក់ដូរ ។

ภาพที่ 235 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 125
แปลความได้ดังนี้

1 เดือนหลังจากนั้นมา แม่ผมได้ย้ายที่อยู่ไปอำเภอเมืองคลบุรีร่วมกับพี่สาวของเขาชื่อ พาย หุนอายุ ซึ่งเป็น
แม่ของพี่หวง อยู่ที่นี่เขาประกอบอาชีพค้าขายของชำโดยมีผมและราเป็นคนช่วยขาย (องค์การนรก: 125)

ในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย เมื่อกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเริ่มเข้ามา ชุต ไซ
อพยพออกเดินทางไปเรื่อยๆ ซึ่งเขายังไม่กล้ากลับบ้านเกิดของตน เพราะไม่ไว้ใจเขมรแดงและ
สถานการณ์ภายในประเทศ ชุต ไซ จึงตัดสินใจกับภรรยาว่าจะอพยพไปเรื่อยๆ ทั้งนี้ ชุต ไซ พ
ครอบครัวอพยพก่อนที่จะกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติจะเข้ามาก่อนแล้ว

អ្នក ភូមិបុរីសម្រាស់ ដែលមានដើមកំណើតនៅផ្សារសួង ក៏នាំគ្នាចាកចេញទៅនៅ
ស្រុករបស់ខ្លួនវិញទាំងអស់ នៅសល់តែបីបួនគ្រួសារ ។

ภาพที่ 236 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 24
แปลความได้ดังนี้

คนในหมู่บ้านจุงสมรราชที่มีบ้านเกิดที่ตลาดสงกัพากันออกมุ่งหน้ากลับบ้านอำเภอของตนทุกคน เหลือเพียง
3-4 ครอบครัวเท่านั้น (ความรู้สึกของลูกควาย: 24)

ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៧...

ខ្ញុំ ក៏ដាច់ចិត្តនាំគ្រួសារប្រពន្ធមកនៅកំពង់ចាម ព្រោះតូចាឥឡូវនេះ គេបើកផ្សារ លក់ដូរ
ដូច ពីមុន ហើយ ។

ប្រពន្ធខ្ញុំ រៀបចំ បន្តិច បន្តួច ដាក់ រទេះ ។ យើងនាំគ្នា ចេញ ដំណើរ ពី ព្រៃ លើ មេសា វិញ ។

លា ហើយ! លា ហើយ! ដូរ សំណាក់ ទ្វារ នាគ ជម្រុក ស្រូវ យាយ ហិន ។ អា លា ជិះ រទេះ

ចំណែក អាត្មា ដើរ ក្រោយ រទេះ ។

ภาพที่ 237 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 32

แปลความได้ดังนี้

เดือนเมษายน ค.ศ.1979...

ผมตัดสินใจพาลูกและภรรยาไปกำปงจาม เพราะทราบว่าตอนนี้มีการเปิดตลาด ค้าขายกันเหมือนเมื่อก่อนแล้ว

ภรรยาผมจัดเตรียมสิ่งของเล็กๆ น้อยๆ ใส่เกวียน เราพากันเดินทางตั้งแต่รุ่งสาง

ลาแล้ว ! ลาแล้ว ! บ้านพักประตูนาค ยุ่งข้าวยายหิน ไร่ไถนังเกวียน ส่วนไถ้ญีเดินตามหลังเกวียน

(ความรู้สึกของลูกควาย: 32)

ในนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน ถ่ายทอดภาพการอพยพขณะเวียดนามเริ่มเข้ามายึดพื้นที่ตามชนบท ประชาชนต้องอพยพออกจากพื้นที่ของตนไปเรื่อยๆ เพื่อหนีสงครามระหว่างเขมรแดงและเวียดนาม เพราะไม่รู้ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ชุนยังเปรียบเทียบกับให้เห็นภาพการอพยพใน ค.ศ. 1975 ที่เธอถูกเขมรแดงบังคับให้อพยพออกจากบ้านตามที่เขมรแดงสั่ง แต่ในครั้งหลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 นี้ เธอต้องกำหนดเส้นทางอพยพของตัวเอง ซึ่งเธอไม่รู้ว่าจะจะไปไหน เพราะไม่มีญาติพี่น้องเลย

**កាលពីម្ចាស់យកពាន់ប្រាំបួនរយចិតសិបប្រាំ (១៩៧៥) កងទ័ព ប៉ុល ពត វា
ដេញយើងឲ្យចុះចេញពីផ្ទះសម្បែង ពីភូមិឋាន ពីស្រុកកំណើត ពេលនោះ ខ្ញុំបែក
បាក់ខ្លាចខ្លាចពីគ្រួសារ ហើយរសាត់អណ្តែតមកដល់ស្រុកត្រពាំងធំដោយចៃដន្យ
តែពេលនេះ ពុទ្ធារិយ! ខ្ញុំត្រូវទៅណាទៀត បើក្នុងខ្លួនខ្ញុំគិតមានបំណងទៅណា
ផង ទៅភ្នំពេញឬ?... ទេ ទៅអង្គការសាមឬ? ទេ ទៅបាក់ដំបងឬ? ទេ ទៅសៀម
ឬ? ទេ ចុះបើទេដូច្នោះ តើខ្ញុំបង្ខំជើងឲ្យដើរទៅមុខទៅទិសខាងលិច (ពេលជន្លៀស
នោះ គឺខ្ញុំដើរមកទិសខាងលិច) ទៅរកអីនៅទីនោះ បើខ្ញុំគ្មានបងប្អូនឯណាទៀត
ផង ខ្ញុំក៏មិនយល់ខ្លួនឯងដែរ។ ខ្ញុំធ្វើដំណើរពេលនេះ គឺខ្ញុំដើរកាត់ទ្រូងព្រៃតែម្តង
មិនមែនដើរតាមផ្លូវជាតិទេ ដូច្នោះខ្ញុំចាក់ទុកថា ខ្ញុំជាជនមានភ័ព្វសំណាង បានដើរ
គយគន់ទេសភាពនៃមាតុប្រទេសជាទីស្នេហានៃខ្ញុំទៅចុះ ក្នុងនាមជាអ្នកជន្លៀស
ជាថ្មីម្តងទៀត។**

ภาพที่ 238 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 77

แปลความได้ดังนี้

ใน ค.ศ.1975 กองทัพอพล พต มันไล่เราให้ออกจากบ้าน จากภูมิลำเนา จากบ้านเกิด ตอนนั้นฉันต้อง
พลัดพรากจากครอบครัว ะเหเร่ร้อนไปจนถึงอำเภอตราฟองโดยบังเอิญ แต่ในเวลานี้ พุทโธโฮเอ๋ย! ฉันต้องไปไหนอีก
ถ้าตัวฉันไม่อยากไปไหน ไปพนมเปญรี ? ไปองค์ดาโลมรี ? ไปพระตะบองรี ? ไปเสียมเรียบรี ? ถ้าเป็นเช่นนั้น ฉันต้อง
กำหนดเส้นทางให้เดินไปทางทิศตะวันตก (ตอนที่อยู่พพ ฉันเดินมาทางทิศตะวันตก) ไปหาอะไรที่นั่น ถ้าฉันไม่มีญาติ
พี่น้องที่ไหนเลย ฉันไม่เข้าใจตัวเอง เวลาที่ฉันเดินทางคือเดินทางลัดป่า ไม่ใช่เดินตามทางหลวง ดังนั้นฉันถือว่าโชค
ดีที่ได้ชื่นชมบรรยากาศในประเทศที่รักของฉัน ในฐานะประชาชนใหม่อีกครั้ง (ได้หยาดน้ำฝน: 77)

**วีรกรรมโศกโศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก
โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก
โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก โศกโศกโศกโศกโศกโศก**

ภาพที่ 239 นวนิยายเรื่องได้หยาดน้ำฝน หน้า 62

แปลความได้ดังนี้

แม้ว่าสายเลือดของฉันจะถูกพวกกบฏฆ่าทิ้งไม่เหลือแล้วก็ตาม คนอื่นๆ ที่ยังมีชีวิตรอดเหล่านั้นล้วนเป็น
ญาติมิตรของฉันเช่นกัน เพราะเราได้รู้จักชีวิตอันแสนทรหดและร่วมทุกข์ร่วมสุขมาด้วยกัน (ได้หยาดน้ำฝน: 62)

นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 ได้สะท้อนภาพการหนีออกจากพื้นที่ควบคุมของเขมรแดง
ประชาชนตัดสินใจหนีเข้าป่ากระจัดกระจายโดยไม่รู้เส้นทาง เพียงเพื่อเอาชีวิตรอดจากการปะทะกัน
ระหว่างเขมรแดงและกองทัพเวียดนาม

បន្ទាប់មកទៀតគឺពួកខ្ញុំហើយមនុស្សទាំងអស់ក្នុងជួរក៏ស្ទុះរត់
ផ្តេលឈូតេម្តង ស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរ គ្រាប់កាំភ្លើងធំក៏លាន់ព្យ
នាយៗពួកយើងរៀបចំអីវ៉ាន់ប្រញិបប្រញាប់នាំគ្នាចុះពីលើភ្នំតាមគេតាម
ងង មកដល់ជើងភ្នំយើងមិនដឹងថាតើត្រូវដើរទៅខាងណាទេ? មិនដឹងថា
ទៅលើដើរទៅខាងណា ចុះក្រោមដើរទៅខាងណាឡើយ (ទៅលើមាន
ន័យថាដើរទៅតំបន់ភ្នំគ្មានមនុស្សរស់នៅ ចុះក្រោមមានន័យថាគ្រឿង
ក្រោយឆ្ពោះទៅរកភូមិស្រុកវិញ) មនុស្សដើរបែកខ្ញែកគ្នាប្រសាចពេញព្រៃ
ពួកយើងមើលមុខគ្នាឡើងឡង់មិនដឹងថាគិតទៅខាងណា ខ្ញុំបានសំរេច
ចិត្តថា ខាងណាមនុស្សច្រើនទៅខាងហ្នឹង។ បន្តិចក្រោយមកសំឡេង
គ្រាប់ផ្លោងចេះតែឮសូរជិតទៅៗ។

តាមពិតមានពីអ្នកមកពីភ្នំពេញ ពួកអ្នកចូលទៅភ្នំពេញ ច្រើនតែមានសំណាង ព្រោះ
គេ ងើរ តាស់ កំណប់ មាសពេជ្រ បាត ច្រើន ណាស់... ហើយរក ស៊ី កំផ្លុរ ទៀត ផង មិន ពិបាក
ដូចនៅខេត្តទេ ។

ខ្ញុំ ក៏ ជា ចំ ចិត្ត រាំ កូន ប្រពន្ធ ទៅ ភ្នំ ពេញ ។ ម្តង នេះ មួយ បាន ទឹក មួយ បាន គោក ហើយ ខ្ញុំ
ព្រោះ ត្រូវ លក់ រទេះ ក្របី ទិន្ន អាត្មា ។ បើ រក កំណប់ ឃើញ មិន ជា អី ទេ តែ បើ រក មិន ឃើញ
... ច្បាស់ ជា ក្លាយ ទៅ ជា ស្នូម យាចក នៅ ភ្នំ ពេញ ទាំង កូន ទាំង ទាំង ប្រពន្ធ ហើយ ។

ภาพที่ 242 นวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย หน้า 33

แปลความได้ดังนี้

ตามที่ได้ยินจากคนที่มาจากกรุงเทพมหานครว่า คนที่เข้าไปกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะโชคดี เพราะเดินขุดหา
ทองคำเพชรได้จำนวนมาก แล้วความเป็นอยู่ก็ดี ไม่ลำบากเหมือนพื้นที่ต่างจังหวัด

ผมตัดสินใจพาลูกและภรรยาไปพนมเปญ ครั้งนี้เสียงดวงเลยผม เพราะต้องขายเกวียนเทียมควายและไถ่
ถ้าขุดแล้วเจอก็ดีไป แต่ถ้าขุดแล้วไม่เจอ ... น่าจะกลายเป็นยากอยู่ที่กรุงเทพมหานครพร้อมกับลูกและภรรยา
(ความรู้สึกของลูกควาย: 33)

นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หุง แกม ได้สะท้อนภาพความรู้สึกดีใจที่เขาและครอบครัว
อพยพมาเรื่อยๆ จนมาพบกับพ่อของตนเอง และพากันกลับบ้านเกิด

**ខ្ញុំ និង ភរិយា មាន អាម្មណ៍ ក្នុង ក្នុង និង រំភើប ហើយ
ឱប ឪពុក ដោយ សម្រុក ទឹក ភ្នែក ដោយ មិន ដឹង ខ្លួន ដោយ ក្តី អាឡោះ អាឡីយ
ប្រកប ដោយ មនោសញ្ចេតនា ដ៏ អូស ណែន ។ អង្គុយ មួយ សន្ទុះ ទើប ឪពុក ខ្ញុំ
ឲ្យ ជញ្ជូន អី កំ បន្តិច បន្តួច និង រទេះ អូស នោះ ដាក់ លើ រទេះ គោ ហើយ ពួក យើង
ឡើង ជិះ ទាំង អស់ គ្នា បរសំ ដៅ ទៅ កាន់ ភូមិ កំណើត ជា ទឹកដី អម្រឹត របស់ ខ្ញុំ ។**

ภาพที่ 243 นวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช หน้า 137

แปลความได้ดังนี้

ผมและภรรยาดีใจและได้กอดพ่อน้ำตาไหลโดยไม่รู้ตัว ด้วยความเศร้าและความรู้สึกที่อัดแน่น นั่งอยู่ครู่
หนึ่ง พ่อผมให้นำสิ่งของเล็กๆ น้อยๆ และเกวียนลากนั้น ใส่เกวียนเทียมวัว แล้วพวกเรา ก็ ขึ้นไปนั่งด้วยกันมุ่งหน้า
กลับบ้านเกิดในแผ่นดินอมตะของผม (ระบอบมัจจุราช: 137)

ในนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน ชุนใต้ให้ภาพใน ค.ศ.1983 หลังจากการลงพื้นที่ที่พัฒนาชนบทเสร็จแล้ว เธอได้กลับกรุงพนมเปญพร้อมกับพิจิตต และสะท้อนให้เห็นภาพของประชาชนที่มีความสุข ยิ้มแย้ม หลังจากเหตุการณ์เขมรแดงสิ้นสุดลง

ថ្ងៃជាបន្តបន្ទាប់មក យើងក៏ធ្វើដំណើរត្រឡប់មកភ្នំពេញវិញ។ នៅលើឡាន ចំណុះមួយកោន ពណ៌ស្បែកជ្រក់ដដែល សមាជិកម្នាក់ៗមានទឹកមុខញញឹមរីករាយ លាយនឹងការនិយាយលេងកំប្លែងគ្រប់បែបយ៉ាងក៏ដរមិនឲ្យស្ងាត់ ជាពិសេស គេ នាំគ្នាចំអន់ខ្ញុំ និងពិចិត្តច្រើនជាងគេ។

ภาพที่ 244 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 130

แปลความได้ดังนี้

วันต่อมา เราเดินทางกลับกรุงพนมเปญด้วยรถบรรทุกสีเขียว (เขียวเหลืองๆ) เหมือนเดิม สมาชิกแต่ละคน มีสีหน้ายิ้มแย้ม พูดคุยตลกขบขันอย่างสนุกสนาน ไม่เจียบ โดยเฉพาะพวกเขาพากันหยอกล้อฉันและพิจิตตมากกว่าคนอื่น (ใต้หยาดน้ำฝน: 130)

ในนวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 คอง ฉิตา ได้ให้ภาพการอพยพไปเรื่อยๆ จนได้พบครอบครัวและพากันกลับบ้านเกิดของตนที่พระตะบอง นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าเวียดนามจะเข้ามาปลดปล่อยประเทศกัมพูชาแล้ว แต่ยังไม่สามารถใช้จ่ายเงินได้ สมัยนั้นสิ่งที่ใช้แทนเงินได้นั้นคือข้าวสารและทองโดยแม่ของเธอ นำข้าวสารไปแลกทองแท่งเพื่อนำมาให้เธอใส่

ប្រហែលជាជាង១០ថ្ងៃក្រោយមកឪពុកខ្ញុំនិង២គ្រួសារទៀតបាន សម្រេចចិត្តថា ទៅនៅបាត់ដំបងទាំងអស់គ្នា។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំរកបាន ស្បែកជើងកង់ឡានកណ្តាស់មួយសម្រាប់យកមកឲ្យខ្ញុំពាក់ ដោយគាត់ យកអង្ករទៅដូរ (ស្បែកជើងកង់ឡានគឺស្បែកជើងដែលយកកង់ឡានមក ធ្វើ នៅសម័យនោះមិនមានក្រដាសប្រាក់សំរាប់ចាយទេ របស់ដែលងាយ ដោះដូរជាមួយនឹងរបស់អ្វីមួយដែលយើងចង់បាននោះ គឺមានតែអង្ករនិង មាសដែលចាយជំនួសក្រដាសប្រាក់)។

ภาพที่ 245 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 136

แปลความได้ดังนี้

ประมาณ 10 กว่าวันหลังจากนั้น พ่อฉันและอีก 2 ครอบครัวได้ตัดสินใจกลับไปพระตะบอง แม่ฉันพยายาม
หารองเท้าที่ทำจากยางรถมาให้ฉันใส่ เขาเอาข้าวสารไปแลก (รองเท้ายางรถคือรองเท้าที่เอายางรถมาทำ ในสมัยนั้น
ไม่มีเงินสำหรับใช้จ่าย สิ่งของที่ง่ายในการแลกเปลี่ยนสิ่งของที่ตนอยากได้นั้น มีเพียงข้าวสาลีและทองที่ใช้แทนเงินได้)
(การระลึกถึงพื้นที่ 32: 136)

การสืบหาญาติพี่น้อง

ในช่วงเวลาที่เขมรแดงยึดครองประเทศกัมพูชา ประชาชนส่วนใหญ่ต้องพลัดพรากจาก
ครอบครัวไปอยู่ตามพื้นที่ชนบทต่างๆ กันไป หลังจากกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติมาปลดปล่อย
ประชาชนบางกลุ่มก็ได้กลับมาพบเจอครอบครัว ประชาชนบางกลุ่มก็ไม่ได้มีโอกาสพบครอบครัวอีก
ตั้งนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน ที่ขุนสะทอนให้เห็นว่า สมัยเขมรแดงทำให้เธอและครอบครัวพลัด
พรากจากกันอย่างไรไม่มีวันได้กลับมาพบกันอีก

**ខ្ញុំនិយាយសម្តីរបៀបឈ្លើយ ហើយកញ្ឆក់ដូចជាខឹងទៅកាន់មីងម៉ៅ។ ករណី
ខ្ញុំនឹកពួកឪពុក ម្តាយ បងប្អូន ញាតិសន្តានខ្ញុំ... តែខ្ញុំខឹងនឹងរបប ប៉ុល ពត ដែល
មកពង្រាត់បង្រាសគ្រួសារខ្ញុំ ឲ្យបែកបាក់ខ្ចាត់ខ្ចាយអស់។ នឹកឃើញទាន់ថា ខ្ញុំមិន
គួរខឹងនឹងមីងម៉ៅ ដែលគាត់គ្រាន់តែជាអ្នកស្តាប់ដឹងតែប៉ុណ្ណោះទេ ទើបខ្ញុំសម្រួល
សម្តីឲ្យមកធម្មតាវិញ ៖**

- មីងម៉ៅ! ហេតុដែលខ្ញុំបែកម៉ែឪ បងប្អូន គឺមកពីខ្ញុំទៅដេកកំដរងស្រីធំ នៅ
មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត លុះខ្ញុំមកយកបាយទឹកឯផ្ទះ ស្រាប់តែឪពុកម្តាយខ្ញុំ និងអ្នក
បម្រើ ព្រមទាំងសាច់ញាតិពីរបីនាក់ទៀត ដែលធ្លាប់រស់នៅជាមួយគ្រួសារខ្ញុំ ត្រូវពួក
ប៉ុល ពត ជន្លៀសបាត់ស្ងាត់អស់ទៅហើយ នៅសល់តែបងស្រីទីពីរ ដែលពេល
នេះគាត់ក៏ត្រឡប់មកពីផ្ទះម្តាយធំខ្ញុំ ឯបឹងទំពន់ដែរ។ ហើយយើងទាំងពីរនាក់បង
ប្អូនក៏ធ្វើដំណើរសាត់អណ្តែតតាមគោតាមឯង មកដល់ឃុំត្រពាំងធំ ទីនេះមិនមែន
ស្រុកខ្ញុំទេ។ ចំណែកបងស្រីធំនៅពេទ្យ... មិនដឹងជាសុខទុក្ខយ៉ាងណា...

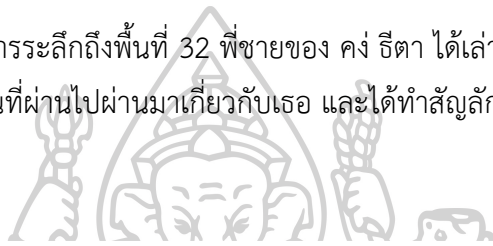
ภาพที่ 246 นวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝน หน้า 53-54

แปลความได้ดังนี้

ฉันพูดตอบเหมือนโกรธน้ำเมา แต่ความจริงแล้วฉันคิดถึงพ่อ แม่ พี่น้อง ญาติของฉัน ฉันโกรธระบอบ พอล พต ที่มาปลัดพรากครอบครวัฉันให้แยกจากกันหมด แล้วคิดทันว่า ไม่ควรโกรธน้ำเมาที่เขาเพียงแค่อามเพราะอยากรู้เท่านั้น ฉันจึงทำน้ำเสียงปกติตอบกลับเขาไป

-สาเหตุที่ฉันแยกจากกับพ่อแม่พี่น้อง คือฉันมาดูแลพี่สาวคนโตที่โรงพยาบาลกาลแมต่ ตอนฉันมาเอาข้าวเอาน้ำที่บ้านฉันพ่อแม่และคนรับใช้ รวมทั้งญาติ 2-3 คนที่อาศัยกับครอบครัวฉัน ก็ถูกพวก พอล พต กวาดต้อนไปหมดแล้ว เหลือแค่พี่สาวคนที่ 2 ที่เขากลับมาบ้านป่าที่บึงทพนในเวลาเดียวกัน แล้วเราทั้ง 2 คนพี่น้องพากันเดินโซซัดโซเซตามคนไป จนถึงตำบลตรพ่างร้ ที่นี้ไม่ใช่บ้านเกิดฉัน ส่วนพี่สาวคนโตอยู่โรงพยาบาล ไม่รู้เป็นอย่างไรบ้าง (ได้หยาดน้ำฝน: 53-54)

ในนวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 พี่ชายของ คง จีตา ได้เล่าให้ฟังว่า พ่อของ คง จีตา ได้เฝ้ารอและคอยสอบถามคนที่ผ่านไปผ่านมาเกี่ยวกับเธอ และได้ทำสัญลักษณ์ไว้รอบบ้านเพื่อว่าเธอจะกลับมา

**ជា
រៀងរាល់ថ្ងៃគាត់តែងតែមកឈរនៅចុងពិនិត្យមើលមនុស្សគ្រប់គ្នាដែល
ដើរទៅ-មកក្រុងឃើញផ្លែង និងបានសាកសួរដំណឹងពីអ្នកដំណើរទាំង
នោះ គាត់សម្រាកតែពេលបាយទេ ពិសារបាយរួចគាត់ត្រឡប់មកចុង
វិញ គឺធ្វើបែបនេះរហូតដល់ពីរខែហើយ គាត់និយាយថាគាត់រង់ចាំខែ
ទៀតបើមិនឃើញទេគាត់សម្រេចចិត្តថាទៅបាត់ជំបងហើយ គាត់បាន
សរសេរនៅគ្រប់សរសេរផ្ទះ នៅជញ្ជាំង និងនៅរបងផ្ទះដាក់ថា ពួកនិង
ម៉ាក់ទៅបាត់ជំបងហើយ គាត់គិតថាគួរឃើញនៅសំជំបងបំផុតនោះ
ប្រាកដជាមករកនៅផ្ទះចាស់ក្នុងស្រុកមោងនេះហើយ មិនទៅបាត់ជំបង
ទេ។**

ภาพที่ 247 นวนิยายเรื่องการระลึกถึงพื้นที่ 32 หน้า 131

แปลความได้ดังนี้

ทุกวัน เขามักจะมายืนที่ถนนเฝ้ามองคนที่เดินไปมาเพื่อจะเห็นเอ็ง และได้สอบถามคนที่เดินไปมาเหล่านั้น เขาพักกินข้าว เมื่อเขากินเสร็จ เขาก็กลับมายืนที่ถนนเหมือนเดิม คือทำแบบนี้กว่า 2 เดือนแล้ว เขาพูดว่าเขาจะเฝ้ารออีก 1 เดือน ถ้าไม่เจอ เขาจะตัดสินใจกลับพระตะบอง เขาได้เขียนไว้บนเสาทั่วบ้าน ที่กำแพง และที่รั้วบ้านว่า “พ่อและแม่ไปพระตะบองแล้ว” เขาคิดว่า ถ้าลูกๆ ยังมีชีวิตอยู่ สิ่งแรกคือน่าจะกลับมาที่บ้านเก่าของตนที่อำเภอโหม่ง ยังไม่กลับพระตะบอง (การระลึกถึงพื้นที่ 32: 131)

นอกจากนี้ในนวนิยายองค์การนรก สะท้อนให้เห็นว่าหลังจากเหตุการณ์เขมรแดงสิ้นสุดลง พาย หุนคี และครอบครัวได้พยายามสืบหาข้อมูลของ ตริ่ง งา จนรู้ว่าเขาถูกเขมรแดงฆ่าและทรมาณ อยู่ที่คุกตวลแสง

យោងតាមឯកសារដែលបន្តរស់នៅក្នុងកម្ពុជាស្តែងហើយត្រូវបានរក្សាទុកដោយ មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានសាធារណៈ (មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា) ប៉ាឌ៊ី (លោកត្រឹង ងា) បានត្រូវបញ្ជូនទៅដល់ក្នុងកម្ពុជាស្តែង នៅថ្ងៃទី ២០ វិច្ឆិកា ១៩៧៥ ។ ពួកយើងបាន ព្យាយាមរកថ្ងៃដែលខ្មែរក្រហមសម្លាប់គាត់និងរូបថតរបស់គាត់នៅក្នុងកម្ពុជាស្តែងមិន ឃើញទាល់តែសោះ ។ ក្នុងចំណោមជនរងគ្រោះដែលជាសាស្ត្រាចារ្យ ប៉ាឌ៊ីមានលេខ រៀងទីមួយនៅក្នុងបញ្ជី ។

ภาพที่ 248 นวนิยายเรื่ององค์การนรก หน้า 133

แปลความได้ดังนี้

ตามเอกสารที่ยังหลงเหลืออยู่ที่คุกตวลแสงและได้รับการเก็บรักษาโดยศูนย์ข่าวกัมพูชา พ่อผม (ตริ่ง งา) ถูกส่งตัวเข้าไปถึงคุกตวลแสง วันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ.1975 พวกเราได้พยายามหาวันที่เขมรแดงฆ่าเขาและรูปถ่ายเขาที่คุกตวลแสงก็ไม่พบ กลุ่มในคนรับเคราะห์ที่เป็นอาจารย์ พ่อผมอยู่ลำดับที่ 1 ของบัญชีรายชื่อ (องค์การนรก: 133)

นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่องที่ศึกษา ปรากฏภาพสะท้อน 3 ช่วงเวลาคือ ภาพเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 สะท้อนให้เห็นภาพเหตุการณ์ความสับสนวุ่นวายของกองทัพเขมรแดงที่พยายามล้มล้างระบอบสาธารณรัฐ ปรากฏในนวนิยายเรื่อง องค์การนรกและระบอบมัจจุราช

ภาพเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขมรแดงกระทำโหดเหี้ยมต่อประชาชนชาวเขมรตั้งแต่การโกหกประชาชนให้ออกจากกรุงพนมเปญ และบังคับให้เดินทางออกจากกรุงพนมเปญ ระหว่างทางมีการยึดสิ่งของของประชาชน ถ้าใครไม่ให้จะถูกฆ่า รวมไปถึงการสืบหาข้อมูลประชาชนใหม่ที่อพยพมาเพื่อหลอกหาคนมีความรู้และมีตำแหน่งหน้าที่การงานไปรับใช้งานที่กรุงพนมเปญ แต่ในความเป็นจริง เมื่อประชาชนอพยพไปพื้นที่ชนบทกลับถูกใช้แรงงานอย่างหนัก ไม่มีข้าวกิน ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่มีหมอที่ดี ไม่ยารักษาที่ถูกต้องตามที่เขมรแดงได้พูดอวดอ้างไว้

ช่วงเวลาหลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 แม้ว่าเวียดนามเข้าปลดปล่อยกรุงพนมเปญได้ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 หลายพื้นที่ตามชนบทในประเทศกัมพูชายังคงวุ่นวาย สถานการณ์ยังไม่สงบเนื่องจากเขมรแดงยังคงยึดครองและมีอิทธิพลในพื้นที่ชนบทอยู่ ประชาชนต้องอพยพหนีการสู้รบระหว่างเขมรแดงและกองกำลังเวียดนาม เมื่อกองกำลังเวียดนามปลดปล่อยบางพื้นที่ได้สำเร็จ ประชาชนที่ยังมีชีวิตอยู่และพลัดพรากจากสมาชิกในครอบครัว ต่างสืบหาคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องของตน บ้างก็ได้กลับมาพบกัน บ้างก็ต้องพบกับความสูญเสียอย่างไม่มีวันหวนกลับคืนมาตลอดชีวิต

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของนวนิยายและภาพสะท้อนที่ปรากฏในนวนิยายสมัยเขมรแดง ผู้ประพันธ์นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง เป็นผู้ที่เคยถูกกลุ่มเขมรแดงกักกัน ถูกเขมรแดงทรมาน รอดชีวิตจากเหตุการณ์สมัยเขมรแดง และต้องการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านความทรงจำที่ตนประสบในสมัยนั้น นวนิยายที่เลือกศึกษามีจำนวน 5 เรื่อง คือ 1) นวนิยายเรื่อง “องค์การนรก ฆนุกามรอก” 2) นวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช របបមច្ចុរាជ” 3) นวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย កូនក្របីមនោសញ្ចេតនា” 4) นวนิยายเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน ក្រោមតំណក់ទឹកភ្លៀង” 5) นวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32 អនុស្សាវរីយ៍មណ្ឌល ៣២”

ผู้วิจัยเลือกศึกษานวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง 5 เรื่อง จากผู้ประพันธ์ที่ถ่ายทอดเหตุการณ์สมัยเขมรแดงหลายมุมมอง เช่น ชุต ไซ ผู้ที่มีความรู้ หุง แกม ผู้ที่เคยเป็นทหารในสมัยจอมพล ลอน นอล ฮุน หลิงสาวผู้ถูกเขมรแดงบังคับให้เข้าพิธีแต่งงาน ตรึง บลจาร์จูนและคัง ธิตา ผู้เป็นเด็ก นวนิยายเหล่านี้เป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์จากมุมมองของคนที่สามารถรอดชีวิตในช่วงเวลานั้นมาได้ เป็นภาพสะท้อนความทุกข์ทรมานของประชาชนชาวเขมรที่ถูกเขมรแดงใช้ความรุนแรงทุกประเภทกระทำย่ำยีต่อพวกเขาว่า 3 ปี 8 เดือน 20 วัน

ผลการศึกษารวบรวมองค์ประกอบของนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่อง ประกอบด้วย โครงเรื่อง สารัตถะ ตัวละคร ฉาก และกลวิธีการใช้ภาษา ได้ข้อสรุปดังนี้

โครงเรื่อง

ผลการวิเคราะห์นวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่อง พบนวนิยายที่มีเพียงโครงเรื่องหลัก 3 เรื่อง คือ เรื่อง “องค์การนรก” เรื่อง “ระบอบมัจจุราช” และเรื่อง “การระลึกพื้นที่ 32” ซึ่งถ่ายทอดเรื่องราวความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักหรือผู้เล่าเรื่องกับตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ซึ่งเน้นพวกเขมรแดงเป็นส่วนใหญ่ และพบนวนิยายที่สอดแทรกโครงเรื่องรองหรือโครงเรื่องย่อยไว้ 2 เรื่อง คือ เรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย” และเรื่อง “ใต้หยาดน้ำฝน” โดยโครงเรื่องรอง เป็นโครงเรื่องเกี่ยวกับตัวละครประกอบที่ช่วยสนับสนุนให้เรื่องราวดำเนินต่อไปอย่างน่าสนใจและสมจริงมากขึ้น นอกจากนี้ นวนิยายแต่ละเรื่องจะมีการตั้งชื่อเรื่องที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ในเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเข้าถึงความรู้สึกของนวนิยายได้ทวีคูณมากขึ้น

นวนิยายเรื่อง “องค์การนรก” มีผู้ประพันธ์คือ ตรึง บณจารุณ เขาเปรียบชื่อนวนิยายเช่นนี้ เพราะเมื่อได้ยินคำว่าองค์การเป็นครั้งแรก เขาไม่รู้ว่้องค์การที่ทหารเขมรแดงอ้างถึงนั้นเป็นใคร แต่ในช่วงเวลาที่เขมรแดงปกครอง เขารับรู้ว่า องค์การนี้โหดร้ายเหมือนมาจากนรก และมาทำให้ชีวิตประชาชนชาวเขมรเหมือนตกอยู่ในนรกทั้งเป็น ตรึง บณจารุณเป็นลูกชายของ ตรึง งาและ พาย หุนคี ตรึง บณจารุณเน้นถ่ายทอดเหตุการณ์ของครอบครัว โดยเปิดเรื่องในช่วงเวลาที่เขาและครอบครัวถูกทหารเขมรแดงจับไล่ให้อพยพออกจากกรุงพนมเปญในวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 อย่างไม่รู้จุดหมาย ตรึง บณจารุณ ได้ดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่อพยพออกจากกรุงพนมเปญไปพื้นที่ชนบท ตรึง งา ผู้เป็นพ่อถูกเขมรแดงลอบไปใช้งานที่กรุงพนมเปญ เพราะสืบรู้ว่าเป็นผู้มีความรู้ในสมัยสาธารณรัฐ พาย หุนคี จึงทำหน้าที่หัวหน้าครอบครัวแทน คนในครอบครัวถูกเขมรแดงใช้แรงงานอย่างหนักไม่เว้นแม้แต่เด็กอย่างตรึง บณจารุณ และคนแก่อย่างปู่ย่า เมื่อกองกำลังเวียดนามเข้ามาซึ่งเป็นช่วงเวลาล่วงวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ครอบครัวต้องอพยพหนีการสู้รบและรอดชีวิตมาได้เพียง 4 คน จากสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 9 คน

นวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช” มีผู้ประพันธ์คือ หงุ แกม เขาต้องเจอแต่ความทุกข์ทรมานที่ไม่เคยเจอมาก่อนภายใต้อำนาจของเขมรแดงทั้งสิ้น เขาจึงเปรียบช่วงเวลาสมัยเขมรแดงนี้ว่าเป็น “ระบอบมัจจุราช” หรือระบอบแห่งความตาย หงุ แกมเป็นทหารสมัยสาธารณรัฐ และถูกสั่งให้ไปป้องกันเขตแดนจากกลุ่มเขมรแดง เมื่อสถานการณ์ไม่ค่อยดี จึงตัดสินใจกลับบ้านที่กรุงพนมเปญ เขาและครอบครัวต้องอพยพตามคำสั่งของพวกเขมรแดงไปพื้นที่ชนบท ประชาชนทุกคนถูกเขมรแดงสั่งให้ทำงานอย่างหนัก โดยหงุ แกม ถูกเขมรแดงมอบหมายงานหลายรูปแบบที่ต้องทำให้เสร็จภายในเวลากำหนด เช่น ทำนา ดูแลควาย ทำถัง ทำปับ และยังถูกสั่งให้ไปทำงานในพื้นที่ต่างๆ ตามคำสั่งของเขมรแดง ในเดือนธันวาคม ค.ศ.1978 มีข่าวลือว่ากองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเวียดนาม เริ่มมีการปลดปล่อยประชาชน หงุ แกม เห็นทหารเขมรแดงแตกทัพหนีกระจัดกระจาย แต่ก็ยังไม่มืทหารเวียดนามเข้ามาดูแลอย่างจริงจัง ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1979 หงุ แกม ตัดสินใจพาครอบครัวของตนเองออกจากหมู่บ้านเพื่อกลับบ้านเกิดที่จังหวัดกำปงจาม เพราะสถานการณ์ในหมู่บ้านยังไม่สงบอย่างที่เขาคาดหวังไว้

นวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32” มีผู้ประพันธ์คือ คง ธิตา เธอได้ตั้งชื่อนวนิยายให้เห็นถึงพื้นที่ 32 ซึ่งเป็นหนึ่งในสถานที่เธอถูกย้ายไปทำงานตามคำสั่งของเขมรแดง สถานที่นี้มีกฎระเบียบที่โหดเหี้ยมเกินกว่ามนุษย์จะอยู่ได้ ผู้คุมเขมรแดงในพื้นที่ 32 นี้ ใช้แส้เขี่ยตีประชาชนตามความต้องการ สถานที่นี้จึงเป็นสถานที่ที่ฝังลึกอยู่ในความทรงจำของเธออย่างไม่มีวันลืม ในสมัยเขมรแดง คง ธิตา เป็นเด็กผู้หญิงที่มีอายุเพียง 8 ปี เปิดเรื่องใน ค.ศ.1977 ที่เธอถูกส่งตัวเข้าไปอยู่ร่วมกับกลุ่มยุวชนยุวารีที่มีอายุมากกว่า ถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานอย่างหนัก และถูกอพยพไปทำงานในที่ต่างๆ

ที่เป็นสถานที่ปิด รวมทั้งที่คุก 32 การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทินที่สะท้อนให้เห็นว่า แม่เธอเป็นเด็กผู้หญิง แต่ก็ต้องทำงานอย่างหนักทั้งวันทั้งคืน ยกสั้นเชื่อน ชุดดิน บางวันถูกให้ชุดดินตามระยะทาง และเวลาที่กำหนด ปลายเดือนเมษายน ค.ศ.1979 มีข่าวเกี่ยวกับการปลดปล่อยประเทศกัมพูชาจากเขมรแดงตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 พื้นที่ที่เธออยู่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย เมื่อทหารเวียดนามเข้ามา ค่ง อีตาและพวก ตกใจวิ่งหนีไปหลบที่หลุมหลบภัย และพบว่าเวียดนามเข้ามาช่วยเหลือจากพวกเขมรแดง ประชาชนจึงตัดสินใจออกไปหาทหารเวียดนาม เดินทางไปเรื่อยๆ จนค่ง อีตาพบพี่ชายและได้พาเธอกลับบ้านเพื่อไปพบครอบครัว ครอบครัวของ ค่ง อีตาตัดสินใจเดินทางกลับบ้านที่อำเภอโฆงสุย จังหวัดพระตะบอง

นวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย” มีการตั้งชื่อเรื่องให้สัมพันธ์กับตัวละครในโครงเรื่องรองคือ “ไอ้ญู” ลูกควายที่ถูกทอดทิ้งโดยไม่สามารถพูดหรือโต้เถียงอะไรได้ เมื่อสถานการณ์บีบบังคับ ชุต ไช จำเป็นต้องให้ตนเองและครอบครัวมีชีวิตรอด จึงต้องขาย ไอ้ญู โดยไม่สนใจความรู้สึกหรือความรักของไอ้ญูที่มีต่อครอบครัวของเขา นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องต่อจากนวนิยาย 2 เรื่องคือ “โรงเรียนฝรั่งเศสและเรื่อง “เด็กวัดสมัยฝรั่งเศส ซึ่งการอพยพตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 ที่เป็นช่วงเวลาประวัติศาสตร์เขมรแดงเข้ายึดครองกรุงพนมเปญได้นั้น ผู้ประพันธ์ได้เล่าไว้ในนวนิยายเรื่อง “เด็กวัดสมัยฝรั่งเศส โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่องนี้เป็นการถ่ายทอดชีวิตของ ชุต ไช ตั้งแต่ ค.ศ.1977 ที่เขาอยู่ท่ามกลางความทุกข์ทรมานจากเขมรแดงมากกว่า 2 ปี ช่วงเวลานี้เขมรแดง 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายนิรติ (ตะวันตก) และฝ่ายบูรพา (ตะวันออก) เริ่มสู้รบกันเอง พวกทหารนิรติบอกให้ประชาชนใหม่สามารถอพยพกลับภูมิลำเนาเดิมได้แต่เขาไม่ยอมกลับภูมิลำเนาของตน เพราะเขาเป็นข้าราชการและไม่ไว้ใจสถานการณ์ในอนาคต ชุต ไช จึงพาครอบครัวเดินทางต่อไปเรื่อยๆ ตามหมู่บ้านต่างๆ อย่างไม่มีจุดหมาย ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1979 ตัดสินใจพาครอบครัวเดินทางไปกรุงพนมเปญเพราะได้ยินคำร่ำลือจากประชาชนว่ากรุงพนมเปญมีการชุดทอง ชุดเพชร และมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าจังหวัดอื่น

นวนิยายเรื่อง “ไต้หยาดน้ำฝน” สัมพันธ์กับคำพูดของพี่สาวซุนและพิจิตต์ ที่พูดว่า “ฝนเอ๋ยอย่าหยุด” เหมือนกันโดยบังเอิญ พี่สาวซุนซึ่งนอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาลพูดข้อความนี้ เพราะรู้ว่า เมื่อฝนหยุดตก ซุนจะต้องกลับไปทำงานและตนจะไม่ได้พบน้องสาวอีก ส่วนพิจิตต์พูดข้อความนี้ ในตอนที่ทั้ง 2 เข้าพิธีแต่งงานเรียบร้อยแล้วและอยู่บ้านที่เขมรแดงจัดไว้เพื่อให้มีการร่วมกัน ซุนซึ่งไม่พอใจกับพิธีนี้ได้คิดหนี แต่ขณะนั้นฝนตกอยู่ เธอจึงไม่สามารถหนีออกไปได้ เมื่อซุนได้ยินพิจิตต์พูดข้อความเดียวกับพี่สาวเธอ เธอจึงได้คิดและล้มเลิกความคิดที่จะหนี ซึ่งทำให้เธอและพิจิตต์มีชีวิตรอดในวันนั้น นวนิยายเรื่องไต้หยาดน้ำฝนมีทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง และเรื่องนี้เป็นเรื่องเดียวที่มีการลำดับเหตุการณ์แบบเล่าย้อนอดีตกลับไปปัจจุบัน โครงเรื่องหลักเป็นการถ่ายทอดเหตุการณ์ของซุนที่

ถูกเขมรแดงบังคับให้แต่งงานกับพิจิตต ชายที่ไม่รู้จัก เธอรู้สึกทุกข์ทรมานในช่วงแรกเพราะพิธีแต่งงานนี้ไม่มีครอบครัวเข้าร่วมด้วย ต่อมาเธอเริ่มรู้สึกดีกับพิจิตตเพราะเขาเป็นคนดูแลเอาใจใส่เธอ หลังจากเหตุการณ์เขมรแดงเริ่มคลี่คลาย ใน ค.ศ. 1983 เธอทำงานเป็นเจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่ชนบทเพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นหลังเหตุการณ์เขมรแดง ส่วนโครงเรื่องรอง ขุนได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงระบบสาธารณสุข โดยเฉพาะสถานที่ที่เรียกว่าโรงพยาบาลแต่กลับไม่มีการดูแลอย่างถูกต้อง จนทำให้พี่สาวของเธอเสียชีวิตลง และถูกนำตัวไปฝังทิ้งๆ ทิ้งหายใจรวยริน

สารัตถะ

สารัตถะของนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง 5 เรื่องที่ศึกษาถ่ายทอดให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตที่ผู้ประพันธ์แต่ละคนประสบจริงภายใต้กฎระเบียบและคำสั่งของเขมรแดง

ตัวละคร

การวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงใช้ทฤษฎี “คู่ตรงข้าม” เพื่อให้เห็นผู้ถูกกระทำคือตัวละครหลัก และผู้กระทำคือตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์แบ่งเป็นเขมรแดงและประชาชนเก่า โดยตัวละครหลักที่เป็นประชาชนใหม่จะถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ตนเองและประชาชนคนอื่นๆ ที่ถูกกระทำจากเขมรแดงอย่างโหดร้าย

ตัวละครประชาชนใหม่

ตริง บณจารย์ ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่อง “องค์การนรก” ถ่ายทอดเหตุการณ์สิ่งที่ตนเองและครอบครัวถูกกระทำจากเขมรแดง เขาถ่ายทอดเหตุการณ์ของ ตริง งา ผู้เป็นพ่อ ซึ่งเป็นครูในสมัยสาธารณรัฐ ถูกเขมรแดงหลอกให้ไปรับใช้งานที่กรุงพนมเปญ เพราะเขมรสีปู้ว่าเขาเป็นคนมีความรู้และ พาย หุนคี ผู้เป็นแม่จึงต้องรับภาระดูแลสมาชิกในครอบครัวเพียงลำพัง พาย หุนคี ถูกเขมรแดงสั่งให้ทำงานอย่างหนัก แต่เพื่อเพิ่มเติมอาหารให้ลูก เธอต้องนำสิ่งของต่างๆ ไปแลกเปลี่ยนของจากประชาชนเก่าในพื้นที่ชนบท และพยายามทำงานอย่างหนัก เช่น ถักหมวกใบตาลให้กรรมการิบาลเขมรแดง สมาชิกภายในครอบครัวก็ถูกเขมรแดงสั่งให้ทำงานทุกคนไม่เว้นแม้แต่คนแก่หรือเด็ก ด้วยความที่ถูกใช้แรงงานและได้รับอาหารเพียงน้อยนิดนั้น ทำให้ลูกชายและลูกสาวของ ตริง งา และ พาย หุนคีเสียชีวิตลง และในตอนท้ายครอบครัวได้ทราบว่า ตริง งา ได้ถูกเขมรแดงหลอกมากำจัดทิ้งเพราะเป็นคนมีความรู้ อยู่ที่คุกตวลแสลง

หุง แกม ในนวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช” เป็นประชาชนใหม่ที่ถูกระดมแรงงานบังคับให้ทำงานอย่างหนักตามคำสั่ง เช่น เขมรแดงสั่งให้เขาทำถ้ำ ทำปึก ที่ไม่เคยทำมาก่อนและเขมรแดงไม่ได้สอนวิธีการทำเลย โดยเขมรแดงสั่งให้เขาต้องป็นไปหาสังกะสีจากบ้านเก่าๆ มาตีเป็นปึกด้วยตัวเอง และถูกสั่งให้ไปทำงานอื่นๆ เช่น จับปลา และงานแปลกๆ เช่น เขมรแดงสั่งให้ หุง แกม ไปเก็บอุจจาระตามบ้านของประชาชนเพื่อนำมาทำปุ๋ย ประชาชนใหม่ มีความเป็นอยู่ที่ลำบากมากขึ้นอีกเนื่องจากเขมรแดงจะคอยจับผิดประชาชนที่กระทำผิดต่อองค์กรเพื่อนำมาลงโทษ และเขมรแดงยังกำหนดให้ประชาชนทุกคนจับผิด หาเรื่องตำหนิกันเอง และนำมารายงานต่อองค์กรเขมรแดงเพื่อนำไปอบรมให้เคารพรักในระบอบปฏิวัติมากขึ้น ทำให้การวางตัวของประชาชนแต่ละคนยิ่งลำบากมากขึ้น

ในนวนิยายเรื่อง “ใต้หยาดฝน” ขุน เป็นหญิงสาวที่ถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานอย่างหนักในกองยุวชนยุวนารีที่เป็นสถานที่ปิด ขุนเป็นหนึ่งในประชาชนใหม่ที่ถูกระดมให้แต่งงานกับชายที่ไม่รู้จัก และต้องแสดงความรักต่อกันอย่างไม่สามารถถกเถียงอะไรได้ ส่งผลให้เกิดความทุกข์ทรมานภายในจิตใจของขุนอย่างยิ่ง เพราะพิธีแต่งงานสมัยเขมรแดงไม่มีพ่อแม่หรือญาติพี่น้องเข้าร่วมพิธีเลย นอกจากนี้ ขุนยังนำเสนอภาพระบบสาธารณสุขที่ไม่มีการดูแลรักษาคนป่วยที่ถูกต้องตามหลักทางการแพทย์ทำให้พี่สาวของขุนต้องเสียชีวิตลงอย่างน่าเวทนา

ในนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32” คัง อีตา เป็นเด็กสาวที่ถูกส่งตัวเข้าไปอยู่ในกองยุวชนยุวนารีร่วมกับคนอายุมากกว่า คัง อีตาถูกเขมรแดงสั่งให้ทำงานหนักทั้งวันทั้งคืน แม้ในช่วงเวลากลางวันเขมรแดงยังนำเครื่องปั่นไฟเพื่อส่องแสงให้ประชาชนทำงาน ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อเธอย้ายไปทำงานในพื้นที่ 32 หรือเรียกว่า คุก32 ประชาชนคนไหนไม่ทำตามกฎหรือระเบียบข้อบังคับ จะถูกผู้คุมใช้แส้ฟาดทันที จนถึงขั้นเสียชีวิต

ในนวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย” ด้วยความที่ ชุต ไซ เปิดเรื่องใน ค.ศ.1977 และอยู่ในพื้นที่ชนบทมาระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงไม่ได้ถูกระดมจากเขมรแดงที่ชัดเจนเท่ากับนวนิยายเรื่องอื่น จะเป็นการถ่ายทอดให้เห็นการอพยพที่ตั้งหลักแหล่งตามหมู่บ้านต่างๆ และเล่าเรื่องราวความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตที่ต้องพยายามเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ของคนที่มีการศึกษาและไม่มีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิตของผู้ชายเขมรในสมัยนั้น เช่น การทำนา การเลี้ยงควาย การสานไซ การสร้างบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้ ชุต ไซ ยังถ่ายทอดให้เห็นถึงผลกระทบของการทะเลาะกันระหว่างเขมรแดงฝ่ายนิรดีและฝ่ายบูรพา ที่ทำให้ประชาชนคนอื่นๆ ในพื้นที่ของแต่ละฝ่ายถูกฝ่ายตรงข้ามนำตัวไปฆ่า

แม้ว่าประชาชนใหม่จะพบเจอกับการที่ถูกระดมจากเขมรแดงมากแค่ไหน แต่ผู้ประพันธ์เหล่านี้ก็พยายามปรับตัวให้อยู่ในสถานการณ์อันเลวร้ายนั้นให้ได้ พยายามตั้งใจทำงาน เรียนรู้และลง

มี้อทำสิ่งใหม่ๆ อย่างไม่ถกเถียงอะไรเลย ทำให้ผู้ประพันธ์ทั้ง 5 เรื่องมีชีวิตรอดจากการถูกเขมรแดงฆ่าด้วยกันทั้งสิ้น

ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์

จากการศึกษาตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์คือ เขมรแดงและประชาชนเก่า พบว่าผู้ประพันธ์จะเน้นบทบาทการกระทำที่โหดร้ายของเขมรแดงทำต่อประชาชน กระทำการข่มขู่และฆ่าประชาชนได้ทุกเมื่อ ตั้งแต่การบังคับให้ประชาชนออกจากกรุงพนมเปญและลอบให้ประชาชนอพยพไปอย่างไร้จุดหมาย หลอกว่าระบอบปฏิวัติดีกว่าระบอบเดิม เมื่อประชาชนใหม่ลงไปยังพื้นที่ชนบทที่เขมรแดงกวาดต้อนไปแล้วนั้น เขมรแดงจะสั่งให้ประชาชนทำงานอย่างหนัก และเมื่อประชาชนเจ็บป่วย สิ่งที่ได้รับจากหมอปฏิวัติของเขมรแดง มีเพียงยาลูกกลอนและยาฉีดที่ดูจากขวดน้ำหวานเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้นยังพบการกระทำที่โหดร้ายของเขมรแดง ที่กระทำต่อประชาชนใหม่ เช่น การบังคับขอสสิ่งของต่างๆ ที่ต้องการ ที่การทำร้ายประชาชนเขมรอย่างไร้มนุษยธรรมและไม่มีเหตุผล คือการใช้อาวุธปืนข่มขู่ การใช้แส้ฟาดประชาชนที่กระทำผิด

ส่วนตัวละครประชาชนเก่าที่เป็นปฏิปักษ์ พบประชาชนเก่าที่แสดงความขัดแย้งต่อประชาชนใหม่เพียง 3 เรื่อง คือ เรื่อง “องค์การนรก” “ความรู้สึกของลูกควาย” “ระบอบมัจจุราช” สิ่งที่ทำให้ประชาชนเก่าเกิดความรู้สึกไม่ดีต่อประชาชนใหม่คือ การที่เขมรแดงยกย่องประชาชนเก่าว่าเป็นประชาชนที่ชื่อตรงต่อระบอบปฏิวัติ ทำการเกษตรเป็น แต่ประชาชนใหม่เป็นคนไม่ชื่อตรง เข้าร่วมกับจักรวรรดิอเมริกา ต่อต้านระบอบปฏิวัติ เป็นต้น สิ่งที่เขมรแดงกระทำขึ้นนั้นมีส่วนให้ประชาชนเก่าถูกล้างสมองและเกิดความขัดแย้งต่อประชาชนใหม่ เมื่อประชาชนใหม่เข้ามาในพื้นที่ชนบทของประชาชนเก่า ประชาชนเก่าจึงแสดงพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนใหม่ เช่น เพิกเฉย พุดจาถูกเยาะเย้ย แสดงความเป็นเจ้าของประชาชนใหม่ และมองประชาชนใหม่เป็นพวกกาฝาก อย่างไรก็ตาม ประชาชนเก่าไม่ได้มีท่าทีเป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนใหม่ทุกคน พบว่า ประชาชนเก่าบางคนแสดงความมีน้ำใจต่อประชาชนใหม่ เช่น ให้ข้าวปลาอาหารแก่ประชาชนใหม่ขณะออกเดินทางกลับภูมิลำเนา และแนะนำให้หลีกเลี่ยงเส้นทางที่จะเจอพวกเขมรแดง สอนวิธีการใช้เครื่องมือทำมาหากิน และไม่ได้แสดงการดูถูกประชาชนใหม่ทั้งหมด และในสมัยเขมรแดง ประชาชนเก่าก็ได้รับความทุกข์จากการอยู่ภายใต้คำสั่งของเขมรแดงไม่ต่างจากประชาชนใหม่ เช่น ประชาชนเก่าถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานหนัก ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าเขมรแดงเข้าใจว่ามีคนในครอบครัวประชาชนเก่าเป็นกบฏต่อองค์การเขมรแดง ก็ถูกนำตัวไปลงโทษหรือฆ่าเช่นเดียวกับประชาชนใหม่ ถึงแม้ว่าจะเป็นครอบครัวที่ฝึกฝักระบอบเขมรแดงมาตั้งแต่รุ่นพ่อแม่ก็ตาม

เมื่อประชาชนเก๋ารู้ว่าตนได้รับทุกข์จากเขมรแดงไม่ต่างจากประชาชนใหม่ ประชาชนเก๋ได้แสดงพฤติกรรมต่อต้านพวกเขมรแดง เช่น นำข้าวสารซึ่งเป็นสิ่งสำคัญให้การดำรงชีวิตไปซ่อนเพราะไม่ไว้ใจพวกเขมรแดงอีกต่อไป รวมถึงประชาชนเก๋ายังแสดงความรู้สึกเกลียดเขมรแดงและกล้าด่าเขมรแดงต่อหน้าประชาชนใหม่

ฉาก

ฉากของนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดงทั้ง 5 เรื่อง แบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลา 1) เขมรแดงเข้ามายึดครองกรุงพนมเปญก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 พบในนวนิยาย 2 เรื่องคือ เรื่ององค์การนรกและระบอบมัจจุราช โดยผู้ประพันธ์ถ่ายทอดเหตุการณ์ภาพความสับสนวุ่นวาย เกิดการสู้รบกันระหว่างทหารสาธารณรัฐกับเขมรแดง ประชาชนชาวเขมรหลบซ่อนตัวอยู่ภายในบ้านและจัดเตรียมสิ่งของเพื่ออพยพออกจากกรุงพนมเปญตามคำสั่งของเขมรแดง และรายละเอียดการเดินทางของประชาชนตามการบังคับให้อพยพของเขมรแดง 2) สมัยเขมรแดงวันที่ 17 เมษายน – 7 มกราคม ค.ศ.1979 เป็นการถ่ายทอดให้เห็นถึงสภาพการอพยพที่ยากลำบากของประชาชน เมื่อไปในพื้นที่ชนบท บ้านที่พวกเขมรแดงจัดไว้ให้ มีสภาพเหมือนถูกทิ้งร้าง เก่า มีช่อง มีรู ทรอดุทโธรม ที่พักในค่ายหลังจากทำงานก็มีสภาพคับแคบ ต้อนนอนเอาเท้าชนกัน โรงเรียนในสมัยนั้นไม่มีอุปกรณ์การเรียน เป็นเพียงสถานที่คุ้มซังและรวบรวมเด็กไปทำงานเท่านั้น 3) ช่วงเวลาที่กองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเข้ามาปลดปล่อยประชาชนจากพื้นที่ชนบท ผู้ประพันธ์จะถ่ายทอดฉากการอพยพของตนและประชาชนเมื่อรู้ว่ากองกำลังเวียดนามหรือผู้ปลดปล่อยเข้ามา ประชาชนไม่ได้คิดว่าใครจะมาปลดปล่อย เพียงแค่ต้องการไปให้พ้นจากพวกเขมรแดงเท่านั้น

กลวิธีการใช้ภาษา

ผลการศึกษากลวิธีการใช้ภาษา สามารถแบ่งออกเป็น 1) การใช้ภาษาในสมัยเขมรแดง 2) การใช้ภาษาเฉพาะตัวผู้ประพันธ์

การใช้ภาษาในสมัยเขมรแดงสามารถบ่งบอกยุคสมัยได้ เช่น การใช้คำศัพท์ต่างๆ และการพรรณนาภาพให้ผู้อ่านรับรู้ถึงเหตุการณ์ในสมัยเขมรแดงอย่างสมจริง คำเรียกประชาชน จะมีคำเรียกที่นำหน้าชื่อคน ทั้งประชาชนทั่วไปและพวกเขมรแดงว่า “มิตร ยិត্ত” เช่น “มิตรภู ยิต্তฉา” ซึ่งเป็นชื่อของประชาชนใหม่คนหนึ่ง และ “มิตรเนียน ยิต্তเส็ญ” หรือ “มิตรเมต ยิต্তเย็ท” ซึ่งเป็นชื่อของผู้คุมเขมรแดง และเขมรแดงจะมีการแบ่งประชาชนใหม่และประชาชนเก๋ เช่นมีคำว่า “บรูตฉินฉี” แปลว่าประชาชนใหม่ “บรูตฉินตาส” แปลว่าประชาชนเก๋ และคำศัพท์เรียกเขมรแดง มีทั้งการเรียกโดยมองภาพลักษณะที่โดดเด่นของเขมรแดง คือการสวมใส่เสื้อผ้าชุดดำ ใช้คำว่า “เขมรชุดดำ ไซร

ภรรยา” และพบการแสดงชื่อเรียกตำแหน่งหน้าที่ของพวกเขาชัดเจน เช่น “พวกลาดตระเวน ญูบ” รวมทั้งคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการนำตัวประชาชนไปฆ่าเช่น คือคำว่า “เรียนสูตร ฎ็ญญู” “ก่อสร้างกษัตริย์” ทั้งนี้แต่ละคำที่พบในนวนิยายแต่ละเรื่องมีความแตกต่างกันออกไปเล็กน้อย

ผู้ประพันธ์แต่ละคนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อพรรณนาภาพเหตุการณ์ที่ตนประสบ ซึ่งล้วนถ่ายทอดเหตุการณ์ความโหดร้ายที่ตนประสบในเขมรแดงทั้งสิ้น และผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดให้ประชาชนชาวเขมรหรือผู้ที่ได้อ่านสามารถรับรู้ถึงเรื่องราวความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นสมัยเขมรแดง ทั้งนี้มีผู้ประพันธ์ที่มีการใช้ภาษาเฉพาะตัวผู้ประพันธ์ ให้เห็นถึงความงดงามของภาษาท่ามกลางความโหดร้ายในสมัยเขมรแดง เช่น ในนวนิยายเรื่องระบอบมัจจุราช มีการใช้คำว่า “พระพิรุณ” สื่อถึงฝน “แมกไม้่นานาชนิดมีความเขียวครึ้ม หลังจากที่พระพิรุณได้ตกลงมาในแต่ละครั้งช่วงฤดูฝน” ในนวนิยายเรื่องใต้หยาดน้ำฝนมีการใช้คำว่า “นภาลัย” สื่อถึงท้องฟ้า “บนนภาลัย พระจันทร์ข้างแรม 13 ค่ำ ส่องแสงร่ำไรผ่านเมฆหมอกหนาแน่นแผ่กระจายทั่วท้องฟ้า” ในนวนิยายเรื่องความรู้สึกของลูกควาย มีการเปรียบความร้อนของพระอาทิตย์ที่ไม่ร้อนเท่าความทุกข์ทรมานของประชาชนในสมัยเขมรแดง “ครั้ง คนพนมเปญที่อาศัยในหมู่บ้านนี้กว่า 2 ปีนั้น ไม่ร้อนกับความร้อนของพระอาทิตย์ แต่ร้อนรุ่มกับระบอบการฆ่าคนของพวกเขมรแดง”

ภาพสะท้อนที่ปรากฏในนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง

ผลการวิเคราะห์ภาพสะท้อนที่ปรากฏในนวนิยายเขมรแนวประจักษ์พยานวรรณกรรมสมัยเขมรแดง แบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลาตามลำดับเหตุการณ์ คือ 1) ภาพสะท้อนเหตุการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 2) ภาพสะท้อนเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 3) ภาพสะท้อนเหตุการณ์หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 เนื่องจากแต่ละช่วงสะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของประชาชนชาวเขมรแตกต่างกัน

ช่วงเวลาก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 สะท้อนให้เห็นภาพเหตุการณ์ความสับสนวุ่นวายภายในกรุงพนมเปญที่กองทัพเขมรแดงกำลังพยายามล้มล้างระบอบสาธารณรัฐ ประชาชนขอให้สถานการณ์การสู้รบสงบลงโดยเร็ว ไม่ว่าใครจะเป็นฝ่ายชนะก็ตาม และสะท้อนภาพความดีใจของประชาชนเขมร ที่จะได้กลับไปพบกับญาติพี่น้องที่พลัดพรากจากกันมานาน

ภาพเหตุการณ์วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 – 7 มกราคม ค.ศ.1979 สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขมรแดงกระทำโหดเหี้ยมต่อประชาชนชาวเขมร ตั้งแต่การโกหกให้ประชาชนอพยพออกจากกรุงพนมเปญเป็นเวลา 3 วัน แต่เมื่อครบกำหนดตามที่เขมรแดงได้แจ้งไว้ เขมรแดงไม่ได้ทำตามที่ตนพูด แต่กลับให้ประชาชนเดินทางต่อไปอย่างไม่มีจุดหมาย เขมรแดงยังโกหกประชาชนเรื่องความเป็นอยู่

สุขสบาย ระบอบใหม่ที่ดีกว่าเดิม โทกเรื่องระบบสาธารณสุข แต่ในความเป็นจริงแล้ว ประชาชนเขมรทุกคนมีความยากลำบากตั้งแต่การเดินทางอพยพ ประชาชนต้องอพยพโดยไม่มีที่พักระหว่างทาง ไม่มียานพาหนะที่เหมาะสม คนที่ตายระหว่างทางก็ต้องถูกฝังข้างทางโดยไม่มีการจัดพิธี เมื่อเขมรแดงอพยพประชาชนใหม่เข้าไปยังพื้นที่ตามชนบทแล้ว เขมรแดงสอบถามข้อมูลประวัติของประชาชนใหม่ คนที่มีความรู้ส่วนใหญ่จะถูกเขมรแดงหลอกนำตัวไปฆ่า ส่วนประชาชนคนอื่นๆ ต้องทำงานอย่างหนักทุกเพศทุกวัย ไม่เว้นแม้แต่เด็กหรือคนแก่ หรือแม้แต่คนป่วย ถ้าเขมรแดงเห็นว่าอาการดีขึ้นก็สั่งให้กลับไปทำงานทันที แม้กระทั่งตอนกลางคืนเขมรแดงก็ยังมีเครื่องปั่นไฟให้ทำงาน

หนึ่งในความโหดร้ายที่เป็นสาเหตุทำให้ประชาชนต้องล้มป่วยหรือเสียชีวิตลงนั้น มาจากการได้รับอาหารไม่เพียงพอ ในช่วงแรกที่ประชาชนใหม่เข้าไปพื้นที่ชนบทนั้น เขมรแดงได้แจกข้าวและอาหารให้ประชาชนอย่างจำกัด ในเวลาต่อมา ประมาณ ค.ศ. 1976 ระบบการให้อาหารของเขมรแดงได้เปลี่ยนไป ประชาชนต้องกินข้าวรวมกัน คือประชาชนทุกคนไม่มีกรรมสิทธิ์ส่วนตัวเลย ทุกอย่างต้องตกมาเป็นกรรมสิทธิ์ส่วนรวมทั้งหมด โดยเขมรแดงไม่ให้ประชาชนทุกคนทำอาหารเองภายในบ้าน และประชาชนทุกคนต้องมากินข้าวรวมกันแบบนั่งล้อมวง มีอาหารให้เพียงน้อยนิดเท่านั้น เมื่อประชาชนล้มป่วยลง เขมรแดงก็ไม่ได้สนใจเรื่องสุขภาพของพวกเขา ไม่มียา รักษา มีเพียงยา ลูกกลอน และยาฉีดที่มาจากขวดน้ำอัดลมเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายของหมอเขมรแดงคือ การที่คนป่วยยังไม่สิ้นลมหายใจแต่กลับนำตัวไปฝัง เป็นสิ่งที่โหดเหี้ยมเกินกว่าความเป็นมนุษย์

ช่วงเวลาหลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979 หลายพื้นที่ตามชนบทในประเทศกัมพูชายังคงวุ่นวาย สถานการณ์ยังไม่สงบเนื่องจากเขมรแดงยังคงยึดครองและมีอิทธิพลในพื้นที่ชนบทอยู่ แม้ว่าเวียดนามเข้าปลดปล่อยกรุงพนมเปญได้ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979 ก็ตาม ภาพสะท้อนเหตุการณ์หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979 พบ 3 เรื่อง คือ 1) การปลดปล่อยพื้นที่ชนบทจากเขมรแดง 2) การอพยพออกจากพื้นที่ควบคุมของเขมรแดง 3) การสืบหาญาติพี่น้อง

ในช่วงที่กรุงพนมเปญได้รับการปลดปล่อยจากกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติซึ่งมีเวียดนามสนับสนุน ประชาชนในพื้นที่ชนบทตามจังหวัดต่างๆ ยังไม่ได้รับการปลดปล่อยโดยทันที ยังคงมีความวุ่นวาย เนื่องจากมีการปะทะกันระหว่างเขมรแดงและกองกำลังเวียดนาม ทหารเขมรแดงพากันหนีกองกำลังเวียดนามที่กำลังเริ่มเข้ามาในพื้นที่ตามชนบท เมื่อกองกำลังเวียดนามเข้ามาปลดปล่อยในแถบพื้นที่ชนบท ประชาชนต่างพากันอพยพหนีการควบคุมของเขมรแดงเพื่อกลับถิ่นฐานเดิมโดยไปตามทิศทางต่างๆ เพื่อให้ตนเองรอดพ้นจากพวกเขมรแดง บ้างก็ได้กลับมาพบเจอครอบครัว บ้างก็

ไม่ได้มีโอกาสพบครอบครัวอีก อย่างไรก็ตาม จนถึง ค.ศ.1983 สถานการณ์ในพื้นที่ชนบทก็ยังไม่สงบดี
ยังคงมีการอพยพของประชาชนจากชนบทอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

- Ben, K. (1986). *How Pol Pot Come to Power*. London: Thelford Press.
- Header, S. (2004). *Cambodian Communism and Vietnamese Model*. Bangkok: White Lotus.
- Porter, G. H. G. (1976). *Cambodia Starvation and Revolution*. London: Monthly Review Press.
- Redefining, D. S. (2016). *Genocide: Settler Colonialism. Social Death and Ecocide*. London: Zed Books.
- Rohrberger Woods, D. (1968). *An Introduction to Literature*. Random House: Second Printing edition.
- กัญจนวัลย์ นาชัยสิทธิ์. (2547). ขบวนการคอมมิวนิสต์กัมพูชา ค.ศ. 1963-1979.สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2522). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไกล่รุ่ง อามระดิช. (2549). ประจักษ์พยานนิยายจากทุ่งสังหารกัมพูชา: ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบและหน้าที่ของวรรณกรรม. *วารสารอักษรศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ฉบับวรรณกรรมระอาสังคม 35*.
- เขียน ธีรวิทย์, & สุนัย ผาสุก. (2543). *กัมพูชา: ประวัติ สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตรลดา สุวัตติกุล. (2526). *วรรณกรรมไทยร่วมสมัย. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- จินดา ดวงจินดา. (2521). *รัฐธรรมนูญกัมพูชาประชาธิปไตยและบทวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: แสงรุ่ง การพิมพ์.
- ชาญชัย คงเพียรธรรม. (2553). *การศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์เขมรที่เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ณัฐพร ไทยจงรักษ์. (2548). *สภาพการดำรงชีวิตของชาวเขมรระหว่าง พ.ศ.2518-2522: ศึกษาภูมิภาค ตะวันออก ตะวันตกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงเหนือ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- ดวง เขียว. (2556). ชาตินิยมกัมพูชาและความสัมพันธ์กับการสังหารมวลชนและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ 1975-1979. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2528). หลังม่านวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: เทียนวรรณ.
- เดวิด แซนด์เลอร์. (2546). ประวัติศาสตร์กัมพูชา (พ. เก้าธรรมสาร, ส. ชันติวรพงศ์, & ว. นาราัจจ์, Trans.). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธิติ บัวคำศรี. (2555). ประวัติศาสตร์กัมพูชา. กรุงเทพมหานคร: เมืองโบราณ.
- ธีระ นุชเปี่ยม. (2534). อินโดจีนภายใต้ระบบคอมมิวนิสต์: ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตั้งแต่ ค.ศ. 1975-1991. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพรณ หะวานนท์. (2552). วิธีการศึกษาเรื่องเล่า: จุดเปลี่ยนของการวิจัยทางสังคมศาสตร์. สังคมกลุ่มน้ำโขง, 52.
- นันท์ทยา ลำดวน. (2531). วรรณคดีการละคร. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- บรรจบ พันธุเมธา. (2517-2528). พจนานุกรมเขมร-ไทย ฉบับทุนพระยาอนุমানราชชน. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- เปลื้อง ณ นคร. (2540). ภาษาวรรณนา : วิวัฒน์และวิบัติของภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- พิพัช สอนโย, . (2561). การศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติพิธีแซนการในฐานะที่เป็นมรดกร่วมระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา. กระทรวงวัฒนธรรม, โครงการวิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม.
- ไพโรจน์ บุญประกอบ. (2526). วิเคราะห์เรื่องสั้นแนวการเมืองและสังคมในช่วง 14 ตุลาคม 2516 – 6 ตุลาคม 2519. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
- ยุรฉัตร บุญสนิท. (2544). วรรณวิจารณ์. สงขลา: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เยาวลักษณ์ อยู่เจริญสุข. (2548). วรรณกรรมโฆษณาชวนเชื่อของกัมพูชา: กรณีศึกษานวนิยายของคองค บุนเฌือน. วารสารศิลปศาสตร์, 5(2).
- รีนฤทัย สัจจพันธุ์. (2526). วรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: กราฟิการ์ต.
- วนิดา มุสิโก. (2545). วิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายของศรีฟ้า ลดาวัลย์. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี,
- วัชรินทร์ ยงศิริ. (2547). ประชาธิปไตยแบบกัมพูชาใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระบวนการการเป็นประชาธิปไตยและการเมืองสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สวย.
- วิภา กงกชนันท์. (2533). วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

- ศิริวรรณ ประสพสุข. (2549). การวิเคราะห์นวนิยายเขมรเรื่อง ภาวะสุดท้าย. (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาภาษาเขมรศึกษา ภาควิชาภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สมบูรณ์ เสี่ยมบุตร, & พรชัย ต๋านวิวัฒน์. (2555). กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2533). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สุธิวรงค์ พงษ์ไพบูลย์. (2520). การอ่านและพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อภิวัฒน์ โพธิ์सान. (2561). แนวคิดคู่ตรงข้ามในยมกวรรคแห่งอรรถกถาธรรมบท. มหาจุฬานาครธรรมศาสตร์ (5).
- อรรวรรณ บุญยฤทธิ์. (2562). ลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉุน ใค. (2017). របបមច្ចុរាជ. ភ្នំពេញ: SIPAR.
- ឌី ខាំបូលី. (2011). ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ១៩៧៥-១៩៧៩. ភ្នំពេញ: មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា.
- ជុត ខៃ. (2005). ក្មេងវត្តសម័យបារាំង. ភ្នំពេញ: SIPAR.
- យ៉ឹង ហុក ឌី. (2002). មាលីអក្សរសិល្បសតវត្សទី 20. ភ្នំពេញ: អង្គរ.
- យ៉ឹង ហុក ឌី. (2003). ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ. ភ្នំពេញ: ពេងពុម្ពខ្មែរ.
- ត្រឹង បញ្ចារណ. (2007). អង្គការនរក. ភ្នំពេញ: អង្គរ.
- នួន សុធិមន្ត. (2005). សង្គ្រាមអាមេរិកនៅកម្ពុជា លន់ នល់ និង ខ្មែរក្រហម. ភ្នំពេញ: អង្គរធំ.
- អ៊ុំ សុផានី. (2009). ក្រោមតំណក់ទឹកភ្លៀង. ភ្នំពេញ: បឹងទន្លេសាប.

ภาคผนวก

เนื้อเรื่องย่อของนวนิยายเรื่อง “องค์การนรก ฆนุกาสมรท”

วันที่ 16 เมษายน ค.ศ. 1975 ประชาชนในกรุงเทพมหานครได้ยินเสียงปืนต่อสู้กัน และเมื่อประมาณ 10 โมงครึ่ง วิทยุได้ประกาศข่าวเกี่ยวกับการยอมแพ้ของรัฐบาลต่อเขมรแดง ข่าวนี้ทำให้ประชาชนต่างพากันดีใจเพราะคิดว่าความสงบตั้งแต่สงคราม 5 ปี⁸⁰ จะกลับคืนมา พาย หุนคี มารดาของ ตรึง บณจาร์ณ ได้ให้ลูกๆ เอาผ้าขาวมาทำเป็นธงเพื่อแสดงถึงการขอยอมแพ้ให้กับพวกเขมรแดง ตรึง งา และ พาย หุนคี ยังคงมีความกังวลอยู่ตลอดกับชัยชนะของพวกเขมรแดง เพราะไม่รู้ว่าพวกเขมรแดงจะทำอย่างไรต่อไป ในวันเดียวกันนั้นพวกทหารเขมรแดงเข้ามาขับไล่ครอบครัวของเขาและประชาชนคนอื่นๆ ให้ออกจากกรุงเทพมหานคร ครอบครัวต้องอพยพออกจากกรุงเทพมหานครตามคำสั่งโดยแม่ได้ให้ลูกๆ จัดเตรียมอาหารแห้งและของใช้ที่จำเป็นติดตัวไปด้วย

วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 ครอบครัวของ ตรึง บณจาร์ณ เดินทางด้วยรถยนต์พร้อมครอบครัวเพื่อนบ้านคือ ครอบครัว ไถ เสง ไปบนถนนนโรดม โดยเลือกเส้นทางฝั่งตาเขมา ทุกคนในครอบครัวได้ยินคำว่า “องค์การ” เป็นครั้งแรกจากพวกเขมรแดง แต่ไม่รู้ว่าจะองค์การคืออะไร ในระหว่างการเดินทาง เขมรแดงได้สอบถามข้อมูลคนในครอบครัวและสืบค้นสิ่งของในรถหาสิ่งทีพวกมันต้องการ ต่อมาครอบครัวของ ตรึง บณจาร์ณ เดินทางถึงชุมชนตาเขมาและได้พักเพียงแค่อำเภอลากลางวันและต้องออกเดินทางต่ออย่างไม่มีจุดหมายจนครบกำหนด 3 วัน ก็มาถึงวัดเกาะเขล อำเภอสว่าง จังหวัดกณภูาล 18 เมษายน ค.ศ. 1975 ครอบครัวอพยพออกจากวัดเกาะเขลและ

⁸⁰ สงครามกลางเมืองกัมพูชา เป็นความขัดแย้งระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาหรือเขมรแดง สาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม (เวียดนามเหนือ) และเวียดกงฝ่ายหนึ่งกับรัฐบาลสาธารณรัฐเขมรที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐเวียดนาม (เวียดนามใต้) สงครามนี้ซับซ้อนยิ่งขึ้นจากอิทธิพลและการกระทำของพันธมิตรคู่สงคราม การเข้ามีส่วนเกี่ยวข้องของกองทัพประชาชนเวียดนาม (กองทัพเวียดนามเหนือ) เป็นไปเพื่อป้องกันฐานที่มั่นทางตะวันออกของกัมพูชา ซึ่งหากเสียไป การดำเนินความพยายามทางทหารในเวียดนามใต้จะยากขึ้น รัฐประหาร 18 มีนาคม พ.ศ. 2513 (ค.ศ.1970) ทำให้รัฐบาลนิยมอเมริกาและต่อต้านเวียดนาม และยุติความเป็นกลางในสงครามเวียดนาม กองทัพเวียดนามเหนือจึงถูกคุกคามจากทั้งรัฐบาลกัมพูชา และกองกำลังสหรัฐ และเวียดนามใต้ในเวียดนามทางตะวันออก หลังจากการสู้รบผ่านไป 5 ปี รัฐบาลฝ่ายสาธารณรัฐเขมรพ่ายแพ้เมื่อ 17 เมษายน พ.ศ. 2518 หรือวันเขมรแดงเข้ายึดครองกรุงเทพมหานคร.เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2564.เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>

เดินทางต่อไปทางทิศใต้จนมาถึงตัวอำเภอสุอาน จังหวัดกณฐกาล 19 เมษายน ค.ศ.1975 พวกทหารเขมรแดงได้มาสอบถามข้อมูลของคนในครอบครัวโดย ตรึง งาม ได้ปกปิดข้อมูลกับทหารเขมรแดง บอกว่าทำงานเป็นคนขับรถสามล้อ และ พาย หุนคี เป็นแม่บ้านทำงานบ้านเท่านั้น ครอบครัวได้เดินทางไปยังแม่น้ำป่าสัก เมื่อถึงท่าน้ำ ครอบครัวถูกยึดรถและต้องเดินทางข้ามแม่น้ำด้วยเรือไปยังฝั่งตรงข้ามและเดินเท้า โดยเอาสิ่งของเครื่องใช้ใส่เกวียน ต่อไปจนถึงหมู่บ้านกบาลภูรี อำเภอเกาะธัง จังหวัดกณฐกาล ทหารเขมรแดงกำหนดให้ครอบครัว ตรึง บณจารุณ หยุดพักอยู่หมู่บ้านนี้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยให้พักอยู่บ้านประชาชนเก่า ครอบครัวตรึง บณจารุณ ซึ่งถูกจัดว่าเป็นประชาชนใหม่ ถูกประชาชนเก่าบางคนดูถูก ถูกบังคับให้ทำงาน ในเรื่องอาหารการกิน เขมรแดงได้แจกข้าวสาร ข้าวโพดแต่ก็ไม่เพียงพอ พาย หุนคี จึงได้นำนาฬิกาข้อมือและเสื้อผ้าบางส่วนไปแลกเอาที่ดักปลาจากประชาชนเก่าเพื่อหาอาหารเพิ่มเติม โชคดีที่เจ้าของบ้านใจดีและให้คำแนะนำในการจับปลาทำให้ครอบครัวของตรึง บณจารุณ รอดพ้นจากความอดอยาก ในช่วงเวลานี้มีการให้ประชาชนใหม่จับผิดกันเอง⁸¹ และมารายงานต่อองค์การเขมรแดง

เดือนกันยายน ค.ศ.1975 เขมรแดงบอกให้ประชาชนบางครอบครัวกลับบ้านได้ แต่ครอบครัวตรึง บณจารุณ ยังไม่มีชื่ออนุญาตให้กลับ ในเวลาเดียวกันนี้ ตรึง งาม ผู้เป็นพ่อได้ตัดสินใจยอมให้เอกสารประวัติส่วนตัวแก่เขมรแดงเนื่องจากกรรมมาภิบาลเขมรแดงสืบสาวราวเรื่องจนรู้ว่าเขาเป็นใคร เขมรแดงพูดชักชวนให้ ตรึง งาม ไปช่วยงานรัฐบาลด้วยท่าทีที่น่าไว้วางใจ ตรึง งาม ตัดสินใจไปช่วยงานองค์การ ส่วนครอบครัวก็ยังคงอาศัยอยู่หมู่บ้านกบาลภูรีและทำงานอย่างหนักเหมือนเดิม

หลังจากที่ ตรึง งาม ถูกเรียกตัวไปรับใช้ของค์การ ในเดือนธันวาคม ค.ศ.1975 ครอบครัวของเขาถูกให้ย้ายไปหมู่บ้านตวลสวาย อำเภอเกาะธัง จังหวัดกณฐกาล พาย หุนคี ได้ลงชื่อเป็นหัวหน้าครอบครัวแทน ตรึง งาม ส่วน ริทธิ รี และหวง (พี่และลูกพี่ลูกน้องของ ตรึง บณจารุณ) ถูกส่งให้ไปทำงานกองลาดตระเวนเพื่อชุดล่าห้วย ตรึง บณจารุณและ รา น้องชายของเขา ยังเด็กถูกส่งให้ไปเล่นกเพื่อไม่ให้มากินข้าวที่ปลูกไว้ ปู่และย่าถูกส่งให้สานตะกร้า บุงกี ส่วน พาย หุนคี ถูกให้ทำงานเกี่ยวข้าวอย่างหนักเช่นกัน ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงระบบจากการกินข้าวในครอบครัวตัวเอง เป็นการกินข้าวรวม มีเพียงสาकुที่ทำจากมันสำปะหลังแทนข้าวเท่านั้น แต่ครอบครัว ตรึง บณจารุณ สามารถใช้แหเบ็ดตกปลาได้ จึงแอบหาอาหารเพื่อประทังชีวิตเพิ่มเติม

⁸¹ การจับผิดกันเองในสมัยนั้นเรียกว่า “ติเตียน ธิญ์ธ” เขมรแดงได้สร้างระเบียบการแสวงหาความผิดของกันและกันและรายงานความผิดนั้นต่อหน้าองค์ประชุม และเรียกมาปรับปรุงตัวให้มีความรักต่อองค์การ ถ้าถูกนำมารายงาน 2 ถึง 3 ครั้งจะถูกนำไปฆ่า

ใน ค.ศ.1976 เขมรแดงให้กลุ่มยูวชน ยูวนารีที่ทำงานกองลาดตระเวนกลับมาบ้านและบอกให้กลับภูมิลำเนาได้ ครอบครัวตริง บณจารุณถูกสั่งให้อพยพออกจากหมู่บ้านตวลสวายโดยด่วนทางรถไฟ ระหว่างทางรถไฟขับผ่านกรุงพนมเปญแต่ไม่ได้จอดให้ครอบครัวของเขาลง ในที่สุดรถไฟเอาครอบครัวของเขามาปล่อยที่หมู่บ้านบึงจรั้ง อำเภอกอเกาะ จังหวัดพระตะบอง ครอบครัวของตริง บณจารุณ ต้องทำงานแยกกัน ปู่และย่าถูกสั่งให้ปลูกผักและแยกอาศัยอีกสถานที่หนึ่งที่เขมรแดงจัดให้การกินข้าวระบอบรวมกันไม่เพียงพอ แต่ละเดือนอาหารก็จะค่อยๆ น้อยลงเรื่อยๆ พาย หุนคี ได้เอาเวลาหลังเลิกงานในช่วงดึกเรียนเย็บหมวกใบตาลเพื่อนำไปแลกข้าวให้กับครอบครัว พวกเขาเขมรแดงชื่นชอบและอยากได้หมวกใบตาลนี้กันทุกคน⁸²

ช่วงต้น ค.ศ.1977 ปู่และพี่สาวเสียชีวิตลงจากการทำงานอย่างหนักทั้งวันทั้งคืน แต่ได้รับอาหารเพียง 2 ทัพพีเล็กๆ ต่อมื้อ และไม่มียารักษาที่ถูกต้อง ช่วงปลาย ค.ศ.1977 สมาชิกครอบครัวตริง บณจารุณ ถูกสั่งให้เดินทางด้วยเกวียนไปยังหมู่บ้านจกตจ หมู่บ้านนี้ไม่ต่างอะไรจากหมู่บ้านก่อนๆ คือองค์การเขมรแดงแบ่งกลุ่มให้ทำงานตามกองตามกลุ่ม โดย ตริง บณจารุณ ได้ถูกแยกจากครอบครัวไปอยู่ที่กลุ่มรวมของเด็ก ใน ค.ศ.1978 การที่เขมรแดงบังคับใช้แรงงานประชาชนทุกกลุ่มอย่างหนัก ทำให้พี่ชาย (พีริทธิ) เสียชีวิตเพราะขาดอาหารและไม่มีการรักษา ส่วนย่าได้เสียชีวิตลงเพราะอายุมาก และสภาพความเป็นอยู่ที่ลำบาก ไม่ได้ได้รับการรักษาที่ถูกต้อง

กลางปี ค.ศ.1978 ถึงต้น ค.ศ.1979 ตริง บณจารุณ ได้เห็นการเคลื่อนไหวที่พวกทหารฝั่งนิรติฆ่าทหารฝั่งบูรพาอย่างโหดเหี้ยม ในตอนแรกประชาชนก็นึกดีใจคิดว่าพวกนิรติจะมาช่วยประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าที่พวกกลุ่มบูรพาปกครอง แต่พวกนิรติกลับโหดเหี้ยมมากกว่าพวกบูรพา ช่วงต้น ค.ศ.1979 ครอบครัว ตริง บณจารุณ ได้ยินเสียงปืนใหญ่และเห็นเครื่องบินทิ้งระเบิดลงที่หน่วยที่ตั้งของเขมรแดง ต่างพากันกลับมาหวังอีกครั้งว่าจะมีคนมาปลดปล่อยครอบครัวพวกเขาออกจากสถานนรกนี้ ตริง บณจารุณ ได้ทราบว่ากองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติกัมพูชาที่มีกองกำลังเวียดนามหนุนหลังได้เข้ามายึดครองกรุงพนมเปญได้แล้ว ผ่านเสียงวิหุขของพวกเขมรแดง โดยกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติ กล่าวว่า “กองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติได้เข้ามาช่วยปลดปล่อยประชาชนและยึดครองกรุงพนมเปญได้แล้ว และกำลังเดินทางปลดปล่อยประชาชนออกจากกำมือของระบอบฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ พอล พต เอียง ซารี เขียว สัมพัน ขอให้ประชาชนมาเข้าร่วมกับเราในการปลดปล่อยชาติครั้งนี้”

ครอบครัว ตริง บณจารุณ ยังได้ไปปลิวที่ไปรยลงมาจากเครื่องบินซึ่งมีข้อความคล้ายคลึงกับที่ประกาศในวิทยุด้วย เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1979 กองทัพเวียดนามได้เดินทางตีเขมรแดงเข้ามาจนถึง

⁸² หมวกใบตาลนี้มีสีขาวและสีดำ ผูกด้วยชายผ้าสีแดง เปรียบเป็นเครื่องประดับส่วนตัวในสมัยเขมรแดง

ถนนหลวงหมายเลข 5 ในอำเภอเกาะ ครอบครัวยุติง บณจารุณ มองจากหมู่บ้านจตุจเห็นไฟไหม้ทั่วพื้นที่และได้ยินเสียงปืนยิงโต้ตอบกัน ทุกคนในครอบครัวรู้สึกดีใจเมื่อได้ยินเสียงปืนใกล้เข้ามาที่หมู่บ้านเพราะคิดว่าระบอบเขมรแดงที่โหดร้ายนี้กำลังวินาศไป ครอบครัวยุติง บณจารุณ ถูกสั่งให้อพยพมุ่งหน้าไปยังทางหลวงหมายเลข 5 เพื่อไปทางพรมแดนไทยด้วยการเดินเท้า โดยไม่มีทหารเขมรแดงควบคุม ในขณะที่บางครอบครัวถูกเขมรแดงกวาดต้อนไปด้วย เมื่อมาถึงทางหลวงหมายเลข 5 ครอบครัวยุติง บณจารุณ เห็นทหารเวียดนามเต็มไปหมด จนถึงอำเภอโมงกุสสี จังหวัดพระตะบอง ครอบครัวยุติง บณจารุณ ได้เห็นประชาชนจำนวนหนึ่งที่มีความโกรธแค้นระบอบเขมรแดงมาก ได้ลงมือ แก้วแคนฆ่าฟันพวกเขมรแดงที่ยังอยู่ในพื้นที่และหนีไม่พ้น เพื่อเป็นการปลดปล่อยความแค้นของตน หลังจากได้รับการปลดปล่อย นาย หุนคี ผู้เป็นแม่ได้พาครอบครัวอพยพมาอยู่ที่อำเภอมงคลบุรีกับพี่สาวของตนชื่อ นาย หุนอายุ และได้ประกอบอาชีพค้าขาย โดยมี ครอบครัวยุติง บณจารุณเป็นคนช่วยขายของ

นาย หุนคีได้พยายามสืบหาเรื่องราวของ ครอบครัวยุติง บณจารุณ ผู้เป็นสามีอยู่ตลอด และได้รับจดหมายจากน้องสาวที่อาศัยอยู่กรุงพนมเปญว่า เขาได้เห็นชื่อ ครอบครัวยุติง บณจารุณ ว่าเป็นคนที่ถูกฆ่าอยู่สถานที่คุมขังทวลแสดง ความหวังของครอบครัวจากที่มีน้อยก็หายไปทันที นาย หุนคีตัดสินใจอพยพครอบครัวไปยังหมู่บ้านกุสสีโกกรก ตำบลกุสสีโกกรกอำเภอมงคลบุรี จังหวัดบันทายมีชัย

เนื้อเรื่องย่อของนวนิยายเรื่อง “ความรู้สึกของลูกควาย กุสกรุขีเสาสฤทธา”

ใน ค.ศ.1977 ครอบครัวซุต ไช ได้อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านถนอล อำเภอกันแบร จังหวัดกำปงจามมากกว่า 2 ปีแล้ว วันหนึ่งเฮลิคอปเตอร์ได้บินโฉบโฉบไปทำให้ประชาชนดีใจ เพราะคิดว่าจะมีใครสักคนมาปลดปล่อยพวกเขา แต่เป็นการประกาศการสู้รบกันระหว่างเขมรสองกลุ่มคือ ฝ่ายนิรติ (ตะวันตก) และฝ่ายบูรพา (ตะวันออก) 1 วันหลังจากนั้น พวกทหารนิรติจัดประชุมบอกให้ประชาชนใหม่สามารถอพยพกลับภูมิลำเนาเดิมได้ ครอบครัวซุต ไช ได้จัดเตรียมข้าวของเพื่อทำการอพยพกลับบ้านเกิด ครอบครัวเขาเดินทางไปด้วยพร้อมกับอีก 3 ครอบครัว มุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกจนมาถึงหมู่บ้านเวียลลณเฎ็ก ซุต ไช และครอบครัวซอกพักอยู่ที่หมู่บ้านเวียลลณเฎ็ก 1 คืน เพราะตั้งใจจะเดินทางต่อ ซุต ไช สามารถเก็บผักทำอาหารได้เนื่องจากหมู่บ้านนี้ไม่มีประธานหมู่บ้านและคนดูแล เพราะกลัวพวกทหารนิรติ

เขาและครอบครัวเดินทางต่อ จนถึงหมู่บ้านกณโฏชรัม ประธานหมู่บ้านกณโฏชรัมไม่อนุญาตให้ครอบครัวเขาพักที่นี่เนื่องจากเป็นครอบครัวใหญ่ แต่ให้พักได้เพียง 1 คืน ถึงแม้หมู่บ้านนี้จะไม่อนุญาตให้อยู่ แต่เมื่อครอบครัวจะเดินทางออกไป ชาวบ้านก็เอาข้าวสาร ปลา ร้ามาให้ และสั่งห้ามเดินทางบนถนนหลวงเพราะมีพวกนิรติ ครอบครัวเขาจึงเดินทางต่อไปจนถึงหมู่บ้านจุงสมร่าก เมื่อเดินทางถึงหมู่บ้านจุงสมร่าก เกิดฝนตกหนัก เลยพักอยู่ที่ถุนบ้านหลังหนึ่ง ปรากฏว่าเจ้าของบ้านหลัง

นั้นเป็นหลานสาวของแม่ยาย ชุต ไซ ชื่อหาง เธอไปขออนุญาตประธานหมู่บ้านให้ครอบครัวเขาพักอยู่ในหมู่บ้านนี้ เขาได้อยู่บ้านเก่าซึ่งมีสภาพทรุดโทรม ชุต ไซต้องทำงานไถนา ส่วนลูกสาวคนโตองค์การสั่งให้เฝ้าลูกควาย ชุต ไซ พยายามเรียนรู้การทำอุปกรณ์ดักปลาเพื่อหาอาหารเพิ่มให้ลูกและครอบครัว

ต่อมาองค์การสั่งให้ ชุต ไซ ไปเฝ้าไร่อ้อยกับคนในหมู่บ้านอ้ออีก 7 คนเป็นเวลา 3 เดือน ในระยะเวลาเกือบ 1 ปี พวกนิรตี (ตะวันตก) เข้ามาทางฝั่งบูรพา(ตะวันออก) ฆ่าคนเขมรทั้งประชาชนเก่าและประชาชนใหม่อยู่ตลอด เมื่อทำงานที่ไร่อ้อยเสร็จ ชุต ไซ กลับมาที่หมู่บ้านจุงสมร่า ได้ยินเสียงปืนทั่วทุกทิศทุกทาง เขาเห็นประชาชนอพยพ คราวนี้เป็นประชาชนเก่าที่อยู่ชายป่าและใกล้พรมแดนเวียดนาม นอกจากนี้คนในหมู่บ้านถนอเล็งการเผชิญหน้ากับประชาชนใหม่ (เพราะในคราวนี้พวกเขาต้องอพยพเช่นเดียวกัน) เดือนธันวาคม ค.ศ.1978 พวกนิรตีอพยพประชาชนฝั่งบูรพาไปฝั่งนิรตี โดยอ้างว่าจะมีการต่อสู้ ควายถูกทิ้งให้หาอาหารกินเองจนบางตัวต้องแตกตาย ชาวบ้านได้อาศัยเนื้อควายกินเป็นอาหารและได้เอาควายบางตัวมาเลี้ยง ครอบครัวชุต ไซ ได้ไปเลือกควายเพื่อนำมาเทียมเกวียน พวกนิรตียังไม่ได้มาอพยพชาวบ้านในหมู่บ้านจุงสมร่า ชุต ไซ เห็นเครื่องบินทิ้งระเบิด และเห็นทหารนิรตีแตกทัพเพราะมีการต่อสู้กัน มีทหารเขมรแดง 2 คน หนีพวกปลดปล่อยเข้ามาขออาหารและที่พักจากคนในหมู่บ้าน ชาวบ้านได้ให้อาหารและที่พักกับทหารเขมรแดง

วันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 เวียดนามได้เข้ามายึดครองกรุงพนมเปญและเข้าสลายพวกเขมรแดง เมื่อสถานการณ์การสู้รบในจังหวัดกำปงจามสงบลง ชุต ไซ ตัดสินใจพาครอบครัวอพยพต่อไปยังหมู่บ้านนา โดยอาศัยอยู่บริเวณบ้านของประชาชนเก่าคนหนึ่งชื่อ หิน และได้ใช้บ่อน้ำของยายหินในการดำรงชีวิต ต่อมายายหินได้ปิดบ่อน้ำไม่ให้เขาและครอบครัวใช้ ครอบครัวนี้ต้องอดทนและแม่ยายจึงได้แยกย้ายกับครอบครัวเขาไปอยู่หมู่บ้านอื่น ส่วนเขาสร้างบ้านอยู่เองท้ายหมู่บ้านนี้ เมื่ออาหารของครอบครัวเริ่มหมด ชุต ไซ ตัดสินใจกลับไปบ้านเกิดเพียงลำพังเพื่อไปขออาหารมาให้ครอบครัว เขาต้องเดินทางกว่า 3 วัน 3 คืน จนถึงบ้านเกิดที่เกาะสีรัง เขาพบญาติพี่น้องที่ยังมีชีวิตอยู่ แวะพักอยู่กับพี่น้อง 1 คืน วันรุ่งขึ้นญาติพี่น้องต่างนำสิ่งของ อาหาร ปลา ร้า ผลไม้มาใส่เกวียนของเขาจำนวนมาก ชุต ไซ เดินทางกลับมาหาครอบครัวพร้อมทั้งอาหารจำนวนมาก ภรรยา และลูกได้เล่าว่ามีโจรขึ้นบ้าน แต่ไม่ได้เอาอะไรไป เขารู้สึกว่าที่หมู่บ้านนี้ไม่ปลอดภัย และได้ยินว่าที่กำปงจามมีการเปิดตลาดค้าขายปกติแล้ว

ชุต ไซ จึงตัดสินใจพยพครอบครัวไปยังจังหวัดกำปงจามในเดือนเมษายน ค.ศ.1979 ชุต ไซ ได้นำบุตรไปแลกเพื่อเป็นค่าจ้างเรือข้ามฟาก ลูกและภรรยาป่วย เสี่ยงอาหารก็เริ่มหมด ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1979 ชุต ไซ ได้ยินข่าวลือว่าคนที่ไปที่กรุงพนมเปญในช่วงนี้ อาจโชคดีได้พบทองเพชร จำนวนมาก และครอบครัวเริ่มขาดแคลนอาหารลงเรื่อยๆ ไม่มีงานทำ เขาจึงตัดสินใจเสี่ยงพาครอบครัวอพยพไปกรุงพนมเปญ โดยนั่งเรือตามแม่น้ำโขงไปยังกรุงพนมเปญ

เนื้อเรื่องย่อของนวนิยายเรื่อง “ระบอบมัจจุราช รัชชชฎาณ”

สถานการณ์ก่อนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ. 1975 พุง แกม เป็นทหารสมัยสาธารณรัฐ และถูกหัวหน้าสั่งให้ไปป้องกันเขตแดนจากเขมรแดง เขาได้ยินเสียงระเบิดฟุ้งแบกกอม และเห็นท่าทีของเขมรแดงที่ทำสงครามแบบนี้ เป็นการทำให้สงครามเชิงจิตวิทยา ทำให้ประชาชนหมดความเชื่อถือระบอบสาธารณรัฐของนายพล ลอน นอล ในช่วงเวลานั้นมีการสู้รบกันอย่างหนักในเขต กบัสรูว ตมาตพง และพนบาสิทช พุง แกม ถูกหัวหน้าสั่งให้ไปดูแลป้อมประจำการติดถนนหลวงหมายเลข 4 เมื่อสถานการณ์แย่ง เขาได้รับคำสั่งให้ถอนทัพ พุง แกม ได้ถอดเครื่องแบบทหาร ทิ้งอาวุธ และทิ้งเอกสารส่วนตัว ใส่เพียงเสื้อยืดและผ้าขาวม้าเดินกลับบ้านที่บึงโพงพายใกล้ทวลโคก ในกรุงพนมเปญ พวกเขาบอกให้ประชาชนออกจากบ้าน 3 วัน เพราะอเมริกาจะมาทิ้งระเบิด

17 เมษายน ค.ศ.1975 พุง แกม และครอบครัวพร้อมกับครอบครัวพี่น้อง 3 ครอบครัวและแม่ตนเองรวม 19 คน ได้จัดเตรียมสิ่งของแต่ไม่ได้จัดเตรียมของอะไรมามาก เพราะเขมรแดงกล่าวว่าให้ออกจากบ้านแค่ 3 วัน ครอบครัวอพยพออกจากบ้านตามคำสั่งของเขมรแดง โดยมีทหารเขมรแดงขับไล่ประชาชนอยู่ตลอดทาง ครอบครัวแวะพักที่บ้านหลังหนึ่งเป็นเวลา 1 คืน เข้าวันรุ่งขึ้น พุง แกม และครอบครัวถูกขับไล่ให้เดินทางต่อจนถึง วัดชมวณู ในตำบลชมวณู และถูกขับไล่ให้เดินทางต่อไปอีก 19 เมษายน ค.ศ.1975 พุง แกม คิดว่าคงไม่ได้เดินทางต่อไปไหนอีก รออีกวันก็จะได้กลับบ้าน (ครบกำหนด 3 วันที่เขมรแดงบอกให้อพยพออกจากกรุงพนมเปญ) แต่เขมรแดงก็ยังคงมาไล่ให้เดินทางต่อไปอีก จนถึงหมู่บ้าน แพรกตาแทน เขาได้เห็นซากศพประชาชนตามทาง พุง แกม นำเงินไปซื้ออาหารจึงได้รู้ว่าไม่สามารถใช้เงินซื้อของได้อีก 20 เมษายน ค.ศ.1975 พุง แกม และประชาชนคนอื่นๆ รอการกลับบ้าน แต่ไม่มีสัญญาณอะไรที่บ่งบอกให้ประชาชนกลับกรุงพนมเปญเลย พวกเขาเขมรแดงมีแต่ให้เดินทางต่อไปข้างหน้าโดยกล่าวว่า เดินไปตามจุดหมายขององค์การ เขมรแดงประกาศหาประชาชนที่มีหน้าที่การงานในสมัยสาธารณรัฐให้เข้าไปรับใช้งานที่กรุงพนมเปญ

วันหนึ่ง ครอบครัว พุง แกม พักอยู่ที่วัดชลา จังหวัดกำปงจาม 1 คืน เขมรแดงเดินสอบถามประวัติผู้ที่อพยพมาเพื่อเสนอต่อองค์การ พุง แกม และคนในครอบครัวปิดบังหน้าที่การงาน พุง แกม บอกว่าเป็นคนขี่สามล้อ และกรรมกรก่อสร้าง เมื่อรู้ว่าเขมรแดงไม่ให้กลับบ้าน ครอบครัวจึงตัดสินใจเดินทางต่อไปถึงจุดหมายที่เขมรแดงกำหนด ครอบครัว พุง แกม ใช้เวลาเดินทาง 45 วันจนถึงวัดสุพี อำเภอมการเลอ จังหวัดกำปงจาม คนในครอบครัวเริ่มป่วยจากการเดินทาง ไม่มีอาหารเพียงพอ แต่ไม่มีสิ่งของหรือของมีค่าไปแลกเปลี่ยนเป็นอาหารหรือยารักษาโรคเลย เขมรแดงแบ่งประชาชนไปตามตำบลและหมู่บ้านต่างๆ พุง แกม และครอบครัวเขาชื่อ พุง แกม ภรรยาและลูกได้พักที่หมู่บ้านสุพีตบุง ซึ่งมีน้ำเป็นผู้รับรองครอบครัวเขา เขาจึงต้องแยกจากครอบครัวพี่น้องและแม่ยาย

เดือนมิถุนายน ค.ศ.1975 หลังจากพักอยู่หมู่บ้านสุพิศบุ่งได้ 10 วัน หุง แกม และครอบครัว ย้ายไปอยู่บ้านน้ำอีกคนที่หมู่บ้านพลูถมิ ตำบลตาอุง จังหวัดกำแพงจาม เพราะมีข่าวลือว่ามี การสืบค้น ประวัติคนที่อพยพมาใหม่ในหมู่บ้านนี้ มีการประชุมพูดถึงสิ่งที่ประชาชนต้องทำ นโยบายและหลักการ ขององค์การที่พยายามเกลี้ยกล่อมให้ประชาชนใหม่ละทิ้งสิ่งเดิมๆ ชีวิตชาวกรุง และเรียนรู้ความ เป็นอยู่และการทำงานที่เขมรแดงกำหนดให้ คือ กรรมกร และเกษตรกร องค์การแบ่งคนเป็นกลุ่มๆ เพื่อทำงานตั้งแต่ 7 โมงเช้าถึง 11 โมง กลับมากินข้าวกลางวันและไปทำงานต่อเวลาบ่าย 2 ถึง 5 โมง ถ้าที่ทำงานอยู่ไกลก็ไม่ได้กลับมาทานข้าวที่บ้าน ต้องเตรียมอาหารไปกินจนถึงเวลาเลิกงาน หุง แกม จัดอยู่ในกลุ่มผู้ใหญ่ งานที่ต้องทำคือ ทำนา ส่วนคนแก่ถูกจัดให้ทำงานฝีมือ เช่น สานตะกร้า บั้งก็ บาง คนถูกจัดให้ดูแลเด็กทารก องค์การมีการให้ประชาชนจับผิดกันเองทั้งการทำงาน การพูดจา และนำมา รายงานต่อองค์การ รวมถึงจับผิดตัวเอง และเคารพรักต่อองค์การ ฤดูฝนใน ค.ศ.1975 ผลผลิตหลัง เกี่ยวข้าวเป็นที่น่าพอใจ ประชาชนใหม่มีข้าวเปลือกเป็นของตนเอง ไม่ต้องพึ่งพาเจ้าของบ้านที่เป็น ประชาชนเก่า ต่อมาก็สามารถสร้างบ้านของตัวเองตามพื้นที่ที่กำหนดให้ การประชุมแต่ละครั้งเป็น การกล่าวยกย่ององค์การเขมรแดงเพื่อปลุกกระตม ล้างสมอง ให้ประชาชนรักระบอบปฏิวัติและเกลียด ชังระบอบการปกครองเก่า

ใน ค.ศ.1976 ความเป็นอยู่ลำบากมากขึ้น มีการตีเตียนหนักขึ้น คอยจับผิดและเฝ้ามอง เกี่ยวกับงานมากขึ้น และมีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ของตนเอง ที่ดิน วัวควาย เงินทอง ทุกอย่างให้เป็น กรรมสิทธิ์ส่วนรวมในสหกรณ์รวม ทุกคนมีแค่ถุงใส่เสื้อผ้าเท่านั้น ประชาชนรับรู้เพียงว่าตนมีเสื้อผ้า ชุดดำเก่าๆ ผ้าขาวม้าพันคอ ต้องไปทำงานในไร่นา รอเวลากินข้าวเช้าหรือเย็นที่มีการตีระฆังเพื่อเป็น สัญญาณการกินรวมกัน หุง แกม ต้องไปทำงานในกองโหนดกับเพื่อนบ้าน และมีหน้าที่ดูแลควาย เขา ใส่ใจ ดูแลมันเป็นอย่างดี เช่นนำควายไปล้างตัวก่อนที่จะนำไปไถนา เพื่อไม่ให้โคลนที่ติดตัวกระเด็นไป ถูกคนอื่น จากที่มันดูร้ายจนเชื่อ เขาได้รับคำชมจากหัวหน้าว่าเป็นคนอดทนในการทำงาน พยายาม เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ส่วนภรรยาถูกสั่งให้ทำงานอยู่ใกล้หมู่บ้านเพราะมีลูกเล็ก การกินข้าวต้องกินข้าวรวม จะมีพวกลาดตระเวนเดินดูว่าบ้านไหนมีควันลอยขึ้นมาจะถูกกล่าวหาว่ากบฏส่วนรวมและนำไปฆ่าทิ้ง คนที่ออกไปทำงานมักจะแอบเอาพืชหรือสัตว์ต่างๆ นำกลับมาบ้านอย่างระมัดระวังเพื่อเพิ่มอาหารให้ ตนเองและครอบครัวในการประทังชีวิต

หุง แกม ได้เล่าถึงภาระงานต่างๆ ที่เขาถูกเขมรแดงมอบหมายให้ทำตั้งแต่กลาง ค.ศ.1976 หุง แกม ถูกย้ายไปทำงานในกองเศรษฐกิจ ทำงานเป็นช่างทำถังและทำปืบ เขาต้องไปหาสังกะสีที่มุง หลังคาบ้านร้างเพื่อมาทำถัง ทำปืบเอง หุง แกม ใช้อุปกรณ์ช่างได้ชำนาญเพราะเคยทำกองวิศวกรรม มาก่อน คนที่มาทำงานในกองนี้คือคนที่กรรมาภิบาลไว้ใจ เขาพยายามทำถัง ทำปืบ ด้วยความตั้งใจจน มีชื่อเสียง และถูกย้ายไปทำงานที่ตำบล 42 ฤดูฝน ค.ศ.1977 หุง แกม ทำงานหน่วยในของกอง

เศรษฐกิจในตำบล 42 เป็นช่างทำถัง ทำปื๊บ ที่หมู่บ้านสมบูรณ์ ไกลจากบ้านเขา 5 กิโลเมตร เขาต้องเดินทางออกจากบ้านตั้งแต่ 6 โมงเช้า และกลับเวลา 6 โมงเย็น การย้ายมาทำงานหน่วยในของตำบล 42 นี้ ฟุง แกม ไม่สามารถกินอาหารในหมู่บ้านที่มีตนเองอาศัยอยู่ได้ ในการทำงานที่หน่วยในนี้ ฟุง แกม ยังคงทำงานได้ดีเป็นที่น่าพอใจ วันหนึ่งเขาถูกสั่งให้เอาถังเอาปื๊บไปให้หน่วยงานฝ่ายคุมขังจึงได้เห็นสภาพนักโทษที่แสนทุกข์ทรมาน ฟุง แกมและพวก ได้รับมอบหมายให้ทำงานหลายอย่างเขาชื่นตงานชิ้นแรกคือ การตัดไม้ 500 ต้นให้ได้ใน 1 เดือน และนำไปผูกเป็นแพให้ลอยน้ำไปจอดที่อำเภอวารายณ์ จังหวัดกำแพง

งานชิ้นที่ 2 คือการจับปลาที่บึงเรียด ในพื้นที่แสร์โกรม อำเภอวารายณ์ จังหวัดกำแพง หลังจากทำงานเสร็จที่หนึ่งต้องไปจับปลาต่อที่บึงอี ตำบลลุดสสิแกว อำเภอแพรงปรสพ จังหวัดครอจะจนหมดฤดูร้อน ฟุง แกม ได้ทำงานที่เขาเห็นว่าแปลก คือเก็บอุจจาระไปทำปุ๋ยธรรมชาติเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว กำหนดให้เก็บอุจจาระตามบ้านประชาชน ตอนแรกเขาไม่ชินกับงานนี้แต่ก็พยายามทำให้ดีที่สุด ในเวลานี้คนที่เคยเห็นหน้ากันได้หายไปทีละคน 2 คน ประชาชนส่วนใหญ่มีความหวาดกลัวมากยิ่งขึ้น ฟุง แกม ถูกองค์การตำบล 42 จัดตั้งให้เดินทางไปขนส่งของและเสบียงที่อำเภอสุทิงตรง เขาจึงแวะที่หมู่บ้านภูโงะเพื่อเยี่ยมอา เขาได้พบอาสะใภ้เพียง 1 ชั่วโมง เพราะทุกคนต้องทำงานตามที่องค์การมอบหมาย ในสมัยนั้นการเยี่ยมเยียนเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

ใน ค.ศ.1977 ฟุง แกม ถูกหาว่ากบฏเพราะได้ช่วยเหลือเพื่อนบ้านที่อยู่ในพื้นที่คุมขัง เขาจำได้ว่า วันหนึ่งเขาได้รับมอบหมายไปส่งของที่ฝ่ายคุมขัง เขาเดินผ่านสถานที่คุมขังเห็นเพื่อนบ้านชื่อ หาง ถูกล่ามโซ่ขังคุก เพราะถูกกล่าวหาว่าเป็นทหาร หางได้ฝาก ฟุง แกมไปบอกภรรยาเพื่อให้นำเสื้อผ้ามาให้เพิ่ม วันรุ่งขึ้น ฟุง แกม จึงนำเสื้อผ้าไปให้ทางที่สถานที่คุมขังด้วยตนเอง หลังจากนั้นหางก็ถูกฆ่า หัวหน้าเรียกตัว ฟุง แกม ไปสอบสวนเนื่องจากทำผิดต่อองค์การในการช่วยเหลือคนในพื้นที่คุมขัง และห้ามไม่ให้ทำแบบนี้อีก เนื่องจาก ฟุง แกม ทำงานดีมาตลอด เขาจึงไม่ถูกฆ่า ใน ค.ศ.1977 นี้ กรรมาภิบาลเก่าก็ถูกนำตัวไปฆ่าและหายหน้าไปจากพื้นที่จำนวนมาก ประชาชนใหม่และประชาชนเก่ามีความหวาดกลัวมากยิ่งขึ้น

ใน ค.ศ.1978 ฟุง แกม ถูกสงสัยเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว และมีการเรียกประชุม แต่เพื่อนชื่อสูได้บอกให้เขาไม่ต้องเข้าร่วมประชุมในครั้งนั้น ทำให้เขามีชีวิตรอดไปได้อีกวันการนำคนไปฆ่าของพวกเขมรแดงยังมีอย่างต่อเนื่อง เดือนธันวาคม ค.ศ.1978 ประชาชนที่หมู่บ้านทวลแบนที่อยู่ใกล้กับหมู่บ้านภูมิเริ่มได้ยินข่าวการปลดปล่อย แต่ประชาชนทุกคนยังคงทำงานกันตามปกติ วันหนึ่ง ฟุง แกม เห็นเขมรแดงวิ่งหนีแตกทัพจากการไล่ล่าของเวียดนาม ประชาชนเก่าและประชาชนใหม่ต่างพากันดีใจ ฟุง แกม มีความรู้สึกเหมือนเกิดใหม่อีกครั้งประชาชนใหม่เริ่มอพยพกลับภูมิลำเนา ทำให้บรรยากาศการเดินทางเหมือนวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975

หลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 ยังไม่มีคนจากกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเข้ามารับรองความปลอดภัยประชาชนที่หมู่บ้านพลูภูมิเลย ประชาชนเก่าผลักดันให้ประชาชนใหม่กลับหมู่บ้านตนเอง หุ่ง แกม ตัดสินใจสร้างบ้านที่หมู่บ้านพลูภูมิเพราะหมู่บ้านนี้มีความอุดมสมบูรณ์ ปลายเดือน มกราคม ค.ศ.1979 พวกเขมรแดงยังมีการกวาดต้อนให้ประชาชนกลับไปเป็นพวกมัน มีการต่อสู้ระหว่างเขมรแดงและกองทัพเวียดนาม ครอบครัว หุ่ง แกม และครอบครัวอาศัยอพยพหนีการสู้รบ พวกเขาเจอทหารเขมรแดงระหว่างทางแต่พวกเขมรแดงกลับไม่ทำร้ายเขา แต่บอกไม่ให้พวกเขาเข้าร่วมกับกองทัพเวียดนาม

หลังจากที่ หุ่ง แกม กลับมาหมู่บ้านพลูภูมิ สถานการณ์ในหมู่บ้านก็ยังไม่สงบดี จนกองกำลังแนวหน้าป้องกันชาติเริ่มเข้ามาจัดการประชุม หุ่ง แกม เป็นตัวแทนในการพูดสนับสนุนกองกำลังนี้ด้วย มีการจัดตั้งตัวแทนหมู่บ้านคอยป้องกันพวกเขมรแดงไม่ให้กลับมา แต่สถานการณ์ก็ยังไม่สงบ จนต้นเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1979 หุ่ง แกม ตัดสินใจลาครอบครัวและพาครอบครัวของตนเองออกจากหมู่บ้านเพื่อกลับบ้านเกิดคือ หมู่บ้านกฤษ ตำบลทรา อำเภอรูจฉมาร จังหวัดกำแพงจาม

เนื้อเรื่องย่อของนวนิยายเรื่อง “ภายใต้หยาดน้ำฝน แทรกต์ณัก์ฉิกฤษ”

17 เมษายน ค.ศ.1983 วันขึ้นปีใหม่ได้ผ่านไปไม่นาน ประชาชนมีความสุข สนุกสนาน เพราะรัฐบาลได้จัดการละเล่นขึ้นทุกประเภทในประเทศกัมพูชา ชุนกำลังจัดกระเป๋าเพื่อลงพื้นที่ไปพัฒนาชนบท ที่ตำบลภู และตำบลเทียก อำเภอมนต์ จังหวัดกำแพงจาม เป็นเวลา 3 เดือน โดยมีสมาชิก 10 คน เธอเป็นผู้หญิงเพียงคนเดียวในกลุ่มชุนและพวกเดินทางด้วยรถผ่านสถานที่ต่างๆ ถนนขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อจนหัวชนกันไปมา รถขับด้วยความเร็วไม่มาก ระหว่างทางยวชนคนหนึ่งกำลังตีระฆังประกาศให้ประชาชนที่อยู่ใกล้ไกลมาประชุม ทำให้ชุนหวนรำลึกถึงสมัยล่าล้างเผ่าพันธุ์ที่ทำให้เธอล้าจนหาอะไรมาเปรียบไม่ได้

เหตุการณ์ในสมัยล่าล้างเผ่าพันธุ์ เวลา 5 หุ่ม เสียงระฆังดังขึ้นเป็นสัญญาณบอกให้รู้ว่าถึงเวลาพักของยวชน ยวนารีที่กำลังทำงานยกส้นเขื่อน มุ่งหน้ากลับสถานที่พัก ชุน มีแผลที่ส้นเท้าจากการทำงาน ทำให้คืนนี้เธอนอนไม่หลับ วันรุ่งขึ้นเสียงระฆังดังขึ้นเป็นสัญญาณปลุกให้ยวชน ยวนารีไปทำงาน ด้วยความที่ชุนนอนไม่หลับจากการเจ็บแผลที่ส้นเท้า เมื่อต้องทำงานขุดดินหนักขึ้นและลงจากส้นเขื่อน เธอจึงเป็นลมตกลงมาที่ฐานเขื่อน หลังจากนั้นเพื่อนได้แบกเธอไปโรงพยาบาลอำเภอชุนพักอยู่ที่นี้ 5 วัน อาหารที่เธอได้รับคือ ข้าวต้ม 1 จานและเกลืออีก 5 - 6 เม็ด ตอนอยู่โรงพยาบาลชุนไม่ได้พักผ่อนอย่างเต็มที่เพราะเธอป่วยไม่หนัก ต้องช่วยทำความสะอาดสถานที่และเย็บเสื้อผ้าคนป่วยตามที่พวกเขมรแดงสั่ง ในวันที่ 3 พี่สาวของเธอถูกแบกมาที่โรงพยาบาลอำเภอที่เธออยู่ เธอได้

เสียดสละข้าวต้มให้พี่สาวกิน ข้าวต้ม 2 ถ้วยของคน 2 คนรวมกันยังไม่เต็ม 1 ถ้วย เธอได้ดูแลพี่สาวโดยทำความสะอาดแคร่นอน เก็บของจากระไปทิ้ง เอาเสื้อผ้าไปซัก และนอนเฝ้าพี่สาวทั้งคืน

เมื่อเดินทางกลับมาถึงกองยุวชนยุวนารี ชุมนพบว่ามีการจัดพิธีจับคู่ให้แต่งงานกันระหว่างหญิงชายในพื้นที่ ผู้หญิงต้องมีอายุ 25 ปีขึ้นไป ซึ่งเธอเป็นหนึ่งใน 52 คนที่มีรายชื่อให้เข้าร่วมพิธีแต่งงานนี้ เขมรแดงมีการจัดอาหารให้ยุวชนยุวนารีที่มีรายชื่อได้กินมากกว่าปกติ เพื่อให้ยุวชนยุวนารีมีร่างกายที่ดี แข็งแรงขึ้นก่อนเข้าพิธีแต่งงาน วันที่ 18 พฤศจิกายน ค.ศ.1977 วันเข้าพิธีแต่งงาน ชุณรู้สึกไม่พอใจกับพิธีนี้มากเพราะเธอไม่ได้เต็มใจแต่งงานกับชายที่ไม่รู้จักเลย พิธีแต่งงานจัดในหมู่บ้าน คนที่อายุไม่ถึงเกณฑ์ต้องทำงานต่อ คนที่เข้าพิธีต้องเดินทางกลับไปหมู่บ้าน เขมรแดงมีการจัดบ้านพักให้คู่แต่งงานใหม่อยู่ เธอไม่สามารถปฏิเสธพิธีนี้ได้ นึกถึงแต่พ่อแม่ให้ช่วยให้รอดพ้นจากพิธีแต่งงานนี้ คือเขมรแดงจับคู่ให้ แต่ละคู่ล้วนมีลักษณะตรงกันข้าม ถ้าผู้ชายหล่อ ผู้หญิงต้องไม่สวย ถ้าคนแก่ต้องคู่กับเด็ก ถ้าผู้ชายรูปร่างเตี้ยคู่กับผู้หญิงรูปร่างสูง ถ้าคู่รักคู่ไหนไม่มีการทะเลาะกัน จะถูกจัดว่าเป็นคู่รักที่ดี คู่ของชุณคือ พิจิตต อายุุน้อยกว่าเธอ 5 ปี

คืนแต่งงานคืนแรก ชุณและพิจิตตอยู่บ้านที่เขมรแดงเตรียมไว้ให้ เธอไม่ยอมขึ้นไปนอนเพราะกลัวพิจิตต แต่เมื่อเห็นพวกลาดตระเวนมากอดตามสอดส่องตามบ้านของคู่รักใหม่ เธอจึงตัดสินใจขึ้นบ้านไป เพราะถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหนีหรือไม่ร่วมรักกันจะถูกฆ่าทั้งคู่ เธอได้เอาผ้าขาวม้ามาถักนอานาเขตระหว่างเธอและพิจิตต แต่พิจิตตก็ไม่ได้ทำอะไรเธอเลย อย่างไรก็ตามพิจิตตได้หลอกพวกลาดตระเวนโดยทำที่ว่าเธอและพิจิตตมีความสัมพันธ์กันฉันสามีภรรยาแล้ว คู่รักใหม่ได้พักจากงานเวลา 3 วัน เธอตัดสินใจไปเยี่ยมพี่สาวที่โรงพยาบาลอำเภอโดยพิจิตตไปกับเธอด้วย ชุณและพิจิตตเดินทางไปเยี่ยมพี่สาว ระหว่างทางเธอได้สอบถามประวัติของพิจิตตและทราบว่าเขาเป็นลูกของทหารบ้านเกิดอยู่สุวรายเรียง มีพี่สาว 2 คน พิจิตตเป็นลูกคนสุดท้องเหมือนกับชุณ ที่โรงพยาบาล เธอและพิจิตตเห็นคนป่วยที่สายตาดำโหมมองมายังเขาทั้ง 2 คนเพราะพวกเขากำลังถืออาหารไปให้พี่สาว ชุณพบว่าพี่สาวมีอาการแย่มาก ไม่มีคนคอยทำความสะอาดร่างกายให้ ใส่เสื้อผ้าชุดเดิม แผลงวันต่อมอูจจาระ ชุณทำความสะอาดสถานที่พักของพี่สาวเหมือนครั้งก่อน และพิจิตตช่วยดูแลพี่สาวเธอด้วย ชุณเริ่มรู้สึกดีกับพฤติกรรมของพิจิตตที่ช่วยเหลือเธอ

คืนแต่งงานคืนที่ 2 ระหว่างทางกลับบ้าน ชุณหกล้ม พิจิตตได้นำยามาทำแผลให้เธอ เมื่อถึงเวลาประชุม องค์กรได้ประกาศว่าคู่ของเธอได้รับการชื่นชมว่าเป็นคู่รักที่ดี ชุณยังคงคิดถึงพ่อแม่อยู่เสมอ ขอให้ช่วยเธอให้พ้นจากความทุกข์นี้ เมื่อถึงเวลาทำงาน ชุณทำงานแยกจากพิจิตต เมื่อเลิกงาน ชุณได้เดินกลับบ้านกับเพื่อนบ้านคนหนึ่งชื่อเมมา พุดคุยถูกคอกัน เมมาเป็นประชาชนใหม่เหมือนเธอสามีของเมมาถูกพวกเขมรแดงนำตัวไปฆ่าเพียงเพราะทำคันไถหักเท่านั้น พิจิตตดูแลชุณเป็นอย่างดี

เธอเจ็บป่วยทำให้เธอเริ่มรู้สึกดีต่อเขามากขึ้น เพราะเขาให้เกียรติเธอ พวกลาดตระเวนคอยมาสอดส่องตามบ้านอยู่เรื่อยๆ ขุนและพิจิตตแกล้งบอกรักกัน พวกลาดตระเวนจึงเดินออกจากบ้านไป พิจิตตยังคงดูแลเธอเป็นอย่างดีเสมอมา ทำให้อาณาเขตในการนอนได้ฟังทลายลงในคืนนี้ คืนแต่งงานคืนที่ 3 พิจิตตได้บอกขุนว่า เขมรแดงสั่งให้เขาไปดูแลชายแดนระหว่าง กัมพูชา-เวียดนามเป็นเวลา 15 วัน ขุนได้บอกว่าไม่ยากให้เขาไปวันรุ่งขึ้น ขุนร้องไห้มองตามทางที่พิจิตตแยกกับเธอจนสุดสายตา

ขุนกลับมาทำงานหลังหยุดพักในช่วงพิธีแต่งงาน ขุน สนทนากับเมามากขึ้น ไม่ว่าจะไปทำงานกินข้าว หรือกลับบ้าน จะเดินกับเมเสมอ เพราะมีความทุกข์คล้ายกัน เมาคอยแนะนำเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องความรัก ขุนเฝ้ารอพิจิตตเหมือนเมเฝ้ารอสามีที่ไม่มีวันกลับมา ขุนนับเวลาโดยการใช้นิ้ว เพราะไม่มีวิทยุ ไม่มีปฏิทิน ไม่เคยได้ยินข่าวอะไรเลยนอกจากทำงานยกส้นเขื่อน ขุดลำห้วย ถอนกล้า ขุนเล่าถึงการพลัดพรากจากครอบครัวให้เมฟัง เนื่องจากเธอต้องไปดูแลที่สาวคนโตที่โรงพยาบาล เมื่อเธอกลับบ้านเพื่อมาเอาข้าวเอาน้ำไปให้พี่สาวก็ไม่พบครอบครัวที่ถูกพวกเขมรแดงจับไล่ไปหมดแล้ว พี่สาวคนโตไม่รู้เป็นอย่างไรบ้าง เหลือเพียงเธอและพี่สาวคนที่ 2 ที่ถูกจับไล่มาจนถึงตำบลตรพางค์ ทำงานอยู่กองยุวนารีด้วยกัน ขณะที่เธอทำงาน มีคนบอกขุนว่าพี่สาวของเธอตายแล้ว ขุนเสียใจมากจนเหม่อลอยทำให้เคียวบาดมือ เธอร้องไห้คิดถึงพี่สาวที่ต้องตายบนแคร่ที่โสโครก และเขมรแดงก็ไม่ได้บอกข่าวอะไรให้เธอรู้เลย แม้เธอจะมีพี่น้องแค่ 2 คนก็ตาม เธอเสียใจคิดว่า ไม่มีพ่อ ไม่มีแม่ พี่น้อง พิจิตตก็มาแยกจากไป ตอนนี้พี่สาวก็มาเสียชีวิตลงอีก ขณะที่ขุนกำลังเดินกลับบ้านทั้งน้ำตา คิดถึงแต่พี่สาว น้ำตาไหลไม่หยุดจนเพื่อนคนหนึ่งถามถึงเธอ เธอจึงมีสติกลับขึ้นมาอีกครั้ง

ขุนรู้สึกตัวกลับมาในช่วง ค.ศ. 1983 หลังจากที่หวนรำลึกถึงอดีต ขณะที่อยู่บนรถ เธอและเจ้าหน้าที่รวม 11 คน มีหน้าที่ไปพัฒนาตำบลภู และตำบลเทียกในอำเภอเมมต์ จังหวัดกำแพงจาม ขุนและเจ้าหน้าที่เดินทางไปท่าเรือแพรกกูวาม เห็นสิ่งก่อสร้างโดยรอบถูกทำลายไม่มีเหลือและไปถึงจังหวัดกำแพงจามในเวลา 5 โมง ขุนคิดว่าแม้ครอบครัวเธอจะสูญหายไปหมด แต่ยังมีคนอื่นที่ยังมีชีวิตคนเหล่านี้นับเป็นญาติมิตรของเธอด้วย เพราะทุกคนได้ผ่านชีวิตที่แสนทุกข์ทรมานมาด้วยกันและได้ช่วยเหลือกันมา ขุนและเจ้าหน้าที่คนอื่น พักอยู่ในตัวจังหวัดกำแพงจาม 1 คืน ระหว่างการเดินทางไปอำเภอเมมต์ ตามถนนหลวง ขุนเห็นประชาชนสร้างบ้านเรือนที่มั่นคง แข็งแรง แสดงให้เห็นว่าประชาชนไว้วางใจพรรคและรัฐบาล จึงลงทุนสร้างบ้านอย่างดี ขุนและคณะต้องไปแสดงตัวที่อำเภอก่อนก่อนที่ทางอำเภอจะส่งตัวไปที่ตำบล โดยเธอทำงานเป็นกำลังเสริมพัฒนางานผู้หญิง เดินทางไปถึงตำบลภู อำเภอเมมต์ ประธานตำบลได้จัดสถานที่พักส่วนตัวให้เธอพักคนเดียว เพราะเป็นผู้หญิง ช่วงเวลากลางคืนมีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับระบอบใหม่ว่าเป็นระบอบที่พรรคและรัฐเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของประชาชน มีการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีชาติ พวกเราต้องพัฒนาสิ่งต่างๆ ที่

ถูกทำลายให้ดีขึ้น กำจัดเขมรแดงให้หมดสิ้นไปเพื่อสันติสุขและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ ขุนยังคงนึกถึงพิจิตตตลอดเวลาหลังจากที่เขาและพวกถูกเขมรแดงสั่งให้ไปป้องกันจากกองกำลังเวียดนาม ในเวลาที่ประเทศกำลังดีขึ้นเธอก็กลับไม่ได้อยู่กับเขา วันรุ่งขึ้น ประธานกลุ่มผู้หญิงได้จัดหาประธานกลุ่มชื่อ กวาง เป็นผู้มาประสานงานติดต่อกับขุน ทั้งสองคนเข้ากันได้ดี แม่ของกวางมักนำอาหารมาให้กลุ่มพัฒนาพื้นที่ และกวางก็มักเก็บผลไม้มาให้ขุนกินบ่อยๆ วันต่อมา ขุนและคณะต้องไปทำงานที่หมู่บ้านสุพาน พวกผู้ชายต้องมีปืนไปด้วย เพราะสถานการณ์ยังไม่สงบดี พวกเขมรแดงยังคงอยากกลับมายึดครองพื้นที่นี้

ย้อนกลับไปอดีต 7 มกราคม ค.ศ.1979 พนมเปญได้รับการปลดปล่อยแล้วแต่หลายอำเภอหลายหมู่บ้านยังไม่ได้รับการปลดปล่อย พวกเขมรแดงให้ประชาชนออกจากหมู่บ้าน กลัวว่าจะเกิดการสู้รบกัน เม้า ขุน และอีกครอบครัวหนึ่ง (นำผู้ชายชื่อสอน นำผู้หญิงชื่อสวน) พวกเขาเตรียมของอพยพและช่วยเหลือขุนในการอพยพด้วย วันขึ้น 13 ค่ำ ขุนจัดเตรียมสิ่งของใส่เกวียนมุ่งหน้าไปทิศตะวันออกอย่างไม่มีจุดหมาย ขณะนั้นมีเครื่องบินสังเกตุการณ์ ขุน เม้าและครอบครัวนำสอน แวะพักใต้ต้นไม้ 1 คีน แล้วจึงเดินทางต่อ เดินทางต่อจนถึง บุสผ่ง ซึ่งเป็นชื่อสถานที่ที่ขุนอยากเห็นเพราะได้ยินชื่อว่าสถานที่นี้เป็นสถานที่สำคัญ พักได้ไม่นาน พวกเขมรแดงก็มาไล่ให้พวกเขาเดินทางต่อไปอีก ขุนเดินทางต่อโดยแวะพักตามป่าไปเรื่อยๆ เป็นเวลา 2 เดือนจนถึงวัดองคค์ จังหวัดกำปงสปี พักได้ไม่นานมีคนร้องว่า พวกญวนได้สกัดกั้นอยู่ข้างหน้า ให้ทุกคนถอยย้อนกลับไปจนถึงจังหวัดตาแก้ว ขุนและพวกย้อนกลับมาพักในหมู่บ้านตรำงอ์ ซึ่งเป็นสถานที่ที่เธอเคยอยู่ตอนเขมรแดงยึดครอง วันรุ่งขึ้นเป็นวันขึ้นปีใหม่ ประธานหมู่บ้านทำขนมจิ้นต้อนรับคนที่หนีพวกเขมรแดงมา

กลับมาปัจจุบัน ค.ศ.1983 ขุนสะดุ้งตื่นจากภวังค์เพราะกวางเรียก เมื่อเดินทางมาถึงหมู่บ้านสุพานเพื่อพัฒนาพื้นที่ กลุ่มขุนแบ่งกันไปพบประชาชน ได้เห็นชาวบ้านสร้างบ้านกันอย่างมั่นคง กลางดึกประชาชนนำเครื่องดนตรีมาเล่นต้อนรับคณะทำงานของขุน มีการรำระบำซึ่งเป็นรูปแบบระบำสมัยพล พต แต่เธอได้สอนชาวบ้านให้รำระบำแบบเดิม กลุ่มผู้หญิงได้ขอให้ขุนร้องเพลง เธอจึงขึ้นไปร้องเพลง “นารีปฎิวัติ” มีความหมายว่าผู้หญิงต้องทำงาน และต้องรู้ทันข้าศึกศัตรู คีนนี้มีกิจกรรมให้คนที่กลับใจจากเขมรแดง “คนสารภาพ” มาสารภาพจำนวน 5 คน แต่มีเพียง 4 คนที่ออกมาแสดงตัว โดยมีอาวุธครบมือ 1 ใน 4 คนนั้นคือน้องชายของกวาง ประธานหมู่บ้านให้ผู้กลับใจพักที่หมู่บ้าน ขุนสงสัยว่าทำไมถึงมีเพียง 4 คน กวางบอกกับเธอว่าอีกคนหนึ่งไม่สบายนอนพักอยู่

เช้าวันรุ่งขึ้น ขุนมาถึงสถานที่จัดกิจกรรม ได้ยินคณะกรรมการหมู่บ้านยกย่องสรรเสริญความกล้าหาญและการปลดปล่อยของคนสารภาพ ชื่อ พิจิตต ขุนตกใจเป็นลม ในใจอยากจะสอบถามเกี่ยวกับคนสารภาพชื่อ พิจิตตว่าเป็นใคร มาจากไหน หลังกิจกรรมสารภาพเสร็จก็กลับที่พัก ขุนตื่น

กลางดึกตัดสินใจปลุกภวาทินนอนอยู่ข้างๆ แต่กลับเป็นพิจิตตที่เธอเฝ้ารอมาแสนนานกว่า 2111 คืน เขาทั้งสองพูดคุยสอบถามความเป็นไปของกันและกันด้วยความอímเอมใจ เมื่อขุนและพิจิตตพบกัน เขาทั้งสองคนได้เล่าเหตุการณ์ที่ตนเองพบเจอ ขุนได้เล่าเรื่องพี่สาวของเธอที่เสียชีวิตไป สภาพพี่สาวยังไม่ทันเสียชีวิต แต่พวกเขมรแดงก็ขนไปฝังอย่างน่าสงสาร ส่วนพิจิตตได้เล่าเรื่องของตนเองและการหนีจากเขมรแดงมายังหมู่บ้านที่ภิน้องภวาทินนำมา และการปลดปล่อยตนเอง โดยเพื่อนอีก 9 คน ถูกเขมรแดงให้ไปป้องกันเขตแดน กัมพูชา-เวียดนาม มีการสู้รบกันจนถูกยิง เมื่อขุนทำงานลงพัฒนาพื้นที่ตามหมู่บ้านเสร็จ ขุนและพิจิตตก็กลับกรุงพนมเปญด้วยกัน และจัดพิธีแต่งงานกัน

เนื้อเรื่องย่อของนวนิยายเรื่อง “การระลึกถึงพื้นที่ 32 ทรุสุภักดิ์ยัษณุลล ๓๒”

กลาง ค.ศ.1977 ค่ง อีตา อายุ 8 ปี ถูกส่งตัวเข้าไปในกองลาดตระเวนฝั่งพ่ายัพ (ตะวันออกเฉียงเหนือ) ไปทำงานร่วมกับผู้ใหญ่ เนื่องจากพื้นที่นี้มีเด็กไม่มาก จึงไม่ได้จัดตั้งกองมารขึ้น กองลาดตระเวนนี้อยู่ใกล้สถานีวิทยุจันการเจก จังหวัดพระตะบอง ใกล้ถนนหลวงหมายเลข 5 การทำงานแบ่งเป็นกลุ่มๆ คือ ยกคันทนา ผัดข้าว ถอนกล้าและไถหนุ กองลาดตระเวนนี้มีข้าวกินอím 2 ม้อ และมีวันหยุดทุก 10 วัน ต่อมา ค่ง อีตา ถูกย้ายไปทำงานที่คูก 32 โดยรถบรรทุก เข้าวันรุ่งขึ้นมีการแบ่งกลุ่มและกองทำงาน มีหัวหน้ากลุ่มและหัวหน้ากอง แต่ละกลุ่มแต่ละกองต้องจำลูกกลุ่มลูกกอง ส่วนลูกกลุ่มต้องจำหัวหน้ากลุ่มหัวหน้ากองให้ได้

คูก 32 นี้ ผู้คุมแจกจอบให้ ค่ง อีตาและพวกคนละอันเพื่อขุดดิน ยกคันทนา ค่ง อีตา ได้พบเด็กแฝดชื่อพอลลีและพอลลา และมีความสนิทสนมชอบพอกัน ค่ง อีตาและกลุ่มถูกย้ายไปขุดร่องน้ำทางฝั่งตะวันออก ไม่ต้องทำงานตอนกลางคืน แต่หลังเลิกงานมีการเรียกประชุมอบรมกฎระเบียบ ผู้คุมที่นี่ถือแส้เป็นอาวุธ มีการกำหนดเสียงนกหวีดในการทำงาน เวลาทำงานต้องวิ่งเป็นแถวตามๆ กัน ค่ง อีตากลัวมาก เธอพยายามสวดมนต์ภาวนาขอให้เธอรอดชีวิตไปในแต่ละวัน อาหารที่ได้รับที่นี่มีเพียงข้าวต้มแห้งๆ คล้ายข้าวเหนียวที่เป็นก้อน และแกง 1 ถ้วยต่อ 1 กลุ่ม กลุ่ม ค่ง อีตา ถูกสั่งให้เดินเท้าไปทำงานที่ตำบล 4 เธอสังเกตเห็นว่าระหว่างเดินทางไปนั้นเธอสังเกตเห็นว่ามีผู้คุม แต่เธอก็ไม่คิดหนี การเดินทางของกลุ่ม ค่ง อีตา ผ่านฤดูสี่กร่าง เดินทางจนเย็นถึงถนนหลวง ผ่านสะพานสวยงามแกว (ติดจังหวัดพระตะบองและโพธิสัตว์) จนถึงตำบล 4 และต้องเดินเท้าต่อไปทำงานที่ตลาล่าส อำเภอโมงฤดูสี่

ตำบล 4 นี้ไม่มีการทำงานตอนกลางคืน ไม่มีผู้คุมถือแส้บังคับให้ทำงาน มีอาหารกินอím 2 ม้อต่อ 1 วัน การทำงานที่นี่คือ ถางป่า ทำลายจอมปลวก ขุดต่อไม้ มีคนมาชวนเธอหนีเพราะพื้นที่นี้อยู่ใกล้ทางหลวง แต่เธอปฏิเสธ เพราะหัวหน้ากองมาขอรับรองไม่ให้หนี มิฉะนั้นจะถูกทำโทษทั้งหมด และถ้ามีคนหนีเพียงคนเดียว คนทั้งกลุ่มจะถูกฆ่าทิ้ง ค่ง อีตา ทำงานที่นี่เวลา 1-2 เดือน ค่ง อีตาและพวก

ถูกย้ายไปทำงานพื้นที่ที่สูงขึ้น พวกเขาต้องเดินเท้าเป็นระยะเวลาประมาณ 3-4 ชั่วโมงจึงจะถึงที่ทำงานแห่งใหม่นี้ การทำงานที่นี้ยังคงสบายกว่าที่คุก 32 มีการกำหนดจำนวนดินที่ขุดและเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ พวกเขาไม่ต้องทำงานตอนกลางคืนและสามารถพักได้เพราะไม่มีการประชุม แต่อาหารการกินลำบากกว่าคุก 32 แต่เธอสามารถขโมยผักของกินเพื่อแก้หิวได้

วันหนึ่งพอลลีและพอลลามาบอกเธอว่า มีคนเดินเข้าป่าพบทหารเวียดนามและพบใบปลิวให้ออกจากป่ามาแสดงตัว เธอยังคงลังเลว่าถ้าไปแล้ว องค์การจับได้จะทำอย่างไร ในเวลาเดียวกันนั้น เธอเห็นกลุ่มคนนับร้อยเดินทางอพยพย่นเส้นทางเหมือนเปลี่ยนที่ทำงานหรือการอพยพกลับของประชาชน ปลายเดือนเมษายน ค.ศ.1979 คง อีตา เก็บใบปลิวที่มีข้อความเกี่ยวกับการปลดปล่อยประเทศกัมพูชาจากเขมรแดงตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 เธอสงสัยว่าทำไมพื้นที่ที่เธออยู่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย ทำไมแต่ละท้องที่ในประเทศกัมพูชาต่างกัน ทั้งๆ ที่ช่วงเวลานี้น่าจะเป็นเดือนเมษายนแล้ว วันหนึ่งมีคนประกาศว่า ทหารเวียดนามเข้ามาแล้ว ให้หนีตามๆ กันไป คง อีตาและพอลลี พอลลา ตกใจวิ่งหนีขึ้นไปทางทำนบ ทั้ง 3 คน หนีขึ้นไปจนถึงกลางภูเขาสูงหนึ่งชื่อภูเขาพิน โดยไม่มีการหยุดพักเพราะกลัวถูกฆ่า คง อีตา เห็นประชาชนหนีเป็นจำนวนมาก คง อีตาและพวกตัดสินใจเดินทางขึ้นไปบนภูเขาอีกลูกโดยพอลลี พอลลาบอกว่าภูเขานี้ชื่อฉมาเขมา ทั้ง 3 คนไปอยู่ตามกองรวมกับคนอื่นๆ แต่คนในกลุ่มเป็นคนใหม่ ที่นี้ คง อีตาและพวกสามารถหาอาหารกินเองได้ เช่น หัวมัน หรือผักต่างๆ ได้ คง อีตา ยังคงแบกจอบลงจากภูเขาเพื่อไปทำงาน เช่น ถางป่า ขุดต่อไม้เล็กๆ

วันรุ่งขึ้นพอลลีและพอลลามาบอกเธอว่า วันที่ 28 พฤษภาคม เขมรแดงจะเอาคนในกลุ่มไปฆ่า คง อีตาและเด็กแฝดพยายามบนบานขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้เวียดนามเข้ามาช่วยทัน วันที่ 27 พฤษภาคม ค.ศ.1979 คง อีตา พอลลีและพอลลา หมดหวังเพราะคิดว่าเวียดนามคงเข้ามาช่วยไม่ทัน คืบนี้ทั้ง 3 คนนอนไม่ค่อยหลับ เพราะคิดว่าพรุ่งนี้จะถูกนำตัวไปฆ่า วันที่ 28 พฤษภาคม ค.ศ.1979 เมื่อตื่นมา ไม่ได้ยินเสียงระเบิด หรือเสียงนกหวีดเรียกให้ทำงาน เมื่อเข้าแถวไปทำงานพบว่า ผู้คุมหนีไปแล้ว และเห็นประชาชนบางกลุ่มพากันเก็บของเพื่อหนี คง อีตาและเด็กแฝดตัดสินใจเก็บของและหนีไปทางเดียวกับคนส่วนใหญ่ ขณะที่กำลังหนี มีเสียงระเบิดและเสียงปืนดังขึ้น เมื่อเสียงปืนสงบลง คง อีตาและพวกเดินทางไปถึงทำนบใหญ่แห่งหนึ่ง ทั้ง 3 คน เดินทางข้ามมาอีกฝั่งของทำนบ พบโรงเรือน มียุ้งข้าว มีโรงสีข้าวและมีที่ตำข้าว ทั้ง 3 คนไปขอข้าวเพื่อเก็บเป็นเสบียง หลังจากนั้นมีคนบอกให้พวกเขาเดินทางต่อ

คง อีตา ตัดสินใจเดินทางเดียวกับที่พอลลีและพอลลาชักชวน พบกระท่อมเล็กๆ จึงแวะเข้าไปพัก ต่อมาเด็กแฝดบอกว่าพบหลุมหลบภัย เธอและพอลลีพอลลาจึงย้ายไปพักที่หลุมหลบภัยนั้น และพบว่ามีคนอยู่ที่หลบภัยใกล้ๆ นี้ด้วย พวกเขาพยายามมองดูสถานการณ์ภายนอก คง อีตาได้ยิน

เสียงแปลก พอลลีและพอลล่าแอบดูพบว่ามียอดถึงเวียดนามจำนวนมาก และพบทหารเวียดนามเดินลาดตระเวนอยู่ มีผู้ชายเขมรคนหนึ่งมาพร้อมกับทหารเวียดนาม เดินประกาศให้คนที่หลบอยู่แสดงตัว ออกมาพร้อมกับบอกว่าจะช่วยเหลือให้หลุดพ้นจากพวกเขมรแดง ประชาชนพากันทยอยแสดงตัว เด็กแฝดบอก คัง ฮีตา ให้ถอยรอกเท้าออก เพราะรองเท้าแบบนี้เป็นรองเท้าที่พวกกรรมมาภิบาล คเขมรแดงใส่ หากใส่ออกไปแสดงตัว ทหารเวียดนามจะเข้าใจผิดว่าเป็นเขมรแดง คัง ฮีตาและเด็กแฝดตัดสินใจออกไปพบทหารเวียดนาม ผู้ชายเขมรคนนั้นบอกให้เร่งเดินให้พ้นจากพื้นที่โดยทหารเวียดนามจะยิงป้องกันให้และเขาเป็นคณนำทาง คัง ฮีตาเจ็บเท้ามากเพราะไม่คุ้นกับการเดินเท้าเปล่า เธอจำไม่ได้ว่านอนตามทางมากี่คืนแล้ว กลุ่มของเธอแหวะพักอยู่ที่ทำนบฎมากโลกก่อนจะเดินทางต่อ คัง ฮีตาและกลุ่มของเธอแหวะพักที่ทำนบตรซากัจิตต ซึ่งเป็นสถานที่ที่พวกลาดตระเวนเสียชีวิตจำนวนมาก หลังจากนั้นเดินทางต่อโดยมีคณนำทางคนเดิม การเดินทางลำบากมากขึ้น เพราะ คัง ฮีตาเจ็บเท้ามากขึ้นเรื่อยๆ เธอพักอยู่ที่ต้นไม้ใกล้บริเวณบ่อน้ำ ล้างหน้าล้างตาเหมือนเดิม และกินข้าว เธอจำไม่ได้ว่าพักอยู่นานเท่าไร คณนำทางคนนั้นได้มาบอกให้เธอและพวกเดินทางต่อประมาณ 4 โมงเย็น

คัง ฮีตาเริ่มเห็นผู้คนเดินอยู่ไกลๆ ในเส้นทางฝั่งตรงข้าม (สวนทาง) มากขึ้น เธอเดินตามหลังทุกคน เดินๆ หยุดๆ เพราะอาการเจ็บเท้าและนั่งพักบ่อยครั้งโดยมีคณนำทางคอยช่วยเหลือ เดินทางจนถึงคันทา พักอยู่โรงเรือนเล็กๆ 1 คืน เช้าวันรุ่งขึ้นจึงรู้ว่าที่นี่เป็นหมู่บ้านจามชราว ใกล้ถนนหลวง เธอดีใจมากเพราะพ่อเธอมีโรงสีข้าวเล็กๆ อยู่ที่นี่ คนแถวนี้ น่าจะรู้จักพ่อเธอและเธอน่าจะรอดชีวิต คณนำทางตัดสินใจพักที่นี่เป็นเวลา 3 วันเพื่อเก็บแรง เด็กแฝดช่วยดูแลเธอเพราะเธอเจ็บเท้ามาก ผ่านไป 3 วัน ก็เดินทางต่อ คัง ฮีตาและประชาชนทุกคนออกเดินทาง การเดินทางลำบากมากเพราะเธอเจ็บเท้ามาก เธอแหวะพักบ่อยครั้งแต่คณนำทางยังคงคอยหันมาดูแลและช่วยเธออยู่ตลอด ครั้งหนึ่งที่ คัง ฮีตาหยุดพัก มีชายหนุ่มคนหนึ่งมาชวนให้ไปอยู่ด้วย เธอกลัวและพยายามเดินทางต่อเพื่อให้พ้นจากชายผู้นั้น เธอเดินๆ หยุดๆ ตลอด ทันใดนั้น คัง ฮีตา เห็นพี่ชายของเธอกำลังเซ็นจกรยานอยู่ในกลุ่มประชาชนผู้อพยพ เธอและพี่ชายดีใจมากที่ได้พบกัน พี่ชายพาเธอกลับไปหาครอบครัว เมื่อเธอกลับมาพบครอบครัว ได้ทราบว่าพี่ชายเสียชีวิตไป 2 คน ประมาณ 10 โมงเช้า พ่อตัดสินใจพาคนที่เหลือในครอบครัวเดินทางไปอำเภอมองสุลี จังหวัดพระตะบอง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวเฟิร์ล โปมิล
วัน เดือน ปี เกิด	18 สิงหาคม 2538
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2559 สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาเขมร คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.2560 ศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	123/24 หมู่บ้านลุมพินีราชพฤกษ์-นครินทร์ ต.บางขุน อ.บางกรวย จ. นนทบุรี 11130

